

Dit tijdschrift wordt als objectieve documentatie uitgegeven.

De artikels geven de opvatting van de schrijvers weer, onafhankelijk van de mening der Bank.

INHOUD : Vergelijking van de werkloosheidsstatistieken in België en in enkele buurlanden — Het off-shore programma in het kader van de Amerikaanse hulpverlening aan het buitenland — Literatuur betreffende de monetaire en financiële toestand van België — Economische wetgeving — Grafieken van de economische toestand van België — Statistieken.

VERGELIJKING VAN DE WERKLOOSHEIDSTATISTIEKEN IN BELGIE EN IN ENKELE BUURLANDEN

Tewerkstelling en werkloosheid behoren tot de moeilijkst te meten en te beoordelen gegevens van de economische evolutie. Om hun werkelijk peil te bepalen, zouden we niet alleen moeten beschikken over lopende statistieken betreffende de gezamenlijke « tewerkgestelden » en de « onvrijwillig werklozen », doch ook over bijgehouden inlichtingen betreffende de structuur van de actieve bevolking, de werkelijke arbeidsduur en de productiviteit.

Een dergelijke documentatie is echter nog lang niet voorhanden, zelfs niet in de landen waar ze het meest uitgebreid is en waar de verschillende factoren van de economische toestand het best berekend worden.

Belangwekkende en tamelijk volledige overzichten van de arbeidsmarkt worden opgemaakt ter gelegenheid van algemene volkstellingen. Zij gebeuren echter slechts op ver van elkaar verwijderde data. Wegens de vertraagde publicatie verliezen de resultaten bovendien van hun praktisch belang, daar de bestaande toestand op het ogenblik van de telling reeds voorbijgestreefd is wanneer de statistische gegevens uiteindelijk beschikbaar worden gesteld.

De lopende statistieken van de tewerkstelling en van de werkloosheid verstrekken voldoende aanwijzingen t.a.v. de periodiciteit; zij zijn maandelijks, wekelijks en zelfs dagelijks. Hun toepassingsgebied is echter over het algemeen beperkt. Bovendien verschilt hun inhoud en bijgevolg ook hun representatieve waarde sterk van het ene land tot het andere

naar gelang van de praktische navorsingsmogelijkheden der openbare besturen en van de steekproefcriteria. Zelfs de begrippen van tewerkgesteld persoon, bezoldigd arbeider, werkloze worden verschillend omschreven ondanks het streven naar eenvoudigheid inzonderheid onder impuls van de Organisatie der Verenigde Naties en van het Internationaal Arbeidsbureau.

Tenslotte zijn de inlichtingen over de periodiciteit en de arbeidsduur fragmentarisch en uiteenlopend; zij kunnen slechts aangewend worden als basis voor tot een of twee bedrijfstakken beperkte studies.

De onvolledigheid en de uiteenlopende aard van de courant gebruikte statistieken zijn niet voldoende bekend. In de internationale instellingen heeft zich de gewoonte ingeburgerd de officiële cijfers van de werkloosheid der verschillende landen te vergelijken, ze uit te drukken in pCt. van de officiële cijfers der tewerkstelling en er besluiten uit te trekken over de economische toestand van die landen. Het voorbehoud dat wegens de ongelijke betekenis van de statistieken gemaakt wordt, blijft vaag en is vaak beperkt tot de verschillen eigen aan de stelsels van werklozensteun; het laat niet toe de beoordeling van de cijfers te verbeteren of voldoende te nuanceren.

Onderhavige studie berust op de ontleding van de tekortkomingen en de verschillen in de statistieken en tracht hun invloed op de waarde en op de draagwijdte van de internationale vergelijkingen inzake tewerkstelling en werkloosheid aan te tonen. Even-

eens werd gepoogd de werkelijke omvang van de werkloosheid in België en in het buitenland te ramen aan de hand van dit voorafgaand kritisch onderzoek der statistieken. Wij vestigen nochtans de aandacht van de lezer op het uiteraard onvolledige en wisselvallige van elke poging tot interpretatie van dergelijke complexe gegevens.

De ontleding werd bewust beperkt tot België en tot enkele buurstaten met betrekkelijk vergelijkbare economische toestanden en waarover wij tamelijk ruime navorsingsmogelijkheden bezitten.

De uiteenzetting omvat drie delen. Het eerste deel en ook het meest uitgebreide, zal gewijd worden aan een opgave, per land, van de bestaande statistieken der tewerkstelling en der werkloosheid. Wij zullen ze tegelijkertijd zo nauwkeurig en zo beknopt mogelijk beschrijven en tevens het stelsel van werklozensteun in ieder land evenals de invloed er van op de statistieken van de werkloosheid uiteenzetten.

Het tweede deel ontleedt de representatieve waarde en de vergelijkbaarheid der statistieken. Uit dit onderzoek zullen de vergissingsmogelijkheden blijken die in de algemeen toegepaste internationale vergelijkingen van de statistieken besloten liggen.

In het derde deel zullen we trachten de werkelijke betekenis van de werkloosheid in België en in de buurstaten na te gaan.

EERSTE DEEL

Statistieken van de tewerkstelling en van de werkloosheid. Werklozensteun.

GROOT-BRITTANNIE

Tewerkstelling.

Voor de studie van het verloop der tewerkstelling in Groot-Brittannië beschikken we over algemene tellingen, maandelijkse en jaarlijkse ramingen en diverse staten.

De *algemene volkstellingen* gebeuren om de tien jaar. De laatste dagtekent van April 1951. Spijtig genoeg zijn de gegevens nog niet volledig gekend. Wij beschikken thans over de omstandige resultaten van vijf en twintig der vijf en veertig graafschappen van Groot-Brittannië; zij werden in het « Registrar General » gepubliceerd.

De resultaten werden geraamd op grond van 1 pCt. der antwoorden.

De *jaarlijkse ramingen van de indeling per leeftijd van de actieve « burger »-bevolking* worden gedaan op grond van het onderzoek van 1,5 pCt. van het totaal der aan de nationale verzekering onderworpen personen. Dank zij die ramingen kan de evolutie van de arbeiders der verschillende leeftijdsgroepen per geslacht, bedrijfstak en belangrijkste gebieden gevolgd worden. Ze verstrekken bovendien inlichtingen

over de echtelijke toestand van de « actieve » vrouwen.

De *maandelijkse ramingen van de tewerkstelling* zijn de volledigste en de belangrijkste documentatiebron. Ze worden opgesteld door hergroepering en bijwerking van verscheidene oorspronkelijke gegevens en steunen op de kwartaaltellingen van de aangeslotenen bij de nationale verzekering. Deze dekt verschillende risico's waaronder, sedert 1948, de werkloosheid; zij strekt zich niet alleen uit tot de gezamenlijke arbeiders en bedienden, doch ook tot de werkgevers, de zelfstandige arbeiders incl. de vrije beroepen, de meeste amtenaren en de dienstboden. Slechts een bescheiden aantal personen ontsnappen aan de nationale verzekering. De telling van de aangeslotenen gebeurt door de jaarlijkse verplichte vernieuwing van de persoonlijke verzekeringskaarten. Tot 1948 had die telling éénmaal per jaar plaats, doch daar het aantal aangeslotenen te zeer was toegenomen, werd ze nadien gesplitst met het oog op een snellere publicatie van de resultaten: een vierde van het totale aantal wordt tijdens de eerste week van elk kwartaal geteld.

De aldus bekomen basisgegevens worden maandelijks aangevuld en bijgewerkt aan de hand van de staten opgemaakt door het Ministerie van Arbeid en door verschillende andere ministeriële departementen. Het Ministerie van Arbeid telt tijdens een periode die de laatste week van de voorgaande maand en de eerste week van de lopende maand bestrijkt, de personeelsbezetting van de nijverheids-ondernemingen met meer dan 10 personen, van bepaalde handelsbedrijven en van bij steekproef aangeduide producenten van diensten; de bevoegde ministeriële departementen verrichten de tellingen voor enkele andere sectoren die niet onder het Ministerie van Arbeid ressorteren; de landbouw, de bouwnijverheid, de steenkolenmijnen, de Rijksambtenaren.

De inlichtingen in de nijverheids- en handelsbedrijven verzameld, betreffen uitsluitend het loon- en weddetrekkende personeel. De bewegingen van de ene maand op de andere worden als representatief beschouwd voor de evolutie van de gezamenlijke bedrijven, d.i. incl. diegene die minder dan 10 personen tewerkstellen.

De maandelijkse ramingen worden verbeterd zohaast de resultaten van de omwisseling der kaarten voor de overeenstemmende periodes gekend zijn. De statistische tabellen bevatten onder een afzonderlijke rubriek de volledig en gedeeltelijk werklozen geteld volgens een methode die verder zal uiteengezet worden.

De werkelijk arbeidende personen worden ingedeeld per geslacht en per bedrijfstak. Een ver doorgedreven beroepsclassificatie met 134 onderverdelingen kan, dank zij de maandelijkse enquêtes van het Ministerie van Arbeid, voor de loon- en weddetrekkenden van handel en nijverheid doorgevoerd worden.

De maandelijks inlichtingen over de tewerkstelling mogen als bevredigend beschouwd worden. Zij weerspiegelen tamelijk getrouw de werkelijkheid en worden betrekkelijk snel gepubliceerd.

Zij bieden anderzijds het voordeel zonder al te grote onkosten verzameld te worden, daar de tellingen steunen op normale administratieve verrichtingen, d.w.z. diegene voortvloeiend uit de toepassing van de Maatschappelijke Zekerheid.

De *diverse staten* betreffen de tewerkstelling in bijzondere bedrijfssectoren : landbouw, bouwnijverheid en openbare werken, steenkolenmijnen, Rijksdiensten, binnenlands vervoer worden opgemaakt door de speciaal daartoe bevoegde instellingen (1). Ze dienen trouwens voor de bijwerking van de maandelijks ramingen.

De statistieken der tewerkstelling omvatten nog tellingen van de gemiddelde wekelijkse arbeidsduur die de gezamenlijke fabrieksniijverheid en enkele andere sectoren betreffen. De resultaten worden verstrekt per belangrijkste beroeps- en leeftijdsgroepen. Jammer genoeg wordt die statistiek slechts tweemaal per jaar — in April en in October — opgesteld en bestrijkt de statistische waarnemingsperiode telkens slechts een week.

De statistieken van de tewerkstelling worden afzonderlijk voor Groot-Brittannië en voor Noord-Ierland opgemaakt. Ze zijn jaarlijks in Noord-Ierland waar ze volledig steunen op de vernieuwing van de nationale-verzekeringskaarten. Behoudens voor de landbouwarbeiders en de ambtenaren worden ze in afzonderlijke tijdschriften gepubliceerd : *Monthly Digest of Statistics*, *Ministry of Labour Gazette*, *Annual Abstract of Statistics* voor Groot-Brittannië, *Irish Trade Journal and Statistical Bulletin* voor Noord-Ierland. Eens per jaar (2), op het einde van Mei, worden nochtans tabellen opgemaakt met het verloop van de omvang en de indeling der actieve bevolking voor het gehele Verenigd-Koninkrijk.

Werkloosheid.

Behoudens de telling van de werklozen in het kader van de algemene volkstellingen steunen de statistieken van de werkloosheid op de inrichting van de nationale verzekering. Zij worden nochtans

(1) — Landbouw : *kwartaal*enquêtes ingesteld door het Ministerie van Landbouw en Visserij in de bedrijven van ten minste een acre (4/10 hectare);

— Bouwnijverheid en openbare werken : *maand*statistieken van de tewerkgestelde arbeiders opgemaakt door het Ministerie van Openbare Werken en maandelijks door het Ministerie van Volksgezondheid gepubliceerd;

— Steenkolenmijnen : *week*statistieken van het tewerkgesteld arbeiderspersoneel opgemaakt door de Nationale Steenkoolraad;

— Personeel der Rijksdiensten : *kwartaal*statistiek van de ambtenaren der niet industriële diensten en van het personeel der industriële Rijksdiensten opgemaakt door de Schatkist;

— Binnenlands vervoer : *maand*statistiek van het Ministerie van Vervoer betreffende het personeel tewerkgesteld aan de Britse spoorwegen, het Londens vervoer en de binnenscheepvaart.

(2) Op grond van de omwisseling der kaarten van de nationale verzekering tijdens het tweede kwartaal.

niet opgesteld in functie van de werklozensteun. Al de aangeslotenen bij de nationale verzekering die als werklozen in een plaatselijk arbeidsbureau van het Ministerie van Landbouw ingeschreven werden, zijn in de statistiek opgenomen, zelfs al vervullen zij niet de voor uitkering vereiste voorwaarden. Zelfs de werkzoekers die nog geen verzekeringskaart bezitten en voor de eerste maal werk zoeken, zoals bijv. de jongelingen, worden als werklozen beschouwd; zij worden onder een bijzondere rubriek opgenomen. Bepaalde, voor een normale arbeid ongeschikte werklozen die slechts in bijzondere omstandigheden kunnen tewerkgesteld worden, zijn echter uit de statistiek uitgesloten. Hun aantal wordt afzonderlijk weergegeven en bereikt slechts enkele duizendtallen. Jammer genoeg worden de criteria van ongeschiktheid nergens gepubliceerd; het is dus onmogelijk het aantal werklozen te bepalen dat uit de Belgische statistieken zou moeten uitgesloten worden om deze laatste door toepassing van gelijkwaardige criteria beter met de Engelse statistieken vergelijkbaar te maken.

De courante statistieken over de werkloosheid worden maandelijks gepubliceerd, doch ze weerspiegelen het verloop tijdens de beschouwde maanden niet; de tellingen waarop ze steunen, hebben slechts eens per maand plaats, nl. de Maandag het dichtst bij de 15^e; zij geven de — soms belangrijke — bewegingen die zich tijdens de andere dagen kunnen voordoen niet weer.

Daar de inschrijving van de werklozen op het arbeidsbureau uiteindelijk van de betrokkenen zelf afhangt, ontsnapt een gedeelte van de werkloze werknemers aan de telling. Hun aantal is nochtans zeer gering; de meeste werklozen hebben er inderdaad belang bij zich te laten inschrijven, zo niet om de steun te genieten, dan toch om vrijgesteld te worden van de wekelijkse bijdragen tot de nationale verzekering.

We zullen elders zien dat het aantal niet getelde werklozen over het algemeen groter is in die landen waar de statistieken van de werkloosheid aan het stelsel van de werklozensteun verbonden zijn.

De gedeeltelijke werkloosheid wordt in Groot-Brittannië eveneens opgenomen. Ze geeft recht op steun. De bepaling van die werkloosheid en de voor uitkering vereiste voorwaarden bemoeilijken de vergelijking tussen de Engelse en Belgische statistieken van de gedeeltelijke werkloosheid.

Stippen we nog aan dat de Engelse statistieken een reeks waardevolle inlichtingen verstrekken voor de studie van de structuur der werkloosheid. De werklozen worden inderdaad ingedeeld :

1) per geslacht en leeftijd (minder of meer dan 18 jaar) en per duur der werkloosheid (van minder dan 2 tot meer dan 8 weken);

2) per geslacht, leeftijd en belangrijkste steden (115);

3) per duur der werkloosheid en per belangrijkste gebieden (11);

4) per geslacht en per belangrijkste bedrijfs-groepen en onderverdelingen.

Per kwartaal wordt de werkloosheid naar leeftijd (5 groepen) en duur (11 groepen, gaande van een week tot meer dan honderd en vier weken) omstandiger ontleed. Die analyses verstrekken eens per kwartaal dezelfde inlichtingen per gebied en per « development areas ».

Al de statistieken van de werkloosheid betreffen het Verenigd-Koninkrijk; onder afzonderlijke rubrieken worden nochtans cijfers verstrekt over Groot-Brittannië alleen. Zij worden gepubliceerd in de hierboven bij de studie van de statistieken der tewerkstelling vermelde tijdschriften.

Werklozensteun.

De *werkloosheidsverzekering* maakt sedert Juli 1948 deel uit van de « Nationale Verzekering », d.i. een gecoördineerd en gecentraliseerd stelsel van maatschappelijke zekerheid. Dit strekt zich uit tot al de personen die de schoolplichtige leeftijd achter de rug hebben en nog niet werden gepensionneerd, mits nochtans bepaalde verblijfsvoorwaarden.

De werkloosheidsverzekering is slechts toepasselijk op een gedeelte der aangeslotenen bij de nationale verzekering, nl. op de loon- en weddetrekkenden (1).

De belangrijkste vereisten om de werkloosheidsuitkering te genieten, hebben, zoals in de andere landen, betrekking op de voorafgaande arbeidsprestaties, de geschiktheid en de wil van de werkloze om terug aan het werk gesteld te worden en de wachttijd (tijdens welke geen steun wordt genoten).

De eisen betreffende de arbeidsprestaties zijn tamelijk streng; de werkloze moet sedert zijn verze-

(1) De aangeslotenen worden in drie groepen ingedeeld :

a) *Bezoldigden*. Die groep bevat al de door een uitdrukkelijk of stilzwijgend dienstcontract gebonden personen die hun winstgevende bedrijvigheid uitoefenen in Groot-Brittannië, d.i. de arbeiders en de bedienden tewerkgesteld in een landbouw-, nijverheids- of handelsinstelling, de leden van de strijdkrachten en van de hulpdiensten van het leger, de leden van de burgerlijke dienst, de leerjongens die een loon in geld of in natura ontvangen, de leden van het gezin van de werkgever of van de zelfstandige arbeider buiten zijn echtgenote, in de mate waarin zij als loontrekkende worden aangegeven;

De ambtenaren-titularissen van het bestuur en de openbare diensten worden als bezoldigden beschouwd, doch hebben geen verzekeringskaart. Hun aantal is gekend en wordt op het ogenblik der bij de vernieuwing der kaarten gehouden tellingen, bij dat van de andere bezoldigden gevoegd.

b) *Werkgevers of zelfstandige arbeiders*. Die groep omvat de hoofden van industriële, handels- of landbouwondernemingen, de zelfstandige arbeiders die werken met het oog op een winst en niet op een loon (incl. de advocaten, geneesheren en andere personen welke een vrij beroep uitoefenen), de ambachtslui en handelaars die geen loontrekkenden tewerkstellen, de gehuwde vrouwen die in samenwerking met hun echtgenoot arbeiden wanneer deze een zelfstandige arbeider is, op voorwaarde dat zij gedurende 24 uur of meer per week tewerkgesteld zijn;

c) *Niet actieve personen*. Die groep omvat al de personen ouder dan 15 jaar die geen bezoldigd beroep uitoefenen of niet zelfstandig werken. De studenten, de niet vergoede leerjongens, de zelfstandige arbeiders die minder dan 20 shilling per week verdienen, de gehuwde vrouwen die met hun zelfstandig arbeidende echtgenoot samenwerken en aan dat werk minder dan 24 uur per week besteden.

kering als loon- of weddetrekkende, 26 wekelijkse bijdragen gestort hebben en 50 bijdragen tijdens het jaar vóór datgene waarin de werkloosheidsuitkering wordt aangevraagd.

De voorwaarde nopens de arbeidsgeschiktheid en de wil van de werkloze is weinig nauwkeurig omschreven. De organieke wet der nationale verzekering verklaart eenvoudig dat de werkloze moet geschikt zijn om te werken en niet actief moet zijn of aldus beschouwd moet worden overeenkomstig de vigerende reglementen. Ze stipt bovendien nader aan dat de aan de werkloze aangeboden betrekking door hem moet aanvaard worden; die betrekking moet nochtans « passend » zijn, d.i. behoren tot de gewone bezigheid van de verzekerde en gelijke bezoldigings- en arbeidsvoorwaarden voorzien als diegene waarvan hij in zijn vorige betrekking genoot of als diegene die in de streek waar het aanbod wordt gedaan, van toepassing zijn; wanneer de duur van de werkloosheid echter een zekere grens overschrijdt, kan de werkloze verplicht worden een betrekking te aanvaarden die niet tot zijn gewone bezigheid behoort indien de bezoldigings- en arbeidsvoorwaarden even gunstig zijn als diegene die in de streek van kracht zijn.

De wachttijd treedt in geval van herhaalde werkloosheid dikwijls in. Hij duurt inderdaad drie achtereenvolgende dagen, die slechts kunnen vergoed worden wanneer zij begrepen zijn in een periode van twaalf dagen werkloosheid, welke zich over niet meer dan dertien weken uitstrekt. We zullen verder zien dat de wachttijd in België slechts één dag bedraagt.

In tegenstelling met de Belgische reglementen is de duur van de uitkering beperkt, zoals die van de werkloosheidsverzekering in Nederland. Zij mag normaal 180 dagen, d.i. praktisch zeven maanden, bedragen. Zij kan nochtans tot een maximum van 492 dagen verlengd worden wanneer de sedert ten minste vijf jaar verzekerde werkloze tijdens de tien jaar vóór het begin van de werkloosheid een bepaald aantal bijdragen heeft gestort.

De uitkering bedraagt thans sh. 32,6 per week voor de ongehuwde volwassenen. Ze belooft sh. 26 voor de personen van minder dan 18 jaar. De uitkeringen veranderen niet volgens de leeftijd. De gehuwde vrouwen hebben echter slechts recht op sh. 26.

De financiering van de werklozensteun wordt gemeenschappelijk verzekerd door de werknemers, de werkgevers en de Staat. De bijdrage van deze laatste is weinig aanzienlijk. Zij volgde een tegenovergestelde evolutie dan die welke in België werd waargenomen. Zij viel beneden de vooruitzichten geraamd bij de goedkeuring van de wet van 18 Juli 1948. Die vooruitzichten steunden op een verondersteld maximum werkloosheidspeil van 8,5 pCt. dat sedertdien niet meer werd bereikt.

De last van de werkloosheidsverzekering voor de loon- en weddetrekkenden is niet gekend; de enige bijdrage geheven van de aangeslotenen bij de nationale verzekering, dekt al de risico's voorzien voor de

categorie waarbij de betrokkenen behoren. Ze schommelt anderzijds niet in functie van het loon, zoals in België, waar ze in pCt. van de bezoldiging wordt uitgedrukt. Ze wordt vastgesteld in absolute cijfers en het bedrag verschilt slechts volgens de categorie, de leeftijdsgroep en het geslacht van de aangeslotene.

FRANKRIJK

Tewerkstelling.

De documentatie over de werkgelegenheid omvat allerhande statistieken waaruit bezwaarlijk een algemeen overzicht kan worden afgeleid : algemene tellingen, enquêtes, steekproeven en statistieken betreffende bijzondere bedrijfssectoren.

De *algemene volkstellingen* door het Nationaal Instituut voor de Statistiek, een afdeling van het Ministerie van Economische Zaken, geschieden in beginsel om de vijf jaar. De laatste twee volgden echter elkaar minder snel op. Ze dagtekenen resp. van Maart 1946 en Mei 1954. Zolang de uitkomsten der telling van 1954 niet gekend zijn, is men dan ook genoodzaakt gebruik te maken van de telling van 1946, die bepaalde leemten bevat en een verouderde toestand weergeeft.

De *kwartaalenquêtes over de bedrijvigheid en de voorwaarden van tewerkstelling der arbeidskrachten* worden gehouden door de Statistische Afdeling van het Ministerie van Arbeid en Sociale Voorzorg. Zij betreffen het *loontrekkend* personeel van een beperkt aantal ondernemingen in nijverheid, handel, vervoerwezen, en vrije beroepen. Zij worden gedaan door middel van steekproeven. Het aantal betrokken ondernemingen werd op ongeveer vijftig duizend vastgesteld. Alhoewel die ondernemingen in beginsel verplicht zijn op de vragenlijsten te antwoorden, doen ze het niet alle. Nagenoeg dertig duizend antwoorden komen regelmatig binnen, zodat 3,5 miljoen, d.i. 58 pCt. van het totaal der arbeidskrachten, in de beschouwde sectoren werkelijk worden geteld. De onthoudingen wijzigen jammer genoeg de samenstelling der steekproef. Hieraan wordt verholpen door een gewogen gemiddelde te berekenen van de resultaten voor elke groep naar omvang gerangschikte instellingen.

Aan die enquêtes zijn nog andere bezwaren verbonden : enerzijds worden uitgesloten de arbeiders in landbouw en openbare diensten, de ambachtslieden, de alleenstaande arbeiders, de dienstboden, het niet loontrekkend personeel der getelde instellingen, en anderzijds bestrijken ze de instellingen niet die minder dan 10 bezoldigden tewerkstellen; deze slorpen nu in bepaalde bedrijfssectoren, zoals in de bouwnijverheid, een groot aantal arbeidskrachten op. Tenslotte worden de absolute cijfers normaal niet bekendgemaakt omdat hun representatieve waarde ontoereikend wordt geacht. De uitkomsten worden uitgedrukt door middel van indexcijfers die toelaten de bewegingen sedert de basisperiode (1938) en de ver-

anderingen van het ene kwartaal tot het andere (kettingindexcijfers) te volgen.

De getelde arbeidskrachten worden ingedeeld in 26 bedrijfssectoren. De kwartaalenquêtes geven eveneens inlichtingen over de gemiddelde arbeidsduur in de verschillende sectoren tijdens de laatste week van het kwartaal, welk gemiddelde beïnvloed wordt door het overwerk en door de gedeeltelijke en voorlopige werkloosheid.

Bovendien worden de arbeidskrachten soms ingedeeld naar het geslacht en naar de vak-kennis (gewone ongeschoolde arbeiders, gespecialiseerde ongeschoolde arbeiders, gespecialiseerde arbeiders, geschoolde arbeiders, zeer geschoolde arbeiders, niet gespecialiseerde bedienden, gespecialiseerde bedienden — tekenaars, boekhouders, enz. —, meestergasten, hoger personeel).

De kwartaalenquêtes worden gepubliceerd in een gestencild tijdschrift van de Statistische Afdeling van het Ministerie van Arbeid, « Enquêtes sur l'activité économique et les conditions d'emploi de la main-d'œuvre », alsook in een samengevatte vorm in de « Revue française du Travail » en in de week- en maandschriften van het Nationaal Instituut voor de Statistiek en voor de Economische Studiën. (I.N.S.E.E.)

De I.N.S.E.E. doet *halfjaarlijkse steekproeven onder de actieve bevolking*, die gedeeltelijk voorzien in de leemten der kwartaalenquêtes van het Ministerie van Arbeid. Zij brengen gegevens bijeen voor de gehele actieve bevolking. Zij bestrijken 10.312 gezinnen, die derwijze gekozen zijn dat ze werkelijk een waarheidsgetrouwe steekproef voor geheel het land vormen. De gegevens worden ingewonnen door agenten die persoonlijk ieder gezin ondervragen. Aldus kan niet alleen de getalsterkte worden geteld van de niet actieve personen, de tewerkgestelde personen en de werklozen, doch ook de actieve personen worden ingedeeld naar de leeftijd, het geslacht, het gezinsverband (de verwantschap met het gezinshoofd), de beroepsbedrijvigheid (voornaamste beroepsgroepen), de toestand in het beroep (privaat of openbaar statuut...).

Worden als werklozen beschouwd alle personen zonder werk en die werkelijk een werkgelegenheid zoeken. In dit totaal zijn de werklozen begrepen welke niet in de werkloosheidsstatistieken zijn opgenomen daar ze niet steungerechtigd of niet als werkzoekers ingeschreven zijn. Een onderscheid wordt gemaakt tussen arbeidsgeschikte en niet arbeidsgeschikte arbeiders.

Jammer genoeg worden de resultaten van de steekproef slechts percentsgewijze, bijv. het aantal mannen en vrouwen per honderd arbeiders, gepubliceerd. De veranderingen in absolute cijfers worden van te weinig betekenis geacht wegens het beperkt karakter van de steekproef. Nochtans worden absolute cijfergegevens verstrekt over de arbeidsgeschikte en werkzoekende arbeiders.

De steekproeven worden in het maandschrift voor

de statistiek van het I.N.S.E.E. met verscheidene maanden vertraging gepubliceerd.

Het I.N.S.E.E. stelt eveneens *halfjaarlijkse enquêtes door steekproeven in de landbouw* in. Deze enquêtes, gehouden bij een klein aantal landbouwbedrijven met bezoldigd personeel als steekproef genomen, betreffen inzonderheid de bezoldigingen en bijkomstig de toestand van de tewerkstelling. Hun uitslagen worden eveneens in het maandschrift van het I.N.S.E.E. bekendgemaakt.

Verdiene verder vermelding de *jaarlijkse statistieken van het personeel in de steenkolenmijnen, de telling van het Staatspersoneel en verschillende enquêtes en statistieken die aanvullende gegevens verstrekken over problemen die met de tewerkstelling verband houden, zoals de telling en de indeling per specialiteit der personen die geschoold werden door de centra van vakopleiding voor volwassenen, welke telling door het Ministerie van Arbeid gedaan wordt, de statistiek over de in- en uitwijkingen, die betrekking heeft op de inwijking van vreemde gezinnen in Frankrijk evenals van vreemde arbeiders die samen met hun gezinnen langs de Nationale Immigratiedienst om ingeweken zijn.*

Werkloosheid.

De Franse statistieken over de werkloosheid worden opgemaakt volgens criteria, die hun waarneming zeer beperken.

Twee onderscheidene reeksen hebben betrekking op de volledig werklozen: de ene betreft uitsluitend de door de Staat gesteunde werklozen, de andere de in een plaatsingsbureau als werkzoekers ingeschreven personen.

De *statistiek der steungerechtigde werklozen* geeft een aantal werklozen dat sterk beneden de werkelijkheid ligt. Zoals verder zal blijken, zijn de werkloosheidsuitkeringen zeer bescheiden. De steun is afhankelijk van strenge voorwaarden die het aantal recht-hebbenden beperken.

Ze wordt tweemaal per maand opgemaakt; de tellingen worden de 1^e en de 15^e der maand gehouden. Diverse tabellen groeperen de getelde werklozen per open werkloosheidsfonds, per beroep, geslacht, arbeidsgeschiktheid en leeftijd (ouder of jonger dan 60 jaar); per geslacht en vakkennis en per departement.

De *statistiek van de werkzoekers*, opgemaakt door de plaatsingsdiensten van het Ministerie van Arbeid, is meer waarheidsgetrouw dan die der steungerechtigde werklozen; doch zij wijkt nog vrij sterk af van de werkelijkheid, zoals blijkt uit de vergelijking met de cijfers van de werklozen door middel van steekproeven op de overeenstemmende data geteld.

Een reeks werklozen valt immers buiten het bereik van de statistiek der werkzoekers; het zijn het merendeel van diegenen die door eigen middelen een werkgelegenheid trachten te vinden (de zeer geschoolde arbeiders, de meestergasten, het kaderpersoneel en de volwassenen die een eerste werkge-

legenheid zoeken, bijv. de vrouwen, moeder van een gezin).

Die statistiek wordt maandelijks opgemaakt door de plaatselijke arbeidsbureau's door opname van de niet gedekte aanvragen op het einde van de maand. De werklozen worden ingedeeld naar beroep en vakkennis, naar departement en vakkennis. Tweemaal per jaar, op 1 April en op 1 October, worden ze bovendien ingedeeld naar beroep en leeftijd enerzijds, naar leeftijd en werkloosheidsduur anderzijds.

Beide statistische reeksen worden bekendgemaakt in de *Revue du Travail*, in het *Bulletin de Documentation professionnelle* van de Directie der Werkkrachten en in de maand- en weekchriften van het I.N.S.E.E. Zij worden eveneens gepubliceerd op bijzondere gestencilde bladen van de Statistische Afdeling bij het Ministerie van Arbeid.

De *gedeeltelijk* werklozen worden sedert 1952 eveneens geteld, doch slechts in zoverre zij steunge-rechtigd zijn en de wekelijkse arbeidsduur beneden het wettelijk gemiddelde van 40 uren valt. Wegens die voorwaarden wordt een niet te bepalen, doch stellig niet te verwaarlozen deel der gedeeltelijk werklozen uit de telling uitgeschakeld. In de meeste sectoren bereikt de normale wekelijkse arbeidsduur 45 tot 48 uren; het verlies van de eerste vijf tot acht uren wordt dus niet in aanmerking genomen. De reglementering op de werkloosheidssteun heeft, zoals wij verder zullen zien, eveneens beperkende gevolgen.

De statistiek der gedeeltelijk werklozen wordt maandelijks opgemaakt. Zij is ingedeeld naar de bedrijfstak der betrokkenen en zij vermeldt het aantal verloren arbeidsdagen, berekend op basis van acht uren per dag.

Zij wordt met ongeveer drie maanden vertraging in het *Bulletin bimensuel d'Information du Ministère du Travail* gepubliceerd.

Kortom, de arbeids- en werkloosheidsstatistieken zijn vrij uiteenlopend en geven een niet zeer waarheidsgetrouw beeld van de evolutie der actieve bevolking in haar geheel.

Om de huidige toestand te kunnen beoordelen en hem met die van andere landen te vergelijken, dient men de gegevens van de telling van 1946 te gebruiken, welke inlichtingen wij zullen trachten bij te werken met de indexcijfers verkregen uit de enquêtes door middel van steekproeven.

Werklozensteun.

Het Franse stelsel inzake de geldelijke steun aan de werklozen is de steun-werkloosheid. Er is geen verplichte verzekering tegen de risico's van werkloosheid; zij valt buiten het werkgebied van de maatschappelijke zekerheid.

Het recht op werklozensteun is aan strenge voorwaarden onderworpen. De eerste is onafhankelijk van de persoonlijkheid van de werkloze; vooreerst moet een werkloosheidsfonds bestaan in het bestuurlijke

gebied waarin de betrokkene woont. Nu was, tot 29 Maart 1954, de oprichting of de handhaving van dergelijke fondsen verbonden aan de aanwezigheid van een bepaald aantal werklozen, dat al naar gelang de bevolkingsdichtheid van de beschouwde streek en de graad van economische welvaart verschilt. De werklozen die een gemeente bewonen waar geen werkloosheidsfonds bestaat, blijven automatisch van de uitkering verstoken, zelfs zo zij aan al de vereiste persoonlijke criteria voldoen. Eerlang zullen de departementale arbeidsdiensten echter die werklozen mogen ten laste nemen, die een gemeente bewonen waar geen werkloosheidsdienst bestaat. Tijdens de jongste twee jaar groeide het aantal bestaande fondsen trouwens aanzienlijk aan. Van 400 in 1951 steeg het tot nagenoeg 900 op dit ogenblik.

De andere voorwaarden moeten door de werkloze zelf vervuld worden. Zij berusten op het begrip behoefte en sluiten dus ook een aantal werklozen uit; dit is logisch vermits de uitkering als een steun wordt beschouwd waarvan de last geheel door de Staat en de gemeenten wordt gedragen; het aandeel van deze laatste in de uitgaven belooft 5 tot 20 pCt. van het totaal. De gezamenlijke inkomsten van het gezin, waartoe de werklozen behoren, mogen een betrekkelijk laag plafond niet overtreffen. (1). De werkloze moet op het ogenblik waarop hij werkloos valt, sedert ten minste drie maanden in de gemeente verblijven. Hij moet in de loop van de 12 maanden die de aanvraag tot uitkering voorafgaan gedurende 150 dagen een bezoldigde arbeid verricht hebben. De jongeren nochtans, die sedert een jaar hun studiën hebben voltooid en zonder gevolg gedurende ten minste zes maanden als werkzoekers ingeschreven werden in een plaatselijk arbeidsbureau van het Ministerie van Arbeid, worden van de voorafgaande arbeidsprestaties ontslagen. De rechthebbenden op werkloosheidsuitkering mogen zich tenslotte aan geen enkele andere dan toevallige kortlopende winstgevendende bezigheid wijden.

De werklozensteun omvat twee delen :

1) de « hoofduitkering », toegekend aan het werkloze gezinshoofd en aan de ongehuwde meerderjarigen;

2) de « bijlagen voor personen ten laste », resp. toegekend voor de moeder bij de haard of voor de werkloze echtgenote (en bij gebrek hieraan aan de rechthebbende ten laste) en voor elk der afstammelingen of minderjarigen die bepaalde voorwaarden vervult.

De werkloze gehuwde vrouwen hebben slechts recht op de hoofduitkering zo ze gezinshoofd zijn.

(1) Met talrijke inkomsten wordt voor de berekening van dit plafond nochtans geen rekening gehouden; dit is het geval voor gezinsbijlagen, pensioenen van oudstrijders en pensioenen verbonden aan de militaire medaille en het legioen van eer.

Er wordt slechts voor de helft rekening gehouden met de pensioenen van verminkten, weduwen en oorlogsslachtoffers, met de bezoldiging van inwonende familieleden in dalende en in opgaande lijn, zo deze geen recht geven op bijlagen uit hoofde van personen ten laste.

Zoniet ontvangt hun echtgenoot, indien hij werkloos is, voor hen een evengrote bijslag voor personen ten laste als diegene die aan de moeder bij de haard toegekend wordt.

Het bedrag der hoofduitkering en der bijlagen is tamelijk laag. Het schommelt volgens de in vier reeksen ingedeelde gemeenten.

De maxima (Parijs en gelijkgestelde gemeenten) en de minima (gemeenten met minder van 5.000 inwoners) bedragen sedert 4 Februari 1954 resp. :

fr 300 en 225 voor de hoofduitkering;

fr 130 en 100 voor de bijlagen voor personen ten laste.

Aan het totaal bedrag (hoofduitkering en bijlagen) dat een gezin met een of meerdere werklozen mag ontvangen, werd een dubbele grens gesteld. Enerzijds mag dit bedrag geen twee derden overtreffen van het loon van het werkloze lid of de werkloze leden. Anderzijds mogen de totale inkomsten van het gezin, incl. dit bedrag, een eveneens per gebied vastgesteld plafond niet overtreffen.

De uitkering voor de gedeeltelijke werkloosheid is aan strengere en, meer ingewikkelde regelen onderworpen. De instelling waartoe de gedeeltelijk werkloze behoort, moet deel uitmaken van een bedrijfstak welke officieel gemachtigd werd de uren werkloosheid te vergoeden. De bedoelde bedrijfstakken werden bepaald bij ministerieel besluit, rekening houdend met de hun eigen conjuncturomstandigheden. De instelling die de gedeeltelijke werkloosheid toepast, moet ten minste vijf loontrekkenden tewerkstellen. Ten minste 20 pCt. van het personeel moet door de vermindering der arbeidsuren getroffen worden.

Alleen een gedeelte van de uren werkloosheid mag vergoed worden. Het totaal wordt per jaar en per bedrijfstak vastgesteld. Het schommelt van de ene tak tot de andere. Op de regelen betreffende de duur van de uitkering en de takken waarin ze mag toegekend, bestaan in de praktijk talrijke afwijkingen.

Aan het bedrag waarop de gedeeltelijk werkloze mag aanspraak maken, werd een tweede grens gesteld. Het totaal van het door de gedeeltelijk werkloze ontvangen bedrag aan loon en werklozensteun mag voor een periode van 14 dagen een bij ministeriële beslissing vastgesteld plafond niet overtreffen.

De gehuwde vrouwen en de minderjarigen die geen gezinshoofd zijn, hebben in geval van gedeeltelijke werkloosheid recht op een uitkering berekend op grond van de voor volledige werkloosheid voorziene bijlagen.

NEDERLAND

Tewerkstelling.

De Nederlandse statistieken van de tewerkstelling hebben over het algemeen slechts betrekking op een gedeelte van de actieve bevolking en ze worden volgens tamelijk eigenaardige criteria opgesteld. Hun beoordeling wordt daardoor bemoeilijkt.

De gezamenlijke documenten waarover we beschikken, bestaan hoofdzakelijk uit drie tellingen die met tamelijk grote tussenruimten gehouden worden, uit een kwartaalonderzoeking en uit een jaarlijkse globale raming van de bevolking.

Algemene tellingen van de bevolking worden om de tien jaar gehouden: De laatste dagte kent van 31 Mei 1947. Sedert die datum heeft het land zijn industrialisatie voortgezet, is de bevolking toegenomen en heeft de structuur van de actieve bevolking bepaalde wijzigingen ondergaan.

Van tijd tot tijd worden *nijverheidstellingen* gehouden; de laatste dagte kent van October 1950.

Een *jaarlijkse telling der door de ongevallenverzekering gedekte personen* heeft betrekking op al de ondernemingen die ten minste één wedde- of loontrekkende tewerkstellen, met uitsluiting van het huispersoneel, van de landbouwsector, van de koopvaardijvloot en over het algemeen van het door de burgerlijke en militaire overheid tewerkgesteld personeel. Het personeel van de overheidsbedrijven, evenals dat van de posterijen en de spoorwegen, behoort tot het waarnemingsgebied van de telling.

Deze is na de algemene volkstelling de belangrijkste inlichtingsbron. Ze kan echter slechts met tamelijk grote vertraging gepubliceerd worden. De laatste volledige publicatie gebeurde in 1950. Voor de volgende twee jaar beschikken we over door de « Sociale Maandstatistiek » gepubliceerde gegevens betreffende de achttien belangrijkste sectoren.

De belangrijkste lopende statistiek wordt verstrekt door de *kwartaalonderzoekingen* betreffende 10.000 nijverheidsondernemingen en instellingen van openbaar nut die ten minste 10 werknemers tewerkstellen:

Bepaalde sectoren die een belangrijk gedeelte van de bevolking tewerkstellen, ontsnappen niettemin geheel of gedeeltelijk aan hun waarneming: landbouw, handel, bouwnijverheid, vervoer, huispersoneel.

Ze worden gepubliceerd in de « Maandstatistiek van de Nijverheid ».

Het « Maandschrift van het Centraal Bureau voor de Statistiek » geeft er een beknopt overzicht van.

De enige aanwijzingen welke dit tijdschrift over de tewerkstelling verstrekt, zijn indexcijfers op basis 1938 van de personeelsbezetting in de nijverheid.

Op grond van de aanwijzingen der gewestelijke arbeidsbureau's worden eens per jaar door het « Rijksarbidsbureau » *ramingen van het totaal volume van de tewerkstelling* gedaan.

Naast algemene statistieken stelt Nederland *staten* op betreffende de ene of de andere bijzondere bedrijfssector, zoals bijv. een jaarlijkse inventaris van de in de landbouw tewerkgestelde bevolking.

Werkloosheid.

Het verloop van de werkloosheid kan aan de hand van twee statistische reeksen gevolgd worden. De

eerste, en de oudste, bestaat in een telling van de personen die als werkzoekers op het einde van de maand in de officiële arbeidsbureau's zijn ingeschreven. De tweede, opgesteld sedert Juli 1952, d.i. sedert het van kracht worden van het stelsel der werkloosheidsverzekering, betreft uitsluitend de werklozen die een uitkering genieten.

De statistiek der werkzoekers is ruimer en meer representatief dan de andere. Buiten diegenen, die verplicht zijn zich te laten inschrijven (1), telt zij ook niet steungerechtigde werklozen mede. Vermoedelijk omvat ze echter niet alle werkzoekers. De ondervinding leert in elk land dat de meeste werklozen er van afzien zich in een arbeidsbureau te laten inschrijven wanneer ze er geen materieel voordeel bij hebben. Het verschijnsel is trouwens gekend in Nederland, vooral voor de vrouwen die minder dan de mannen op arbeidsbureau's beroep doen wanneer zij er niet toe verplicht zijn en veeleer dank zij aanbevelingen of persoonlijke pogingen bij de werkgevers werk vinden.

De statistiek der werkzoekers sluit anderzijds bepaalde reeksen werklozen uit die in de statistiek der werkloosheidsverzekering voorkomen: de gehuwde vrouwen die (gedurende 21 weken) een uitkering genieten en de toevallig werklozen wanneer de arbeidsonderbreking aan ongunstige weersomstandigheden is toe te schrijven.

De statistiek der werkzoekers verstrekt meer omstandige gegevens dan die der gesteunde werklozen. Zij voorziet een onderverdeling per provincie en per belangrijkste arbeidsbureau's en een zeer ver doorgedreven indeling per bedrijfsklasse. Al de inlichtingen worden voor de mannen en de vrouwen afzonderlijk verstrekt. Spijtig genoeg worden ze slechts in een zeer beknopte vorm gepubliceerd in het « Maandschrift van het Centraal Bureau voor de Statistiek ». De volledige gegevens, evenals de andere werkloosheidsstatistieken, worden overgenomen in de « Sociale Maandstatistiek ».

In Nederland komt de gedeeltelijke werkloosheid minder voor dan in België, daar de arbeidsduur slechts mag verminderd worden mits machtiging van de arbeidsinspectie. De omvang er van blijkt uit een statistiek die de volgende gegevens bevat:

- a) aantal bedrijven die gemachtigd werden het korter werken toe te passen;
- b) totale personeelsbezetting ingedeeld per geslacht;
- c) aantal per geslacht ingedeelde werknemers, ten aanzien van wie van de ontheffing gebruik werd gemaakt;
- d) aantal minder gewerkte uren per maand.

(1) Zijn dus verplicht ingeschreven: al de krachtens de verzekeringswet schadeloos gestelde volledig werklozen, diegenen die krachtens de reglementen van sociale bijstand uitkeringen genieten evenals de eveneens werkloze leden van hun familie ouder dan 16 jaar, de gedeeltelijk werklozen die tijdens volledige dagen werkloos zijn, de personen door de overheid tewerkgesteld.

De toevallig werklozen wier werkloosheid niet aan weersomstandigheden is toe te schrijven, worden in een bijzondere staat opgenomen.

Daarentegen worden de gedeeltelijk werklozen, wier inactiviteit totaal was tijdens de week waarin de werklozen worden geteld, uit de statistiek uitgesloten; zij komen voor in die der ingeschrevenen in een plaatsingsbureau.

Werklozensteun.

Het Nederlandse stelsel van werklozensteun is complex, doch belangwekkend; het is origineel uit hoofde van zijn eigenaardigheden.

Naast de algemene verplichte werkloosheidsverzekering bestaat een aanvullende werklozensteun, die volledig ten laste van de Staat is; hij is toepasselijk op de werklozen die geen of niet meer recht hebben op de verzekeringsuitkeringen.

De *verzekering* is verplichtend sedert 1 Juli 1952, datum waarop de « werkloosheidswet » van 9 September 1949 van kracht geworden is. Nagenoeg al de loon- en weddetrekkenden beneden 65 jaar zijn er aan onderworpen. Worden uitgesloten de ambtenaren, het personeel van het bijzonder onderwijs, de personen die recht hebben op een minstens even gunstige uitkering beheerd door het publiek recht, het huispersoneel, de loon- of weddetrekkenden waarvan het vast loon in geld meer bedraagt dan fl 6.000 per jaar, en zij die slechts toevallig of voorlopig in loondienst arbeiden.

De werklozensteun was van 1945 tot Juli 1952 de enige vorm van financiële bijstand. Hij was bij de bevrijding voorlopig ingesteld geworden. Tijdens de bezetting waren de vrije door de Staat gesubsidieerde verzekeringskassen door de Duitsers afgeschaffd; bij de bevrijding verkozen de Nederlandse autoriteiten een algemene en verplichte, zorgvuldig bestudeerde reglementering uit te werken, veeleer dan het oude stelsel te herstellen.

Bepaalde schikkingen van de reglementering betreffende de *werklozensteun* werden onder een, aan de nieuwe omstandigheden aangepaste vorm overgenomen in *twee reglementen*, onafhankelijk van de werkloosheidswet, en ze werden samen met deze laatste van kracht op 1 Juli 1952. Ze zijn van toepassing op de werklozen die geen recht meer hebben op de verzekeringsuitkeringen, alsook op bepaalde categorieën van personen die niet aan de verplichte verzekering onderworpen zijn.

Een tweede kenmerk van het Nederlandse stelsel van werklozensteun ligt in het feit dat de uitkeringen van verschillende aard zijn naargelang van de omstandigheden van de werkloosheid, haar duur en de voorwaarden waaraan de betrokkene beantwoordt. De wet op de verplichte verzekering onderscheidt twee soorten: het wachtgeld en de werkloosheidsuitkeringen.

Het wachtgeld dekt het eerste stadium van de werkloosheid, indien de werknemer in het jaar dat

aan het intreden van zijn verplichte werkloosheid voorafgaat in een zelfde bedrijfstak minstens 156 dagen gearbeid heeft. Die periode waarin de werkloze het recht heeft opnieuw tewerkgesteld te worden in het beroep dat hij voordien beoefende, bedraagt ten minste 48 dagen per betalingsjaar. Ze kan verlengd worden bij beslissing van de bedrijfsvereniging, belast met de toepassing van dit gedeelte van de wet. De financiering van de uitkering wordt uitsluitend verzekerd door de bijdragen van de werkgevers en de werknemers, zonder tussenkomst van de Staat.

Het bedrag dat de werkloze ontvangt, schommelt naar gelang van het loon (met een grens van fl 16 per dag) en van de gezinstoestand van de werkloze. Het is tamelijk hoog, aangezien het volgende bedragen bereikt:

80 pCt. van het loon voor de kostwinners en de gehuwde mannen;

70 pCt. van het loon voor de ongehuwden van 18 jaar en ouder die geen kostwinners zijn en niet bij hun ouders inwonen;

60 pCt. voor de overige werknemers.

De uitkering van de werkloosheidsverzekering gebeurt, hetzij na verloop van de wachttijd, ten gunste van de nog werkloze verzekeringsplichtige, hetzij reeds bij het begin der werkloosheidsperiode, ten gunste van de verzekeringsplichtige wiens prestaties tijdens het jaar dat aan het intreden van de werkloosheid voorafgaat, minder dan 156 dagen, doch meer dan 78 dagen bedroegen welke ook de bedrijfstak zij waarin ze werden geleverd.

De duur van deze uitkeringsperiode bedraagt 78 dagen in het eerste geval en 126 dagen in het tweede. Hij kan eveneens gewijzigd worden door de betrokken bedrijfsverenigingen na akkoord van de minister van Arbeid.

De in de « algemene arbeidsreserve » opgenomen werkloze dient elke arbeid in een ander beroep dan datgene dat hij vroeger uitoefende te aanvaarden mits de aangeboden betrekking « passend » is. Het bedrag van de uitkering is in beginsel gelijk aan dat van het wachtgeld, doch wordt begrensd: 16 gulden per dag. Het aandeel van de Staat in de financiering er van bedraagt 50 pCt.; het overige wordt in gelijke delen gedekt door de bijdragen van de werknemers en de werkgevers.

De bijstand van de Staat als sociale voorziening omvat op zijn beurt twee onderscheiden vormen.

Een even grote uitkering en voor dezelfde duur (126 dagen) als de werkloosheidsuitkering die de verzekeringsplichtigen genieten, wordt toegekend aan bepaalde categorieën werklozen welke kunnen bewijzen dat zij het jaar vóór het intreden van de werkloosheid 156 dagen gearbeid hebben en als werkzoekers in een plaatsingsbureau ingeschreven zijn.

Een bescheiden bijstand, vastgesteld in functie van de levensduurte en niet meer van het loon der werklozen, verzekert anderzijds een minimum bestaansmiddelen aan de werklozen die geen recht meer

hebben op de in vorige paragraaf vermelde uitkering, noch op de bij de verzekeringswet voorziene uitkeringen, zo hun andere inkomsten en persoonlijke goederen een bepaald maximum niet overtreffen (1). De duur van de bijstand is onbeperkt voor de kostwinners, de pensionnaires en de alleen wonende personen.

Hij bedraagt 78 dagen voor de ongehuwden van 25 jaar en meer die bij hun ouders inwonen. De ongehuwden van minder dan 25 jaar die bij hun ouders inwonen, hebben geen recht op die bijstand. De gehuwde vrouwen hebben op geen enkele van die twee uitkeringen der sociale voorziening recht.

Een zelfde werkloze kan dus achtereenvolgens drie soorten uitkeringen genieten zo het een persoon betreft die aan de wet op de verplichte verzekering onderworpen is, en twee soorten zo het om een niet-aangeslotene gaat.

Anderzijds wordt de duur van de door de werkloosheidsuitkeringen gedekte periode tamelijk eng beperkt; de behoeftige werkloze wordt echter voor onbepaalde termijn gesteund indien hij kostwinner is of alleen woont.

Een ander belangrijk kenmerk van het Nederlandse stelsel van geldelijke bijstand aan de werklozen is het feit dat de uitvoering der wet op de verplichte werkloosheidsverzekering is toevertrouwd aan instellingen waarin de Staat slechts een beperkte rol vervult. De volledige wachtgeldverzekering wordt paritair beheerd door de hiertoe door de Staat speciaal opgerichte of gemachtigde « bedrijfsverenigingen ».

De gezamenlijke desbetreffende industrieën en beroepen werden in 26 sectoren ingedeeld. Ieder van hen wordt vertegenwoordigd door een bedrijfsvereniging, die het bedrag van de door werkgevers en werknemers uit hoofde der wachtgeldverzekering te storten bijdragen bepaalt, de bijdragen int en de uitkeringen aan de werklozen verricht. Het bedrag der bijdragen moet nochtans goedgekeurd worden door het bestuur van het « Algemeen Werkloosheidsfonds », instelling belast met het beheer van de uitkeringen der werkloosheidsverzekeringen.

Herinneren wij er aan dat die bedragen vastgesteld worden in pCt. van het loon en dat de last eveneens verdeeld werd tussen werkgevers en werknemers. Hun relatieve omvang schommelt van de ene sector tot de andere naar gelang van het werkloosheidsrisico. Hij vertegenwoordigt derhalve slechts 0,6 pCt. in de groothandel tegen 8 pCt. in enkele takken van de binnenscheepvaart. Een gedeelte van de geïnde bijdragen wordt aangewend om een gemeenschappelijk reservefonds te spijsen dat opgericht werd met het oog op jaren van sterke depressie.

De bedrijfsverenigingen kunnen de duur en de grens vaststellen van de prestaties waarop de van

hen afhingende werklozen zullen recht hebben, mits inachtnaam van de bij de wet opgelegde minima. Elke werkgever is van rechtswege aangesloten bij de vereniging waaronder de bedrijfstak ressorteert.

Wat de werkloosheidsverzekeringen betreft, wordt de uitkering geregeld en beheerd door één enkel organisme, het « Algemeen Werkloosheidsfonds », waarvan de statuten werden opgesteld door de betrokken Minister en waarvan het bestuur niet alleen vertegenwoordigers van werknemers en werkgevers, doch ook van het Rijk telt; elke categorie heeft recht op een gelijk aantal zetels.

Het Fonds wordt gespijsd ten belope van 50 pCt. door een toelage van de Staat; de overige 50 pCt. worden gedekt door de bijdragen die van de werkgevers en de arbeiders krachtens de werkloosheidsverzekering worden geheven. Het bepaalt zelf het bedrag niet van de bijdragen; het stelt ze voor aan de Minister. De percentages zijn dezelfde voor al de bedrijfssectoren in tegenstelling met die van de bijdragen voor de wachtgeldverzekering.

Buiten zijn bevoegdheid in verband met de verzekeringsuitkering kan het Fonds adviseren over bepaalde problemen in verband met de bedrijfsverenigingen.

Om deze beknopte ontleding van de belangrijkste kenmerken van de werklozensteun in Nederland te besluiten, stippen we nog aan dat de wet op de verzekering geen enkele wacht- of proeftijd voorziet voor de toekenning der uitkeringen (2) en dat de gedeeltelijke werkloosheid schadeloos wordt gesteld, doch op zulke wijze is gereglementeerd dat ze in de practijk veel minder voorkomt dan in België.

BELGIE

Tewerkstelling.

Talrijk doch zeer uiteenlopend zijn de cijfergegevens waarover we beschikken om de werkgelegenheid in België te bestuderen: algemene tellingen, opnamen van de R.M.Z., statistieken over de kinderbijlagen, statistieken van het N.I.S. en verder allerhande inlichtingen.

De *tienjaarlijkse volkstellingen*, gehouden onder leiding van het Nationaal Instituut voor de Statistiek, verstrekken zeer omstandige gegevens over de structuur van de actieve bevolking. De laatste telling geeft, naast de gewone indeling per beroep, eveneens de bedrijfstak aan. Jammer genoeg dagtekent ze van 31 Mei 1947 en zijn de economische voorwaarden sedertdien enigszins gewijzigd.

De Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid houdt sedert 1945 *tellingen van de verzekeringsplichtigen der maatschappelijke zekerheid*.

Zij hebben uitsluitend betrekking op de werknemers en bedrijven welke aangesloten zijn bij een

(1) Indien ze een bepaald peil overtreffen, kan een wachtperiode opgelegd worden.

(2) Een enkele dag werkloosheid geeft recht op uitkering.

der volgende organen, belast met de ontvangst en de verdeling der bijdragen van de maatschappelijke zekerheid : Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid (R.M.Z.), Nationaal Pensioenfonds voor Mijnerwerkers (N.P.M.), Dienst voor Maatschappelijke Zekerheid van Zeelieden der Koopvaardij (D.M.V.-Z.K.).

Volledige tellingen vinden tweemaal per jaar plaats; zij hebben betrekking op het tweede en het vierde kwartaal. Aan de hand van gedeeltelijke tellingen kunnen gezamenlijke ramingen gemaakt worden voor het eerste en het derde kwartaal.

Drie onderscheidene statistieken worden opgemaakt met de ingewonnen gegevens : een statistiek van de werknemers, een statistiek van de ondernemingen en een statistiek der bezoldigde arbeidsdagen.

1° De statistiek der werknemers omvat nagenoeg al de werknemers welke door een contract van dienstverhuring verbonden zijn, met inbegrip van het tijdelijk personeel der openbare besturen en der spoorwegen, de agenten van bepaalde parastatale instellingen en de werklozen door de overheid tewerkgesteld.

Vallen buiten de statistiek :

a) enkele groepen werknemers waarop de maatschappelijke zekerheid nog niet toepasselijk is : dienstboden en huispersoneel, arbeiders behorende tot ondernemingen waar alleen gezinsleden tewerkgesteld zijn onder het gezag van vader, moeder of voogd, leerjongens wier contract afgesloten werd door bemiddeling van een secretariaat voor vakopleiding;

b) de Belgische grensarbeiders in het buitenland tewerkgesteld die niet onder toepassing vallen van het Belgische stelsel der maatschappelijke zekerheid alhoewel ze, als verzekeringsplichtigen, recht hebben op werklozensteun;

c) de seizoenarbeiders in de landbouw; zij genieten het voordeel van de maatschappelijke zekerheid sedert 1 Mei 1949, doch de R.M.Z. bezit niet genoeg nauwkeurige gegevens over hun getalsterkte om ze in de statistiek op te nemen.

d) het vast personeel van de Staat, de provincies, de gemeenten, de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen, de Regie van Telegraaf en Telefoon.

Zijn verder uit de maatschappelijke zekerheid en derhalve ook uit de statistiek uitgesloten, de loon- en weddetrekkenden wier gewone arbeidstijd geen twee uren per dag overtreft, behalve zo het werk normaal een zo korte arbeidsprestatie medebrengt en het de enige beroepsbezigheid der belanghebbenden is (eredienst, vrij technisch onderwijs, kunstenaars).

De telling wordt de laatste dag van het beschouwde kwartaal gedaan. Zij omvat de verzekeringsplichtigen die tijdelijk zonder werk zijn, doch wier arbeidscontract niet opgezegd is (de afwezigen wegens ziekte, ongeval, bevalling, verlof, de gedeeltelijk werklozen). De arbeiders en de bedienden worden afzonderlijk opgenomen. De enen zowel als de ande-

ren worden ingedeeld naar geslacht, maatschappelijke stand, bedrijfstak, bestuurlijk arrondissement, omvang van de instellingen.

De indeling per bedrijfstak is zeer ver doorgedreven, hetgeen toelaat door vergelijking der personeelsterkte en der productiecijfers van de overeenstemmende sectoren, belangwekkende aanwijzingen te verkrijgen over het conjunctuurverloop in die sectoren, over hun rationalisatie-inspanningen, hun tewerkstellingspolitiek en derhalve ook over de structuur van de werkloosheid. De R.M.Z. maakt jammer genoeg geen enkele indeling volgens het beroep der werknemers. Nu zijn in een zelfde nijverheid vaak werknemers werkzaam die een zeer verschillend vak beoefenen. Het gebrek aan gegevens op dit gebied bemoeilijkt de vergelijking der werkloosheidscijfers. De werklozen worden inderdaad alleen per beroep ingedeeld, zoals verder zal blijken.

De statistieken van de Rijksdienst der Maatschappelijke Zekerheid kunnen anderzijds geen enkele inlichting over de leeftijd der arbeiders verstrekken.

2° Een statistiek der ondernemingen wordt volgens dezelfde criteria van indeling als voor de arbeiders opgemaakt. De waarnemingsperiode is echter niet dezelfde : zij slaat op het gehele kwartaal. Alle werkgevers die in de loop van het beschouwde kwartaal verzekeringsplichtigen tewerkstellen of hebben tewerkgesteld, worden geteld.

Het totaal der opgenomen ondernemingen kan iets groter zijn dan het werkelijke cijfer der verzekeringsplichtige werkgevers; immers, sommige grote ondernemingen bezitten meerdere bedrijven of onderscheidene technische eenheden. Zo de boekhouding het toelaat, maken deze laatste aan de R.M.Z. verscheidene, afzonderlijk gegroepeerde gegevens over.

3° Een statistiek over de bezoldigde arbeidsdagen vult de twee andere nuttig aan. Tot Juli 1952 vermeldde zij alleen de werkelijke gepresteerde arbeidsdagen. Sedertdien zijn hierin ook opgenomen de afwezigheidsdagen, de wettelijke feestdagen en de dagen van « kleine werkloosheid » die tot bezoldiging aanleiding gaven. Sedert het derde kwartaal van 1952 worden de gedeelten van dagen als volledige dagen beschouwd.

De statistiek der bezoldigde arbeidsdagen wordt opgemaakt volgens methoden, die voor de arbeiders en de bedienden verschillen. Voor de eersten telt de R.M.Z. de gepresteerde dagen en gedeelten van dagen tijdens het kwartaal. Sedert het derde kwartaal van 1953 moet ze hierin eveneens de gewone vacantedagen en de bijkomende verlofdagen wegens anciënniteit opnemen. Zo de week minder dan 6 of 5 arbeidsdagen telt en de arbeidstijd van deze laatste acht uren overschrijdt, wordt het aantal arbeidsdagen berekend door het aantal tijdens het kwartaal betaalde arbeidsuren door 8 te delen en bij dit quotiënt het aantal niet gepresteerde dagen en gedeelten van dagen te voegen waarvoor door de werkgever een bezoldiging werd toegekend. Voor de bedienden wordt

het aantal bezoldigde arbeidsdagen forfaitair berekend op de basis van 26 arbeidsdagen per maand. Nochtans, zo de bezoldiging slechts op een deel van de maand slaat, worden alleen de bezoldigde dagen in aanmerking genomen en hun totaal wordt vastgesteld volgens de voor de arbeiders vigerende algemene regelen. De statistiek der arbeidsdagen omvat, evenals die der arbeiders, een indeling der verzamelde gegevens per geslacht, bedrijfstak en omvang der onderneming.

De verschillende, door de R.M.Z. opgemaakte statistieken worden per kwartaal samengebracht en gepubliceerd in een gestencild tijdschrift dat op een beperkt aantal exemplaren wordt uitgegeven. Zij die betrekking hebben op het tweede en het vierde kwartaal, worden in de jaarverslagen van de R.M.Z. gepubliceerd.

Zij vertonen enkele algemene gebreken : zij zijn pas gekend met een vertraging die gaat tot 4 maanden voor de ramingen en tot 8 maanden voor de volledige tellingen ; hun omvang werd reeds aanzienlijk gewijzigd wegens de geleidelijke uitbreiding van het toepassingsgebied der maatschappelijke zekerheid sedert haar inwerkingtreding, zodat hun vergelijkbaarheid in de tijd bemoeilijkt wordt ; zij ondergaan de invloed van de laattijdige betalingen der bijdragen door de betrokkenen en van sommige misbruiken waartoe de toepassing van het stelsel van de maatschappelijke zekerheid aanleiding kan geven.

De statistieken der aan de wetgeving op de kinderbijslagen onderworpen personen bevatten twee onderscheidene reeksen. De eerste betreft *diegenen die aan het stelsel der kinderbijslagen voor loontrekkenden onderworpen zijn* overeenkomstig de basiswet van 4 Augustus 1930. Zij wordt opgemaakt door de Nationale Verrekenkas voor Kinderbijslag .

De tweede heeft betrekking op *diegenen die aan het stelsel der gezinsbijslagen voor zelfstandige werkgevers en arbeiders onderworpen zijn* overeenkomstig de wet van 10 Juni 1937. Zij wordt opgemaakt door de Nationale Onderlinge Kas voor Kindertoeslagen.

De statistieken over de tewerkstelling, opgemaakt door de Nationale Verrekenkas voor Kinderbijslag, behelzen een lijst der aangeslotenen, d.w.z. der werkgevers die personen aan de wet van 4 Augustus 1930 onderworpen, tewerkstellen, een lijst van hun werknemers en een statistiek der arbeidsdagen door deze laatsten gepresteerd.

De opname der werkgevers geschiedt de laatste dag van elk kwartaal. Zij omvat, op enkele uitzonderingen na, al de firma's die gewoonlijk een of meerdere personen tewerkstellen krachtens een contract van dienstverhuring.

Blijven buiten de telling : a) alle groepen werkgevers wier personeel niet verzekeringsplichtig is, hetzij omdat de gepresteerde arbeid beperkt is, hetzij omdat hij bepaalde vormen aanneemt (bijv. particulieren die dienstboden of werkvrouwen in dienst hebben, bepaalde ambachtslieden,

de landbouwers die slechts bij uitzondering personeel gebruiken...); b) de werkgevers die kinderbijslagen aan hun personeel toekennen zonder tussenkomst van een compensatiekas (Staat, provincies, Rijksdienst voor kindertoeslagen, Nationale Verrekenkas, Nationale Onderlinge Kas voor Kindertoeslagen) of die aangesloten zijn bij een kas voor gezinsbijslagen die niet van de Nationale Verrekenkas afhangt (gemeenten en instellingen die er van afhangen).

De telling der arbeiders slaat op de verzekeringsplichtigen die werkelijk de laatste arbeidsdag van het kwartaal tewerkgesteld zijn, met uitzondering echter van de seizoenarbeiders in de landbouw die afzonderlijk worden geteld en zulks over geheel het kwartaal.

Het aantal der in de statistiek van de arbeiders opgenomen eenheden stemt grosso modo overeen met die welke door de R.M.Z. geteld werden. Nochtans bevatten zij ook de niet aan de maatschappelijke zekerheid onderworpen personen : de arbeiders in gezinsbedrijven en het vast personeel van de N.M.B.S.; daartegenover worden hieruit bepaalde groepen loontrekkenden geweerd, die in de statistiek van de R.M.Z. opgenomen zijn : de tijdelijke agenten der openbare diensten, het personeel der Nationale Kas voor Gezinsbijslagen en van de Rijksdienst voor kindertoeslagen, die hun toeslagen ontvangen zonder tussenkomst van de Verrekenkassen, zoals hierboven reeds werd uiteengezet.

De statistiek der gepresteerde arbeidsdagen is van minder betekenis dan de voorgaande, want zij omvat de arbeidsdagen die met gepresteerde arbeidsdagen gelijkgesteld zijn, hetgeen de interpretatie bemoeilijkt.

De statistieken van de Nationale Verrekenkas voor Kinderbijslag geven alleen het totaal aan van resp. werkgevers, werknemers en gepresteerde arbeidsdagen. Zij verstrekken geen enkele inlichting per bedrijfstak. Zij worden per kwartaal in de financiële pers gepubliceerd met ongeveer drie maanden vertraging, en eenmaal per jaar in het jaarverslag van de Nationale Verrekenkas. Zij bieden tegenover de statistiek van de R.M.Z. dat voordeel dat zij sneller gekend zijn, doch dit nadeel dat zij minder in bijzonderheden treden.

De statistieken van de Nationale Onderlinge Kas voor Kindertoeslagen omvatten alleen de werkgevers, de zelfstandige arbeiders, de helpers (gezinsleden van de bedrijfsleider, die hem helpen bij de uitoefening van zijn beroep zonder hiervoor een loon te ontvangen) en de vroegere werkgevers en zelfstandige arbeiders van minder dan 65 jaar, in zover zij hun bedrijvigheid ten minste 10 jaar hebben uitgeoefend.

Onder de zelfstandige arbeiders zijn begrepen : de ambachtslieden, de personen die een vrij beroep uitoefenen, de handelaars niet-werkgevers, de landbouwers die bepaalde voorwaarden vervullen, de openbare ambtenaren, de leden van godsdienstige gemeenschappen die een bezoldigde bedrijvigheid

uitoefenen. De maandelijks tellingen worden gehouden door de primaire kassen. Zij worden niet gepubliceerd. Een algemene telling wordt opgemaakt op 31 December door de Nationale Onderlinge Kas. Zij wordt gepubliceerd in het jaarverslag van deze laatste. De resultaten worden in twee onderscheidene tabellen bijeengebracht; in de ene komt afzonderlijk het totaal voor der werkgevers en zelfstandige arbeiders die werkelijk in die hoedanigheid werkzaam zijn, het totaal der vroegere werkgevers en zelfstandige arbeiders en het totaal van de helpers; in de andere tabel worden de getelde personen ingedeeld naar de bedrijfssector waartoe ze behoren, doch zonder onderscheid te maken tussen werkgevers en helpers en tussen werkgevers en vroegere werkgevers; hierdoor verliezen die gegevens veel van hun betekenis.

Het aantal werkgevers en het aantal zelfstandige arbeiders worden niet afzonderlijk gepubliceerd.

Het Nationaal Instituut voor de Statistiek publiceert in zijn maandschrift *gegevens over de tewerkstelling in de nijverheid*. Die inlichtingen, welke door verscheidene organen worden ingewonnen, dienen tot het opmaken van drie verschillende groepen statistieken: de maandstatistieken over de « industriële bedrijvigheid », de jaarstatistieken over de « productie » en de maandstatistieken over « het personeel der nijverheidsinstellingen waarin tien en meer arbeiders tewerkgesteld zijn ».

1° De *statistieken over de industriële bedrijvigheid* bestrijken talrijke nijverheidssectoren. Zij omvatten reeksen opgemaakt door:

— het Bestuur van het Mijnwezen (steenkolenmijnen, cokesfabrieken, steenkoolbriketten, metaalnijverheid);

— het Ministerie van Financiën: het Bestuur der douanen en accijnzen (alcohol, lucifers, brouwerijen, glucose, petroleum, suiker, tabak);

— bedrijfsgroeperingen (cement, teer, benzol, zakken, gas, electriciteit);

— het Nationaal Instituut voor de Statistiek, dat gerechtigd is, krachtens de besluitwet van 31 Januari 1945, de vereiste statistische navorsingen te doen om de economische reglementering betreffende de ministeriële departementen op te maken en te controleren. Die navorsingen breiden zich thans uit tot belangrijke sectoren, zoals de metaalverwerking, de non-ferro metalen, bepaalde textielbedrijven, de bouwnijverheid, de papiernijverheid, de ledernijverheid, enz. De statistieken betreffende de industriële bedrijvigheid verstrekken snel beschikbare gegevens over:

a) het aantal arbeiders en bedienden die op de betaalstaten van de 15° der maand opgenomen zijn;

b) het aantal man-uren (of man-dagen) die in de loop van de maand gepresteerd werden door het arbeiderspersoneel met inbegrip van de leerjongens;

c) de productie in de loop van de maand verwezenlijkt; ze wordt uitgedrukt in hoeveelheid en in

indexcijfers opgemaakt aan de hand van een in de sector als normaal beschouwde basisperiode.

Uit de vergelijking van die verschillende door het N.I.S. bijeengebrachte statistieken kunnen aanduidingen afgeleid worden over het verloop van de tewerkstelling, de werkloosheid en de productiviteit. In sommige sectoren, zoals de steenkolenmijnen, omvat het waarnemingsgebied echter bijna alle instellingen, dan wanneer het in andere slechts verkregen werd door steekproeven waarvan de samenstelling van de ene bedrijfstak tot de andere verschilt. Zo worden alleen in aanmerking genomen, in de metaalverwerkende en in de houtnijverheid, de instellingen die ten minste vijf arbeiders tewerkstellen, in de bouwnijverheid een groep van 1.040 ondernemingen die in 1951 ten minste tien arbeiders tewerkstelden. Hieruit blijkt dat de cijfers soms schommelingen van een klein gedeelte der werkelijke personeelsterkte weerspiegelen.

2° De *statistieken over de productie* bevatten gegevens die ten dele door het Bestuur van het Mijnwezen en ten dele door het Nationaal Instituut voor de Statistiek opgemaakt worden.

De eerste betreffen de kolenmijnen, de ertsmijnen en groeven, de cokes- en brikettenfabrieken, de ijzer- en staalbedrijven, de zink- en andere non-ferro metaalfabrieken.

De statistieken van het N.I.S. zijn beperkt tot enkele bedrijfstakken waaronder enige belangrijke: metaalverwerking, weverijen, kleding en confectie, chemische producten. Zij worden opgemaakt krachtens ministeriële besluiten genomen in uitvoering van de wet van 18 December 1936 en van het koninklijk besluit van 16 November 1938, waarbij de regering gemachtigd wordt navorsingen te doen over de demografische, economische en maatschappelijke toestand van het land. Zij verstrekken naast inlichtingen over productie, productievermogen, verbruik van grondstoffen, enz., ook vrij breedvoerige gegevens over het personeel der betrokken sectoren, met name over de nationaliteit, het geslacht, de leeftijd (minder of meer dan 21 jaar), vrouwelijke werkkrachten, vreemde arbeidskrachten. Jammer genoeg nemen het bijeenbrengen en het publiceren der gegevens een vrij lange tijd in beslag.

3° De *maandstatistiek over het personeel der nijverheidsinstellingen die 10 arbeiders en meer tewerkstellen* werd voorgeschreven bij ministerieel besluit van 17 October 1950. Zij omvat alleen die instellingen die behoren tot die takken welke niet aan de maandelijks tellingen over de industriële bedrijvigheid onderworpen zijn: particulier vervoerwezen en garagebedrijven, uurwerkmakerijen, juweliersbedrijven (diamant), houtzagerijen, niet metalen delfstoffen, enz. Zij is niet zeer uitgebreid: het totaal aantal getelde personen bereikt geen 150.000 eenheden. In de statistieken wordt, voor elke beschouwde bedrijfstak, het totaal opgenomen der tewerkgestelde bedienden, het totaal der tewerkgestelde

arbeiders en het totaal der door deze laatsten gepresteerde arbeidsuren.

Om dit onderzoek der statistische bronnen te besluiten, blijft er ons nog een reeks *diverse statistieken* te vermelden, die tot de ene of de andere bijzondere sector van de economische bedrijvigheid beperkt zijn. De belangrijkste worden hierna beknopt beschreven :

1° Een *inventaris van het Rijkspersoneel* om de twee jaar gehouden door het Nationaal Instituut voor de Statistiek. De laatst gepubliceerde is die van 31 December 1951. Die van 31 December 1953 zal in het begin van 1955 verschijnen. Hij omvat een indeling per leeftijd, wedde, familietoestand, enz.

2° Een *gelijkaardige telling van het personeel der parastatale instellingen* wordt op dezelfde data gehouden. Haar resultaten worden in een gestencilde brochure gepubliceerd.

3° Het Rijkspersoneel wordt bovendien *halfjaarlijks geteld door de Dienst van het Algemeen Bestuur bij de Diensten van de Eerste Minister*. Die staten dekken nagenoeg dezelfde categorieën dan de voorgaande twee; ze zijn echter slechts *quantitatieve tellingen*. De laatste die op het ogenblik van de publicatie van de begroting beschikbaar was, werd daarin overgenomen.

4° De *jaarlijkse opgaven* van het Ministerie van Openbaar Onderwijs over het onderwijzend personeel in kindertuinen, lagere en technische scholen.

5° *Ramingen* door de Rijksdienst voor Arbeidsbemiddeling en Werkloosheid over :

a) de in Frankrijk en in Nederland werkzame in België gedomicilieerde grensarbeiders : de eersten worden tweemaal per jaar geteld, de tweeden bij de hernieuwing van de grenskaarten;

b) de in Frankrijk en in Nederland gedomicilieerde grensarbeiders die in België werkzaam zijn; een volledige telling der Franse grensarbeiders wordt viermaal per jaar gehouden, terwijl een statistiek der aan de Nederlandse grensarbeiders verleende visa om de maand wordt opgemaakt;

c) de grensarbeiders in Frankrijk tewerkgesteld : iedere campagne geeft aanleiding tot een telling van het aantal vertrokken arbeiders en een algemene staat wordt eenmaal per jaar gepubliceerd. De R.A.W. maakt ook ramingen over het seizoenpersoneel dat in België in de landbouw wordt tewerkgesteld;

d) de werkkrachten die in de havens werken : een maandelijks telling geeft afzonderlijk het verloop weer van het aantal dokwerkers der verschillende havens en van het aantal scheepsherstellers in de Antwerpse haven;

e) de vreemde werkkrachten : de telling slaat niet op de arbeiders zelf, doch op het aantal afgeleverde werkvergunningen (1), zodat zij verschillende

keren vreemdelingen kan tellen die verscheidene werkvergunningen in de loop van het jaar verkregen; zij sluit de arbeiders uit wier werkverlof niet moest hernieuwd worden in de loop van het beschouwde jaar, alsook de vreemde kunstenaars.

De eerste vier vermelde statistieken delen de belanghebbenden in naar geslacht en naar bedrijfstak.

Uitgaande van de verschillende statistieken der tewerkstelling raamt het Ministerie van Arbeid maandelijks en per kwartaal de bezoldigde arbeidskrachten en jaarlijks de gezamenlijke actieve bevolking.

Het beantwoordt aldus gedeeltelijk aan de aanbevelingen van het Internationaal Arbeidsbureau en van de Europese Organisatie voor Economische Samenwerking; deze dringen er op aan dat ieder land als basis voor de politiek der tewerkstelling een « begroting der arbeidskrachten » zou uitwerken met een jaarlijkse volledige inventaris van de beschikbare arbeidskrachten en van de behoeften aan arbeiders, alsook een uiteenzetting van de door de autoriteiten voorgenomen werkprogramma's.

Dergelijke begrotingen worden reeds praktisch verwezenlijkt in Groot-Brittannië, doch ze zijn nog steeds in een beginstadium in de andere Westeuropese landen. In België blijven ze beperkt tot een — dan nog onvoldoende — raming van de bestaande arbeidskrachten en een benaderende raming van de « nodige » arbeidskrachten op grond van de productievoorzichten van de Planningdienst van het Ministerie van Economische Zaken. De jaarlijkse ramingen werden soms in het Arbeidsblad gepubliceerd. De maandelijks ramingen kennen slechts een beperkte verspreiding : zij komen voor in een verslag van het Ministerie van Arbeid, het zgn. « Ministerieel verslag betreffende de sociale wetgeving, de tewerkstelling, de arbeidskrachten en de werkloosheid ». Zowel de ene als de andere maken een onderscheid tussen de tewerkgestelde bevolking en de beschikbare bevolking (tewerkgestelde bevolking + volledig werklozen). De eerste bevatten een tamelijk omstandige indeling per sector.

Het Instituut voor Economisch en Maatschappelijk Onderzoek van de Universiteit te Leuven publiceert eveneens de gezamenlijke cijfers van de jaartellingen. Het heeft anderzijds, op grond van de maandelijks gegevens, reeksen indexcijfers opgesteld (1948 = 100) waardoor inzonderheid het verloop van de tewerkstellings- en aanwervingsgraad der arbeiders kan gevolgd worden.

Werkloosheid.

De Belgische statistieken over de werkloosheid worden opgemaakt door de Rijksdienst voor Arbeids-

(1) Die statistiek steunt op het koninklijk besluit van 31 Maart 1936 waarbij geen enkele werkgever vreemde arbeidskrachten mag tewerkstellen zonder toelating; deze laatste

bestaat in de toekenning van een werkvergunning. Er bestaan verschillende werkvergunningen van verschillende duur. Sommige worden voor een onbeperkte periode toegekend.

bemiddeling en Werkloosheid, een parastatale instelling die onder het Ministerie van Arbeid en Sociale Voorzorg ressorteert en belast is met het beheer van de werkloosheidsverzekering en met de inrichting van de openbare diensten voor arbeidsbemiddeling en beroepsherscholing.

Zij steunen op de sedert 4 October 1944 opgelegde verplichte verzekering. Zij betreffen de werklozen die steungerechtigd zijn en zich onderwerpen aan de controle der gemeentelijke stempelkantoren. De niet schadeloos te stellen werklozen, o.a. diegenen die niet bij de maatschappelijke zekerheid aangesloten zijn, worden uitgesloten.

In het kader van de statistieken der arbeidsbemiddeling telt de Rijksdienst voor Arbeidsbemiddeling en Werkloosheid eveneens de werkzoekers, die in de officiële plaatsingsbureau's zijn ingeschreven; voor de evolutie der werkloosheid is die opgave echter minder representatief dan die der volledig werklozen; alhoewel ze enerzijds de niet schadeloos gestelde werklozen omvat, sluit ze anderzijds de werklozen uit die een uitkering genieten, doch niet als werkzoekers ingeschreven zijn omdat zij er niet toe verplicht zijn (1). Zij omvat bovendien de « vrijwillig » ingeschreven niet werklozen die van betrekking wensen te veranderen; hieronder komen de gedeeltelijk werklozen voor die trouwens in de statistieken van de controlekantoren opgenomen worden.

De statistieken der werkloosheid omvatten inzonderheid :

1) een reeks die de wekelijkse en maandelijkse schommelingen in het *daggemiddelde* van het aantal gecontroleerde werklozen weergeeft;

2) een statistiek met het totale aantal *verschillende tijdens elke maand gecontroleerde werklozen* en het aantal dagen van gecontroleerde werkloosheid.

3) een *zesmaandelijks telling* van de *volledig* werklozen gehouden half Mei en half November, en die omstandige gegevens verstrekt over de structuur van de werkloosheid;

4) *bijzondere* studies over de ene of de andere sector, ondernomen volgens de behoeften van het ogenblik.

De *statistieken over het daggemiddelde van de gecontroleerde werklozen* worden opgesteld op grond van de dagelijks door de gemeentelijke stempelkantoren uitgevoerde controles.

Zij omvatten drie reeksen werklozen :

— volledig werklozen, d.w.z. diegenen wier

(1) De werklozen die wensen de uitkering te genieten, moeten zich in beginsel als werkzoekers in een officieel plaatsingsbureau laten inschrijven. Sommigen onder hen genieten nochtans van een afwijking op die regel, nl. diegenen wier periode van werkloosheid minder dan drie dagen bedraagt, de thuisarbeiders die zich slechts na vier weken werkloosheid moeten laten inschrijven, de gedeeltelijk werklozen voor zover de periodes van gedwongen werkloosheid niet meer dan twaalf achtereenvolgende dagen tellen en zich niet over meer dan drie maanden verspreiden; die termijn mag nochtans verlengd worden.

arbeidscontract voor onbepaalde tijd opgezegd of onderbroken werd;

— de gedeeltelijk werklozen, d.i. de werkloze dokwerkers en de beurtelings of volgens een vastgestelde rooster werkloze werknemers;

— de toevallig werklozen, d.w.z. diegenen die tijdelijk ingevolge een geval van overmacht tot werkloosheid verplicht worden : ongunstige weersomstandigheden, machinebreuk, gebrek aan grondstoffen, aan drijfkracht, enz.

De daggemiddelden worden per week en per maand berekend. De *wekelijkse* statistiek is een reeds tamelijk omstandige en zeer actuele documentatiebron, daar de resultaten betreffende de ene week reeds in het midden van de volgende week gekend zijn : al de werklozen worden ingedeeld per geslacht en per gewestelijk bureau van de R.M.Z., waaronder ze ressorteren (2).

Dank zij de *maandelijks* statistieken kan de evolutie van de volledige werkloosheid en van de gedeeltelijke en toevallige werkloosheid per bedrijfstak gevolgd worden.

De geschoolde of halfgeschoolde volledig werkloze arbeiders (3) worden ingedeeld volgens het beroep dat ze op het ogenblik van het intreden der werkloosheid uitoefenden en de ongeschoolden volgens de nijverheid waarin ze het laatst tewerkgesteld waren. De geschoolde en halfgeschoolde arbeiders worden bovendien ingedeeld per beroep. De bedienden worden in een enkele rubriek ondergebracht.

De gedeeltelijk en toevallig werklozen worden natuurlijk per nijverheid gegroepeerd.

De maandelijkse statistieken delen de werklozen eveneens in per gewestelijk bureau en per taalzone (Waalse provincies, Vlaamse provincies, Brussel).

Beroepsindeling en geografische spreiding worden tegelijkertijd per geslacht en per scholingsgraad verstrekt.

De maandelijks berekende daggemiddelden van het aantal gecontroleerde werklozen omvatten nog een reeks die de relatieve omvang van de werkloos-

(2) Die inlichting verstrekt aanwijzingen over de geografische spreiding van de werkloosheid. Er zijn 29 gewestelijke bureau's, waarvan het gebied op basis van een dubbel criterium werd omschreven : grens van het bestuurlijk arrondissement en taalzone (de gemeenten die tot een zelfde taalstelsel behoren werden zoveel mogelijk bij dezelfde kantoren gerangschikt).

(3) Ten opzichte van de wederinschakeling der werklozen is de beroepsclassificatie meer belangwekkend dan de bedrijfsclassificatie; de arbeiders die bepaalde beroepen, zoals dat van schrijnwerker of schilder uitoefenen, kunnen in een reeks zeer uiteenlopende industrieën tewerkgesteld zijn. De « arbeidsbemiddelaar » dient dus hun beroep en niet alleen de nijverheid, waarin ze dit het laatst uitoefenden, te kennen.

De aanvaarding van die classificatie biedt nochtans het nadeel de werkloosheid uiteindelijk in te delen op een wijze die niet steeds getrouw het verloop van de bedrijvigheid en van de tewerkstelling weergeeft in de bedrijfstak welke de arbeiders hoofdzakelijk tewerkstelt (bijv. de meubelindustrie of de bouwnijverheid). De beroepsclassificatie stemt over het algemeen in grote trekken overeen met de nijverheidsclassificatie.

Een dubbele indeling der werklozen ware de meest ideale oplossing.

heid per beroep aanduidt. De werkloosheidspercentages worden berekend t.o.v. het totaal der verzekerden tegen werkloosheid in elke beschouwde tak.

De *statistiek van het totaal der in de loop van de maand gecontroleerde werklozen* verstrekt in één enkele tabel de indeling der werklozen per geslacht en per gewestelijk bureau en het totaal aantal verloren dagen, die ingevolge volledige of gedeeltelijke en toevallige werkloosheid in de loop van de maand door de verschillende bureau's opgenomen werden.

Door vergelijking van het totaal der werklozen en van het totaal der verloren dagen kan het gemiddelde aantal niet gewerkte dagen, per volledig werkloze en per gedeeltelijk werkloze berekend worden. Aan de hand van de vergelijking tussen het totaal der werklozen en het daggemiddelde van de overeenstemmende maand, kan een indexcijfer opge maakt worden dat voor de studie van de conjunctuur van belang is.

De *zesmaandelijksse tellingen* betreffen uitsluitend de volledig werklozen. Zij hebben tot doel inlichtingen bijeen te brengen die materieel niet door de wekelijkse of maandelijksse statistieken kunnen ingewonnen worden : leeftijd der werklozen, duur van de periode der werkloosheid, arbeidsgeschiktheid. Half Mei en half November werden gekozen als data voor de telling wegens de zwakke seizoeninvloed die de bedrijvigheid rond die tijdstippen op de werkloosheid uitoefent.

De *bijzondere studiën* vullen de regelmatige statistieken op voordelige wijze aan en vestigen de aandacht op de tewerkstelling in bepaalde nijverheidstakken, bijv. de textielnijverheid, of op de problemen gesteld door de werkloosheid van bepaalde reeksen werknemers, inzonderheid de dokwerkers en de gehuwde vrouwen.

Afgezien van de wekelijkse mededelingen, worden al de hierboven onderzochte statistieken in het Arbeidsblad gepubliceerd. De gemiddelden van het aantal gecontroleerde werklozen en de statistieken van het totaal der verschillende in de loop van de maand gecontroleerde werklozen worden bovendien in een maandelijks bericht van de Rijksdienst voor Arbeidsbemiddeling en Werkloosheid gepubliceerd. De wekelijks opgestelde gemiddelden tenslotte worden in de vorm van mededelingen gepubliceerd en langs pers en radio onder het publiek verspreid. De bijzondere studiën en de halfjaarlijkse tellingen worden eveneens in door de Rijksdienst voor Arbeidsbemiddeling en Werkloosheid opgestelde verslagen gepubliceerd.

Werklozensteun.

Het thans in België vigerende stelsel van werklozensteun werd ingesteld bij besluitwet van 28 December 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders en bij organiek besluit van de Regent van 26 Mei 1945 betreffende de Rijksdienst

voor Arbeidsbemiddeling en Werkloosheid (op dat ogenblik « Voorlopig Steunfonds voor Onvrijwillig Werklozen » genaamd). Aangezien dit stelsel volledig steunt op het beginsel der verplichte verzekering laat het geen enkele ruimte voor de vrije verzekering, noch voor de werklozenbijstand; het maakte deel uit van het « stelsel van maatschappelijke zekerheid », dat de gelijktijdige verzekering tegen een reeks risico's organiseert.

Het toepassingsgebied van het stelsel wordt bij de wet beperkt; het bevat de bezoldigden die aangesloten zijn bij de maatschappelijke zekerheid en bepaalde categoriën niet-verzekeringplichtigen. Dit gebied dat aanvankelijk veel enger was, strekt zich thans uit tot nagenoeg al de door een contract van dienstverhuring verbonden werknemers, d.i. juist dat gedeelte van de actieve bevolking welk het meest aan het werkloosheidsrisico onderhevig is. Worden nochtans uitgesloten : het huispersoneel, de werknemers in familiebedrijven uitsluitend samengesteld uit leden van het gezin, die onder het gezag van de vader, de moeder of de voogd arbeiden, de leerlingen door bemiddeling van een vakopleidingssecretariaat bij leercontract verbonden, gedurende de leerperiode, en diegenen welke aan een bijzonder stelsel onderworpen zijn : het vast personeel van het Rijk, de provincies, de gemeenten en sommige parastatale instellingen.

Alhoewel de verplichte werkloosheidsverzekering nog geen tien jaar bestaat, werd de reglementering betreffende de toekenning van de uitkeringen reeds herhaaldelijk gewijzigd, wat de studie er van en de beoordeling van de statistieken der werkloosheid eveneens bemoeilijken.

Het besluit van de Regent van 26 Mei 1945 verzekerde aan de angeslotenen ruime uitkeringsmogelijkheden; het bepaalde niets over de omvang van de arbeidsprestaties die op uitkering recht gaven (de gewestelijke bureau's oordeelden er vrij over), noch aangaande de uitkeringsperiode die aldus practisch onbeperkt was; het voorzag reeds uitsluitingen die trouwens nog steeds van toepassing zijn, inzonderheid in geval van onverantwoorde weigering of verlaten van een aan de werkloze aangeboden betrekking. Die uitsluitingen zijn sancties en ze zijn van tijdelijke aard.

Die algemene beginselen gaven aanleiding tot verkeerde toepassingen die uiteindelijk het mechanisme van de verzekerden ondermijnden en de onvrijwillig werklozen zelf benadeelden.

Zulks verklaart de achtereenvolgende wijzigingen die sedert 1949 aan de basiswetgeving en aan de toepassingsreglementen werden aangebracht om de meest opvallende onregelmatigheden uit te schakelen en nieuwe moeilijkheden te vermijden.

Tot in 1951 werden er weinig belangrijke wijzigingen aangebracht : ze betroffen slechts één categorie steungerechtigden, nl. de werkloze vrouwen, en beperkten er zich toe hun erkenning als werklozen

te onderwerpen aan, trouwens geringe, voorafgaande arbeidsprestaties.

Nadien hadden ze daarentegen betrekking op de gezamenlijke schikkingen betreffende de toelatingsvoorwaarden en de handhaving van de uitkeringen, daar de vroeger getroffen maatregelen in verband met de werkloze vrouwen en met de aan andere beperkingen onderworpen werklozen afgeschaft werden (koninklijke besluiten van 22 Juni 1951, 13 December 1951 en 26 September 1953).

Op dit ogenblik ziet de reglementering er in grote trekken als volgt uit.

Om recht te hebben op de uitkeringen, moet de werkloze vooreerst tijdens de tien maanden die de werkloosheid voorafgaan, ten minste gedurende zes maanden een bezoldigde arbeid verricht hebben waarvoor hij bijdragen tot maatschappelijke zekerheid betaald heeft. Die periode wordt teruggebracht op drie maanden voor de werknemers van minder dan 18 jaar. Ze wordt daarentegen verlengd voor de vroegere zelfstandige werknemers die de uitkeringen vanaf de leeftijd van 35 jaar aanvragen. De bezoldigde arbeidsprestaties moeten tijdens de 24 maanden die de aanvraag tot uitkering voorafgaan, ten minste 450 dagen bedragen zo de betrokkene van 36 tot 50 jaar oud is en 600 dagen tijdens de 36 maanden die de aanvraag voorafgaan zo hij ouder is dan 50 jaar.

De in het buitenland gepresteerde arbeid wordt eveneens in aanmerking genomen zo hij uitgevoerd werd in een betrekking die in België tot de storting van bijdragen voor maatschappelijke zekerheid zou aanleiding gegeven hebben. Aldus kunnen de in Frankrijk en in Nederland tewerkgestelde grensarbeiders in geval van werkloosheid uitkeringen genieten alhoewel ze niet onderworpen zijn aan het Belgische stelsel van maatschappelijke zekerheid. Een andere afwijking op de regel die aan de bezoldigden een minimum aan arbeidstijd en aan bijdragen oplegt, werd voorzien ten gunste van de jongeren die hun volle beroepsstudien of een leertijd die aan bepaalde voorwaarden voldoet, geëindigd hebben. Ze kunnen werklozensteun genieten zo ze tijdens het jaar volgend op het einde hunner studien slechts 75 dagen gewerkt hebben of indien ze gedurende dezelfde tijd als werkzoekers in een plaatsingsbureau van de R.M.Z. ingeschreven waren.

De inschrijving als werkzoeker is de tweede voorwaarde waaraan de candidaat-steungerechtigde moet voldoen. Worden hiervan nochtans ontslagen :

1) de gedeeltelijk of toevallig werklozen, wier inactiviteit geen twee weken overtreft en op voorwaarde dat, voor eerstgenoemden, de afwisseling van de werkloosheidsperiodes en de arbeidsperiodes zich niet over meer dan drie maanden uitstrekt;

2) de thuisarbeiders behoudens na vier achtereenvolgende weken steungerechtigde werkloosheid;

3) de werknemers die werkloos zijn ingevolge betaald verlof gedurende het niet door het vacantiegeld gedekte gedeelte van het verlof;

4) bepaalde reeksen werklozen, inzonderheid de dokwerkers en gelijkgestelden die aan de contrôle van bijzondere aanwervingsbureau's onderworpen zijn.

Alhoewel de voorwaarden van fysieke geschiktheid van de werkloze en van zijn werkelijk verlangen om opnieuw werkgelegenheid te vinden, tamelijk nauwkeurig omschreven werden, zijn ze veel moeilijker te controleren. Die moeilijkheid is normaal en wordt trouwens niet alleen in België vastgesteld. De plaatsingsbureau's passen de voorwaarden over het algemeen soepel en begrijpend toe. De fysieke ongeschiktheid heeft de stopzetting tot gevolg van de werkloosheidsuitkeringen en de gebeurlijke overdracht van de werkloze naar het Rijksfonds voor Verzekering tegen Ziekte en Invaliditeit wanneer hierdoor de broodwinning van de werkloze met meer dan 66 pCt. vermindert.

De ongeschiktheid wordt vastgesteld hetzij bij spontane verklaring van de betrokkene, hetzij bij medisch onderzoek dat door het gewestelijk plaatsingsbureau kan opgelegd worden aan elke werkloze die ongeschikt wordt geacht, wegens bijv. zijn houding tegenover de hem aangeboden betrekkingen of wegens de weigering tot aanwerving van de werkgevers. De betrokkene kan de beslissing in verband met zijn arbeidsgeschiktheid betwisten en een beroep doen op zijn geneesheer of op zijn mutualiteit. De uiteindelijke beslissing berust bij de geneesheer van de Algemene Arbeidsinspectie.

De verplichting voor de arbeidsgeschikte werkloze elke gepaste betrekking hem door het plaatsingsbureau aangeboden te aanvaarden, wordt gestraft door uitsluitingen van veranderlijke duur, die bij de tweede herhaling voor de betrokkene de verplichting insluiten terug aan de hierboven uiteengezette voorwaarden inzake arbeidsduur te voldoen om opnieuw als steungerechtigde toegelaten te worden.

Het begrip gepaste betrekking werd zodanig omschreven dat het aan de betrokkenen ruime waarborgen biedt. De reglementaire onderrichting van de R.M.Z. van 12 December 1953 bepaalt inderdaad dat het aan de volgende criteria moet beantwoorden :

1) ressorteren onder het beroep van de werkloze of onder een hiermee verwant beroep; die regel is vanzelfsprekend slechts toepasselijk op de geschoolde arbeiders; hij moet echter niet nageleefd worden wanneer de werkloosheidsperiode drie maanden overschrijdt;

2) bezoldigingsvoorwaarden voorzien die overeenstemmen met de bedingen van de collectieve overeenkomsten of bij gebrek daaraan met de gebruiken van de streek;

3) de werkloze niet verplichten tot verplaatsingen die de duur van de dagelijkse uithuizigheid op meer dan 14 uur brengen zo het een mannelijk werknemer van meer dan 18 jaar betreft en op meer dan 13 uur zo het een jongere werknemer of een vrouw betreft.

Onder bepaalde voorwaarden kan nochtans de verplichting opgelegd worden op de plaats van arbeid zelf te logeren.

De duur van de uitkeringsperiode wordt niet bepaald; hij is dus in beginsel onbeperkt. De koninklijke besluiten van 22 Juni 1951, 13 December 1951 en 26 Septemehr 1953 voorzien echter dat bijzondere uitsluitings- of beperkingsmaatregelen kunnen getroffen worden tegen volledig werklozen wier werkloosheid zich abnormaal verlengt of vernieuwt en zich in de volgende bijzondere omstandigheden bevinden :

- 1) werklozen die een bijberoep uitoefenen of met een zelfstandig arbeider samenwonen;
- 2) werklozen die niet werkelijk een betrekking zoeken;
- 3) werkloze gehuwde vrouwen of bijzitten.

De beslissingen worden getroffen door de gewestelijke directeur na advies van de raadgevende paritaire commissie die bij ieder kantoor werd opgericht. De abnormale aard van de werkloosheid wordt beoordeeld, rekening houdend met het beroepsverleden van de werkloze, zijn gezinstoestand (zo wordt er een onderscheid gemaakt tussen gehuwde vrouwen die kostwinners zijn en de anderen), zijn leeftijd, zijn lichaamsgesteldheid, de economische toestand zowel in de streek waar de betrokkene woont als in de nijverheid waarin hij vóór zijn werkloosheid normaal tewerkgesteld was (1).

De berekening van de uitkeringsperiode gebeurt volgens een eenvormige regel : het aantal schadeloos te stellen dagen is voor elk kwartaal gelijk aan het totaal gewerkte dagen tijdens het voorgaand kwartaal met inbegrip van de hiermee gelijkgestelde dagen.

Onafhankelijk van die strafmaatregelen die uitsluitend speciale gevallen betreffen, voorziet het koninklijk besluit van 26 September 1953 een speciale regeling voor de werkloze gehuwde vrouwen of bijzitten die geen steun van het gezin zijn : die werklozen worden voor elk dienstjaar van 1 October van het ene jaar tot 30 September van het volgende jaar vergoed ten belope van het aantal bezoldigde arbeids- of hiermee gelijkgestelde dagen van het jaar voordien. Indien dit getal echter 200 dagen bereikt, blijft de uitkering echter niet meer beperkt. Anderzijds mag de duur van de uitkering nooit minder dan 30 dagen bedragen welke ook de omvang van de gepresteerde arbeid zij.

Het Belgische stelsel der werkloosheidsverzekering voorziet practisch geen wachttijd : de eerste dag werkloosheid wordt vergoed op voorwaarde begrepen te zijn in een periode van ten minste twee achtereenvolgende dagen werkloosheid in de loop van een zelfde week of in een periode van drie achtereen-

(1) De economische moeilijkheden in de nijverheid waartoe de werkloze behoort, zijn een voldoende reden van werkloosheid wanneer het gaat om een zeer geschoolde arbeider, zoals bijv. een ondergrondse mijnwerker. Betreft het een ongeschoolde, dan wordt bovendien de toestand in de industrieën in de streek waar de werkloze woont in aanmerking genomen.

volgende werkbare dagen die twee achtereenvolgende weken bestrijken, zo de dag werkloosheid of wel de eerste of wel de laatste dag is (2).

De eendagswerkloosheid per week, die niet aan die voorwaarden beantwoordt, geeft geen recht op uitkering.

Normaal tellen alleen de volledige dagen werkloosheid. De halve dagen worden nochtans in aanmerking genomen voor de havenarbeiders, voor de gedeeltelijk werklozen die intermitterend of volgens een vastgesteld rooster werken, evenals voor elke beroeps categorie die door het Ministerie van Arbeid en Sociale Voorzorg zou aangeduid worden. Voor de dokwerkers worden al de halve dagen vergoed; voor de gedeeltelijk arbeiders is dit alleen het geval wanneer ze, bij samentelling, volledige werkloosheidsdagen vormen.

Het bedrag der uitkeringen schommelt :

- 1) volgens het geslacht van de werkloze;
- 2) volgens zijn leeftijd : minder dan 18 jaar, van 18 tot 20 jaar of meer dan 20 jaar;
- 3) volgens zijn gezinslasten : verschillende bijlagen vullen de werklozensteun aan;
- 4) volgens de verblijfplaats : de gemeenten worden naar de omvang der bevolking in drie categorieën verdeeld; de verschillende bedragen van de eigenlijke werklozensteun overtreffen in de gemeenten van eerste categorie met 10 pCt. het in de gemeenten van twee categorie geldende tarief; ze liggen 10 pCt. lager dan dit laatste in de gemeenten van derde categorie.

Het bedrag van de werklozensteun hangt niet af van het loon of de wedde waarvan de werkloze werkelijk genoot toen hij nog arbeidde. Het is hetzelfde voor de arbeider en de bediende, voor de geschoolde en de ongeschoolde; het is anderzijds nog steeds lager voor een werkloze vrouw, zelfs zo ze hetzelfde loon als de man verdiende.

Wat de mannen betreft, ligt de grens van het totaal der financiële uitkeringen die de werkloze kan genieten (werklozensteun, bijkomende gezinsuitkering, toelagen voor de moeder bij de haard en gezinsbijslagen), hoger voor een geschoolde dan voor een ongeschoolde arbeider. Het wordt inderdaad bepaald op grond van een basisloon dat sedert 14 November 1953 fr 168 bedraagt voor de volwassen mannelijke geschoolde arbeider en fr 138,60 voor de niet geschoolde arbeider (3). Het plafond schommelt volgens de gezinslasten van de werkloze, d.i. volgens het aantal kinderen waarvoor hij op gezinsbijslagen kan aanspraak maken. Tot drie kinderen mag het totaal der ontvangen bedragen geen twee derden overtreffen van het basisloon

(2) Zijn dus schadeloos te stellen : 1) de werkloosheid die slechts de Zaterdag van een week betreft zo ze zich tot de Maandag en de Dinsdag van de volgende week uitstrekt; 2) de werkloosheid die alleen de Maandag van een week betreft zo de betrokkene reeds de Vrijdag en de Zaterdag van de vorige week werkloos was.

(3) Voor de al dan niet geschoolde werkloze vrouw werd het bedrag eenvormig vastgesteld op fr 105,35.

verhoogd met de gezinsbijslagen en met de toelagen voor de moeder bij de haard.

Op dit ogenblik bedraagt de eigenlijke werklozensteun in de gemeenten van tweede categorie fr 72,60 per dag voor de volwassen mannelijke werkloze en fr 53,60 voor de volwassen gehuwde of ongehuwde werkloze vrouw die geen steun van het gezin is. Het plafond van de uitkeringen die het werkloze gezinshoofd mag genieten, schommelt natuurlijk volgens het aantal kinderen. Wij vermelden hier bijvoorbeeld dat het, in een gemeente van tweede categorie, voor een werkloze met vrouw huishoudster en op gezinsbijslagen recht hebbende kinderen fr 131,40 bedraagt voor de geschoolde en fr 129,30 voor de ongeschoolde arbeider. Wij zullen verder zien dat bepaalde werklozen bijslagen kunnen genieten die niet onder het algemene stelsel van de werkloosheidsverzekering vallen.

De financiering van de werkloosheidsverzekering wordt gemeenschappelijk verzekerd door de werknemers, de werkgevers en de Staat.

Het aandeel van de werkgevers en de werknemers bedraagt voor elk afzonderlijk 1 pCt. van de bruto-bezoldiging begrensd tot fr 5.000 per maand (1).

De door de bijdragen niet gedekte uitgaven vallen volledig ten laste van de Staat. In tegenstelling met wat de ontwerpers van het stelsel van Maatschappelijke Zekerheid hadden gehoopt, ging het aandeel van de Staat wegens de stijging van de werkloosheid sedert 1949 in ruime mate dat van de werkgevers en de werknemers overtreffen. Zelfs indien de werkgevers- en werknemersbijdragen voldoende zouden zijn, nl. bij daling van de werkloosheid, zou de Staat, bij de wet van 27 Maart 1951, gehouden zijn tot tussenkomst van ten minste 2 pCt. der geplafondeerde bezoldigingen welke betaald werden twee begrotingsjaren geleden aan de arbeiders die onder toepassing van de maatschappelijke zekerheid vallen.

Buiten de werklozensteun door het algemene stelsel voorzien, wordt een systeem van premïën voor bestaanszekerheid toegepast in de volgende bedrijfstakken : bouwnijverheid, steenbakkerij uit het land van Waas en uit de Rupelstreek, havenbedrijf (dokwerkers van de haven van Antwerpen, Gent, Brussel, Vilvoorde en de scheepsherstellers van de haven van Antwerpen), steenkoolhandel in de provincie Antwerpen. De uitkeringen schommelen van de ene nijverheid tot de andere volgens leeftijd, geslacht en scholing van de gerechtigde. Die substantiële bijslagen van de werklozensteun kunnen tot fr 60 per dag bereiken. Het kapitaal waarmee die bijslagen gefinancierd wordt, is afkomstig van werk-

(1) Herinneren wij er aan dat één enkele bijdrage verzekert tegen al de door de Maatschappelijke Zekerheid gedekte risico's. De verdeling over de verschillende sectoren : werkloosheid, ouderdomspensioen, ziekte-invaliditeit, betaald verlof gebeurt door drie grote instellingen : de Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid, het Nationaal Pensioenfonds voor Mijnwerkers en de Dienst voor Maatschappelijke Veiligheid voor de Zeelieden der Koopvaardij.

geversbijdragen die gestort worden in een speciaal bij de nationale paritaire Commissie van de betrokken sector opgericht fonds voor bestaanszekerheid.

De regelingen die de uitkeringsvoorwaarden en het bedrag van de werklozensteun bepalen, zijn dezelfde voor de gedeeltelijke werkloosheid als voor de volledige werkloosheid.

Alvorens het onderzoek van het Belgische stelsel van werklozensteun af te sluiten, vermelden we nog dat de vreemde werklozen hetzelfde stelsel genieten als de Belgische werklozen voor zover ze aan de wetgeving betreffende de vreemdelingen en de tewerkstelling van vreemde arbeidskrachten voldoen. Nochtans komen de gepresteerde arbeids- en hiermee gelijkgestelde dagen voor die vreemdelingen buiten het Belgisch grondgebied slechts in aanmerking voor de berekening der vereiste prestaties binnen de grenzen der internationale overeenkomsten. Dit is eveneens het geval voor de toepassing, op de vreemdelingen, van de beschikkingen waarbij de jonge werklozen die beroepsstudien beëindigden of in bepaalde omstandigheden een leertijd volbrachten, de werklozensteun genieten zonder vooraf gedurende de drie normaal vereiste maanden gewerkt te hebben.

TWEEDE DEEL

Representatieve waarde en vergelijkbaarheid van de statistieken der tewerkstelling en der werkloosheid in de beschouwde landen

Aan de hand van voorgaande ontleding kunnen de belangrijkste verschillen naar voren gebracht worden tussen de waarnemingsgebieden, de tellingswijzen en derhalve de representatieve waarde van de lopende statistieken der tewerkstelling en der werkloosheid in de vier betrokken landen.

Tewerkstelling.

Over de tewerkstelling beschikt Groot-Brittannië een zoniet volmaakte, dan toch bevredigende en veel betere documentatie dan zijn buurlanden; ze is vollediger, meer omstandig en gemakkelijker te raadplegen omdat ze goed geordend is.

Op grond van de maandstatistieken gepubliceerd in de « Ministry of Labour Gazette », kunnen de kortlopende schommelingen van de actieve bevolking en van haar belangrijkste sectoren in grote trekken gevolgd worden (« General Manpower position » en « Analysis of total number in Civil Employment »), evenals de wijzigingen op korte termijn in de talrijke beroepsondervingen van de loon- en weddetrekkende arbeidskrachten (« Number employed in Great Britain : industrial analysis »).

De cijfers worden over het algemeen, zoals hoger werd uiteengezet, bij raming vastgesteld. Zij geven echter een vrij trouw beeld van de werkelijkheid, daar ze steunen op goed opgevatte gedeeltelijke

tellingen. De ramingen van de laatste maand van elk kwartaal worden trouwens verbeterd zodra de resultaten van de omwisseling der nationale verzekeringskaarten gekend zijn.

De beschikbare inlichtingen verstrekken een overzichtelijk beeld van de evolutie der tewerkstelling.

De andere drie betrokken landen bieden ons op verre na niet zulke stevige werkbasis.

De officieel meest representatief geachte statistieken betreffen slechts de bezoldigde bevolking en meer in het bijzonder diegene die in de nijverheid tewerkgesteld is. Gegevens betreffende de andere reeksen werknemers, de ambtenaren bijv., worden eveneens verzameld, doch lenen zich moeilijk tot hergroeperingen die als basis kunnen dienen voor tegelijkertijd nauwkeurige en herhaalde ramingen van de arbeidsmarkt; zij zijn inderdaad meestal onvolledig en bevatten dubbeltellingen, terwijl hun vaak onregelmatige publicatie van de ene sector tot de andere verschilt.

De statistieken der loontrekkenden zijn zelf onvolledig en weinig vergelijkbaar.

Het is in België dat zij het meest uitgebreid zijn en de meest omstandige gegevens verstrekken over de indeling der werknemers.

De tellingen van de aangeslotenen bij de Maatschappelijke Zekerheid, aangevuld met de staten van de in het buitenland tewerkgestelde grensarbeiders en van de seizoenarbeiders, dekken nagenoeg het totaal van de bezoldigde arbeidskrachten en van de verzekerden tegen werkloosheid. Ze worden dan ook in ruime mate aangewend niettegenstaande hun zeer vertraagde publicatie.

De statistieken van de industriële bedrijvigheid, door het Nationaal Instituut voor de Statistiek gepubliceerd, weerspiegelen, alhoewel zij over het algemeen fragmentarisch zijn (de meeste staten betreffen slechts enkele volgens de bedrijven veranderende steekproef), niettemin de tendenties van de tewerkstelling in de belangrijkste bedrijfstakken.

We wezen er reeds op dat het Ministerie van Arbeid en Sociale Voorzorg maandelijks de gezamenlijke bezoldigde bevolking (incl. de niet aangeslotenen bij de maatschappelijke zekerheid) en jaarlijks het totaal van de actieve bevolking raamt. Het blijkt nuttig nogmaals de aandacht te vestigen op de zeer benaderende waarde van de absolute cijfers, waarvan derhalve voorzichtig dient gebruik gemaakt.

De Nederlandse statistieken komen na de Belgische statistieken in onze poging tot rangschikking volgens de representatieve waarde. Ze zijn echter meer beknopt en minder duidelijk.

De kwartaalonderzoekingen, d.w.z. de belangrijkste lopende staat van de bezoldigde arbeidskrachten, betreffen slechts de nijverheid; hun waarnemingsgebied strekt zich niet uit tot de bedrijven met minder dan 10 werknemers.

We beschikken echter voor Nederland, evenals

voor België en Luxemburg, over een aanvullende officiële inlichtingsbron: het Kwartaalbericht van de Commissie voor Coördinatie van de Statistieken der Benelux-douane-unie publiceert sedert 1951 jaarcijfers over de gezamenlijke actieve bevolking ingedeeld per grote bedrijfsklasse volgens het aanbevolen schema van de U.N.O. Die cijfers, die een vergelijking tussen de drie landen mogelijk maken, kunnen ongelukkigerwijze niet zonder voorbehoud aangewend worden. Zij zijn de vrucht van ramingen, hoofdzakelijk gegrond op de opgaven die als basis dienen voor de uitwerking van de nationale statistieken.

Het Franse statistisch materiaal is ruimer, doch nog minder gemakkelijk te beoordelen dan de Nederlandse documentatie.

De kwartaalonderzoekingen over de bezoldigde arbeidskrachten en de halfjaarlijkse peilingen van de actieve bevolking betreffen rationeel samengestelde doch te kleine groepen van werknemers en gezinnen; ze worden echter gedeeltelijk vervalst door de weinige bijval die de vragenlijsten bij sommige werkgevers genieten. Hun resultaten worden dan ook slechts gepubliceerd in de vorm van indexcijfers of van procent van het totaal; ze kunnen als basis dienen voor een studie van het verloop der arbeidsmarkt in het verleden, doch zijn van minder belang voor een ontleding van de huidige toestand.

Om zich een voorstelling te vormen van de huidige structuur van de tewerkstelling in Frankrijk, bestaat er geen ander middel dan zich te houden aan de laatste tienjaarlijkse volkstelling, mits te trachten de resultaten bij benadering bij te werken volgens de reeksen indexcijfers en de laatste beschikbare gedeeltelijke statistieken.

De algemene volkstellingen zijn op dit ogenblik trouwens op internationaal plan de enige min of meer volledige en vergelijkbare documenten. De lopende statistieken zijn te uiteenlopend en vertonen te veel leemten om uit hun vergelijking geldige aanwijzingen te kunnen trekken.

Het Internationaal Arbeidsbureau, de Europese Organisatie voor Economische Samenwerking en de Organisatie der Verenigde Naties publiceren twee minder strijdige reeksen, opgemaakt op grond van de licht omgewerkte nationale statistieken; de eerste betreft de bezoldigde arbeidskrachten tewerkgesteld in de gezamenlijke bedrijven, behoudens de landbouwnijverheid, de tweede betreft het bezoldigd personeel (uitsluitend arbeiderspersoneel wat Frankrijk betreft) van de nijverheid.

Ze kunnen echter niet beter vergeleken worden dan de oorspronkelijke reeksen, daar de aangebrachte wijzigingen slechts in geringe mate het gebrek aan eenvormigheid verbeteren.

Bovendien bestaan de « internationale » reeksen uitsluitend uit indexcijfers met basis 1948 voor die welke door het I.A.B. en de U.N.O. worden opgemaakt, en 1950 voor die van de E.O.E.S.

Werkloosheid.

Wat de volledige werkloosheid betreft, hebben we kunnen vaststellen dat, met uitzondering van de algemene volkstellingen, al de bestudeerde officiële statistieken verband houden hetzij met de werklozen die recht hebben op regeringssteun of tegemoetkoming, hetzij met de als werkzoekers in een officieel plaatsingsbureau ingeschreven personen. Vallen onder de eerste categorie in Frankrijk de statistiek der gesteunde werklozen, in België de statistiek der gecontroleerde werklozen en in Nederland de sedert Juli 1952 opgestelde statistiek. Behoren tot de tweede categorie, in Frankrijk de statistiek der werkzoekers, in Groot-Brittannië de in de plaatsingsbureau's ingeschreven werklozen en in Nederland eveneens de in de arbeidsbureau's ingeschreven werklozen; in België wordt eveneens een statistiek der werkzoekers opgesteld, doch niet gepubliceerd, daar ze als minder representatief beschouwd wordt voor de werkelijke toestand van de werkloosheid dan de statistieken van de ingeschreven werklozen.

Ieder van die twee tellingswijzen heeft haar eigen nadelen.

De statistieken van de gesteunde werklozen, die slechts een bijproduct zijn van het vigerend verzekeringsstelsel, tellen slechts de werklozen die aan de gezamenlijke steunvoorwaarden beantwoorden. Die voorwaarden beogen natuurlijk niet de telling van al de tijdelijk werklozen en werkelijk werkzoekende personen; zij steunen op humanitaire, financiële, bestuurlijke evenals op economische beschouwingen. De statistieken lopen dus gevaar de werkelijke toestand van de werkloosheid slechts onvolledig te weerspiegelen.

Over het algemeen onderschatten zij de omvang van de werkloosheid. Zij kunnen nochtans, wanneer de regeling voor de toekenning van de uitkering bijzonder ruim is, een zeker procent personen omvatten die geen « werklozen » zijn in de economische zin van het woord en wier uitkering eerder een afwijking is; wij zouden hier het voorbeeld kunnen aanhalen van de toevallig werklozen die de nodige prestaties hebben geleverd om de uitkering te genieten, doch niet meer verlangen aan werk te geraken, of dat van de personen die niet meer kunnen tewerkgesteld worden wegens een gebrek dat hen arbeidsongeschikt maakt. Er dient nochtans opgemerkt dat het uitkeringsstelsel zelf en niet de tellingswijze in dit geval de statistiek in de zin van een stijging van het aantal werklozen vervalst. Het stelsel veroorzaakt uiteindelijk een kunstmatige werkloosheid die moeilijk kan omschreven worden en die practisch onmogelijk kan uitgesloten worden uit een statistiek die op andere criteria dan de uitkering steunt.

Het stelsel van werklozensteun beïnvloedt steeds het algemeen peil van de werkloosheid; een werkloze die betrekkelijk hoge en langdurige of onbeperkte uitkeringen geniet, zal niet zo snel verplicht zijn in een ander beroep of streek een werk te aan-

vaarden dan een werkloze wier bestaansmiddelen meer beperkt zijn.

De statistieken der werkzoekers hunnerzijds omvatten regelmatig een groter aantal werklozen die werkelijk opnieuw een werkgelegenheid zoeken. Een onmogelijk te berekenen gedeelte hiervan ontsnapt echter aan de telling: een zeker aantal werkloze personen, en in het bijzonder de vrouwelijke bedienden en de personen die voor de eerste maal werk zoeken, doen zelden een beroep op de plaatsingsbureau's wanneer ze er niet toe verplicht zijn of wanneer ze er geen materieel voordeel, zoals het recht op werklozensteun, bij hebben. Wanneer ze een enigszins gevorderde beroepsvorming genoten hebben, trachten ze veeleer op eigen krachten of door bemiddeling van hun relaties een betrekking te bekomen.

Anderzijds omvatten de statistieken der werkzoekers niet-werklozen, d.w.z. personen die in feite tewerkgesteld zijn, doch verlangen van betrekking te veranderen; het is niet steeds mogelijk deze van de werkloze werkzoekers te onderscheiden.

In beginsel dekt het waarnemingsgebied van die statistieken dit der statistieken van de schadeloos gestelde werklozen; over het algemeen is de inschrijving als werkzoeker een van de vereiste voorwaarden voor de werkloze om de uitkeringen te kunnen genieten. Bepaalde categorieën schadeloos gestelde werklozen zijn nochtans in de statistiek der werkzoekers niet begrepen, aangezien de administratieve regelen die de verplichtingen van de werklozen ter zake bepalen, van het ene land tot het andere verschillen. In België worden aldus de thuiswerkers gedurende de eerste vier weken werkloosheid ontslagen van de inschrijving in een plaatsingsbureau; de gedeeltelijk werklozen genieten van een gelijkwaardige afwijking voor zover de periodes van werkloosheid geen twee weken overtreffen en de afwisseling van die periodes met de arbeidsperiodes zich over niet meer dan drie maanden uitstrekt. Ze worden gerangschikt in de statistiek van de gedeeltelijk en toevallig werklozen, welke afzonderlijk van die der volledig werklozen gehouden wordt. In Nederland daarentegen worden de gedeeltelijk werklozen wier activiteit gedurende een volledige dag geschorst wordt voor redenen andere dan weersomstandigheden, samen met de volledig werklozen in de statistiek der werkzoekers opgenomen; diegenen wier arbeidsduur eenvoudig verkort werd, worden in een afzonderlijke statistiek vermeld. De gehuwde vrouwen die geen kostwinners zijn, worden uit de statistiek der werkzoekers uitgesloten, zelfs al genieten zij uitkeringen.

Geen enkele van de twee tellingswijzen laat, althans in de huidige toestand der sociale wetgevingen, de volledige opname toe van de werkelijk volledig werklozen.

Het waarnemingsgebied verschilt in de practijk van het ene land tot het andere, daar ieder land de telling aan verschillende administratieve regelen

onderwerpt. Zijn omvang hangt uiteindelijk minder af van de keuze van de statistische eenheid (schadeloos gestelde werkloze of werkzoeker) dan van de algemene inrichting van de arbeidsmarkt (aantal plaatsingsbureau's, min of meer veralgemeend beroep van de werkgevers op de diensten van die bureau's...) en van de structuur van het stelsel van financiële steun aan de werklozen (bijstand of verzekering, relatieve omvang van het gedeelte der bij deze laatste aangesloten actieve bevolking, regeling der toekenning van de uitkeringen, feitelijke bevoegdheid van de bureau's belast met het toezicht op de toepassing van die regeling, enz.).

Dit blijkt uit de vergelijking der vergissingsmogelijkheden en hoofdzakelijk der risico's van uitsluiting van werklozen die in de officiële statistieken van de verschillende beschouwde landen besloten liggen.

De Britse statistieken die steunen op de telling van de werkzoekers bieden ter zake de meeste waarborgen. De Belgische statistieken die als de statistieken van de schadeloos gestelde werklozen mogen beschouwd worden, bekleden de tweede plaats. Ze worden gevolgd door de Nederlandse statistieken der werkzoekers. De Franse statistieken, zowel die der werkzoekers als die der gesteunde werklozen, blijken het gemakkelijkst de weglatingen te begunstigen.

Het overwicht van de Engelse statistieken der werkloosheid is evenals dit der statistieken van de tewerkstelling toe te schrijven aan de instelling van de nationale verzekering. Deze dekt enkel een gedeelte van de verzekerden tegen werkloosheid, nl. de bezoldigden en aangeslotenen, en de toekenning der uitkeringen is aan tamelijk strenge regelen onderworpen. Deze omvatten voorafgaande arbeidsprestaties (26 weken) en voorafgaande bijdragen (50 weken) evenals een beperkte uitkeringsduur (normaal 180 dagen met een maximum van 492 in geval van verlenging). De niet schadeloos gestelde werklozen hebben er niettemin belang bij zich in de officiële arbeidsbureau's te laten inschrijven, al ware het maar om van hun bijdrage voor werkloosheidsverzekering ontheven te worden. Weinig werklozen ontsnappen dus aan de statistiek. Anderzijds zet het stelsel van werklozensteun de werklozen er toe aan tamelijk vlug terug aan het werk te gaan en de statistiek der werkzoekers bevat waarschijnlijk weinig werklozen die niet werkelijk een betrekking zoeken.

De Belgische statistieken der gecontroleerde werklozen omvatten uitsluitend de schadeloos gestelde werklozen en diegenen die van uitkeringen hebben genoten, doch wier uitsluiting werd gevraagd.

Afgezien van de grensarbeiders en van de leerjongens welke hun leertijd, uitgeoefend onder bepaalde voorwaarden, voltooid hebben, kunnen alleen de aangeslotenen bij de maatschappelijke zekerheid zich tegen de werkloosheid verzekeren. Zij vertegenwoordigen echter nagenoeg het totaal van de bezoldigde arbeidskrachten, d.i. dat gedeelte van de actieve bevolking dat het meest aan de werkloosheidsrisico's onderhevig is.

De werklozensteun is sedert Juni 1951 onderworpen aan voorafgaande bezoldigde arbeidsprestaties van veranderlijke duur: normaal 6 maanden tijdens de 10 maanden vóór het intreden van de werkloosheid, 3 maanden voor de jongeren van minder dan 18 jaar, 450 tot 600 dagen tijdens de 24 of 36 maanden vóór de aanvraag tot uitkering wat de zelfstandige arbeiders betreft die, na de leeftijd van 36 of 50 jaar te hebben bereikt, een bezoldigde arbeid gingen verrichten. Behoudens voor deze laatste categorie werknemers zijn de prestaties van kortere duur dan diegene die in Groot-Brittannië vereist worden. In het geheel overtreffen zij diegene die door de Nederlandse wetgeving op de werkloosheidsverzekering opgelegd worden, aangezien de werkloze in Nederland na 78 werkdagen de uitkering kan genieten.

Wat de uitkeringsduur betreft, blijkt het Belgische verzekeringsstelsel ruimer te zijn dan het Engelse en het Nederlandse. Het voorziet geen enkele automatische beperking, behoudens voor de gehuwde vrouwen die geen steun van het gezin zijn. De regeling waarbij aan de betaling van de uitkeringen in geval van abnormaal verlengde of hernieuwde werkloosheid een einde kan gesteld worden, verplicht de bevoegde autoriteiten er toe elk geval afzonderlijk te onderzoeken.

De Belgische statistieken bevatten derhalve een sterkere verhouding werklozen van lange duur dan de Engelse en de Nederlandse statistieken, alhoewel deze op de werkzoekers betrekking hebben. Anderzijds bevatten ze waarschijnlijk nog werklozen die niet aan de verplichting inzake de zes maanden voorafgaande arbeidsprestatie voldaan hebben omdat ze werkloos geworden zijn vóór het van kracht worden van het besluit van 22 Juni 1951. Alhoewel de statistieken door de aanwezigheid van personen die zich krachtens de zeer vrije toelatingsvoorwaarden tot de werklozensteun zonder louter economische rechtvaardiging konden doen schadeloos stellen, gedurende verschillende maanden abnormaal gestegen waren, blijken ze thans gesaneerd te zijn. Het is echter mogelijk dat de uitsluitingen uitgevaardigd om de misbruiken uit te schakelen en de toepassing van de regelen om hun hernieuwing te vermijden, de statistiek, wat de werkloze vrouwen betreft, enigszins in tegenovergestelde zin vervalst hebben. Een groot aantal onder hen ondervindt grote moeilijkheden om opnieuw aan een betrekking te geraken, daar de werkgevers menen dat ze een te ver gevorderde leeftijd hebben bereikt; ze dreigen dan ook van de uitkeringen beroofd te worden en derhalve, na een zekere tijd, uit de statistiek geschrapt te worden. Het cijfer der uitsluitingen sedert het van kracht worden van de bepalingen betreffende de werkloosheid van lange duur uitgesproken, kan ons dienaangaande geen enkele geldige aanwijzing verstrekken aangezien talrijke schrappingen gerechtvaardigd waren.

De Nederlandse statistieken der werkzoekers blijken in geen grote verhouding niet schadeloos

gestelde werklozen te bevatten. Daarom menen wij dat hun toepassingsgebied enigszins kleiner moet zijn dan dat der Belgische statistieken, aangezien ons verzekeringsstelsel op verschillende punten en inzonderheid wat de duur der uitkeringsperiode en de verplichting tot aanvaarding van de door het plaatsingsbureau aangeboden betrekking betreft, ruimer is dan het Nederlandse stelsel.

Onder voorbehoud van de afwijkingen die door de bedrijfsverenigingen met of zonder akkoord van de minister toegestaan worden, zijn de uitkeringen slechts betaalbaar gedurende 126 dagen incl. de eventuele wachtperiode waarvan het maximum in principe 48 dagen bedraagt. Bepaalde werklozen kunnen van een onbeperkte Rijkssteun genieten wat hun inschrijving als werkzoekers en hun opneming in de statistiek met zich brengt. Zij moeten nochtans aan zeer strenge voorwaarden inzake inkomsten beantwoorden.

Wat het opnieuw tewerkstellen der werklozen betreft, herinneren wij er aan dat deze tijdens de 48 dagen van de « wachtperiode » het recht hebben uitsluitend opnieuw tewerkgesteld te worden in het beroep welk ze vóór het intreden van de werkloosheid uitoefenden. Nadien zijn ze verplicht een betrekking in om het even welke tak te aanvaarden.

Bovendien sluit de Nederlandse statistiek der werkzoekers bepaalde categorieën personen uit die in de Belgische statistiek der vergoede werklozen begrepen zijn, inzonderheid de gehuwde vrouwen. Nochtans bevat de statistiek der vergoede werklozen het totaal der vergoede gehuwde vrouwen, d.i. practisch diegenen wier werkloosheid geen een en twintig weken overtreft; dank zij deze inlichting kan de statistiek der werkzoekers derhalve op dit gebied gedeeltelijk aangevuld worden. De toevallig werklozen wier arbeidsonderbreking aan weersomstandigheden te wijten is, worden eveneens uit deze statistiek uitgesloten. Hun aantal kan langs geen andere weg berekend worden, aangezien ze niet schadeloos gesteld worden.

De Franse statistieken hebben een beperkter waarnemingsgebied dan de andere bestudeerde statistieken. Dit komt gemakkelijk tot uiting in de telling der gesteunde werklozen; het volstaat er aan te herinneren dat het bestaan van een werklozenfonds in het woongebied van de werkloze tot nog toe de eerste voorwaarde was voor de toekenning van de tegemoetkoming.

Wat de statistiek der werkzoekers aangaat, blijkt haar draagwijdte eveneens een weinig beperkt volgens het advies zelf van de Franse arbeidstechnici.

De statistieken van de werkloosheid der verschillende landen, die zo verscheiden van samenstelling zijn als de statistieken van de tewerkstelling, zijn nog moeilijker te beoordelen en te vergelijken.

Het is onmogelijk nauwkeurig vast te stellen in hoever hun respectieve cijfers beïnvloed worden door de tellingswijzen en de uitkeringsvoorwaarden. De statistieken kunnen derhalve moeilijk aangepast

worden om hun vergelijkbaarheid te verbeteren. Gedeeltelijke aanpassingen kunnen doorgevoerd worden, doch ze betreffen slechts enkele verschillen en laten niet toe zich een juiste voorstelling te maken van de werkelijke omvang der werkloosheid in de beschouwde landen.

Om de relatieve omvang van de vrouwelijke werkloosheid in België en in Nederland te vergelijken, bestaat er derhalve geen ander middel dan uit de Belgische statistiek de personen uit te schakelen die reeds langer dan een en twintig weken schadeloos gesteld worden, aangezien de Nederlandse statistiek de vrouwen die gedurende een langere periode werkloos zijn niet in aanmerking neemt. De structuur van de vrouwelijke werkloosheid kan echter van het ene land tot het andere land schommelen en het is niet uitgesloten dat het totaal der sedert meer dan een en twintig weken werkloze gehuwde vrouwen, naar verhouding in een van die landen belangrijker is. De bekomen cijfers blijven trouwens beïnvloed door de andere verschillen tussen de twee stelsels van werklozensteun en de cijfers inzake België zijn waarschijnlijk overschat in verhouding tot de andere.

Een ander voorbeeld van de beperkte draagwijdte der verbeteringen die aan de statistieken kunnen aangebracht worden, blijkt uit de werkloosheid van lange duur. Volgens de officiële statistieken is hun totaal in België relatief hoger dan in het buitenland. Dit wordt over het algemeen toegeschreven aan de grotere soepelheid van het Belgische stelsel van werklozensteun : de duur van de uitkeringsperiode is in beginsel onbeperkt, behoudens voor de gehuwde vrouwen; om de misbruiken te bestrijden kan er geen einde aan gesteld worden dan bij onderzoek van elk der gevallen afzonderlijk. In ieder der andere beschouwde landen wordt de duur door tamelijk strenge regelen van algemene toepassing beperkt. Aangenomen wordt dat de buitenlandse statistieken, zelfs diegene die op grond van de telling der werkzoekers opgesteld worden, uit dien hoofde een bepaald aantal werklozen van lange duur laten ontsnappen, nl. diegenen die het moe zijn vruchteloos bij een arbeidsbureau naar een betrekking te dingen.

Ze zouden in de statistiek gehandhaafd worden indien ze de werkloosheidsuitkeringen bleven genieten zoals dit in België het geval is. Aangezien dit aantal niet gekend is, wordt de Belgische statistiek verbeterd door aftrekking van al de werklozen wier periode van inactiviteit de in het buitenland voorziene maxima overtreft. Uit de vergelijking van het nieuwe cijfer met het buitenlandse, worden impliciet besluiten getrokken betreffende de relatieve omvang van het totaal der werklozen in de verschillende landen. Dit sluit echter een vergisingsmogelijkheid in : het is mogelijk dat de werkelijk bestaande werkloosheid van lange duur in België uitgebreider is dan in het beschouwde land; ze kan ook minder uitgebreid of nagenoeg van dezelfde betekenis zijn. Die veronderstelling geldt

trouwens eveneens voor de werkloosheid van minder lange duur — aangezien de statistiek door andere, in vergelijking met het buitenland vrijere — bepalingen van het stelsel der werkloosheidsverzekering beïnvloed wordt.

De invloed van dergelijke bepalingen op het statistisch waarnemingsgebied ontsnapt soms aan elke zelfs oppervlakkige raming. Een tekenend voorbeeld wordt verstrekt door de Belgische wetgeving die voor de jongeren van minder dan 18 jaar kortere voorafgaande arbeidsprestaties voorziet dan diegene die voor de volwassenen vereist zijn en die deze zelfs in bepaalde gevallen geheel afschaft. De statistiek verstrekt ons geen inlichtingen over het aantal jonge werklozen die van die maatregel hebben genoten. Het is dus onmogelijk ze, op dat gebied, met de buitenlandse statistiek vergelijkbaar te maken. We dienen ons derhalve te beperken tot de vaststelling dat ze waarschijnlijk jongeren omvat die zich in de andere landen niet als werkzoekers zouden laten inschrijven hebben.

De beoordeling der statistiek van de werkloosheid stuit op een andere moeilijkheid : de representatieve waarde van een zelfde reeks kan veranderen in de tijd, niet alleen omdat aan de uitkeringsvoorwaarden of aan de tellingswijzen gebeurlijk wijzigingen werden aangebracht, doch ook omdat de conjunctuurschommelingen de draagwijdte van die voorwaarden en tellingswijzen veranderen.

In ieder der bestudeerde landen wijken de stelsels van werklozensteun en de tellingswijzen op dit ogenblik in ruime mate af van de vóóroorlogse stelsels. Zoals bekend, werden sommige onder hen niet alleen gewijzigd ten opzichte van de vóóroorlogse periode, doch ze ondergingen ook tijdens de jongste jaren grondige hervormingen. In Nederland heeft het in 1945 aanvaarde stelsel van werkloosheidsverzekering in Juli 1952 plaatsgemaakt voor een zeer verschillend verzekeringsstelsel : in België onderging de werkloosheidsverzekering sedert 1951 talrijke wijzigingen met het oog op de uitschakeling van de misbruiken waartoe haar toepassing voordien had aanleiding gegeven.

Al die wijzigingen zijn bekend. Hun terugslag op de evolutie van de opgenomen cijfers is echter moeilijk te meten. De invloed van de conjunctuurschommelingen is echter nog meer ingewikkeld en kan niet berekend worden. Dit blijkt nauwelijks de aandacht van de commentatoren der statistieken van de tewerkstelling te hebben gaande gemaakt. Het blijkt dus van belang beknopt uiteen te zetten hoe en in welke richting het verloop van de conjunctuur het waarnemingsgebied van de statistiek kan wijzigen.

De niet schadeloos te stellen werklozen laten zich in periodes van laagconjunctuur rapper als werkzoekers in de officiële plaatsingsbureau's inschrijven dan wanneer ze, dank zij de omstandigheden, gemakkelijker op eigen krachten opnieuw aan werk kunnen geraken. De door de statistieken van de plaatsingsbureau's opgenomen werklozen benaderen derhalve

tijdens dergelijke periodes dichter de werkelijkheid.

De cijfers verstrekt door de statistiek der schadeloos te stellen werklozen worden daarentegen waarschijnlijk minder tekenend wanneer de conjunctuur snel terugloopt : de afdankingen omvatten een relatief hogere verhouding werknemers die niet in de gelegenheid waren de vereiste arbeidsvoorwaarden te vervullen om van de uitkeringen te kunnen genieten; de werkloosheid dreigt vaak de duur van de steun te overtreffen. De statistieken der schadeloos gestelde werklozen weerspiegelen weliswaar de verhoging van de werkloosheid, doch verminderen in zekere mate de betekenis daarvan.

Op internationaal plan blijken de pogingen tot verbetering van de vergelijkbaarheid der statistieken van de werkloosheid tot nog toe geen tastbare resultaten opgeleverd te hebben.

Het I.A.B., de U.N.O. en de E.O.E.S. beperken er zich toe nationale reeksen en vergelijkende reeksen van indexcijfers te publiceren.

De Commissie voor Coördinatie van de Benelux-douane-unie raamt sedert 1952 voor België, Nederland en Luxemburg de volledige mannelijke werkloosheid; die ramingen gebeuren aan de hand van verbetering van de staten der werkzoekers welke door de respectieve besturen van de drie landen worden overgemaakt. Die nieuwe reeksen verstreken voor België nog hogere en voor Nederland minder hoge cijfers dan de oorspronkelijke. Dit verbazend resultaat is een nieuw voorbeeld van het wisselvallig en onzeker karakter van de verbeteringen der bestaande statistieken der werkloosheid. Alleen enkele verschillen konden verholpen worden. De uiteenlopende aard van de stelsels van werklozensteun kon niet volledig uitgeschakeld worden en beïnvloedt nadelig de nieuwe voor België bekomen cijfers.

Uit het oogpunt van samenstelling en omvang zijn de statistieken van de gedeeltelijke werkloosheid niet minder ongelijk dan die van de volledige werkloosheid. Zij moeten met evenveel voorzichtigheid beoordeeld worden en hun vergelijking vereist gelijkaardig voorbehoud.

Het is eveneens in Groot-Brittannië en in België dat zij het meest volledig zijn.

In dit laatste land omvatten ze categorieën steungerechtigden welke niet door de buitenlandse wetgevingen in beschouwing worden genomen.

DERDE DEEL

Relatieve omvang van de werkloosheid in België en in de beschouwde landen. Belangrijkste factoren van het verloop tijdens de jongste jaren.

Na zolang de nadruk gelegd te hebben op de ongelijke betekenis van de bestaande statistieken en op de quasi onmogelijkheid dit te verhelpen,

Tabel I.

Officiële statistieken van de volledig werklozen : totaal (mannen + vrouwen)

Bronnen : België : R.A.W. Statistiek der gecontroleerde werklozen.
 Groot-Brittannië : Monthly Digest of Statistics.
 Frankrijk : Bulletin de la Statistique de la France.
 Nederland : Maandschrift van het Centraal Bureau voor de Statistiek.

Daggemiddelden der maand (België) of cijfers opgenomen een dag per maand (midden der maand in Groot-Brittannië; einde maand in Frankrijk en in Nederland).	België	Groot- Brittannië	Nederland 1	Frankrijk	
				Werkzoekers	Steun- gerechtigde werklozen
1948	81.000	302.500	41.000	74.400	16.700
1950	170.000	305.600	69.900	152.900	52.400
1951	153.500	237.000	79.800	120.100	40.300
1953	183.600	319.900	95.500	179.900	62.400
1948 Januari	68.300	399.000	36.700	58.200	8.300
September	81.100	288.300	25.900	69.500	19.500
1953 Januari	224.100	413.700	160.800	210.700	67.100
September	162.000	280.600	71.000	154.500	51.900
1954 Januari	235.500	354.400	121.000	222.300	72.400
September	125.200	226.700	48.400	152.500	48.400

¹ Excl. de door de overheid tewerkgestelde werklozen en — voor de mannen — de niet werkloze werkzoekers.

blijkt een poging tot vergelijking van het respectieve werkloosheidspeil eerder ongerijmd.

In feite echter heeft de voorgaande kritische arbeid ook een positieve zijde, aangezien tussen de statistieken reeds een zekere classificatie kon gemaakt worden volgens hun representatieve waarde. Met kennis van zaken en met het nodige voorbehoud zal de beoordeling van de statistieken gemakkelijker vallen. We zullen derhalve niet de werkelijke werkloosheid die door de statistieken min of meer onvolledig weerspiegeld wordt, kunnen berekenen, doch wel haar relatieve omvang en haar belangrijkste tendenties kunnen naar voren brengen.

Een eerste vaststelling dringt zich op bij het onderzoek van de in tabel I gegroepede cijfers. De werkloosheid evolueerde volgens dezelfde tendenties in België, Frankrijk en Nederland; er deed zich van 1948 tot 1950 een snelle stijging voor die in 1951 onder invloed van de Korea-boom door een beperkte teruggang werd gevolgd; nadien deed zich een nieuwe stijging voor die de werkloosheid tot op de na-oorlogse maxima opvoerde, en tenslotte trad sedert 1953 in Nederland en sedert 1954 in België en in Frankrijk een teruggang in die, afgezien van de seizoenschommelingen, thans nog aanhoudt.

In Groot-Brittannië deed zich een andere evolutie voor. Het aantal volledig werklozen verminderde zonder ophouden tot in 1951. Sedertdien onderging het, zoals in de andere landen, twee achtereenvolgende stijgings- en dalingsbewegingen.

In September 1954 lagen de werkloosheidscijfers in dat land lager dan in 1948. In de drie andere beschouwde landen overtroffen ze het peil van 1948 afgetekend.

De vergelijking van de verschillende nationale reeksen leidt tot een tweede vaststelling : de cijfers betreffende België zijn minder gunstig dan de buitenlandse en die verhouding verslechterde nog tot in het begin van 1954 om nadien terug te verbeteren.

De werkloosheid nam vooral toe tussen 1948 en

Juni-Juli 1950. Die toeneming is gemakkelijk te verklaren door de economische factoren en door een factor van administratieve aard, nl. de tellingswijze van de werklozen.

Tabel II.

**Verskil tussen het aantal volledig werklozen
(mannen + vrouwen) in België
en het op dezelfde data in het buitenland
vastgesteld aantal werklozen**

	in Groot- Brittannië	in Nederland	in Frankrijk (werkzoekers)
1948	—229.000	+ 40.000	+ 6.500
1950	—135.700	+100.000	+17.000
1951	— 83.600	+ 73.700	+33.400
1953	—136.300	+ 88.100	+ 3.700
1954 September ...	—101.500	+ 76.800	—27.300

Het economisch herstel van België, dat zich sedert de bevrijding van het grondgebied in een versneld tempo heeft voortgezet, liep in 1948 ten einde; op dat ogenblik maakte het herstel in het buitenland zijn meest actief stadium door en steunde er het bedrijfspeil. De moeilijkheden waarmee de Belgische producten op de binnenlandse en buitenlandse markten af te rekenen hadden, namen toe onder de dubbele invloed van de conjunctuurvertraging der Amerikaanse economie van midden 1949 tot het begin van 1950 en van de monetaire devaluaties van September 1949. Dank zij de toeneming van de arbeidsproductiviteit en de verbetering van de technische uitrusting konden tenslotte besparingen aan werkkrachten doorgevoerd worden, die vooreerst de marginale werknemers en vervolgens de toevallige arbeiders troffen. Deze laatsten kunnen echter, evenals de regelmatige werknemers, de uitkeringen bij het stelsel van werkloosheidsverzekering voorzien, genieten; gedurende lange tijd hebben zij de statistieken in zeer ruime mate beïnvloed.

De Maatschappelijke Zekerheid strekte zich trouwens tot nieuwe categorieën werknemers uit, die derhalve in geval van afdanking ook steungerechtigd worden.

Uit hoofde van die dubbele vaststelling zullen wij bij de ontleding van de cijfers van tabel I trachten na te gaan in welke zin de vastgestelde verschillen tussen de tellingswijzen en de werklozensteun hun respectieve betekenis kunnen wijzigen.

De Belgische, Britse en Nederlandse stelsels van werklozenverzekering zijn alle drie uitsluitend van toepassing op de loon- en weddetrekkende werknemers. Zoals we verder zullen vaststellen, bereiken deze laatsten in Groot-Brittannië en in België een hoger procent van de actieve bevolking dan in Nederland. Het aantal schadeloos gestelde werklozen dreigt derhalve, in geval van een economische terruggang, in de eerste twee landen een grotere verhouding aan te nemen.

De drie stelsels zijn nagenoeg op dezelfde categorieën van bezoldigden van toepassing. Hun toepassingsgebied vertoont nochtans enkele verschillpunten. In Nederland worden de werknemers uitgesloten wier bezoldiging een betrekkelijk laag maximum van fl 6.000 per jaar overtreft, evenals de werknemers die slechts toevallig of tijdelijk worden tewerkgesteld. In België mocht de uitkering tot einde 1951 toegekend worden aan ieder persoon die slechts enkele dagen gewerkt had. In de statistieken der gecontroleerde werklozen komt nog een niet te bepalen, doch waarschijnlijk tamelijk beperkt aantal personen voor die niet als gewone werknemers mogen beschouwd worden, doch die het recht op uitkering konden behouden door van tijd tot tijd gedurende de vereiste minimum-periode werk te aanvaarden.

Het Belgische stelsel strekt zich echter evenmin als het Nederlandse uit tot de gezamenlijke bezoldigde werknemers. Sommigen ontsnappen er aan, zoals bijv. het huispersoneel.

De Britse werklozenverzekering kent dergelijke beperkingen niet. Ze dekt het totaal der bezoldigden.

Doch het Belgische stelsel is het breedst wat de uitkeringsduur aangaat hetgeen het toepassingsgebied van de statistiek aldus praktisch in zeer ruime mate uitbreidt. Het is immers een feit dat de niet schadeloos gestelde werklozen zich niet allen in de plaatsingsbureau's laten inschrijven. De Britse en Nederlandse statistieken der werkzoekers moeten dus een zeker aantal werklozen laten ontsnappen, waarvan het getal, dat absoluut onmogelijk door interpolatie kan vastgesteld worden, in het eerste geval echter miniem, in het tweede geval meer omvangrijk blijkt te zijn. De statistieken waarbij de werknemers volgens de duur van de werkloosheidsperiode ingedeeld worden, zijn er een voorbeeld van. Herinneren wij er nochtans aan dat ze met voorbehoud dienen beoordeeld te worden, daar de werkloosheid van lange duur, zoals we in het tweede deel hebben opgeworpen, relatief een kleinere omvang aanneemt in de landen waarvan de economische politiek meer

op de verwezenlijking van de volledige tewerkstelling is gericht. Anderzijds omvatten de Belgische statistieken uit hoofde van de mildheid van de werklozensteun ter zake, een bepaald eveneens onmogelijk vast te stellen procent personen die, inzonderheid uit oogpunt van geschiktheid, niet aan de economische bepaling van werkloze beantwoorden.

Tabel III.

Indeling der mannelijke werklozen volgens de duur van de werkloosheidsperiode

Mei 1954 (laatste datum waarop we over vergelijkbare gegevens beschikken)

	België	Nederland	Groot-Brittannië
Min. dan 1 maand .	14.900	11.900	52.400
Van 1 tot 3 maand.	15.200	8.500	30.300
Van 3 tot 6 maand.	18.600	6.000	20.200
Van 6 tot 12 maand.	25.100	6.300	18.000
Meer dan 12 maand.	37.800	9.900	29.700

We stellen vast dat de werkloosheid van meer dan drie maanden naar verhouding in België hoger ligt dan in de andere twee beschouwde landen.

Ook wat de vrouwelijke werkloosheid betreft, blijken de statistieken niet even representatief te zijn. Ze wordt maar gedeeltelijk opgenomen in Nederland. De gehuwde vrouwen worden uit de statistiek der werkzoekers uitgesloten; voor zover hun werkloosheidsperiode geen 21 weken overtreft, komen ze in de staten der steungerechtigde werklozen niet voor. Hun aantal is zeer klein : het schommelt sedert lang om en bij de 2.500 eenheden. Dat van de in een plaatsingsbureau ingeschreven werkloze vrouwen is eveneens zeer laag : het bereikte nooit 17.000 eenheden in 1953 en 1954. Het bij samentelling der cijfers van de twee statistieken bekomen totaal vertegenwoordigt slechts het vierde van het gezamenlijk aantal werklozen tijdens de laatste 2 of 3 maanden; voorheen bedroeg het nog minder. Het valt moeilijk aan te nemen dat de werkelijke werkloosheid zo gelijk en zo zwak blijft.

In al de andere drie beschouwde landen verhoogde de vrouwelijke werkloosheid sedert 1948 en bereikte nagenoeg gemiddeld het derde van het totaal, een weinig meer in de periodes van seizoenverbetering der bedrijvigheid, een weinig minder tijdens de periodes van terruggang, daar de industrieën die het meest aan de seizoenschommelingen onderhevig zijn, d.i. de openlucht-bedrijven, vooral mannen tewerkstellen. In tegenstelling met de gangbare mening kenden de Belgische cijfers in dit opzicht geen ongunstiger verloop dan de Engelse en Franse cijfers. Zoals trouwens die van de mannelijke werkloosheid, worden ze nochtans beïnvloed door de grotere soepelheid van de regelingen houdende inrichting van de werklozensteun.

Dank zij deze soepelheid kunnen de Belgische statistieken in ruimere mate rekening houden met de werkloosheid der jongeren : herinneren we er aan

Tabel IV.

Indeling der volledig werklozen volgens het geslacht

	België		Groot-Brittannië		Frankrijk (werkzoekers)	
	Mannen	Vrouwen	Mannen	Vrouwen	Mannen	Vrouwen
1948	64.300	16.700	227.500	75.000	42.300	32.100
1951	101.200	52.200	153.400	86.600	68.700	51.400
1953 Januari	151.600	72.400	265.600	148.100	132.400	78.300
September ...	99.300	62.700	177.000	103.600	89.800	64.700
1954 Januari	161.100	74.500	233.300	121.100	142.000	80.300
September ...	74.700	50.500	144.700	82.000	84.600	67.900

dat de jongeren van minder dan 18 jaar steunge-rechtigd verklaard worden onder minder strenge voorwaarden dan diegene die aan de volwassenen opgelegd worden, en zelfs, in zekere gevallen, zonder voorafgaande arbeidsprestatie.

Uit wat voorafgaat mag besloten worden dat de werkloosheidsstatistieken een nagenoeg even omvangrijk waarnemingsgebied in België als in Groot-Brittannië omvatten; de in aanmerking komende categorieën werklozen zijn niet altijd juist dezelfde, doch over het algemeen vullen de verschillen zich elkaar aan. De Nederlandse en Franse statistieken hebben een meer beperkte draagwijdte en mogen als minder tekenend aanzien worden.

Die veronderstellingen blijken gegrond krachtens de vergelijking van het aantal ter gelegenheid van de algemene volkstellingen opgenomen werklozen met dit van de in elk land op de overeenstemmende data door de lopende statistieken van de tewerkstelling getelde personen.

Het is nochtans mogelijk dat de cijfers van de telling zelf niet juist de werkelijkheid weerspiegelen, daar ze, zoals het in Groot-Brittannië het geval is, bijv. niet werklozen omvatten. Nauwkeurige gegevens, die een eventuele schifting zouden toelaten, ontbreken wat dit betreft en wij vermelden de cijfers slechts ter inlichting.

	Telling	Lopende statistieken der werkloosheid
België, 31 December 1947	92.050	62.527
Nederland, 31 Mei 1947	65.900	37.700
Groot-Brittannië, April 1951	445.000	252.900
Frankrijk : halfjaarlijkse peilingen van de bevolking 1953 ¹	300.000	179.900 ²

¹ Raming voor het hele jaar. De telling van 1946 geeft niet het totaal der werklozen. Er dient verwezen naar de halfjaarlijkse peilingen, reeds meer volledig dan de lopende statistieken.

² Gemiddelde der verzoeken geboekt tijdens het jaar 1953.

Rekening houdend met de representatieve waarde die aan de verschillende statistieken kan toegekend worden, en met het relatieve bevolkingsaantal blijkt de in België werkelijk bestaande werkloosheid als volgt met die der andere landen te kunnen vergeleken worden : ze overtreft afgetekend de omvang der Britse werkloosheid; ze ligt hoger dan de Nederlandse werkloosheid, doch in mindere mate dan de cijfers doen vermoeden, en overtreft in een niet te bepalen mate de Franse werkloosheid; het lage peil van deze laatste weerspiegelt overigens

niet noodzakelijk een toestand van volledige tewerkstelling in Frankrijk.

Afgezien van de uiteenlopende doeleinden en richtingen van de economische politiek der verschillende landen blijft er nog slechts na te gaan of die enigszins grotere omvang van de Belgische werkloosheid een rechtvaardiging vindt in de structuur van de bevolking der beschouwde landen.

De indeling van de actieve bevolking per bedrijfssector kan slechts bestudeerd worden door de volkstellingen die spijtig genoeg op ver van elkaar verwijderde data gehouden worden.

De beschikbare inlichtingen, gerangschikt volgens het schema van het I.A.B., worden in tabel V vermeld.

De landbouw vertegenwoordigt 4,5 pCt. van het totaal in Groot-Brittannië, 12 pCt. in België, 20 pCt. in Nederland en 36,5 pCt. in Frankrijk.

De fabrieksnijverheid geeft de omgekeerde rangorde te zien : 39 pCt. in Groot-Brittannië, 38 pCt. in België, 29 pCt. in Nederland en 22 pCt. in Frankrijk.

De fabrieksnijverheid is de sector waarvan de reacties in geval van conjunctuurschommelingen en vooral tijdens de depressieperiodes het snelst de omvang van de werkelijk getelde werkloosheid beïnvloeden. De landbouw is in dit opzicht minder gevoelig. Het is dus in zekere mate normaal dat de Belgische cijfers der werkloosheid de Franse en de Nederlandse overtreffen, te meer daar in België de textiel- en metaalindustrie in de fabrieksnijverheid een overwegende plaats bekleden en hun productiepeil nogal nauw verband houdt met de buitenlandse vraag.

Een andere zeer gevoelige sector is de bouwnijverheid, waar, in Nederland, relatief meer personeel tewerkgesteld is dan in België. Die factor verhoogt nochtans naar verhouding het werkloosheidsrisico niet, aangezien Nederland uit hoofde van zijn demografische expansie een zeer doortastende bouwpolitiek voert en de bedrijvigheid in de bouwsector zich derhalve steeds meer ontwikkelt.

De toestand welke uit de tellingen blijkt, heeft zich natuurlijk tijdens de jaren die daarop volgden, gewijzigd. Volgens de beschikbare inlichtingen echter hebben die wijzigingen, behoudens misschien in Nederland, de aard van de structuur der actieve

Tabel V.

Structuur der actieve bevolking
(in duizendtallen)

	België 31 December 1947		Groot-Brittannië April 1951		Nederland 31 Mei 1947		Frankrijk Maart 1940	
	Absolute cijfers	pCt. van het totaal	Absolute cijfers	pCt. van het totaal	Absolute cijfers	pCt. van het totaal	Absolute cijfers	pCt. van het totaal
Totaal	3.481,0		22.134		3.866		20.520	
<i>Waarvan :</i>								
Landbouw	422,8	12,1	1.000	4,5	770	19,9	7.484	36,5
Fabrieksnijverheid ...	1.310,6	37,6	8.685	39,2	1.106	28,5	4.517	22,0
Mijnwezen	190,6	5,5	845	3,8	54	1,4	376	1,8
Bouwnijverheid	196,6	5,6	1.364	6,2	268	6,9	985	4,8
Vervoer	243,2	7,0	1.716	7,8	341	8,8	1.169	5,7
Handel, Diensten, Hotel- bedrijf	1.018,5	29,3	6.438	29,1	1.081	28,0	5.066	24,7
Tijdelijk inactieve be- volking ¹	92	2,6	465	2,1	63	1,6		

¹ Begrepen in het algemeen totaal in België, Nederland en Frankrijk. Cijfer onbeschikbaar in Frankrijk. Niet in het totaal begrepen in Groot-Brittannië; het cijfer der tijdelijk inactieven omvat trouwens niet-werklozen en is derhalve overschat.

bevolking niet gewijzigd. In Nederland ging de sterke stijging van de actieve bevolking (7 pCt. van 1948 tot 1953) gepaard met bepaalde wijzigingen in haar verdeling: het aantal in de landbouw tewerkgestelde personen liep enigszins terug, terwijl de industriële personeelsbezetting toenam ingevolge de industrialisatie. De stijging van de actieve bevolking speelde in de toeneming van de personeelsbezetting in de nijverheid een grotere rol dan de teruggang van de landbouwbevolking.

In Groot-Brittannië gaf de bezoldigde bevolking in de periode 1948-1954 een nieuwe stijging te zien, die haar traditionele structuur nog versterkte, aangezien de toeneming gedeeltelijk verwezenlijkt werd ten nadele van de landbouw en de strijdkrachten.

In België werd, gedeeltelijk ingevolge de ontwikkeling van de werkloosheid, tijdens de jongste jaren een lichte inkrimping van de industriële personeelsbezetting waargenomen. Volgens de statistieken van 1954 bereikt de gezamenlijke actieve bevolking nochtans een enigszins hoger peil dan in 1948.

Voor de raming van de respectieve gemiddelde werkloosheidsrisico's in het ene en het andere land is de indeling van de actieve bevolking in zelfstandige en in door een dienstcontract verbonden werknemers een essentiële inlichting, te meer daar het stelsel van werklozenverzekering slechts op de bezoldigden van toepassing is.

Het globale cijfer van de bezoldigde bevolking is over het algemeen niet gekend. Alleen België verstrekt ter zake gezamenlijke aanwijzingen waarvan sommige trouwens approximatief zijn. Herinneren wij er aan dat het hier gaat over door het Ministerie van Arbeid niet gepubliceerde cijfers betreffende het totaal van de bezoldigde bevolking en het gedeelte hiervan dat in de nijverheid is tewerkgesteld, over gelijkaardige, jaarlijks door het Instituut voor Econo-

misch en Maatschappelijk Onderzoek van de Universiteit te Leuven gepubliceerde cijfers betreffende de bezoldigden van private bedrijven en over cijfers van de bezoldigden aangesloten bij de Maatschappelijke Zekerheid, gepubliceerd door de Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid.

Wat de andere landen betreft, kunnen op grond van de tienjaarlijkse tellingen oppervlakkige ramingen gedaan worden die volstaan om ons in te lichten.

Het totaal der bezoldigden, zoals het Ministerie van Arbeid ze berekent, bedraagt in België om en bij de 2,5 miljoen eenheden, waarvan ongeveer 2 miljoen onder het stelsel van de Maatschappelijke Zekerheid vallen en derhalve in geval van werkloosheid door de statistiek der schadeloos gestelde werklozen kunnen in aanmerking genomen worden.

Dit totaal vertegenwoordigt nagenoeg 70 pCt. van de gezamenlijke actieve bevolking. Te oordelen naar de beschikbare inlichtingen ligt dit procent nog hoger in Groot-Brittannië, doch veel lager in Nederland en Frankrijk. We weten bijv. dat de bezoldigde bevolking in Nederland op het ogenblik van de telling nagenoeg 385.000 eenheden minder telde dan in België, terwijl de Nederlandse actieve bevolking met 200.000 eenheden de Belgische actieve bevolking overtrof.

Ook op dit punt is de arbeidsmarkt in België meer kwetsbaar in geval van schommelingen van de binnenlandse of buitenlandse vraag.

Rekening houdend met de invloed van de verschillende beschouwde factoren weerspiegelen de Belgische cijfers een relatief werklozenpeil, dat weliswaar hoger ligt dan in Groot-Brittannië, waar het uitzonderlijk laag is, doch minder afwijkt van het Engelse peil en vooral van het Franse en Nederlandse dan een oppervlakkig onderzoek van de officiële statistieken doet vermoeden.

HET OFF-SHORE PROGRAMMA

IN HET KADER VAN DE AMERIKAANSE HULPVERLENING AAN HET BUITENLAND

Het programma van Amerikaanse hulpverlening aan het buitenland kende tijdens de jongste jaren een verloop waarvan enkele aspecten dienen onderstreept te worden.

Op 30 Juni 1954 bedroeg het totaal van de uitgaven voor economische en militaire hulp aan het buitenland \$ 47 milliard. Rekening houdend met het aandeel van de Verenigde Staten in het kapitaal van internationale instellingen, zoals de Internationale Bank voor Herstel en Ontwikkeling en het Internationaal Monetair Fonds, bereikt dat totaal meer dan \$ 50 milliard. Dit bedrag stemt overeen met nagenoeg 10 pCt. van de begrotingsuitgaven en met 43 pCt. van de waarde van de uitvoer der Verenigde Staten tijdens de beschouwde periode.

Krachtens de ervaring opgedaan tijdens de jaren na de eerste wereldoorlog hebben de Verenigde Staten in zeer ruime mate rekening gehouden met de behoeften en de mogelijkheden van elk land. Ze vermeden aldus een overdreven schuldenaangroei van de door de oorlog verarmde landen. We stellen inderdaad vast dat slechts 25 pCt. van de hulp verleend werd in de vorm van kredieten, terwijl het saldo gratis en zonder verplichting tot terugbetaling werd toegekend.

In bepaalde gevallen moest de Amerikaanse admi-

nistratie maatregelen treffen die meer in het bijzonder verband hielden met de nationale belangen. Herinneren wij hier bijv. aan de verplichting ten minste 50 pCt. der uit hoofde van de Marshallhulp geleverde goederen met schepen onder Amerikaanse vlag te vervoeren en aan de voorkeur die in het kader van de off-shore contracten aan de Amerikaanse nijverheid werd gegeven.

Het voorwerp en de geografische spreiding van de Amerikaanse hulpverlening geven sedert hun begin een zeer sterke ontwikkeling te zien.

Tot in 1951 werd het grootste gedeelte, d.i. 95 pCt. van de totale uitgaven, besteed aan economische hulp, tegen 5 pCt. aan militaire hulp. Te dien tijde ging het er om de verwoestingen van de oorlog uit te wissen, de voorspoed en de economie te herstellen en bijgevolg ook het internationaal ruilverkeer te ontwikkelen.

In Juni 1951 veroorzaakten de oorlog in Korea en de ongunstige wending van de politieke betrekkingen met het Oosten een structurele wijziging van de Amerikaanse hulp. Zodra het Programma voor Wederzijdse Veiligheid was opgesteld, begonnen de verzendingen van militair materieel toe te nemen en ging de hulpverlening meer en meer de verdedigingsinspanningen bespoedigen. De economische

Tabel I.

Amerikaanse hulpverlening aan het buitenland van 1945 tot 1954

Per belastingjaar eindigend op 30 Juni

(in miljoenen U.S.-dollars)

Bron : Survey of Current Business. U.S. Department of Commerce, October 1954.

	Totaal sedert 1945	Vóór de oorlog in Korea	Sedert de oorlog in Korea				
			Totaal	1951	1952	1953	1954
<i>Totale hulpverlening :</i>							
Giften en kredieten	46.847	26.269	20.578	4.410	4.610	6.365	5.193
Giften	35.841	16.981	18.860	4.253	4.275	6.259	4.073
Kredieten	11.005	9.288	1.718	156	335	106	1.120
<i>Militaire hulp :</i>							
Totaal	12.181	1.372	10.809	1.132	1.805	4.329	3.543
Aan Europa	9.107	567	8.539	914	1.364	3.496	2.765
<i>Economische hulp :</i>							
Totaal	34.666	24.898	9.769	3.277	2.805	2.036	1.650
Giften	23.661	15.610	8.051	3.121	2.470	1.990	530
Kredieten	11.005	9.288	1.718	156	335	106	1.120
<i>Economische hulp aan Europa :</i>							
Totaal	25.089	18.746	6.344	2.429	1.961	1.244	709
Giften	18.072	11.440	6.632	2.436	1.912	1.368	916
Kredieten	7.017	7.305	— 228	— 7	49	— 124	— 207

hulp werd echter niet verwaarloosd en droeg er toe bij de economische toestand van de herwapenende landen te verstevigen.

Van het Amerikaanse belastingjaar 1952-1953 af kregen de militaire uitgaven echter de voorrang op de kredieten voor economische hulpverlening. Dank zij de ontwikkeling van de Europese productie en de versteviging van de goud- en dollarreserves kon inderdaad de nadruk gelegd worden op het verdedigingsprogramma. Behoudens enkele aan Spanje, Joegoslavië, Griekenland en Turkije verstrekte kapitalen, verminderde de economische hulp aan de Europese landen in 1954 tot 32 pCt. van de totale Amerikaanse hulpverlening.

Indien we nochtans de periode 1945-54 in haar geheel beschouwen, blijft de economische hulp overwegend : ze was driemaal belangrijker dan de louter militaire hulp.

Samen met die wezenlijke wijziging van het voorwerp deed zich ook een verschuiving voor in de geografische spreiding van de Amerikaanse hulpverlening.

Van 1951 tot 1954 liep het aandeel van Europa in het totaal der uitgaven van 73 pCt. tot 66 pCt. terug. Die verschuiving is bijzonder afgetekend wat de economische hulp betreft; deze werd in ruime mate naar andere continenten verlegd, inzonderheid naar de onder-ontwikkelde landen van Azië en naar Latijns-Amerika. Er werden hogere kredieten besteed aan de technische hulpverlening en aan de verzending van verbruiksgoederen van eerste noodwendigheid.

De juiste verdeling van de militaire hulp per land is niet gekend; wij weten alleen dat 75 pCt. naar Europa en 22 pCt. naar Azië gaan. Wat de economische hulp betreft, kunnen daarentegen enkele nadere gegevens verstrekt worden. Europa ontving meer dan 70 pCt. van de totale economische hulpverlening tegen 18 pCt. voor het Verre Oosten en de gebieden van de Stille Zuidzee. Tabel II vermeldt in dalende rangorde de belangrijkste begunstigen van de economische hulp. De aangeduide bedragen werden niet steeds volledig voor de economie van die landen bestemd : een gedeelte werd slechts toegestaan mits afstand aan andere landen. Die « voorwaardelijke hulp » bedroeg tijdens de periode 1948-1952 voor de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie \$ 446 miljoen : ze vertegenwoordigde 60 pCt. van de totale economische hulp (giften en kredieten) en 80 pCt. van de sedert 1948 ontvangen hulp.

Het programma der « off-shore » bestellingen — *off-shore procurement program* betekent de aankopen van de Amerikaanse regering buiten het grondgebied der Verenigde Staten — sluit logisch aan bij de hierboven geschetste evolutie.

Dit programma ving aan in 1951 bij het uitbreken van de oorlog in Korea. Aangezien het noodzakelijk was enerzijds tot een snelle uitrusting der Amerikaanse divisies over te gaan op het ogenblik waarop

Tabel II.

Economische hulpverlening aan het buitenland 1945-1954

Per belastingjaar eindigend op 30 Juni
(in miljoenen U.S.-dollars)

Bron : *Survey of Current Business, U.S. Department of Commerce, October 1954.*

Landen	Totaal	Tot 30 Juni 1951	Sedert 1 Juli 1951
Verenigd-Koninkrijk ...	6.870	5.793	1.077
Frankrijk	4.982	3.710	1.272
Duitsland	3.830	3.083	747
Italië	2.653	1.950	703
Japan (Rice-Kioe eil.) .	2.490	1.973	517
Griekenland	1.230	776	454
China (Formosa)	1.094	819	275
Nederland	1.076	857	219
Oostenrijk	1.003	700	303
Korea	941	365	576
Philippijnen	805	620	185
B.L.E.U.	734	600	134

de nationale industrie zich in volle reconversie bevond en terzelfder tijd de Europese landen te herwapenen, moesten in het buitenland bestellingen van wapens en munitie geplaatst worden. Dank zij die oplossing kon de Amerikaanse Schatkist voordeel trekken uit het eventuele prijsverschil tussen de nationale en de Europese leveringen.

Het Amerikaans belang strookte met het algemeen belang; eens de kritieke herwapeningsperiode achter de rug, zou Europa voor eigen rekening de fabrieken kunnen laten werken, waarvan de productie door de off-shore bestellingen weer op gang gebracht was.

Dit programma was bovendien een middel om de behoefte aan economische steun in Europa te doen afnemen. Het voorzag inderdaad rechtstreekse betalingen in dollars aan het buitenland in ruil voor de gepresteerde arbeid. Sedert enkele tijd nochtans worden bepaalde bestellingen betaald met buitenlandse deviezen door het Handelsdepartement ontvangen ter gelegenheid van de verkoop van landbouwoverschotten : de dollarontvangsten namen dus enigszins af.

Er dient op gewezen dat de off-shore aankopen niet steeds wapens en eigenlijk oorlogsmaterieel tot voorwerp hadden. Ook op dit gebied heeft zich een evolutie voltrokken. De uitbreiding van het programma van hulpverlening tot Azië en de bevoorradingsmoeilijkheden in de Verenigde Staten hadden de *Technical Operation Administration* er aanvaankelijk toegebracht in het kader van punt IV burgerlijke bestellingen te plaatsen op bepaalde Europese markten, waaronder de Belgische : ze had aldus graan, meststoffen en antibiotica aangekocht.

De ontwikkeling van het intra-Europees ruilverkeer noopte de Amerikaanse regering er vervolgens toe zich tot aankopen van militaire aard te beperken. Deze laatste worden ingedeeld in directe

en indirecte off-shore bestellingen. De rechtstreekse aankopen, betaald door middel van de kredieten aan de Mutual Security Agency (M.S.A.) toegekend, bestaan uit vliegtuigen, wapens, munitie, electro-technisch materieel en lichte schepen voor de uitrusting van de legers der lidstaten van de N.A.T.O. Die uitrustingen worden inderdaad verstrekt hetzij aan het producerend land, hetzij aan derde landen. De indirecte aankopen ten laste van de begroting van Landsverdediging der Verenigde

Staten zelf betreffen anderzijds de « housekeeping » van het Amerikaans leger in Duitsland (herstel van materieel, huisvesting, voedingswaren...) en de uitgaven voor de inrichting van Amerikaanse bases in Europa en in Noord-Afrika. Het totaal der off-shore bestellingen bedroeg van 1951 tot einde Juni 1944 meer dan \$ 3 milliard. Voor het belastingjaar 1954 alleen werd één achtste van de Amerikaanse militaire leveringen aan het buitenland langs het off-shore programma aangekocht.

Tabel III. **Verdeling der off-shore bestellingen aan Europa per belastingjaar**
Van 1 Juli 1951 tot 30 Juni 1954
(in millioenen U.S.-dollars)

Bronnen : *L'Economie, Paris, 7 October 1954, nr 462, blz. 3.* (Conférence du Général Orval R. Cook — Camp de Loges — 4 October 1954).
The Economist, 9 October 1954, blz. 151.

Landen	Cumulatief totaal			Jaarcijfers		
	Totaal	Indirect	Direct	1951-1952	1952-1953	1953-1954
Frankrijk	1.336,5	296,0	1.040,5	335,5	794,0	207,0
Groot-Brittannië	750,0	115,0	635,0	69,0	430,0	251,0
Italië	490,4	34,8	455,6	129,0	249,0	112,4
België	190,9	48,2	142,7	53,0	97,0	40,9
Nederland	121,9	42,8	79,1	38,0	66,0	17,9
Duitsland	75,9	56,8	19,1	10,0	22,0	43,9
Noorwegen	27,9	0,5	27,4	6,0	16,75	5,15
Griekenland	35,0	—	35,0	11,0	23,0	1,0
Denemarken	52,7	36,0	16,7	6,0	25,0	21,7
Luxemburg	1,2	0,5	0,7	0,3	—	0,9
Portugal	21,9	3,6	18,3	—	21,4	0,5
Spanje	13,6	0,2	13,4	—	2,75	10,85
Oostenrijk	17,0	17,0	—	—	—	17,0
Zwitserland	88,9	45,1	43,8	—	56,5	32,4
Joegoslavië	15,8	0,3	15,5	—	2,0	13,8
Turkije	9,4	—	9,4	—	8,5	0,9
Zweden	4,3	4,3	—	2,0	—	2,3
Diversen (waarv. Noord-Afrika)	18,7	10,9	7,8	13,4	5,3	—
Totaal ...	3.272,0	712,0	2.560,0	673,2	1.819,2	779,6

Zo we het totaal der tijdens de periode 1951-1954 geplaatste bestellingen beschouwen, stellen we vast dat Frankrijk de belangrijkste begunstigde van de off-shore aankopen is geweest. Het wordt op afstand gevolgd door het Verenigd-Koninkrijk en Italië, alhoewel het verschil een dalende lijn vertoont. Tijdens het belastingjaar 1953-1954 ontving het Verenigd-Koninkrijk voor zijn vliegtuignijverheid de helft van de bestellingen ten laste van de M.S.A.-begroting. Ingevolge de aankopen hoofdzakelijk van munitie, bekleedt België in die indeling de vierde plaats; gelet op zijn productievermogen, zijn de aan de Belgische economie verleende bedragen nochtans relatief minder hoog dan die welke aan de andere landen verleend werden.

Wij moeten nochtans opmerken dat een bepaling van de M.S.A.-wet niet ten gunste van Europa uitviel, nl. diegene die de President der Verenigde Staten er toe verplichtte aan de lidstaten van de Europese verdedigingsgemeenschap en aan de andere landen die er later lid zouden van worden, de helft voor te behouden van de militaire hulp aan Europa in de vorm van leveringen van Amerikaanse of buitenlandse oorsprong verleend. In afwachting van het resultaat der huidige onderhandelingen betreffende de ontwerpen van Europese verdediging kan

de President der Verenigde Staten trouwens elke nieuwe levering aan landen die de akkoorden niet zouden bekrachtigen tijdelijk schorsen.

Tabel IV. **Uitvoering**
van de rechtstreekse off-shore bestellingen
in Europa op 30 Juni 1954
(in millioenen U.S.-dollars)

Bron : *L'Economie, Paris, 7 October 1954, nr 462, blz. 3.*

Landen	Geplaatste bestellingen	Uitgevoerde leveringen	Uitgevoerde betalingen
Frankrijk	1.040,5	357,42	389,8
Groot-Brittannië	635,0	117,3	117,9
Italië	455,6	98,91	115,31
België	142,7	13,41	13,40
Nederland	79,1	10,13	15,81
Duitsland	19,1	6,07	6,68
Noorwegen	27,4	4,78	4,78
Griekenland	35,0	4,74	4,74
Denemarken	16,7	0,11	2,34
Luxemburg	0,7	0,37	0,37
Portugal	18,3	—	0,46
Spanje	13,4	—	—
Zwitserland	43,8	3,92	0,86
Joegoslavië	15,5	0,32	0,32
Turkije	9,4	—	—
Diversen	7,8	—	0,09
Totaal ...	2.560,—	617,48	672,86

De uitvoering van de bestellingen gebeurt harerzijds met een belangrijke vertraging.

Van de \$ 2.560 miljoen rechtstreekse tot op 30 Juni 1954 geplaatste off-shore bestellingen bereikten de werkelijke leveringen van materieel aan de geallieerde legers slechts \$ 617 miljoen. Daar de Verenigde Staten door bemiddeling van de Eximbank sommige voorschotten op leveringen hebben toegestaan, ligt het bedrag der ontvangen betalingen enigszins hoger en bereikt \$ 673 miljoen. Wij menen derhalve dat er nog voldoende onuitgevoerde orders bestaan om de bedrijvigheid van de Europese nijverheid tot in 1956 op het huidige peil te houden.

De zich aftekenende teruggang der militaire hulp aan Europa en de uitbreiding van het off-shore programma tot bepaalde Aziatische landen (inzonderheid Japan) gingen gepaard met een uitgesproken vermindering van de nieuwe off-shore bestellingen aan Europa. Die evolutie is toe te schrijven aan talrijke factoren waaronder het staken van de vijandelijkheden in Korea en de vertraging van de algemene economische bedrijvigheid op het einde van 1953 en in het begin van 1954, die in de Verenigde Staten een gedeelte zowel van het militaire als van het burgerlijke productievermogen vrijmaakten.

*
**

De ontwikkeling van het programma van Amerikaanse aankopen in België maakte een complexe wetgeving en procedure noodzakelijk.

De bestellingen van de verschillende Amerikaanse aankoopdiensten zijn niet aan dezelfde regelen van openbare aanbesteding onderworpen. Practisch ma-

ken slechts enkele diensten regelmatig gebruik van openbare aanbestedingen die door de Belgische Dienst voor de Buitenlandse Handel gepubliceerd worden. De andere diensten, ingelicht over de bevoorradingsbronnen door de industriëlen welke aan het programma verlangen mee te werken, kunnen zich rechtstreeks wenden tot de firma's die hen het meest bevoegd lijken. Te dien einde worden de door de Belgische administratie verzamelde inlichtingen ter beschikking gesteld van nijverheid en handel door het Bureau voor Centralisatie der Verdedigingsbestellingen van het Ministerie voor Economische Zaken, de Belgische Dienst voor de Buitenlandse Handel en de nijverheidsgroeperingen.

Krachtens het op 7 April 1952 (1) tussen België en de Verenigde Staten gesloten akkoord, kunnen de Belgische firma's die de off-shore contracten ontvangen, mits machtiging van het Ministerie van Financiën vrijgesteld worden van de betaling van bepaalde fiscale lasten : overdrachtstaxe en factuurtaxe op de aankopen van grondstoffen in België met het oog op de uitvoering van de bestelling evenals op de verkopen aan de Amerikaanse regering, invoerrecht en overdrachtstaxe op elk product dat ten gerieve van die regering ingevoerd wordt.

Op grond van de aanvragen tot vrijstelling kan het Ministerie van Economische Zaken toezicht uitoefenen op het huidig tempo waaraan de bestellingen geplaatst en de contracten uitgevoerd worden.

(1) Artikel 11 van de wet van 13-7-1954 houdende goedkeuring van het akkoord tussen België en de Verenigde Staten betreffende de off-shore aankopen (Staatsblad van 23 September 1954, blz. 6.646).

LITERATUUR BETREFFENDE DE MONETAIRE EN FINANCIËLE TOESTAND VAN BELGIE

Onderstaande literatuuropgave sluit aan bij diegene die wij gepubliceerd hebben in ons Novembernummer 1954 van het *Tijdschrift*. Er weze opgemerkt dat in deze literatuuropgave noch de verslagen van de verschillende instellingen, noch de statistische bronnen zijn overgenomen.

1. GELD- EN BANKWEZEN

BASTIAN P., Evolution du système monétaire luxembourgeois. (*Société Belge d'Etudes et d'Expansion*, Luik, n° 162, Augustus-September-October 1954, blz. 769-775.)

DAVIN L., La fiscalité au service de l'épargne. (*Société Belge d'Etudes et d'Expansion*, Luik, n° 162, Augustus-September-October 1954, blz. 677-681.)

2. BEURS- EN SPAARWEZEN

JUSSIANT J., Les taux d'intérêt, l'épargne et les investissements. (*Bulletin d'Information du Comité National pour le développement de l'épargne mobilière*, Brussel, n° 19, November 1954, blz. 2-5.)

3. PRIJZEN EN LONEN

GREIDANUS G., De markt en prijspolitiek in de Belgische landbouw. (*Landbouw-Economisch Instituut*, 's Gravenhage, 1954, 37 blz.)

LALOIRE M. en DE BIE P., Les problèmes des prix imposés en Belgique : faits et opinions. (*Annales de sciences économiques appliquées*, Leuven, XII, n° 4, October 1954, blz. 372-390.)

4. BEGROTING EN OPENBARE FINANCIËN

BAUDHUIN F., Nos finances. (*Revue Générale Belge*, Bruxelles, XCI, n° 11, 15 November 1954, blz. 151-156.)

DAVIN L., La fiscalité au service de l'épargne. (*Société Belge d'Etudes et d'Expansion*, Luik, n° 162, Augustus-September-October 1954, blz. 677-681.)

5. FINANCIËLE ORGANEN BEHEERST DOOR BIJZONDERE WETTELIJKE BESCHIKKINGEN OF GEPLAATST ONDER DE WAARBORG OF DE CONTROLE VAN DE STAAT

THOMAS A., Carance du ducroire. (*Fabrimétal*, Brussel, n° 437, 8 November 1954, blz. 830-832.)

VAN GRONVELD J., De wet van 16 Maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut. (*Tijdschrift voor Bestuurswetenschappen*, Brussel, n° 5, September 1954, blz. 259-277.)

7. INTERNATIONALE FINANCIËLE INSTELLINGEN

A propos du renouvellement de l'Union Européenne de Paiements. (*Crédit Suisse*, Zurich, n° 3, October 1954, blz. 131-141.)

BREEDVELD D.C., Erige beschouwingen over de recente ontwikkeling in de Europese betalingsunie. (*De Economist*, Haarlem, n° 10, October 1954, blz. 677-697.)

Brighter prospect of U.S. help for convertibility drive. (*The Statist*, Londen, n° 4001, 13 November 1954, blz. 618-620.)

Convertibility postponed. (*National City Bank of New York, Monthly Letter on Business and economic conditions*, New York, November 1954, blz. 126-128.)

de JONG J., Convertibilité des monnaies européennes. Aménagement progressif des contrôles des changes dans le cadre de l'U.E.P. (*Société Belge d'Etudes et d'Expansion*, Luik, n° 162, Augustus-September-October 1954, blz. 814-820.)

European moves towards convertibility. (*The Economist, Supplement : A survey of International Banking*, Londen, CLXXIII, n° 5804, 20 November 1954, blz. 7-11.)

GIGNOUX C.J., Etapes de la convertibilité. (*Banque*, Parijs, n° 101, November 1954, blz. 689-691.)

GOZARD G., Les problèmes de la convertibilité des monnaies. (*Revue politique et parlementaire*, Parijs, n° 642, November 1954, blz. 257-269.)

HAHN A., Nie wieder Unkonvertibilität. (*Zeitschrift für das gesamte Kreditwesen*, Frankfurt A.M., n° 21, 1 November 1954, blz. 707-710.)

HARROD R., Osservazioni sulla convertibilità. (*Rivista di politica economica*, n° 10, October 1954, blz. 1001-1016.)

Le Fonds Monétaire International. — Activité de 1950 à 1954. (*Les archives internationales. Archives politiques, économiques et sociales*, Parijs, n° 355, 16 November 1954, blz. 1-3.)

PICK F., Convertibility. — What it means to the American Exporter. (*The Commercial and Financial Chronicle*, New York, n° 5376, 11 November 1954, blz. 18-19.)

SACCHIETTI V., Considerazioni su multilateralismo, bilateralismo e convertibilità nel commercio internazionale. (*Bancaria*, Rome, n° 9, September 1954, blz. 939-951.)

8. FINANCIËLE ASPECTEN VAN BENELUX

BOSMAN H.W.J., Monetaire aspecten van de postchèque- en girodienst. (*Maandschrift Economie*, Tilburg, n°s 11-12, Augustus-September 1954, blz. 559-571.)

Het kapitaalverkeer in Benelux. (*Weekberichten van de Kredietbank, Brussel, IX, n° 46, 21 November 1954, blz. 361-362; 368.*)

La libération de transferts des capitaux entre les pays de Benelux. (*Chronique de politique étrangère, Brussel, VII, n° 6, November 1954, blz. 654-658.*)

Réalisations de Benelux 1944-1954. (*Chronique de politique étrangère, Brussel, VII, n° 6, November 1954, blz. 659-688.*)

WITTEVEEN H.J., De monetaire interpretatie van onze economische ontwikkeling. (*Economisch-Statistische Berichten, n° 1952, 3 November 1954, blz. 869-876.*)

9. SCHUMAN-PLAN

ETZEL F., Les tâches de la Communauté Européenne du Charbon et de l'Acier. (*Société Belge d'Etudes et d'Expansion, Luik, n° 162, Augustus-September-October 1954, blz. 821-824.*)

La communauté européenne du charbon et de l'acier. (*Droit social, Parijs, n° 9, October 1954, blz. 518-588.*)

10. ALGEMEEN

De Belgische Congo in 1954. (*Keatings Financieel Economische Berichten, Amsterdam, n° 563, 29 October 1954, blz. 6013-6017.*)

Fonds du Commerce Extérieur. Séance d'installation de la Commission du Fonds du C.E. (*Bulletin Commercial Belge, Brussel, n° 10, October 1954, blz. 33-34.*)

LAMBERT P., La comptabilité nationale. (*Vaillant-Carmanne, Luik, 1954.*)

LAROCK V., Les problèmes de l'expansion. (*Ministère des Affaires Etrangères et du Commerce Extérieur, Brussel, 1954, 22 blz.*)

Nationaal product, nationaal inkomen en hun aanwending in Belgisch-Congo in 1953. (*Tijdschrift van de Centrale Bank van Belgisch-Congo en Ruanda-Urundi, Brussel, III, n° 10, October 1954, blz. 381-393.*)

PUTTEMANS R., De Kongolese Economie in 1953. (*V.E.V.-Berichten, Antwerpen, n° 19, 30 October 1954, blz. 2111-2121.*)

TEYSEN J., De Belgische export en de exportbevordering. (*Economisch-Statistische Berichten, Rotterdam, n° 1954, 17 November 1954, blz. 915-918.*)

ECONOMISCHE WETGEVING

Deze rubriek bevat de wetten, besluiten en andere officiële bekendmakingen die van bijzonder belang zijn voor 's lands algemene economie en via het Belgisch Staatsblad werden afgekondigd in de loop van de maand aan deze van de publicatie van ons Tijdschrift voorafgaand.

Alleen de gewichtigste wetten en besluiten hebben wij « in extenso » overgenomen. Voor de andere wetteksten volstaat een eenvoudige vermelding, desnoods door een verklarende nota verduidelijkt.

Om het naslaan er van te vergemakkelijken, hebben wij bovenbedoelde documentatie in de volgende rubrieken ondergebracht :

- I. — *Algemene economische wetgeving*
- II. — *Overheidsfinanciën (incl. begrotingswetten), munt-, bank- en financiële wetgeving*
- III. — *Landbouw*
- IV. — *Nijverheid*
- V. — *Arbeid*
- VI. — *Binnenlandse handel*
- VII. — *Buitenlandse handel*
- VIII. — *Verkeerswezen*
- IX. — *Prijzen en lonen*
- X. — *Sociale wetgeving (pensioenen, sociale verzekeringen en diverse sociale voordelen)*
- XI. — *Oorlogsschade*

I — ALGEMENE ECONOMISCHE WETGEVING

Koninklijk besluit van 9 November 1954

waarbij bindend wordt gemaakt de beslissing van 24 Februari 1954 van het Nationaal Paritair Comité van het huiden- en lederbedrijf tot vaststelling van het modelhuishoudelijk reglement voor de Ondernemingsraden, van toepassing in al de ondernemingen van het huiden- en lederbedrijf (Staatsblad, 22-23 November 1954, blz. 8.012).

II — OVERHEIDSFINANCIËN (INCL. BEGROTINGSWETTEN), MUNT-, BANK- EN FINANCIËLE WETGEVING

Koninklijk besluit van 4 November 1954

betreffende de unificatie van sommige leningen van het Gemeentekrediet van België (Staatsblad, 6 November 1954, blz. 7.741).

Koninklijk besluit van 12 November 1954

tot verhoging van het nominaal bedrag van de kasbons en obligatiën door de Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid uit te geven (Staatsblad, 21 November 1954, blz. 8.000).

VII — BUITENLANDSE HANDEL

Ministerieel besluit van 12 November 1954

betreffende het tarief van invoerrechten (Staatsblad, 14 November 1954, blz. 7.892).

IX — PRIJZEN EN LONEN

Koninklijk besluit van 9 November 1954

waarbij de beslissing van 4 Augustus 1954 van het Nationaal Paritair Comité van de dorsondernemingen, tot vaststelling van de minimum-lonen van de dorsarbeiders, wordt bindend gemaakt (Staatsblad, 21 November 1954, blz. 7.996).

X — SOCIALE WETGEVING

(PENSIOENEN, SOCIALE VERZEKERINGEN EN DIVERSE SOCIALE VOORDELEN)

Wet van 2 Juli 1953

houdende goedkeuring van de Overeenkomst ondertekend te Brussel, op 1 Augustus 1952, houdende wijziging van de Overeenkomst betreffende de sociale verzekeringen tussen België en Italië, ondertekend op 30 April 1948, te Brussel (Staatsblad, 28 November 1954, blz. 8.156).

Koninklijk besluit van 25 October 1954

tot tijdelijke afwijking, voor de arbeiders van de kolenmijnen, van artikel 81 van het besluit van de Regent van 26 Mei 1945 betreffende de inrichting van de Rijksdienst voor arbeidsbemiddeling en werkloosheid (Staatsblad, 6 November 1954, blz. 7.738).

In afwijking van artikel 81 van het besluit van de Regent van 26 Mei 1945, betreffende de inrichting van de Rijksdienst voor Arbeidsbemiddeling en Werkloosheid, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 24 Juli 1954, wordt de werkloosheidsuitkering tot 31 December toegekend aan de in de Belgische kolenmijnen tewerkgestelde arbeiders die, om redenen van economische aard, één dag per week werkloos gesteld worden.

Koninklijk besluit van 29 October 1954

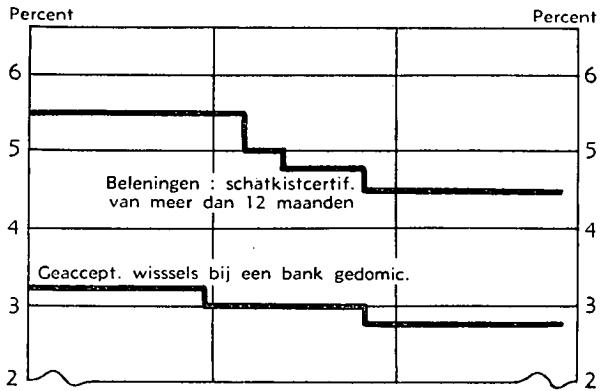
tot wijziging van het koninklijk besluit van 25 April 1951, houdende de lijst der beroepsziekten, met opgave, voor elke dezer, van de bedrijven of vakken waarin zij tot schadeloosstelling aanleiding geven, alsmede van de categorieën van gerechtigde arbeiders (Staatsblad, 18 November 1954, blz. 7.946).

Koninklijk besluit van 4 November 1954

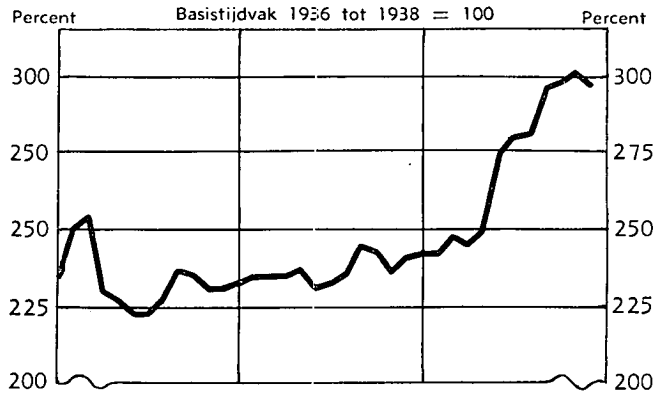
betreffende de herziening van ambtswege van de toestand van de gerechtigden op de wet van 11 Maart 1954 tot wijziging van de wetten betreffende de verzekering tegen de geldelijke gevolgen van ouderdom en vroegtijdige dood, geordend op 12 September 1946 en gewijzigd bij de besluitwetten van 8 Januari en 25 Februari 1947 en bij de wetten van 1 Juli 1948, 30 December 1950 en 13 Juli 1951 (Staatsblad, 5 November 1954, blz. 7.718).

GRAFIEKEN VAN DE ECONOMISCHE TOESTAND VAN BELGIE

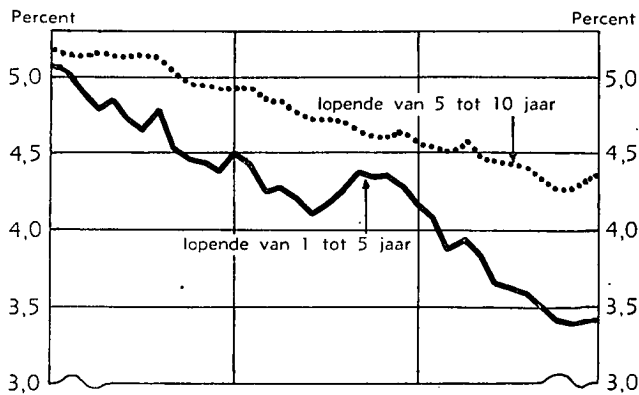
N.B.B. - RENTE VOOR DISCONTO EN BELENINGEN

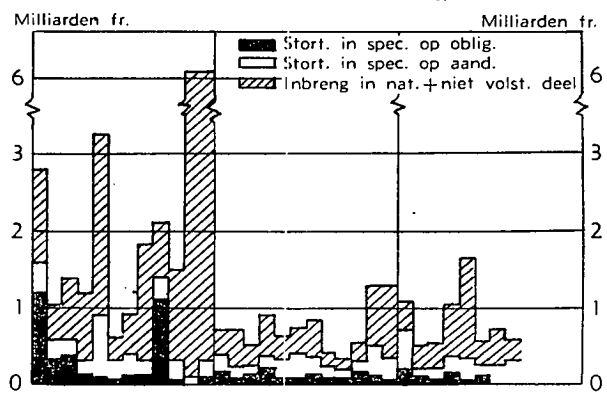
ALGEMEEN INDEXCIJFER DER AANDELEN

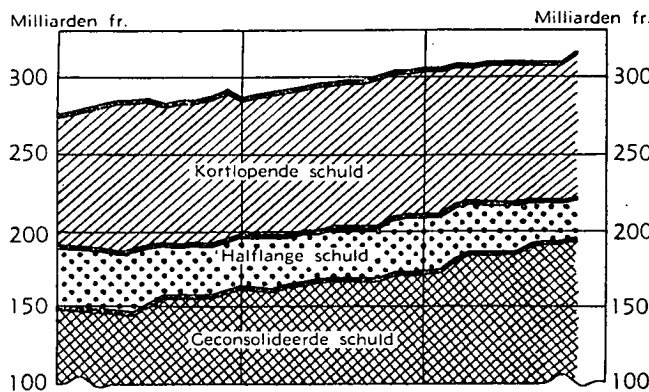
RENDEMENT VAN OBLIGATIES (1)

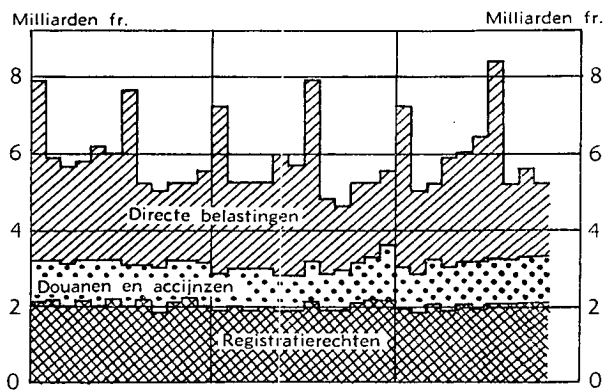
KAPITAALEMISSIES

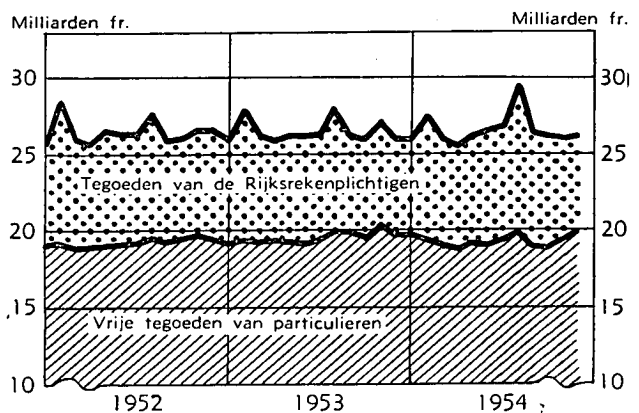
STAATSSCHULD

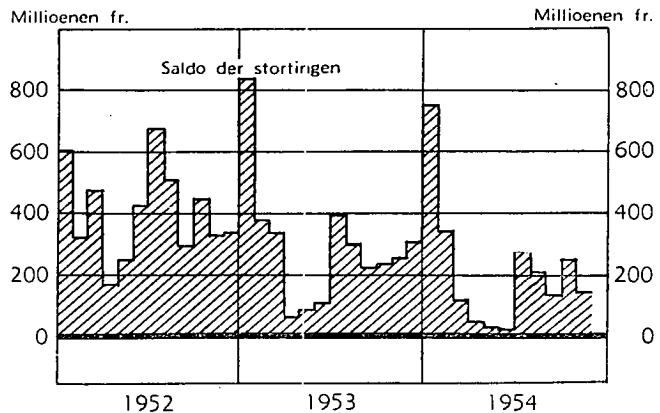
BELASTINGSONTVANGSTEN

TEGOEDEN BIJ HET BESTUUR DER POSTCHEQUES

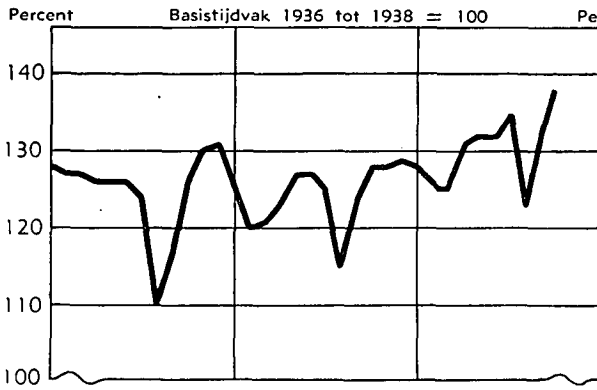
ALGEMENE SPAAR- EN LIJFRENTOKAS

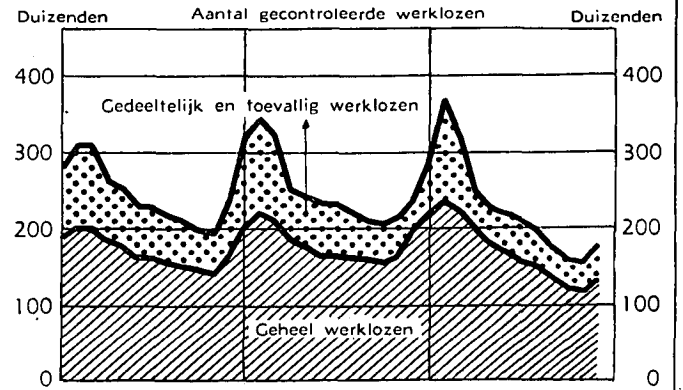
(1) Kasbons 4 1/2 % (parastatalen) voor welke rente en aflossing door de staat gegarand. zijn

GRAFIEKEN VAN DE ECONOMISCHE TOESTAND VAN BELGIE

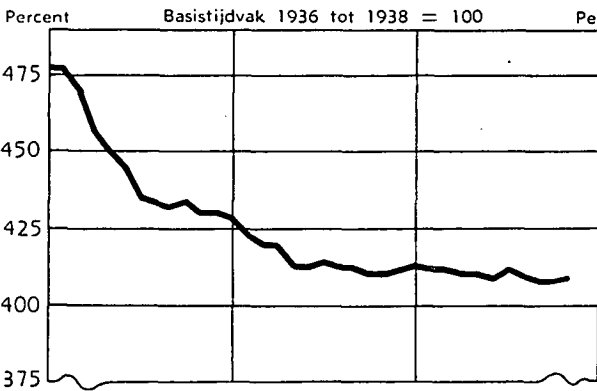
INDEXCIJFER DER INDUSTRIELE PRODUCTIE

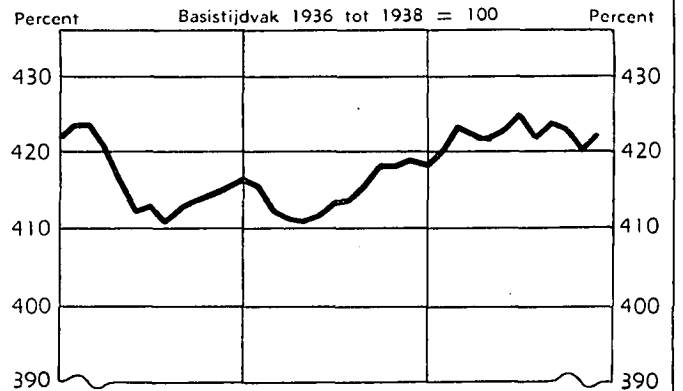
WERKLOOSHEID

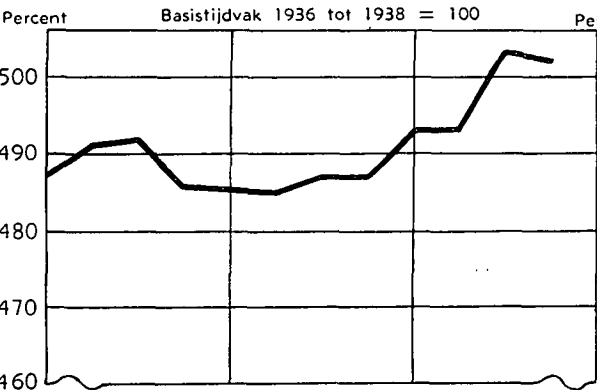
ALG. INDEXCIJFER DER GROOTHANDELSPRIJZEN

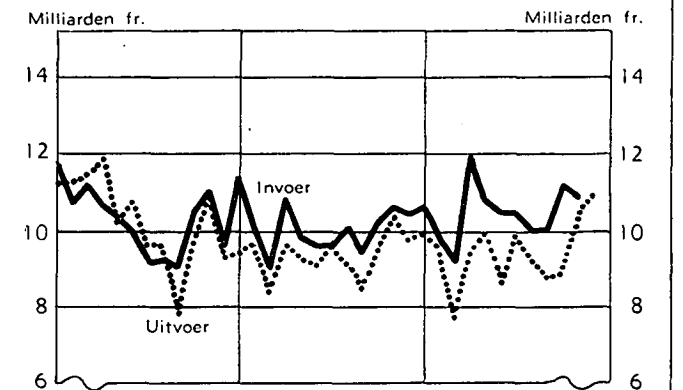
ALG. INDEXCIJFER DER KLEINHANDELSPRIJZEN

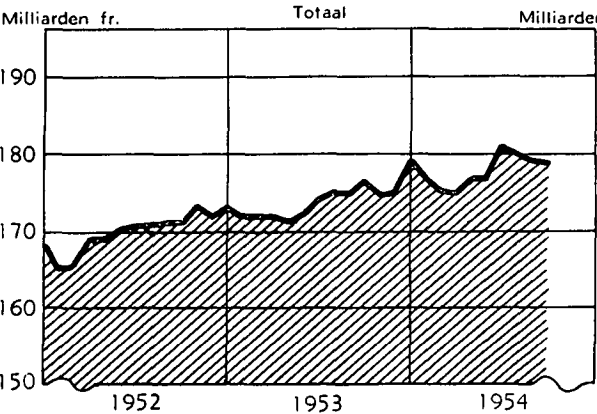
GEMIDDELD UURLOONINDEXCIJFER

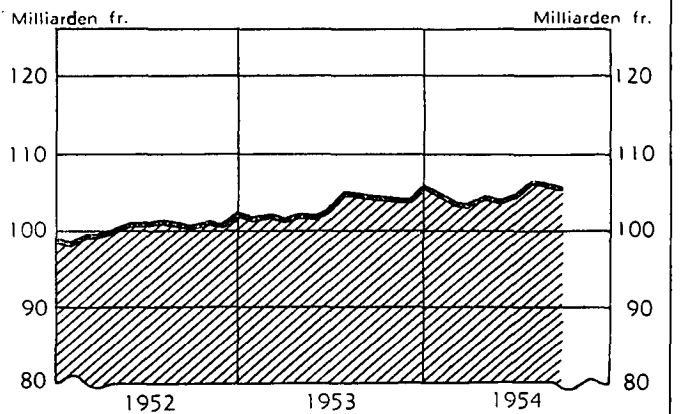
BUITENLANDSE HANDEL

GELDDOORRAAD IN BELGISCHE FRANKEN

VOORRAAD CHARTAALGELD

DOORLOPENDE MAANDSTATISTIEKEN

(Inhoud, zie laatste bladzijde van het Tijdschrift)

GELDMARKT

I. — RENTETARIEF VOOR DISCONTO EN BELENINGEN (in pCt)

2

Tijdvak	Officiële rentetarieven van de Nationale Bank van België										Callgeld		
	Disconto				Beleningen van en voorschotten op ¹ *						Mobilisatie van speciale reken. E.B.U. (besluiten 22-9-52 en 26-7-52)	In verrekingskamer	Buiten verrekening
	Geaccepteerd in een bank gedomic. papier, warrants en bankaccepten vooraf door de N.B.B. geveleerd	Geaccepteerd niet in een bank gedomicilieerd papier	Niet geaccepteerde wissels	Promessen	Schatkiscertificaten met ten hoogste 120 dagen looptijd	Schatkiscertificaten met ten hoogste 8 maanden looptijd	Schatkiscertificaten met ten hoogste 12 maanden looptijd	Schatkiscertificaten met een looptijd van meer dan 12 maanden en leningen op halflange termijn	Andere overheidsfondsen				
1952 Gemiddelde ...	3,24	3,74	4,74	5,50	2,—	2,1875	2,375	5,50	5,50	3,50 ²	1,25	1,25	
1953 Gemiddelde ...	2,96	3,46	4,46	4,89	2,—	2,1875	2,375	4,89	4,89	3,34	1,25	1,25	
1953 September ...	3,—	3,50	4,50	4,75	2,—	2,1875	2,375	4,75	4,75	3,50	1,25	1,25	
Oct. (van. 29)	2,75	3,25	4,25	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	2,75 ³	1,25	1,25	
November	2,75	3,25	4,25	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	2,75	1,25	1,25	
December	2,75	3,25	4,25	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	2,75	1,25	1,25	
1954 Januari	2,75	3,25	4,25	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	2,75	1,25	1,25	
Februari	2,75	3,25	4,25	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	2,75	1,25	1,25	
Maart	2,75	3,25	4,25	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	2,75	1,25	1,25	
April	2,75	3,25	4,25	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	2,75	1,25	1,25	
Mei	2,75	3,25	4,25	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	2,75	1,25	1,25	
Juni	2,75	3,25	4,25	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	2,75	1,25	1,25	
Juli	2,75	3,25	4,25	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	2,75	1,25	1,25	
Augustus	2,75	3,25	4,25	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	2,75	1,25	1,25	
September ...	2,75	3,25	4,25	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	2,75	1,25	1,25	
October	2,75	3,25	4,25	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	—	1,25	1,25	
November ...	2,75	3,25	4,25	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	—	1,25	1,25	

¹ Vanaf 15 April 1954 aanvaardt de Nationale Bank van België de speciale schatkiscertificaten E.B.U. tot onderpand van voorschotten in rekening-courant en van leningen op korte termijn. De rentevoet van deze verrichtingen bedraagt respectievelijk 2,50 %, 2,80 %, 3,20 % en 3,50 % voor certificaten op 6, 12, 18 en 24 maand.

² Gemiddelde van de laatste vijf maanden.

³ 3 pCt van 8 tot 28 October 1953.

* Quotiteit van het voorschot op 30 November 1954 :

Schatkiscert. uitgegeven op korte termijn	max. 95 pCt	4 pCt Schatkiscertificaten 1949	max. 90 pCt
Schatkiscert. met een loopt. van meer dan 12 maanden ...	90 pCt	4 pCt Schatkiscertificaten 1954, op 5 jaar	90 pCt
Obligaties 4 ½ pCt Lening van 1951 op 10 of 15 jaar	90 pCt	3,75 pCt Schatkiscertificaten 1954 op 5 jaar	90 pCt
Obligaties 4 ¼ pCt Lening van 1952 op 10 jaar	90 pCt	4 pCt Schatkiscertificaten 1950 Belgisch Congo	90 pCt
Obligaties 4 ½ pCt Lening van 1952-1964 op 12 jaar	90 pCt	Obligaties 4 pCt 1950-1960 Belgisch Congo	90 pCt
3 ½ pCt Schatkiscert. met ten hoogste 15 jaar loopt. 1942 ...	90 pCt	Obligaties 3 ½ pCt Muntsaneringslening, 2 ^e reeks	90 pCt
4 pCt Schatkiscert. met ten hoogste 20 jaar looptijd 1948	90 pCt	Obligaties 3 ½ pCt Muntsaneringslening, 3 ^e reeks	90 pCt
4 pCt Schatkiscert. met 5 of 10 jaar looptijd 1947	90 pCt	Andere overheidspapier	80 pCt
4 pCt Schatkiscert. met 5 of 10 jaar looptijd 1948	90 pCt	Speciale E.B.U. Schatkiscertificaten	50 pCt

II. — RENTETARIEF VOOR BANKDEPOSITO'S EN TEGOEDEN BIJ DE ALGEMENE SPAAR- EN LIJFRENTENKAS

4

Tijdvak	Banken — Depositorekeningen *					Algemene Spaarkas (inlagen op spaarboekjes)		
	onmiddellijk opvraagbaar	15 dagen vooropzegging	1 maand	3 maanden	6 maanden	tot fr. 75.000	fr. 75.001 tot 150.000	boven fr. 150.000
1952 Gemiddelde	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
1953 Gemiddelde	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
1953 September	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
October	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
November	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
December	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
1954 Januari	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
Februari	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
Maart	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
April	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
Mei	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
Juni	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
Juli	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
Augustus	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
September	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
October	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
November	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50

* Gemiddelde van vier banken.

III. — Daggeld
(millioenen franken)

Daggemiddelden	Gelden uitgeleend door de			Ontleende gelden		
	verrekenende instellingen			niet verrekenende instellingen ²	In verrekening ³	Buiten verrekening ⁴
	Deposito-banken	Overige instellingen ¹	Totaal			
1952	2.398	754	3.152	2.645	3.115	2.682
1953	2.378	694	3.072	2.319	2.996	2.395
1954 April	2.305	873	3.178	2.398	3.139	2.437
Mei	2.322	418	2.740	2.541	2.740	2.541
Juni	2.380	118	2.498	2.114	2.498	2.114
Juli	2.138	127	2.265	1.665	2.265	1.665
Augustus	2.008	318	2.321	2.522	2.321	2.522
September	2.121	277	2.398	2.747	2.398	2.747
October	2.364	280	2.644	2.890	2.553	2.981
November :						
5 tot 10	2.773	130	2.903	3.692	2.903	3.692
12 tot 18	3.226	179	3.405	3.922	3.345	3.982
19 tot 25	1.875	250	2.125	3.700	2.125	3.700
26 tot 2/12	2.117	118	2.235	3.303	2.235	3.303
December :						
3 tot 9	2.176	61	2.237	3.328	2.237	3.328
10 tot 16	2.236	103	2.339	3.303	2.339	3.303

Notering der edele metalen¹

Daggemiddelden	Londen ¹	Bombay ²	
	Goud in sh. en d. per oz. fijn	Goud Omrekening in sh. en d. per oz. fijn	Zilver Omrekening in pence per oz. fijn
1952		364/0	78
1953		345/9	75
1953 September		347/9	74
October		327/6	78
November		330/3	73
December		326/6	73
1954 Januari		333/9	75
Februari		347/5	78
Maart	248/4½ ²	356/0	79
April	248/8½	371/9	82
Mei	248/10½	365/6	79
Juni	248/10½	341/0	75
Juli	248/11½	340/0	74
Augustus	249/2	351/6	74
September	250/5½	349/11	75
October	250/9½	350/9	76
November	250/10½	353/0	76

¹ Incl. het Gemeentekrediet van België en de Centrale Bank van Belgisch Congo en Ruanda-Urundi.

² Incl. de Algemene Spaar- en Lijfrentekas en de Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid.

³ Incl. het Herdisconterings- en Waarborginstituut en de Nationale Delcredereerdienst.

⁴ Incl. het Rentenfonds en het Centraal Bureau voor Hypotheekkrediet.

¹ Prijs van een oz. fijn goud : 10) te New-York : 85 \$ vanaf 1 Februari 1934; 20) te Londen : 248 sh. vanaf 18 September 1949 tot 19 Maart 1954. — Heropening van de vrije goudmarkt op 22 Maart 1954.

² Gemiddelde van 22 tot 31 Maart 1954.

³ Oorspronkelijke noteringen in roepieën en annas per fine tola en per 100 fine tolas resp.

VALUTAMARKT

I. — Officiële wisselkoersen per 30 November 1954 vastgesteld door de Nationale Bank van België krachtens besluit n° 6 genomen door de Ministerraad te Londen op 1 Mei 1944
(« Belgisch Staatsblad » van 5 September 1944, n° 22) 10¹
(Belgische franken)

Valuta	Contractuele of gemiddelde koers	Transfers	
		Aankoopkoers	Verkoopkoers
100 Congolese frank	—	100,—	100,—
100 Luxemburgse frank	—	100,—	100,—
100 Tsjecho-slowaakse kronen	694,44225	692,50	696,50

II. — Officiële wisselkoersen vastgesteld door de in Verrekeningskamer te Brussel vergaderde bankiers
(Belgische franken) 10²

Gemiddelden	1 Zwitsers frank	1 U.S. dollar	100 Franse frank	1 Canadese dollar	1 Pond Sterling	100 Escudos	1 Nederl. gulden	1 Zweedse kroon	1 Deense kroon	1 Deutsche Mark	1 Noorse kroon
1952	11,45	50,29	14,27	51,38	139,86	173,98 ¹					
1953	11,47	49,96	14,27	50,81	140,14	174,04	13,19 ²	9,67 ³	7,24 ⁴	11,97 ⁵	6,99 ⁶
1953 September	11,51	49,85	14,34	50,64	140,05	174,03	13,20	9,69	7,24	11,98	
October	11,50	49,83	14,29	50,72	140,11	174,04	13,18	9,71	7,23	11,98	
November	11,48	49,85	14,30	50,99	140,24	174,05	13,17	9,70	7,23	11,97	
December	11,45	49,87	14,28	51,26	140,00	174,05	13,17	9,66	7,22	11,97	6,99 ⁶
1954 Januari	11,46	49,95	14,29	51,34	139,92	174,08	13,18	9,65	7,23	11,97	6,99
Februari	11,45	49,91	14,25	51,62	139,76	174,07	13,16	9,63	7,21	11,94	6,99
Maart	11,47	50,18	14,24	51,71	139,99	174,05	13,16	9,63	7,21	11,95	7,00
April	11,50	50,32	14,27	51,23	140,62	174,04	13,20	9,66	7,23	11,97	7,03
Mei	11,49	50,22	14,27	51,03	140,65	174,04	13,22	9,67	7,23	11,96	7,03
Juni	11,49	49,90	14,29	50,85	140,46	174,04	13,21	9,69	7,22	11,96	7,02
Juli	11,49	49,97	14,28	51,27	140,26	174,04	13,20	9,66	7,22	11,96	7,01
Augustus	11,47	50,01	14,25	51,55	139,93	174,04	13,17	9,64	7,21	11,94	6,99
September	11,46	49,99	14,31	51,56	139,91	174,03	13,18	9,65	7,20	11,92	6,99
October	11,44	50,05	14,28	51,62	139,93	174,03	13,17	9,63	7,20	11,90	6,99
November	11,41	50,04	14,24	51,64	139,74	174,03	13,16	9,60	7,19	11,87	6,98

¹ Gemiddelde van 7 Juli tot 31 December 1952. — ² Gemiddelde van 26 Januari tot 31 December 1953. — ³ Gemiddelde van 23 Februari tot 31 December 1953. — ⁴ Gemiddelde van 18 Mei tot 31 December 1953. — ⁵ Gemiddelde van 4 Mei tot 31 December 1953. — ⁶ Gemiddelde van 14 tot 31 December 1953.

KAPITAALMARKT

I. — NOTERINGEN VAN ENKELE OVERHEIDSFONDSEN — VERGELIJKENDE TABEL

14

Aard der effecten	Notering voor	Notering per				
		2 Augustus 1954	1 Sept. 1954	1 October 1954	2 Nov. 1954	1 December 1954
I. — Rechtstr. Belg. binnenl. Staatssch. (Rente bij te rek.).						
3 1/2 pCt Schuld 1937 ¹ ²	100,—	82,10	82,95	83,60	84,05	84,20
3 1/2 pCt Schuld 1943 ¹ ²	100,—	83,05	84,10	84,90	84,85	85,05
4 pCt Geünificeerde Schuld ¹ ²	100,—	94,—	94,80	94,70	94,95	95,05
4 pCt Bevrijdingslening, 1945 ²	100,—	91,05	91,75	91,80	91,70	91,80
4 1/2 pCt Lening, 1951 ²	100,—	100,40	101,45	101,60	100,90	100,55
4 1/2 pCt Lening, 1952, op 10 jaar ²	100,—	101,—	101,65	101,80	101,20	101,—
4 1/2 pCt Lening, 1952-1964, op 12 jaar ²	100,—	100,20	101,—	100,85	100,25	100,60
4 1/2 pCt Lening, 1953, op 20 jaar ²	100,—	99,05	99,40	99,65	99,50	99,35
4 1/2 pCt Lening, 1953-1968, op 15 jaar ²	100,—	98,95	99,75	99,75	99,30	99,25
4 1/2 pCt Lening, 1954-1972, op 18 jaar ²	100,—	98,15	98,95	99,60	99,—	98,95
4 1/4 pCt Lening, 1954-1974, op 20 jaar ²	100,—	—	—	—	97,—	97,—
3 1/2 pCt met ten hoogste 15 j. loopt. Schatkiste. 1942, 1 ^o r. ^{1,2}	100,—	113,70	113,90	113,70	113,70	113,50
3 1/2 pCt Schatkistcert. met ten hoogste 20 j. loopt., 1943, ^{1,2,3}	100,—	107,75	108,55	108,60	108,55	108,05
4 pCt Vijf- of tienjaarschatkistcertificaten, 1947 ²	100,—	105,05	105,25	105,30	105,20	104,90
4 pCt Vijf- of tienjaarschatkistcertificaten, 1948 ²	100,—	108,15	108,35	108,20	107,70	107,35
4 pCt Vijf- of tienjaarschatkistcertificaten, 1949 ²	100,—	101,80	103,10	102,45	101,65	101,35
4 pCt Vijfjaarschatkistcertificaten, 1954 ²	100,—	100,90	101,05	100,75	100,70	100,40
3 3/4 pCt Schatkistcert. 1954, met 5 jaar looptijd ²	100,—	—	—	99,70	99,90	99,55
4 pCt Lotenlening 1938	500,—	505,—	510,—	512,—	510,—	508,—
Lotenlening 1941 (4 pCt sedert 1951)	1.000,—	991,—	997,—	998,—	997,—	997,—
Lotenlening 1953 (2 pCt, 5 pCt vanaf 1967) ²	1.000,—	1.001,—	1.002,—	1.003,—	1.006,—	1.008,—
II. — Indir- en gewaarb. Staatsschuld (Rente bij te rek.).						
4 pCt Lotenlening der Verwoeste Gewesten 1923	525,—	517,—	520,—	529,—	526,—	527,—
Len. tot Wederopb. 1 ^{ste} schijf 1947 (2 pCt, 5 pCt vanaf 1957) ²	1.000,—	1.000,—	1.003,—	1.003,—	1.005,—	1.008,—
Len. tot Wederopb. 2 ^o schijf 1949 (2 pCt, 5 pCt vanaf 1958) ²	1.000,—	1.009,—	1.013,—	1.015,—	1.015,—	1.015,—
Len. tot Wederopb. 3 ^o schijf 1950 (2 pCt, 5 pCt vanaf 1960) ²	1.000,—	1.034,—	1.037,—	1.041,—	1.041,—	1.039,—
4 pCt pref. aandelen van de N.M.B.S. (Belgische Schijf) ^{1,2}	500,—	487,—	497,—	492,—	490,—	491,—
5 pCt Zelfst. Kas voor Oorlogsschade - 1 ^o schijf 1953 ^{2,4}	100,—	101,60	102,—	102,—	101,10	101,15
4 1/2 pCt Tienjaarsl. v.h. Beh. v. Telegr. en Telef. 1952, 2 ^o r. ²	100,—	101,60	102,20	102,55	102,45	102,—
4 1/2 pCt Vijftienjaarsl. Beh. v. Telegr. en Telef. 1953, 1 ^o r. ²	100,—	99,50	100,10	100,35	100,25	100,15
4 1/2 pCt Vijftienjaarsl. Beh. v. Telegr. en Telef. 1953, 2 ^o r. ²	100,—	99,20	100,—	100,30	100,20	99,85
4 1/4 pCt Twintigjaarsl. Beh. v. Télégr. en Telef. 1954, 1 ^o r. ²	100,—	97,—	97,25	97,15	97,—	97,—
4 1/2 pCt Nat. Maat. van Belg. Spoorw. 1952-1962 ²	100,—	100,80	102,20	102,95	102,55	102,05
4 1/2 pCt Nat. Maat. van Belg. Spoorw. 1953-1965 ²	100,—	100,10	100,30	100,75	100,65	100,40
4 1/2 pCt Nat. Maat. van Belg. Spoorw. 1954-1972 ²	100,—	98,30	98,70	99,25	99,—	98,85
4 1/2 pCt Tienjaarslen. v.d. Nat. M. v ^r Kred. a.d. Nijv. 1951 ²	100,—	100,90	101,45	101,60	101,55	101,05
4 1/2 pCt Tienjaarsl. v.d. Nat. M. v ^r Kr. a.d. Nijv. 2 ^o r. 1952 ²	100,—	100,80	101,90	102,35	101,75	101,05
III. — Rechtstreekse Koloniale Schuld.						
Renteloos : Belgisch Congo, Lotenlening 1888	100,—	251,—	255,—	285,—	264,—	261,—
Rente bij te rekenen :						
4 pCt Koloniale Schuld 1936	100,—	93,60	93,60	93,60	93,75	93,75
4 pCt Koloniale Schuld 1950-60 ²	100,—	99,35	100,—	99,75	99,55	99,20
4 pCt Vijf- of tienjaarschatkistcertificaten, 1950 ²	100,—	102,50	102,85	102,90	102,90	102,60

¹ Effecten waarover een operatie in uitvoering is, krachtens de besluiten van 6 October 1944. — ² Effecten na 6 October 1944 gereërd. — ³ De rentevoet werd met ingang van 14 October 1948 op 4 pCt gebracht. — ⁴ Tot 80 September 1954 moesten de interesten vergoed worden door de verkoper.

II. — MAANDINDEXCIJFERS DER AANDELENNOTERINGEN TER BEURZE VAN BRUSSEL EN ANTWERPEN

15¹

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Datum	Algemeen indexcijfer	Verzekeringsmaats., banken, beleggingsmaat.	Ondereinds en hypoth. ondern.	Hotelbedrijven	Spoorwegen en vervoer te water	Tramwegen, buurtspoorwegen en vervoer	Trusts van tramweg- en electrotictitsondern.	Gas- en electrotictitsondernemingen	Waterverdeling	Metaalindustrieën	Zink- en loodbedrijven, mijnen	Chemicaliën	Steenkolennijn. en cokesoovens	Spiegelglasfabrieken	Glasfabrieken	Bouwbedrijf	Textiel- en zijdenijverheid	Koloniale ondernemingen	Aanplantingen	Voeding	Diversen
Indexcijfers t.o.v. de noteringen der voorgaande maand																					
1954 2 Nov.	99	99	97	102	101	97	94	94	100	103	98	96	106	96	99	98	99	104	102	101	
1 Dec. ...	104	101	100	106	96	98	96	97	106	102	102	105	115	111	101	103	108	107	108	103	
Indexcijfers t.o.v. de periode 1936 tot 1938																					
1953 1 Dec. ...	242	265	132	306	75	117	212	43	183	258	169	228	77	95	226	160	472	54	146	277	
1954 4 Jan. ...	242	273	131	318	78	119	217	44	183	250	171	223	79	93	229	155	464	51	148	277	
1 Febr. ...	247	277	132	319	79	125	226	47	189	260	189	215	77	95	238	158	472	52	151	285	
1 Maart ...	245	269	132	328	78	131	221	47	184	272	187	201	75	102	239	157	474	53	152	276	
1 April ...	255	279	137	331	75	130	220	46	181	298	188	197	77	98	244	151	512	56	154	304	
3 Mei ...	272	291	139	345	77	133	230	53	198	307	203	206	87	104	255	154	558	63	156	313	
1 Juni ...	280	302	144	351	78	143	236	56	207	322	204	200	89	106	258	153	579	57	161	305	
1 Sept. ...	281	298	145	340	77	145	243	61	208	317	204	208	100	133	254	149	582	57	165	309	
1 Juli ...	296	317	148	344	79	162	256	62	220	333	214	229	104	133	271	150	610	58	173	304	
2 Aug. ...	297	312	151	362	85	161	261	62	221	337	212	222	110	142	274	154	608	55	175	312	
1 Oct. ...	302	325	155	346	82	160	247	69	217	378	214	216	115	146	279	155	629	55	175	330	
2 Nov. ...	298	322	151	352	83	155	232	65	216	388	209	208	122	140	275	152	620	57	178	334	
1 Dec. ...	310	326	151	373	80	152	222	63	228	396	213	219	140	156	277	156	669	61	192	343	

Bron : Bulletin mensuel des statistiques publié par la Commission de la Bourse de Bruxelles.

Tijdvak	Aantal beursdagen	Obligaties van vennootschappen		Aandelen		Totaal	
		Duizenden stukken	Verhandelde bedragen (miljoenen fr.)	Duizenden stukken	Verhandelde bedragen (miljoenen fr.)	Duizenden stukken	Verhandelde bedragen (miljoenen fr.)
1952	250	159	150	14.790	19.644	14.949	19.794
1953	248	135	130	12.484	16.443	12.619	16.573
1953 November ...	19	10	10	988	1.210	998	1.220
December ...	22	11	10	967	1.155	978	1.165
1954 Januari	20	10	9	1.144	1.226	1.154	1.235
Februari	20	11	10	1.401	1.609	1.412	1.619
Maart	23	12	11	1.766	2.550	1.778	2.561
April	20	9	9	1.615	2.114	1.624	2.123
Mei	19	12	12	1.677	2.485	1.689	2.497
Juni	21	12	11	1.692	2.218	1.704	2.229
Juli	20	10	10	1.992	2.705	2.002	2.715
Augustus	21	10	10	1.982	2.102	1.992	2.112
September ...	22	11	11	1.835	2.622	1.846	2.633
October	21	10	10	1.455	2.118	1.465	2.128
November ...	19	12	12	1.784	2.397	1.796	2.409

IV. — RENDEMENT DER VAST RENTENDE EFFECTEN

1. — Geünificeerde Schuld en ineens op vaste data aflosbare leningen

Begin der maand	Geünificeerde schuld 4 %	Ineens op vaste data aflosbare leningen														
		Vervaldag op 1 tot 5 jaar								Vervaldag op 5 tot 10 jaar				Vervaldag op 10 tot 20 jaar		
		Staat		Parastatale		Steden		Vennootschappen		Staat	Parastatale	Steden	Staat	Vennootschappen		
		3½ %	4 %	4 %	4½ %	4 %	4½ %	4 %	4½ %	4 %	4 %	4½ %	4 %	4 %	4½ %	
1953 October	4,37	3,80	3,64	3,94	4,34	4,16	4,61	6,22	5,27	4,16	4,59	4,63	4,81	4,52	5,34	5,34
November	4,36	3,81	3,98	3,94	4,30	4,21	4,62	6,37	5,35	4,57	4,60	4,66	4,80	—	5,30	5,32
December	4,35	3,93	3,85	3,57	4,18	4,16	4,48	6,71	5,31	4,51	4,49	4,59	4,72	—	5,15	5,25
1954 Januari	4,33	3,84	3,74	3,29	4,10	4,03	4,32	6,63	4,97	4,49	4,46	4,55	4,67	—	5,02	5,28
Februari	4,32	3,65	3,34	3,78	3,88	3,96	4,01	6,81	5,16	4,38	4,32	4,50	4,54	—	4,85	5,26
Maart	4,34	3,60	3,52	3,94	3,94	3,96	4,15	6,82	5,26	4,47	4,41	4,57	4,59	—	4,91	5,37
April	4,32	3,58	3,40	3,62	3,84	3,94	4,07	7,35	4,69	4,43	4,36	4,49	4,58	—	5,03	5,35
Mei	4,32	3,56	3,79	3,58	3,68	3,95	4,06	7,19	5,04	4,44	4,36	4,44	4,58	—	5,02	5,35
Juni	4,30	3,57	3,68	3,21	3,65	3,96	4,03	7,11	5,19	4,40	4,22	4,42	4,54	—	4,78	5,35
Juli	4,25	3,44	3,56	3,25	3,63	3,96	3,96	6,98	5,21	4,33	4,24	4,41	4,49	—	4,67	5,38
Augustus	4,26	3,34	3,56	3,98	3,52	3,96	3,86	7,65	4,71	4,29	4,29	4,34	4,45	—	4,59	5,11
September	4,22	3,28	3,46	3,93	3,41	3,84	3,73	6,97	4,36	4,10	4,15	4,28	4,40	—	4,54	5,10
October	4,22	3,38	3,47	3,92	3,40	3,77	3,61	6,53	4,77	4,17	4,22	4,29	4,31	—	4,50	5,16
November	4,21	3,38	3,52	4,01	3,41	3,89	3,58	6,18	4,67	4,27	4,33	4,32	4,30	—	4,58	5,19
December	4,21	3,44	3,68	4,08	3,42	3,96	3,72	7,25	4,77	4,35	4,36	4,36	4,36	—	4,51	4,95

2. — Met annuïteiten aflosbare leningen en lotenleningen

Begin der maand	Met annuïteiten aflosbare leningen											Lotenleningen		
	Vervaldag op 1 tot 5 jaar		Vervaldag op 5 tot 10 jaar				Vervaldag op 10 tot 20 jaar				Vervaldag op meer dan 20 jaar		Vervaldag op meer dan 20 jaar	
	Vennootschappen		Steden	Vennootschappen		Kolonie	Parastatale	Steden	Vennootschapp.	Parastatale	Steden	Directe Staats-schuld	Indirecte Staats-schuld	
	4½ %	5 %	4 %	4 %	4½ %	5 %	4 %	4 %	4 %	4 %	4 %	4 %	4 %	
1953 October	4,99	7,70	5,03	5,90	4,64	4,48	4,50	4,93	4,95	5,34	4,74	4,89	4,70	5,27
November	4,66	7,11	5,—	5,78	4,65	4,68	4,51	4,91	4,93	5,36	4,73	4,89	4,67	5,31
December	4,81	—	4,99	5,81	4,72	4,99	4,51	4,91	4,91	5,36	4,71	4,87	4,63	5,24
1954 Januari	4,70	7,55	4,97	5,88	4,70	4,92	4,51	4,90	4,90	5,39	4,72	4,88	4,58	5,12
Februari	4,81	7,69	4,96	5,60	4,67	4,69	4,53	4,90	4,89	5,32	4,71	4,87	4,54	5,14
Maart	5,02	8,25	4,96	5,74	4,68	4,51	4,54	4,90	4,89	5,48	4,71	4,86	4,54	5,21
April	4,37	7,18	4,94	5,68	4,64	4,63	4,54	4,90	4,90	5,51	4,70	4,86	4,55	5,23
Mei	4,74	7,32	4,90	5,84	4,69	4,76	4,53	4,91	4,89	5,50	4,69	4,86	4,53	5,20
Juni	4,79	7,62	4,88	5,83	4,63	4,81	4,54	4,89	4,90	5,63	4,68	4,86	4,49	5,16
Juli	4,71	7,87	4,81	5,73	4,61	4,88	4,56	4,84	4,90	5,58	4,64	4,86	4,48	5,10
Augustus	4,36	7,37	4,72	5,71	4,48	4,68	4,57	4,82	4,89	5,40	4,59	4,85	4,41	5,03
September	4,39	6,71	4,88	5,47	4,39	4,51	4,57	4,71	4,83	5,30	4,56	4,83	4,38	4,96
October	4,40	6,26	4,30	5,44	4,41	4,47	4,57	4,63	4,79	5,08	4,49	4,78	4,38	4,90
November	4,50	6,13	4,80	5,41	4,49	4,66	4,56	4,59	4,73	5,10	4,43	4,55	4,38	4,91
December	4,49	5,89	4,30	5,35	4,42	4,84	4,56	4,58	4,69	5,19	4,42	4,50	4,42	4,91

N. B. — Voor de samenstelling : zie Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting Aprilnummer 1953, op blz. 231.

Retrospectief overzicht

(miljoenen franken)

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Tijdvak	Oprichting van vennootschappen			Kapitaalverhogingen				Obligatie-uitgiften		Gezamenlijke uitgiften	Uitgiftepremiën	Stortingen andere dan in geld		Netto uitgiften	
	Aantal	Nominaal bedrag	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Oud kapitaal	Nominale verhoging	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Nominaal bedrag	Nominaal bedrag		1	Inbreng in natura		Bijvoeging van reserves

A. — Belgische vennootschappen (naamloze en commanditaire op aandelen, personenvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid)

1952	2.165	1.640	1.401	1.235	14.251	16.407	15.698	72	3.476	21.523	41,4	1.386	13.666	5.541
1953	2.209	1.736	1.546	647	6.040	2.924	2.593	73	1.496	6.156	19,5	1.713	1.288	2.627
1953 9 eerste m. ...	1.789	2.066	1.721	467	4.712	2.828	2.308	23	729	5.623	8,3	1.530	763	2.473
1954 9 eerste m. ...	1.638	1.422	1.272	475	6.162	3.271	2.871	20	729	5.422	5,5	1.208	1.677	1.992
1953 Augustus ...	111	74	71	29	83	65	63	1	10	149	—	64	4	76
September ...	170	107	99	34	64	67	64	2	30	204	—	101	12	80
October	195	171	131	60	126	131	122	2	140	442	—	83	64	246
November ...	138	69	55	61	631	336	226	3	90	495	1,2	51	112	209
December ...	256	237	206	126	3.010	825	801	2	22	1.084	18,1	257	562	228
1954 Januari	213	179	156	38	184	272	262	5	236	687	—	121	62	471
Februari	198	149	128	42	194	165	106	2	100	414	—	127	14	193
Maart	238	220	185	54	244	162	152	2	80	462	—	171	43	203
April	194	133	120	71	1.401	561	520	4	158	852	—	149	347	302
Mei	183	274	262	67	819	1.120	943	2	23	1.417	1,5	194	814	221
Juni	186	106	100	62	163	151	132	3	100	357	—	80	79	173
Juli	156	103	92	58	511	447	439	—	—	550	—	140	198	193
Augustus ...	114	99	86	28	153	147	144	—	—	246	3,0	77	66	90
September ...	156	159	142	55	2.493	246	172	2	31	436	0,9	148	54	144
October	—	125	103	—	—	649	639	—	110	384	—	74	34	744

B. — Congolese vennootschappen (aandelen- en personenvennootschappen)

1952	279	1.187	835	110	6.417	6.182	5.093	5	212	7.581	46,6	1.806	2.570	1.811
1953	253	1.047	785	103	3.029	2.185	1.480	4	130	3.362	8,1	332	227	1.844
1953 8 eerste m. ...	156	747	525	63	2.087	1.166	853	3	105	2.018	8,1	196	214	1.081
1954 8 eerste m. ...	199	894	546	57	987	752	672	2	25	1.671	9,0	330	50	872
1953 Juni	21	169	145	6	482	201	63	2	70	440	—	40	8	230
Juli	30	204	109	10	209	161	127	1	35	400	—	42	55	174
Augustus ...	17	75	35	8	123	134	124	—	—	209	—	14	—	145
September ...	13	61	43	4	27	30	13	—	—	91	—	12	—	44
October	24	76	64	10	121	55	53	—	—	131	—	54	—	63
November ...	16	25	23	18	698	803	475	—	—	328	—	15	13	470
December ...	28	100	96	6	95	130	85	—	—	230	—	33	—	148
1954 Januari	25	211	116	11	205	201	180	—	—	412	—	61	6	229
Februari	20	61	56	5	19	8	8	—	—	69	—	23	1	40
Maart	20	43	30	4	10	26	26	—	—	69	—	22	2	32
April	27	176	79	6	12	5	5	1	5	186	—	20	—	69
Mei	27	130	97	13	214	95	95	1	20	245	9,0	78	15	128
Juni	27	104	46	6	123	100	71	—	—	204	—	54	1	62
Juli	27	111	83	4	37	20	20	—	—	131	—	33	10	60
Augustus ...	26	57	38	8	368	295	266	—	—	352	—	37	15	252

1 In de gestorte bedragen niet begrepen.

2 In de oprichtingen en kapitaalverhogingen begrepen.

3 In de kapitaalverhogingen begrepen.

4 Omvatten de gestorte bedragen op aandelen, de obligatieuitgiften, de uitgiftepremiën, verminderd met de stortingen andere dan in geld en de emissies tot terugbetaling van vroegere leningen.

V. — EMISSIES VAN DE CONGOLESE NIJVERHEIDS- EN HANDELSVENNOOTSCHAPPEN

172

(millioenen franken)

JULI 1954

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Rubriek	Oprichtingen van						Kapitaalverhogingen				Obligatie-uitgiften			Stortingen andere dan in geld				Ontbindingen van aandelenvennootsch. en personenvennootschappen				Kapitaalverminderingen	
	aandelenvennootschappen			personenvennootschappen			Aandelenvennootschappen en personenvennootschappen							Inbreng in natura				Ontbindingen van aandelenvennootsch. en personenvennootschappen				Ven. op aand. en personenvennootsch.	
														Oprichtingen van				Liquidaties		Samensmelt.			
	Aantal	Nominaal bedrag	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Nominaal bedrag	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Oud kapitaal	Nominale verhoging	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Nominaal bedrag	waaraan conversie-leningen	Uitgiftepremiën (niet in de gestorte bedragen begrepen)	Aandelenvennootschappen	Personenvennootschappen	Kapitaalverhogingen	Bijvoeg. van reserves (begrepen in de kapitaalverhogingen)	Aantal	Bedrag	Aantal	Bedrag	Aantal

Indeling der emissies

Banken, financ. maatsch. ...	2	4,0	1,7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Handelsvennootschappen ...	—	—	—	9	16,1	16,0	3	7,2	9,8	9,8	—	—	—	—	11,7	5,0	—	4	5,7	—	—	—	—	—
Nijverheidsvennootschappen	4	73,0	51,2	2	5,5	5,5	1	30,0	10,0	10,0	—	—	—	10,0	2,5	—	10,0	1	0,8	—	—	—	—	—
Mijnen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Huizenbouw	—	—	—	4	3,3	1,8	—	—	—	—	—	—	—	—	0,6	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Landbouwmaatschappijen .	1	1,2	1,2	4	7,9	5,5	—	—	—	—	—	—	—	—	2,5	—	—	1	1,2	—	—	—	—	—
Vervoer	—	—	—	1	0,5	0,5	—	—	—	—	—	—	—	—	0,5	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Openbare diensten	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Diversen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Totalen...	7	78,2	54,1	20	33,3	29,3	4	37,2	19,8	19,8	—	—	—	10,0	17,8	5,0	10,0	6	7,7	—	—	—	—	—

Groepering der vennootschappen naar de grootte van het uitgegeven of gemmuleerd nominaal kapitaal

Van 1 miljoen en minder	1	1,0	0,5	12	4,6	4,5	1	1,5	0,5	0,5	—	—	—	—	1,6	—	—	3	2,0	—	—	—	—	—
Van 1 tot 5 miljoen ...	3	6,2	3,4	7	19,9	16,0	2	5,7	9,3	9,3	—	—	—	—	8,0	5,0	—	3	5,7	—	—	—	—	—
Van 5 tot 10 miljoen ...	1	10,0	2,0	1	8,8	8,8	1	30,0	10,0	10,0	—	—	—	—	8,2	—	10,0	—	—	—	—	—	—	—
Van 10 tot 20 miljoen ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Van 20 tot 50 miljoen ...	2	61,0	48,2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Van 50 tot 100 miljoen ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Meer dan 100 miljoen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Totalen...	7	78,2	54,1	20	33,3	29,3	4	37,2	19,8	19,8	—	—	—	10,0	17,8	5,0	10,0	6	7,7	—	—	—	—	—

Indeling der vennootschappen naar het recht, dat hen beheerst

Venn. van Belgisch recht .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Venn. van Congoles recht .	7	78,2	54,1	20	33,3	29,3	4	37,2	19,8	19,8	—	—	—	10,0	17,8	5,0	10,0	6	7,7	—	—	—	—	—
Totalen...	7	78,2	54,1	20	33,3	29,3	4	37,2	19,8	19,8	—	—	—	10,0	17,8	5,0	10,0	6	7,7	—	—	—	—	—

V. — EMISSIES VAN DE CONGOLESE NIJVERHEIDS- EN HANDELSVENNOOTSCHAPPEN

17²

(millioenen franken)

AUGUSTUS 1954

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Rubriek	Oprichtingen van						Kapitaalverhogingen			Obligatie-uitgiffen			Uitgiftepremieën (niet in de gestorte bedragen begrepen)	Stortingen andere dan in geld				Ontbindingen van aandelenvennootsch. en personenvennootschappen				Kapitaalverminderingen.		
	aandelenvennootschappen			personenvennootschappen			Aandelenvennootschappen en personenvennootschappen			—				Inbreng in natura		—		Liquidaties		Samensmelt.		Ven. op aand. en personenvennootsch.		
	Aantal	Nominiaal bedrag	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Nominiaal bedrag	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Oud kapitaal	Nominale verhoging	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Nominiaal bedrag		waarvan conversie-leningen	Aandelenvennootschappen	Personenvennootschappen	Kapitaalverhogingen	Bijvoeg. van reserves (begrepen in de kapitaalverhogingen)	Aantal	Bedrag	Aantal	Bedrag	Aantal	Bedrag

Indeling der emissies

Banken, financ. maatsch. ...	1	5,0	3,6	1	0,1	0,1	1	10,6	1,0	1,0	—	—	—	—	2,1	—	—	1,0	—	—	—	—	—	—	—
Handelsvennootschappen .	1	1,5	0,9	11	13,1	12,0	1	0,9	0,6	0,4	—	—	—	—	0,3	7,2	—	—	2	0,4	—	—	1	0,5	
Nijverheidsvennootschappen	3	29,0	14,0	2	1,8	1,6	—	—	—	—	—	—	—	—	5,2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Mijnen	—	—	—	3	2,8	2,7	4	56,5	93,5	65,1	—	—	—	—	—	2,1	19,5	3,0	—	—	—	—	—	—	
Huizenbouw	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Landbouwmaatschappijen .	—	—	—	2	3,5	2,6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,0	—	—	—	—	—	—	—	—	
Vervoer	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	0,4	—	—	—	—	
Openbare diensten	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Diversen	1	0,2	0,1	1	0,2	0,2	2	300,0	200,0	200,0	—	—	—	—	—	—	—	11,0	—	—	—	—	—	—	
TOTALEN ...	6	35,7	18,6	20	21,5	19,2	8	368,0	295,1	266,5	—	—	—	—	7,6	10,3	19,5	15,0	3	0,8	—	—	1	0,5	

Groepering der vennootschappen naar de grootte van het uitgegeven of gemmuleerd nominaal kapitaal

Van 1 miljoen en minder	1	0,2	0,1	13	6,7	6,1	2	11,5	1,6	1,4	—	—	—	—	2,8	—	—	1,0	3	0,8	—	—	1	0,5
Van 1 tot 5 miljoen ...	2	6,5	4,5	7	14,8	13,1	1	—	3,0	3,0	—	—	—	—	2,4	7,5	—	3,0	—	—	—	—	—	—
Van 5 tot 10 miljoen ...	2	14,0	8,0	—	—	—	1	—	9,0	9,0	—	—	—	—	5,2	—	9,0	—	—	—	—	—	—	—
Van 10 tot 20 miljoen ...	1	15,0	6,0	—	—	—	2	356,5	21,5	21,5	—	—	—	—	—	—	10,5	11,0	—	—	—	—	—	—
Van 20 tot 50 miljoen ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Van 50 tot 100 miljoen ...	—	—	—	—	—	—	1	—	71,0	42,6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Meer dan 100 miljoen	—	—	—	—	—	—	1	—	189,0	189,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
TOTALEN ...	6	35,7	18,6	20	21,5	19,2	8	368,0	295,1	266,5	—	—	—	—	7,6	10,3	19,5	15,0	3	0,8	—	—	1	0,5

Indeling der vennootschappen naar het recht, dat hen beheerst

Venn. van Belgisch recht	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Venn. van Congolees recht	6	35,7	18,6	20	21,5	19,2	8	368,0	295,1	266,5	—	—	—	—	7,6	10,3	19,5	15,0	3	0,8	—	—	1	0,5
TOTALEN ...	6	35,7	18,6	20	21,5	19,2	8	368,0	295,1	266,5	—	—	—	—	7,6	10,3	19,5	15,0	3	0,8	—	—	1	0,5

V. — EMISSIES VAN DE BELGISCHE NIJVERHEIDS- EN HANDELSVENNOOTSCHAPPEN

173

Indeling der emissies

(millioenen franken)

AUGUSTUS 1954

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Bedrijfsklasse	Oprichtingen van vennootschappen ¹						Kapitaalverhogingen (naamloze vennootschap.) (command. vennoot. op aand.) (personenvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid)				Obligatie- uitgiften			Uitgiftepremiën (in de gestorte bedragen niet begrepen)	Stortingen andere dan in geld				Ontbindingen van vennootschappen ¹ (naamloze) (commandit. op aand.) (personenvennootschap. met beperkte aansprakelijkheid)				Kapitaal- vermindere- ningen (naamloze vennoot.) (com. ven. op aand.) (personen- vennoot. m. beperk. aansprak.)			
	naamloze en commanditaire op aandelen			personenvennootsch. met beperkte aansprakelijkheid			Aantal	Oud kapitaal	Nominale verhoging	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Nominaal bedrag	waaraan conversie- leningen		Inbreng in natura		Bijvoeging van reserves (in de kapitaal- verhogingen begrepen)	Liquidaties		Samen- smeltingen		Aantal	Bedrag			
	Aantal	Nominaal bedrag	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Nominaal bedrag	Gestort bedrag op nominale waarde									naamloze en commanditaire op aandelen	personenvenn. met beperkte aansprakelijkheid		Kapitaalverhogingen	Aantal	Bedrag	Aantal			Bedrag	Aantal	Bedrag
Banken	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Verzekeringen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Financiële en immobiliënverricht. ..	3	4,0	3,8	2	0,3	0,2	4	10,8	4,6	1,7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kleinhandel	2	0,6	0,5	8	1,5	1,4	2	71,5	41,7	41,7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Groothandel en buitenl. handel ...	7	4,8	4,0	16	5,4	5,1	5	3,3	16,7	16,7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Metaalverwerkende nijverheid ...	5	3,8	3,3	3	11,4	11,4	2	16,0	19,0	19,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
IJzer- en staalvoortbreng. nijverh.	—	—	—	—	—	—	1	4,5	4,5	4,5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Non-ferro metaalnijverheid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Textielnijverheid.	2	1,5	1,1	3	1,6	1,6	2	25,3	34,7	34,7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Voedingsnijverheid	—	—	—	3	4,4	4,4	1	1,5	0,9	0,9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Houtnijverheid	—	—	—	3	7,3	7,3	1	0,8	3,2	3,2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Scheikundige nijverheid	1	0,5	0,5	—	—	—	1	10,0	10,0	10,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Glasnijverheid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Electriciteit	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Gas	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Water	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Ledernijverheid	—	—	—	2	3,5	3,5	1	0,9	0,1	0,1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Papierijv. en grafische bedrijven	1	6,7	6,6	1	1,2	1,2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Verkeer	2	2,9	2,9	6	1,3	1,3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Toerisme	—	—	—	1	0,1	0,1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Tussenhandel	5	0,6	0,6	7	0,5	0,5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Oude en afvalgoederen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Bouwbedrijf	3	8,0	8,0	6	1,5	1,4	6	8,0	10,8	10,8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kolennijverheid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kleinnijverheid	1	0,3	0,1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Cement- en aanverwante nijverhed.	—	—	—	1	0,1	0,1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Groeven	1	1,2	1,2	1	0,5	0,5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kalknijverheid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Keramische nijverheid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Tabaksnijverheid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Diamantnijverheid	1	0,1	0,1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Uitgeverij, boekhandel, pers	—	—	—	2	0,2	0,2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Film, schouwburgen, attracties ...	1	1,2	1,2	1	0,1	0,1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Ambachtswezen	—	—	—	11	6,3	4,9	2	0,4	0,5	0,5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Landb., tuinb., veeteelt, visserij ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Diversen (niet genoemd)	1	14,7	5,9	1	1,2	1,2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Totalen...	36	50,9	39,8	78	48,4	46,4	28	153,0	146,7	143,8	—	—	3,0	22,8	35,8	18,1	65,8	41	36,0	2	2,1	2	2	3,6	—	

¹ Coöperaties : 9 vennootschappen opgericht met een minimum-kapitaal van fr 914.000; 7 ontbonden vennootschappen met een minimum-kapitaal van fr 396.230.

V. — EMISSIES VAN DE BELGISCHE NIJVERHEIDS- EN HANDELSVENNOOTSCHAPPEN

173

Indeling der emissies

(miljoenen franken)

SEPTEMBER 1954

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Bedrijfsklasse	Oprichtingen van vennootschappen ¹						Kapitaalverhogingen (naamloze vennootschap.) (command. vennoot. op aand.) (personenvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid)			Obligatie- uitgiften			Stortingen andere dan in geld				Ontbindingen van vennootschappen ¹ (naamloze) (commandit. op aand.) (personenvennootsch. met beperkte aansprakelijkheid)				Kapitaal- vermindere- ningen (naamloze vennoot.) (com. ven. op aand.) (personen- vennoot. m. beperk. aansprak.)			
	naamloze en commanditaire op aandelen			personenvennootsch. met beperkte aansprakelijkheid			Aantal	Oud kapitaal	Nominale verhoging	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Nominale bedrag	waarvan conversie- leningen	Inbreng in natura		Bijvoeging van reserves (in de kapitaal- verhogingen begrepen)	Liquidaties		Samen- smeltingen		Aantal	Bedrag		
	Aantal	Nominale bedrag	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Nominale bedrag	Gestort bedrag op nominale waarde								naamloze en commanditaire op aandelen	personenvenn. met beperkte aansprakelijkh.		Kapitaalverhogingen	Aantal	Bedrag	Aantal			Bedrag	Aantal
	Oprichtingen van vennootsch.		Kapitaalverhogingen		Oprichtingen van vennootsch.		Kapitaalverhogingen		Oprichtingen van vennootsch.		Kapitaalverhogingen		Oprichtingen van vennootsch.		Kapitaalverhogingen		Oprichtingen van vennootsch.		Kapitaalverhogingen		Oprichtingen van vennootsch.		Kapitaalverhogingen	
Banken	—	—	—	—	—	2	47,1	19,3	19,3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Verzekeringen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Financiële en immobiliënverricht.	6	5,9	4,2	2	0,6	10	60,4	33,8	21,6	—	—	—	—	1,5	0,1	14,3	1,5	—	—	—	1	1,9		
Kleinhandel	1	0,1	0,1	29	4,9	1	0,6	0,6	0,3	—	—	—	—	—	1,9	—	12	1,7	—	—	—	—		
Groothandel en buitenl. handel ...	11	15,0	15,0	15	10,6	7	14,0	6,3	4,5	—	—	—	—	0,8	5,0	0,2	8	5,1	1	0,4	1	0,1		
Metaalverwerkende nijverheid ...	4	4,5	4,3	6	5,0	4,7	43,5	46,6	46,6	1	6,0	—	—	3,5	3,7	1,6	4	2,4	—	—	—	—		
IJzer- en staalvoortbreng. nijv. ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	25,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	175,0	
Non-ferro metaalnijverheid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Textielnijverheid	3	8,0	5,4	8	3,5	3,0	5,0	3,8	3,8	—	—	—	—	—	1,3	3,5	1	1,0	1	1,2	—	—		
Voedingsnijverheid	1	1,0	0,2	2	0,5	0,5	3,0	5,0	5,0	—	—	—	—	—	0,4	—	3	1,6	—	—	1	1,5		
Houtnijverheid	5	13,5	4,3	1	1,0	1,0	—	—	—	—	—	—	—	1,1	1,0	—	1	0,2	—	—	—	—		
Scheikundige nijverheid	2	1,2	1,2	1	0,1	0,1	277,0	21,5	21,5	—	—	—	—	1,0	—	17,1	1	0,6	1	1,5	1	3,0		
Glasnijverheid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Electriciteit	—	—	—	—	—	1	2014,0	72,0	14,4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Gas	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Water	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Ledernijverheid	—	—	—	1	0,1	0,1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	2,5	—	—	—	—	—	
Papiernijv. en grafische bedrijven	—	—	—	4	0,9	0,9	2	12,6	2,7	2,7	—	—	—	—	0,6	—	—	—	—	—	—	1	0,4	
Verkeer	—	—	—	1	0,1	0,1	1	0,3	0,3	0,3	—	—	—	—	—	—	3	1,2	—	—	—	—	—	
Toerisme	1	0,9	0,9	—	—	—	2	0,8	0,8	0,8	—	—	—	0,8	—	0,2	2	0,4	—	—	—	—	—	
Tussenhandel	5	1,3	0,8	13	1,9	1,9	4	1,0	17,1	17,1	—	—	—	0,2	0,4	14,7	1	1,9	—	—	—	—	—	
Oude en afvalgoederen	—	—	—	2	0,1	0,1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Bouwbedrijf	1	50,0	50,0	2	0,3	0,3	5	8,6	8,8	6,9	—	—	—	48,0	0,2	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kolennijverheid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kleinijverheid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Cement- en aanverwante nijv. ...	1	0,1	0,1	1	0,1	0,1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Groeven	—	—	—	1	0,4	0,4	1	0,3	2,7	2,7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kalknijverheid	1	2,1	2,1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Keramische nijverheid	1	2,5	2,5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Tabaksnijverheid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Diamantnijverheid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Uitgeverij, boekhandel, pers	—	—	—	1	0,2	0,2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Film, schouwburgen, attracties ...	1	1,0	1,0	1	0,1	0,1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Ambachtswezen	1	0,5	0,2	14	3,1	2,9	5	3,3	3,5	3,5	—	—	0,9	—	1,0	2,0	6	2,9	—	—	1	0,1		
Landb., tuinb., veeteelt, visserij ...	1	16,0	16,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15,8	—	—	2	2,5	—	—	—	—	—	
Diversen (niet genoemd)	1	0,1	0,1	4	1,4	1,4	3	1,2	1,3	—	—	—	—	0,1	0,8	—	5	3,9	—	—	—	—	—	
Totalen...	47	123,7	108,4	109	34,9	33,3	55	2492,7	246,1	172,3	2	31,0	—	0,9	76,9	16,9	53,9	53,8	62	42,3	3	3,1	8	182,9

¹ Coöperaties : 7 vennootschappen opgericht met een minimum-kapitaal van fr 679.000; 3 ontbonden vennootschappen met een minimum-kapitaal van fr 440.000.

V. — EMISSIES VAN DE BELGISCHE NIJVERHEIDS- EN HANDELSVENNOOTSCHAPPEN 174

Ingedeeld naar de ligging en naar de grootte van het uitgegeven of vernietigd nominaal kapitaal
(miljoenen franken)

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Omschrijving	Oprichtingen van vennootschappen						Kapitaalverhogingen (naamloze vennootsch. (comm. ven. op aand.) (personenvenn. met beperkte aansprakelijkh.)				Obligatie- uitgiften			Uitgiftepremiën (in de gestorte bedragen niet begrepen)	Stortingen andere dan in geld		Ontbin- dingen		Kapitaalverminderingen Bedrag
	naamloze en commanditaire op aandelen			personenvenn. met beperkte aansprakelijkh.			Aantal	Oud kapitaal	Nominale verhoging	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Nominale bedrag	waarvan conversielingen		Inbreng in natura	Bijvoeging van reserves	Liquidaties	Samensmeltingen	
	Aantal	Nominaal bedrag	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Nominaal bedrag	Gestort bedrag op nominale waarde													

1. — Naar hun geographische ligging

AUGUSTUS 1954

België	36	50,9	39,8	78	48,4	46,4	28	153,0	146,7	143,8	—	—	—	3,0	76,8	65,8	36,0	2,1	3,6
Buitenland	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Totalen...	36	50,9	39,8	78	48,4	46,4	28	153,0	146,7	143,8	—	—	—	3,0	76,8	65,8	36,0	2,1	3,6

2. — Naar de belangrijkheid van het uitgegeven of vernietigd nominaal kapitaal

1 mill. en minder ...	24	9,1	7,3	69	19,6	17,6	9	7,3	4,6	4,0	—	—	—	—	13,9	1,0	10,4	0,1	—
van 1 tot 5 mill.	10	20,5	20,0	7	13,7	13,7	13	36,7	31,1	28,8	—	—	—	—	37,8	3,8	10,6	2,0	3,6
van 5 tot 10 mill.	1	6,6	6,6	2	15,1	15,1	1	10,0	10,0	10,0	—	—	—	—	21,4	—	15,0	—	—
van 10 tot 20 mill.	1	14,7	5,9	—	—	—	3	3,7	37,6	37,6	—	—	—	—	3,7	37,6	—	—	—
van 20 tot 50 mill.	—	—	—	—	—	—	2	95,3	63,4	63,4	—	—	—	3,0	—	23,4	—	—	—
van 50 tot 100 mill.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
meer dan 100 mill.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Totalen...	36	50,9	39,8	78	48,4	46,4	28	153,0	146,7	143,8	—	—	—	3,0	76,8	65,8	36,0	2,1	3,6

1. — Naar hun geographische ligging

SEPTEMBER 1954

België	47	123,7	108,4	109	34,9	33,3	55	2492,7	246,1	172,3	2	31,0	—	0,9	147,8	53,8	39,9	3,1	182,9
Buitenland	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,4	—	—
Totalen...	47	123,7	108,4	109	34,9	33,3	55	2492,7	246,1	172,3	2	31,0	—	0,9	147,8	53,8	42,3	3,1	182,9

2. — Naar de belangrijkheid van het uitgegeven of vernietigd nominaal kapitaal

1 mill. en minder ...	31	13,9	12,1	106	26,2	24,6	29	26,2	15,7	13,8	—	—	—	0,9	18,7	3,9	15,9	0,4	1,5
van 1 tot 5 mill.	13	33,8	28,3	3	8,7	8,7	18	77,4	53,0	46,7	—	—	—	—	25,1	10,7	18,8	2,7	6,4
van 5 tot 10 mill.	1	10,0	2,0	—	—	—	2	45,0	19,0	11,0	1	6,0	—	—	9,0	—	7,6	—	—
van 10 tot 20 mill.	1	16,0	16,0	—	—	—	4	329,3	62,2	62,2	—	—	—	—	47,0	15,0	—	—	—
van 20 tot 50 mill.	1	50,0	50,0	—	—	—	1	0,8	24,2	24,2	1	25,0	—	—	48,0	24,2	—	—	—
van 50 tot 100 mill.	—	—	—	—	—	—	1	2014,0	72,0	14,4	—	—	—	—	—	—	—	—	—
meer dan 100 mill.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	175,0
Totalen...	47	123,7	108,4	109	34,9	33,3	55	2492,7	246,1	172,3	2	31,0	—	0,9	147,8	53,8	42,3	3,1	182,9

VI. — LENINGEN UITGE- 18
GEVEN DOOR DE OVER-
HEID EN DOOR INSTELLINGEN
VAN OPENBAAR NUT ¹

(Openbare uitgiften op lange
en half lange termijn)

Tijdvak	in België	in het buitenland
	(miljoenen franken)	(miljoenen)
1952	23.760	\$ U.S. 50 Cong. fr. 100
1953	20.996	Zw. fr. 50 Cong. fr. 265 Zw. fr. 60
1953 November	475	Zw. fr. 60
December	400	—
1954 Januari ...	1.500	—
Februari ...	11.514	—
Maart	1.574	—
April	2.220	—
Mei	1.400	Zw. fr. 129
Juni	650	—
Juli	7.535	Guldens 100
Augustus	—	—
September .	1.650	Guldens 12,5
October .	24 ⁴	—
November .	8.854	Guldens 20

VII. — BANKOPERATIES 19
VAN HET GEMEENTEKREDIET

(Voorschotten en terugbetalingen op leningen
aan publiekrechtelijke lichamen en instellingen
van openbaar nut ter bestrijding der uitgaven.)

Tijdvak	Buitengewone uitgaven		Gewone uitgaven
	Beschik- kingen over rekeningen ²	Netto- terugbetaald	Netto- voor- schotten
	(miljoenen franken)		
1952 Gemiddelde	409	72	276
1953 Gemiddelde	415	57	233
1953 October ...	564	18	116
November .	465	68	150
December .	424	12	240
1954 Januari .	370	688	268
Februari ...	432	14	269
Maart ...	509	25	335
April	288	18	272
Mei	407	11	148
Juni	417	14	204
Juli	473	19	206
Augustus .	439	24	260
September .	652	14	155
October ...	695	137	126

VIII. — HYPOTHEEK-
INSCHRIJVINGEN ³ 20

Tijdvak	Bedrag naar de gelede inschrij- vingrechten (miljoenen franken)
1952 Gemiddelde	1.267
1953 Gemiddelde	1.466
1953 October .	1.774
November .	1.286
December .	1.669
1954 Januari .	1.458
Februari ...	1.334
Maart ...	1.566
April	1.710
Mei	1.606
Juni	1.751
Juli	1.939
Augustus .	1.541
September .	1.879
October ...	1.769

¹ Leningen van Staat, Kolonie, provinciën en gemeenten, instellingen van openbaar nut, zoals de Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen, de Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen, de Nationale Maatschappij voor Watervoorziening, het Gemeentekrediet, enz. (Excl. de leningen van de Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid.)

² Incl. de bedragen afgehaald op de door de provincie en de Staat verleende toelagen.

³ Incl. de hernieuwingen aan het einde van het vijftiende jaar; deze belopen ongeveer 1 pCt. van het totaal; excl. de wettelijke hypotheken.

⁴ Op 31 October is, in dit bedrag de vaste overname door de banken niet begrepen.

a) **Ontvangsten zonder onderscheid van begrotingsjaar**
(gemeentelijke en provinciale opcentiemen niet inbegrepen)
(*millioenen franken*)

Bron : *Belgisch Staatsblad*.

Tijdvak	Directe belastingen 1	Douanen en accijnzen	Registratierechten	Totale ontvangsten 1	Gecumuleerde ontvangsten sedert Januari 1
1952 Maandgemiddelde	2.730	1.140	2.070	5.940	—
1953 Maandgemiddelde	2.568	1.081	1.997	5.646	—
1953 Augustus	1.877	1.029	1.893	4.799	47.378
September	1.562	1.147	1.940	4.649	52.027
October	1.883	1.144	2.088	5.115	57.142
November	1.985	1.083	2.232	5.300	62.442
December	2.000	1.175	2.129	5.304	67.746
1954 Januari	4.202	1.022	1.964	7.188	7.188
Februari	2.046	995	1.842	4.883	12.071
Maart	2.114	1.202	2.026	5.342	17.413
April	2.861	1.116	1.978	5.955	23.368
Mei	2.885	1.081	2.074	6.040	29.408
Juni	3.366	1.131	1.992	6.489	35.897
Juli	4.998	1.122	2.072	8.192	44.089
Augustus	2.153	1.096	2.064	5.313	49.402
September	2.297	1.168	2.135	5.600	55.002
October	1.746	1.190	2.116	5.052	60.054

b) **Totale ontvangsten van de begrotingsjaren 1953 en 1954 vóór 30 September geïnd**
(gemeentelijke en provinciale opcentiemen niet inbegrepen)
(*millioenen franken*)

Bron : *Belgisch Staatsblad*.

	Begrotingsjaar 1953		Begrotingsjaar 1954		September 1954
	Opbrengsten	Budgetaire ramingen	Opbrengsten	Budgetaire ramingen	Ontvangsten voor rekening van het begrotingsjaar 1954
I. Directe belastingen 1	32.684	34.196	21.424	21.521	1.746
II. Douanen en accijnzen	13.210	12.934	10.788	10.529	1.190
waarvan douanen	4.381	4.200	3.771	3.635	382
accijnzen	7.913	8.578	6.277	6.764	720
bijzondere verbruikstaxes	670		517		52
III. Registratie	23.958	24.035	20.257	20.656	2.116
waarvan registratie	2.353	2.370	2.031	1.916	211
erfenissen	1.126	925	968	862	114
zegel en gelijkgest. taxes	20.201	20.500	17.024	17.599	1.769
Totaal 1 ...	69.852	71.165	52.469	52.706	5.052
Verschl t.o.v. de budgetaire ramingen	— 1.313		— 237		

1 Met inbegrip van de opbrengst der vooruitbetalingen aan te rekenen op de bedrijfsbelasting.

NOTA. — De termijn van invordering der directe belastingen is langer dan het kalenderjaar. Voor deze belastingen zijn de cijfers dus maar definitief na het afsluiten van het begrotingsjaar.

INKOMEN EN SPAREN

I. — RENDEMENT DER BELGISCHE EN CONGOLESE VENNOOTSCHAPPEN OP AANDELEN Betaalbaar gestelde dividenden en obligatiecoupons in Augustus 1954

30¹

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Bedrijfsklasse	Aantal vennootschappen			Gestort kapitaal	Reserves	Netto-uitslagen		Betaalbaar gesteld bruto dividend	Obligatieschuld ¹	Bruto-obligatiecoupons ²
	getelde	met winst	met verlies			Winst	Verlies			

(miljoenen franken)

A. — Vennootschappen met hoofdbedrijf in België

Bankwezen	—	—	—	—	—	—	—	—	153,8	4,2
Verzekeringen	2	1	1	3,2	0,1	—	—	—	—	—
Financiële en immobiliere verrichtingen .	14	9	5	22,5	4,2	0,9	10,2	0,6	1.187,3	49,5
Kleinhandel	9	7	2	4,7	6,9	0,6	0,1	—	48,0	2,2
Groothandel en buitenlandse handel	47	33	14	63,0	36,7	7,9	3,7	0,4	1,0	—
Metaalverwerkende nijverheid	17	13	4	75,7	40,9	5,6	3,0	2,5	20,2	1,4
IJzer- en staalvoortbrengende nijverheid	—	—	—	—	—	—	—	—	158,1	8,5
Non-ferro metaalnijverheid	1	—	1	6,0	5,7	—	0,1	—	1,2	0,1
Textielnijverheid	11	8	3	76,2	132,6	8,5	2,9	6,8	42,2	2,1
Voedingsnijverheid	17	14	3	80,7	51,2	13,8	1,4	5,8	10,8	0,6
Houtnijverheid	8	5	3	14,7	3,7	0,6	1,6	—	—	—
Scheikundige nijverheid	3	2	1	23,7	8,8	4,4	0,3	3,4	62,5	3,1
Glasnijverheid	—	—	—	—	—	—	—	—	4,2	0,2
Electriciteit	1	1	—	150,0	10,3	14,6	—	11,2	247,0	11,6
Gas	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Water	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ledernijverheid	3	3	—	2,1	3,2	0,6	—	—	—	—
Papierenijverheid en grafische bedrijven .	6	4	2	128,1	134,5	7,6	0,1	4,1	—	—
Verkeer	9	6	3	160,3	185,3	4,0	0,2	2,9	—	—
Toerisme	7	5	2	2,5	1,3	0,1	—	—	—	—
Tussenhandel	11	6	5	9,8	22,9	2,2	0,5	0,6	2,7	0,2
Oude en afvalgoederen	3	2	1	1,1	3,8	0,4	—	—	—	—
Bouwbedrijf	5	4	1	4,4	9,3	5,0	0,1	0,3	7,1	0,4
Kolennijverheid	1	1	—	32,5	76,8	0,1	—	—	53,4	2,6
Kleinijverheid	4	3	1	5,9	0,9	0,5	—	0,4	4,7	0,3
Cement- en aanverwante bedrijven	3	2	1	2,7	4,4	0,2	0,2	—	73,0	4,0
Groeven	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kalknijverheid	1	1	—	1,0	4,0	—	—	—	—	—
Ceramische nijverheid	1	—	1	0,8	-0,5	—	—	—	—	—
Tabaksnijverheid	1	—	1	1,0	0,4	—	0,1	—	—	—
Diamantnijverheid	1	1	—	0,1	—	—	—	—	—	—
Uitgeverij, boekhandel, pers	1	1	—	0,1	0,1	0,1	—	0,1	0,5	—
Film, schouwburgen	7	4	3	6,9	-0,4	2,0	0,1	—	—	—
Ambachtswezen	11	7	4	8,8	3,6	0,4	0,9	—	1,7	0,1
Landbouw, tuinbouw, veeteelt, visserij ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Diversen (niet genoemd)	10	8	2	7,2	3,5	1,7	0,4	1,2	—	—
TOTAAL...	215	151	64	895,7	754,2	81,8	25,9	40,3	2.079,4	91,1

B. — Vennootschappen met hoofdbedrijf in Congo

Banken, financiële vennootschappen	3	3	—	48,8	1,1	2,3	—	1,1	5,0	0,2
Handelsvennootschappen	1	1	—	20,0	9,0	3,7	—	3,4	—	—
Nijverheidsvennootschappen	5	5	—	254,1	71,5	48,6	—	31,7	46,1	3,2
Landbouwvennootschappen	2	1	1	13,5	6,9	2,0	0,3	1,5	10,0	0,6
Openbare diensten	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mijnen	1	1	—	40,0	10,0	45,1	—	14,5	—	—
Bouwnijverheid	2	2	—	43,0	139,8	27,8	—	9,2	—	—
Vervoerwezen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Diverse vennootschappen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
TOTAAL...	14	13	1	419,4	238,3	129,5	0,3	61,4	61,1	4,0

C. — Vennootschappen met hoofdbedrijf in het buitenland

Electriciteit	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Spoorwegen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tramwegen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Plantages, koloniale vennootschappen ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Diverse vennootschappen	1	1	—	5,0	103,3	—	—	—	20,0	0,9
TOTAAL...	1	1	—	5,0	103,3	—	—	—	20,0	0,9
ALGEMEEN TOTAAL...	230	165	65	1.320,1	1.095,8	211,3	26,2	101,7	2.160,5	96,0

¹ De getelde leningen slaan op andere vennootschappen dan die opgegeven in de vorige kolommen.

² Daarenboven werden er gedurende de maand Augustus 1954 betaalbaar gesteld :

(miljoenen franken)

Coupons van Staatsleningen	361,8
Coupons van leningen van de Kolonie	0,7
Coupons van leningen van Provinciën en Gemeenten	15,7
Coupons van verscheidene leningen	58,1
	481,1
Coupons van buitenlandse leningen	25,2

I. -- RENDEMENT DER BELGISCHE EN CONGOLESE VENNOOTSCHAPPEN OP AANDELEN 30²

Retrospectief overzicht *

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Tijdvak	Aantal vennootschappen			Gestort kapitaal	Reserves	Netto-resultaat		Betaalbaar gesteld bruto-dividend	Obligatie-schuld ¹	Bruto-obligatie-coupons
	getelde	met winst	met verlies			winst	verlies			
(miljoenen franken)										
1952 ²	12.118	9.293	2.825	117.894	88.757	24.715	1.026	12.988	30.108 ³	1.267
1953 ²	12.805	9.046	3.759	136.107	86.053	23.561	2.078	13.128	32.120 ³	1.493
1953 Juni	1.531	1.077	454	20.472	13.318	3.673	199	1.930	2.717	111
Juli	611	438	173	13.279	5.457	4.717	139	2.785	3.474	150
Augustus ¹	240	161	79	1.545	1.301	203	53	134	2.523	97
September ...	362	243	119	2.047	1.650	245	42	104	2.841	117
October	654	470	184	10.986	6.432	1.443	172	884	2.800	116
November	352	251	101	10.126	6.159	1.293	81	915	2.730	113
December	342	239	103	5.806	3.671	578	73	287	3.361	147
1954 Januari	112	82	30	2.221	734	190	19	106	3.885	171
Februari	169	123	46	649	1.466	353	13	57	2.882	124
Maart	1.576	1.160	416	12.949	10.642	2.013	189	1.146	2.718	111
April	2.613	1.904	709	22.946	13.942	3.043	285	1.769	2.850	138
Mei	2.580	1.899	681	31.047	23.023	5.255	525	2.859	2.321	110
Juni	1.347	967	380	20.942	13.182	3.436	187	1.728	2.399	114
Juli	554	420	134	14.453	7.999	4.893	62	3.326	3.331	160
Augustus ...	230	165	65	1.320	1.096	211	26	102	2.161	96

* De cijfers van 1954 zijn voorlopig.

¹ Voor de maandelijkse resultaten, slaan de in aanmerking genomen leningen op andere vennootschappen dan die waarop de vorige kolommen betrekking hebben.

² Na aftrek van de dubbelrekeningen.

³ Op 31 December.

II. — ALGEMENE SPAAR- EN LIJFRENTEKAS

31

a) Inlagen op particuliere spaarboekjes bij de Spaarkas¹ (Netto-spaarbedrag) (miljoenen franken)

Tijdvak	Inlagen	Uitbetaalingen	Saldi	Tegood der inleggers op het eind van het tijdvak
1952 Maandgem.	1.080	677	403	40.748 ²
1953 Maandgem.	1.100	807	293	45.493 ²
1953 September .	1.017	800	217	43.466
October ...	1.078	847	231	43.697
November .	953	693	260	43.957
December .	1.283	973	310	45.493 ²
1954 Januari ...	1.438	684	754	46.247
Februari .	1.112	757	355	46.602
Maart ...	1.074	958	116	46.718
April	1.023	969	54	46.772
Mei	982	942	40	46.812
Juni	1.026	1.002	24	46.836
Juli	1.303	1.018	285	47.121
Augustus v	1.024	815	209	47.330
Sept. ... v	1.012	867	145	47.475
October . v	1.116	865	251	47.726
November v	975	835	140	47.866

b) Stortingen ingeschreven op de rekeningen der aangeslotenen bij de Lijfrentekas^{*}

(miljoenen franken)

Tijdvak	Handarbeiders			Bedienden van 10-8-1925 en 18-6-1930)	Totalen
	Wet van 18-8-1865	Wet van 15-12-1937			
		Verplichte stortingen	Vrije stortingen		
1952 Maandgem.	3,2	35,5	13,3	26,1	78,1
1953 Maandgem.	3,9	37,6	13,6	26,5	81,6
1952 October ...	3,9	34,9	12,4	27,2	78,4
November ...	2,2	34,4	12,8	26,2	75,6
December	3,2	34,2	14,5	26,5	78,4
1953 Januari ...	3,1	38,1	14,4	26,5	82,1
Februari ...	4,8	34,6	13,2	25,7	78,3
Maart	3,6	37,7	14,1	26,4	81,8
Avril	3,5	34,6	12,6	26,4	77,1
Mei	4,0	39,4	13,7	25,5	82,6
Juni	4,1	33,8	13,0	26,8	77,7
Juli	4,2	36,1	12,9	26,5	79,7
Augustus .	3,6	37,9	13,2	25,8	80,5
September .	3,5	35,5	13,5	25,9	78,4
October ...	4,9	37,1	13,1	28,7	83,8
November .	2,9	35,5	12,5	25,1	76,0
December	4,8	50,6	17,3	29,3	102,0

* De stortingen ingeschreven op de rekeningen der « Mijnerkers » (wetten samengesteld door koninklijk besluit van 25 Augustus 1937 en besluit van 25 Februari 1947) aangesloten bij het Nationaal Pensioenfonds voor Mijnerkers bedroegen respectievelijk fr. 211,8 miljoen in 1951, 228,7 miljoen (voorlopig cijfer) in 1952 en 227,8 miljoen (voorlopig cijfer) in 1953. Bron : Nationaal Pensioenfonds voor Mijnerkers.)

¹ Incl. de spaarboekjes van de krijgsvangenen. Aantal spaarboekjes op 31 December 1952 : 7.223.002 en op 31 December 1953 : 7.222.827.

² Incl. de gekapitaliseerde rente van het dienstjaar.

III. — DRIEMAANDELIJKS LOONINDEXCIJFER (Basistijdvak 1936 tot 1938 = 100)
 Voor de voorwaarden van gebruik en de wijze van berekening : zie Meinummer 1949, blz. 234.

Tijdvak	Algemeen Indexcijfer *	Indexcijfer per bedrijfsklasse																							
		Cokesovens	Geeven- eementfabrieken, marmerbewerking	Metaalbedrijven					Aardverf- fabrieken, steenbakkerijen	Glasbedrijven	Chemische bedrijven	Voeding- bedrijven	Textielbedrijven			Hout en meubelen	Huiden en leder	Tobak	Papier		Kunst- en precisiebedrijven	Vervoer			Gas en electriciteit
				Ijzer- en staal- nijverheid	Niet-ijzer- houdende metalen	Gietrijen, machinebouw en metaal- verwerking	Samen	Vlas, katoen, hennep en jute					Wol, tapijten, breigood	Samen	Bouwnijverheid en openbare werken				Fabrieken	Drukkerij en verwerking		Havenwerkers, slepers	Spoorwegen ¹	Samen ¹	

a) Indexcijfer van het gemiddeld uurloon

1940 Maart	113	117	110	123	115	114	118	107	114	114	110	112	113	112	113	109	118	110	119	106	106	112	104	106	114
1952 Maart ²	491	510	472	505	499	493	498	452	477	498	474	511	499	505	482	483	473	430	475	475	463	443	446	445	526
Juni	492	515	476	508	501	491	499	440	490	508	465	516	499	508	489	491	468	429	475	458	479	428	448	444	540
September	486	514	478	492	489	499	495	436	458	496	465	504	482	493	489	484	458	422	464	462	484	439	448	446	527
December	485	520	472	498	501	493	496	436	464	500	464	506	482	494	472	483	449	418	464	460	479	455	452	453	526
1953 Maart	485	497	477	493	492	497	495	440	460	464	464	513	486	499	463	484	453	416	464	463	474	445	454	452	530
Juni	487	505	475	493	491	500	497	440	459	467	467	513	493	503	459	488	458	414	464	463	496	445	453	452	528
September	487	499	480	485	497	502	495	444	464	469	469	512	489	501	458	488	457	414	481	461	491	449	455	454	530
December	493	507	491	493	522	501	501	447	469	478	478	525	501	513	459	487	458	413	494	463	484	455	459	458	538
1954 Maart	494	497	485	494	513	506	503	445	478	479	479	524	506	515	462	485	466	428	511	495	479	450	458	457	533
Juni	503	518	495	509	533	507	511	468	486	486	486	530	513	521	480	494	472	440	514	497	496	459	460	460	556
September	v502	512	505	499	519	v514	v509	465	477	480	v530	508	v519	496	487	473	429	516	499	493	v462	461	v461	554	

b) Indexcijfer der lonen van geschoolde of gespecialiseerde werklieden

1940 Maart	115	113	112	126	117	114	119	107	111	115	110	112	111	111	114	109	120	112	118	107	126	113	—	—	115
1952 Maart ²	476	459	439	461	495	467	468	428	470	472	457	501	510	506	472	446	478	423	483	505	438	410	—	—	536
Juni	475	456	439	463	482	466	467	420	463	474	451	500	508	504	480	450	474	419	483	490	453	410	—	—	544
September	470	456	440	446	481	469	462	415	452	469	445	490	494	492	479	443	467	420	472	491	457	410	—	—	528
December	469	449	438	457	489	468	467	412	452	470	449	490	494	492	461	444	456	421	472	490	451	410	—	—	530
1953 Maart	470	444	448	453	482	470	465	411	449	448	448	492	497	494	461	445	463	420	472	492	455	410	—	—	529
Juni	470	448	448	445	471	473	462	413	449	449	449	496	499	498	458	446	466	419	472	493	470	410	—	—	529
September	470	445	448	440	478	473	461	411	457	453	490	506	498	458	442	459	419	472	491	458	410	—	—	—	531
December	475	446	454	447	483	473	465	406	458	458	511	518	515	453	446	461	419	489	493	462	410	—	—	—	531
1954 Maart	478	458	454	452	481	477	468	408	468	463	463	507	524	515	462	440	465	431	499	516	459	410	—	—	539
Juni	483	465	457	462	485	479	473	428	469	467	467	512	523	518	476	448	472	431	502	520	468	410	—	—	553
September	v484	465	464	455	483	v485	v474	428	469	467	v511	520	v515	493	447	473	432	503	510	452	410	—	—	—	555

c) Indexcijfer der lonen van niet geschoolde noch gespecialiseerde werklieden

1940 Maart	113	112	112	125	117	109	116	106	113	116	111	112	112	113	106	116	113	118	106	119	109	—	—	116	
1952 Maart ²	475	457	462	475	517	470	478	483	441	443	438	499	525	512	463	467	432	433	438	461	460	436	—	—	486
Juni	475	454	461	481	514	466	477	476	440	444	430	493	521	507	470	492	428	430	439	442	482	449	—	—	493
September	468	454	462	467	505	468	472	475	432	442	428	480	498	489	469	482	418	431	430	442	477	449	—	—	479
December	468	452	461	470	522	466	475	475	432	441	429	478	496	487	458	482	414	431	430	443	486	449	—	—	481
1953 Maart	468	447	468	470	513	469	475	475	427	430	481	495	488	452	485	418	431	430	443	496	457	—	—	—	485
Juni	470	451	464	465	507	472	474	475	427	432	486	501	494	456	488	423	431	430	444	501	457	—	—	—	485
September	469	448	464	457	505	476	473	475	432	435	483	498	490	456	481	418	431	430	443	499	457	—	—	—	486
December	475	449	476	466	514	475	477	475	432	442	495	516	506	456	486	424	431	452	444	495	457	—	—	—	486
1954 Maart	475	452	473	470	515	476	479	475	444	446	493	513	503	456	485	429	442	462	467	487	457	—	—	—	495
Juni	v479	457	473	477	524	477	483	495	444	448	v493	514	v504	475	471	433	442	465	476	495	457	—	—	—	510
September	v483	457	479	476	512	v491	v488	495	444	449	v493	514	v504	496	477	435	442	466	480	509	457	—	—	—	510

* Het algemeen indexcijfer houdt rekening met de lonen in de steenkolenmijnen.

¹ Wij beschikken niet over gegevens voor de berekening van de indexcijfers der lonen van de geschoolde en ongeschoolde arbeiders van de spoorwegen. Alleen het gemiddeld loon is ons bekend.

² Incl. de tijdelijke vergoeding voorzien in het Belgisch Staatsblad van 10 November 1951.

LOOP DER ZAKEN

I. — BEDRIJVGHEID DER VERREKENINGSKAMERS

35

Debetverrichtingen

Tijdvak	Aantal kamers einde tijdvak	Hoofdbank										Bijbanken en Agent-schappen			Totaal		
		Callgeld		Effecten, overheidspapier en coupons		Overschr., ohëq. wisselbr., prom., kwijtschr. enz.		Verrichtingen met het buitenland		Totaal		duizen- den stukken	milliard. franken	duizen- den stukken	milliard. franken	duizen- den stukken	milliard. franken
		duizen- den stukken	milliard. franken	duizen- den stukken	milliard. franken	duizen- den stukken	milliard. franken	duizen- den stukken	milliard. franken	duizen- den stukken	milliard. franken						
1952 Gemiddelde	38	2,3	159,0	1,9	9,4	156,6	84,6	2,9	4,1	163,7	257,1	177,1	58,8	340,8	315,9		
1953 Gemiddelde	38	2,4	154,8	1,8	8,4	159,4	75,6	2,6	3,2	166,2	242,0	185,3	56,1	351,5	298,1		
1953 September	38	2,6	142,5	1,9	7,6	160,8	67,6	2,5	3,2	167,8	220,9	188,3	57,0	356,1	277,9		
October	38	2,6	166,5	1,9	14,4	169,4	78,9	2,7	3,1	176,6	262,9	203,3	61,6	379,9	324,5		
November	38	2,1	135,9	1,5	6,6	154,4	72,8	2,5	2,9	160,5	218,2	185,6	53,4	346,1	271,6		
December	38	2,3	186,2	1,7	8,4	174,4	81,4	2,7	3,1	181,1	279,1	209,0	64,3	390,1	343,4		
1954 Januari	38	2,2	167,4	1,5	8,6	158,0	77,6	2,6	2,8	164,3	256,4	181,9	56,1	346,2	312,5		
Februari	38	2,2	151,8	1,4	8,1	152,4	69,7	2,4	2,8	158,4	232,4	182,4	52,1	340,8	284,5		
Maart	38	2,4	180,5	1,7	12,0	177,2	80,8	2,8	3,4	184,1	276,7	213,5	60,2	397,6	336,9		
April	38	2,2	151,6	1,7	7,5	163,8	82,8	2,6	3,4	170,3	245,3	195,2	53,9	365,5	299,2		
Mei	38	2,3	131,9	1,7	7,2	165,0	74,2	2,6	3,8	171,6	217,1	195,6	51,4	367,2	268,5		
Juni	38	2,2	119,5	1,8	6,1	169,6	78,3	2,5	3,9	176,1	207,8	199,3	53,2	375,4	261,0		
Juli	38	2,6	117,8	2,1	10,9	175,4	90,4	2,8	3,8	182,9	222,9	202,3	56,1	385,2	279,0		
Augustus	38	2,5	115,8	1,7	7,8	163,7	76,8	2,4	2,9	170,3	203,3	187,3	50,6	357,6	253,9		
September	38	2,5	124,4	1,4	5,0	169,2	74,3	2,5	3,0	175,6	206,7	201,0	54,1	376,6	260,8		
October	38	2,5	139,8	1,5	7,8	172,5	82,8	2,8	3,3	179,3	233,7	201,9	53,1	381,2	291,7		
November	38	2,2	130,6	1,4	11,6	175,2	81,7	2,4	2,7	181,2	226,6	210,2	53,6	391,4	280,2		

¹ Incl. de terugbetaalde kapitalen die de vorige dag als callgeld werden uitgeleend.

II. — POSTCHEQUE- EN GIROVERKEER

36

(milliarden franken)

Tijdvak	Duizenden rekeningen einde tijdvak	Totaal tegoed *	Tegoe d van particulieren *	Credit		Debet		Algemene beweging	Verrichtingen zonder gebruik van chartaal-geld pCt.	Omloop- snelheid ²
				Stortingen	Giro's	Chèques en diversen	Giro's			
1952 Gemiddelde ...	652 ¹	28,1	21,0	27,9	71,7	28,0	71,7	199,3	91	3,74
1953 Gemiddelde ...	664 ¹	27,8	21,1	28,7	71,9	28,6	71,9	201,1	92	3,80
1953 September ...	661	27,3	21,0	27,2	65,2	25,1	65,2	182,7	91	3,35
October	662	28,4	21,8	29,4	77,8	32,0	77,8	217,0	92	3,75
November	663	27,1	21,2	27,2	67,6	27,0	67,6	189,4	92	3,83
December ...	664	27,2	21,1	30,8	76,3	28,8	76,3	212,2	92	3,91
1954 Januari	666	28,6	20,9	30,3	79,0	32,0	79,0	220,3	92	4,07
Februari	667	27,2	20,4	26,2	66,5	26,8	66,5	186,0	92	3,75
Maart	669	26,7	20,1	29,2	72,2	27,8	72,2	201,4	92	3,65
April	669	27,7	20,7	29,9	75,6	30,9	75,6	212,0	92	4,04
Mei	670	28,0	20,3	27,5	71,8	28,3	71,8	199,4	92	3,92
Juni	671	28,1	20,7	29,3	70,4	26,2	70,4	196,3	91	3,61
Juli	672	30,6	21,1	34,4	84,5	36,8	84,5	240,2	91	3,97
Augustus	673	27,4	20,5	28,2	70,8	28,5	70,8	198,3	91	3,65
September ...	675	27,2	20,0	28,5	71,3	28,0	71,3	199,1	91	3,67
October	676	27,0	20,8	30,8	77,3	31,7	77,3	217,2	91	4,06
November ...	677	27,3	21,0	28,6	71,3	27,5	71,3	198,6	91	3,93

¹ Op 31 December.

² Verhouding per type-maand van 25 dagen, van de debet-omzet tot het gemiddeld dagelijks tegoed.

* Deze tegoeden omvatten de vrije tegoeden en de effecten van de Muntaneringsslening, waarin de definitief geblokkeerde tegoeden werden omgezet.

PRIJZEN

a) INDEXCIJFERS DER GROOTHANDELSPRIJZEN IN BELGIE

45¹

Basistijdvak 1936-1938 = 100

Bron : Ministerie van Economische Zaken — Dienst van het Indexcijfer.

Tijdvak	Algemeen indexcijfer	Dierlijke producten	Plant-aardige producten	Vetstoffen	Minerale producten						Scheikundige producten			Huiden en leder
					Algem. indexcijfer van de groep	Steenkool	Bijproducten uit steenkool	Petroleum producten	Ertsen en ruwe metalen	Groeven producten	Algem. indexcijfer van de groep	Scheikundige producten	Scheikundige meststoffen	
<i>Aantal producten</i>	135	13	14	2	19	4	4	3	5	3	11	8	3	5
1952 Gemiddelde	444	402	485	395	473	556	507	291	534	462	346	374	280	359
1953 Gemiddelde	415	387	475	344	430	552	455	280	420	458	303	315	276	366
1953 Augustus	413	399	462	335	429	551	446	281	420	459	299	311	270	362
September	411	394	465	335	429	551	446	281	420	459	299	311	270	360
October	411	400	458	337	426	551	438	281	418	458	300	311	272	363
November	412	407	453	339	426	550	438	281	417	458	302	312	277	363
December	413	404	462	343	424	550	438	278	415	457	303	312	280	361
1954 Januari	412	401	477	350	419	550	438	278	396	457	304	312	281	361
Februari	412	394	495	340	420	550	438	282	396	457	304	312	282	358
Maart	410	376	491	340	420	550	438	281	401	446	305	314	282	350
April	410	373	488	343	422	550	438	284	406	446	303	315	273	352
Mei	409	357	494	333	423	550	438	280	410	450	301	316	265	352
Juni	412	369	486	332	422	550	438	277	410	450	302	317	266	350
Juli	409	390	433	329	421	550	438	277	407	450	302	316	266	337
Augustus	408	399	420	322	423	550	438	279	411	449	302	317	267	329
September	408	385	426	320	423	550	438	274	417	449	303	317	267	326
October	409	383	426	324	424	550	438	272	422	443	306	322	267	329

a) INDEXCIJFERS DER GROOTHANDELSPRIJZEN IN BELGIE (vervolg)

45¹

Basistijdvak 1936-1938 = 100

Bron : Ministerie van Economische Zaken — Dienst van het Indexcijfer.

Tijdvak	Rubber	Hout	Papier en karton	Textielproducten						Bouwmaterialen	Metalen en metaalproducten			
				Algem. indexcijfer van de groep	Wol	Vlas	Katoen	Jute	Kunstmatige vezels		Algem. indexcijfer van de groep	Metaalnijverheid	Metaalfabrik.	Niet-ijzerhoudende
<i>Aantal producten</i>	1	6	4	21	5	5	6	2	3	13	26	9	13	4
1952 Gemiddelde	325	650	499	412	412	369	550	416	273	442	477	525	420	584
1953 Gemiddelde	232	625	427	384	457	329	478	341	259	447	438	487	402	456
1953 Augustus	224	623	423	385	463	327	477	349	256	445	435	488	404	431
September	223	623	426	377	453	322	468	328	256	446	435	488	403	429
October	192	625	434	378	456	323	468	328	256	447	431	488	396	429
November	204	625	442	379	454	325	467	345	256	458	429	485	393	436
December	202	628	443	381	448	332	472	341	256	458	429	484	392	434
1954 Januari	195	624	449	378	438	329	475	335	253	461	424	472	396	426
Februari	190	625	449	376	431	325	481	328	253	461	422	465	392	428
Maart	194	620	458	374	426	322	483	330	253	461	421	461	390	439
April	215	615	462	377	442	314	475	368	253	461	422	461	390	449
Mei	220	614	463	375	448	315	459	361	253	463	425	464	392	452
Juni	230	625	463	382	463	331	472	331	253	463	427	469	392	457
Juli	242	625	465	382	456	329	480	335	252	463	428	472	392	455
Augustus	234	632	469	382	450	328	484	340	252	465	427	473	391	451
September	246	632	472	381	433	328	493	345	252	468	430	474	393	463
October	261	632	475	382	427	332	496	349	251	469	430	475	392	462

b) INDEXCIJFERS DER GROOTHANDELSPRIJZEN **45²**
IN BELGIE EN IN HET BUITENLAND.

Basistijdvak : 1948 = 100

Tijdvak	België (Ministerie van Economische Zaken)	Vere- nigde Staten (Depart- ment of Labor, Bureau Labor Statist- ics)	Frank- rijk (Statist- tische générale de la France)	Neder- land (Centr. Bureau voor de Statist- tiek)	Vere- nigd Konink- rijk (Board of Trade)	Zweden (Hand- dels- dienst)	Zwitser- land (Office fédéral de l'In- dustrie, des Arts et Métiers et du Travail)
1952 Gemiddelde ...	114	106	143	140	149	148	102
1953 Gemiddelde ...	107	105	138	134	149	139	98
1953 Augustus ...	106	105	137	133	149	138	98
September ...	106	105	137	133	149	138	98
October	106	105	136	133	148	138	98
November ...	106	104	137	134	149	138	98
December	106	105	138	134	149	138	97
1954 Januari	106	105	138	135	149	138	98
Februari	106	105	138	136	149	138	99
Maart	106	105	136	135	150	138	99
April	106	105	139	136	150	139	99
Mei	105	105	139	137	151	138	99
Juni	106	104	135	137	152	139	99
Juli	105	105	134	134	152	139	99
Augustus	105	105	136	134	150	138	99
September ...	105	104	v 135	134	v 150	138	99
October	105	104	v 134		v 150		99

¹ Basistijdvak : 1949 = 100.

c) INDEXCIJFERS DER KLEIN-
HANDELSPRIJZEN IN BELGIE **46**

Basistijdvak : 1936-1938 = 100

Tijdvak	Alge- meen index- cijfer	Voed- dings- waren	Produc- ten excl. voed- dings- waren
Aantal producten	56	34	22
1952 Gemiddelde	416	392	453
1953 Gemiddelde	415	395	446
1953 September	419	400	447
October	418	400	446
November	419	401	446
December	418	400	445
1954 Januari	420	404	445
Februari	424	409	445
Maart	422	407	446
April	422	406	445
Mei	423	408	445
Juni	424	410	445
Juli	422	407	444
Augustus	424	409	444
September	423	407	444
October	420	403	444
November	422	406	444

PRODUCTIE

I. — STEENKOLENMIJNEN EN METAALBEDRIJVEN

55¹

Bron : Ministerie van Economische Zaken (Algemene Directie der Mijnen).

Tijdvak	Steenkolenmijnen									Gemiddeld aantal extractie- dagen	Voorraad einde tijdvak (duis. tonnen)
	Gemiddeld aantal aanwezige arbeiders (duizenden)		Netto-hoeveelheid opgedolven steenkool per bekken (duizenden tonnen)						Totaal		
	onder- grondse	onder- en bovengrondse	Bergen	Centrum	Charleroi	Luik	Kempen				
1936-1938 Gemiddelde	87	125	408	353	640	451	541	2.425 ¹	24,0	1.502	
1952 Gemiddelde	98	135	400	309	601	413	809	2.532	24,3	1.673	
1953 Gemiddelde	95	132	385	307	606	417	790	2.505	24,3	3.074	
1953 September	92	128	387	298	596	423	796	2.500	25,0	2.975	
October	94	130	404	327	641	431	834	2.637	25,9	3.112	
November	97	133	399	304	613	401	801	2.518	24,0	3.117	
December	97	133	350	311	619	427	833	2.540	24,0	3.074	
1954 Januari	93	129	389	306	619	411	832	2.557	24,7	3.118	
Februari	93	129	358	290	585	411	795	2.439	23,7	3.184	
Maart	93	128	403	321	661	462	829	2.676	25,9	3.372	
April	94	129	370	316	618	434	748	2.486	24,0	3.729	
Mei	94	130	339	279	581	412	688	2.299	22,0	3.899	
Juni	93	129	359	303	625	433	718	2.438	23,5	4.085	
Juli	89	124	283	230	479	342	735	2.069	21,1	4.095	
Augustus	85	119	354	296	564	386	728	2.328	24,7	4.067	
September	86	121	343	311	593	417	763	2.427	25,1	4.055	
October	v		363	329	618	427	765	2.502		3.871	
November	v		401	306	584	399	814	2.444		3.572	

¹ Inbegrepen 82.000 ton voortkomende van het bekken van Namen. De koolmijnen, die deel uitmaken van dit bekken, werden in 1942 verdeeld tussen de bekkens van Luik en Charleroi.

Bron : Ministerie van Economische Zaken (Algemene Directie der Mijnen).

Tijdvak	Cokes		Briketten		Hoogovens in werking (einde tijdvak)	Voortbrenging der metaalnijverheid (duizenden tonnen)		
	Productie (duizenden tonnen)	Gemiddeld aantal arbeiders	Productie (duizenden tonnen)	Gemiddeld aantal arbeiders		Gietijzer	Ruw staal	Afgewerkt ijzer en staal
1936-1938 Gemiddelde	435	3.831	142	855	37	261	253	202
1952 Gemiddelde	535	4.848	124	672	50	398	416	314
1953 Gemiddelde	496	4.736	110	585	42	351	366	280
1953 Juli	477	4.690	80	556	45	330	326	238
Augustus	472	4.692	101	551	41	314	320	262
September	457	4.678	130	584	41	309	336	279
October	479	4.704	141	613	41	338	364	294
November	466	4.678	133	598	41	333	349	263
December	486	4.636	130	606	42	350	370	290
1954 Januari	499	4.618	129	599	42	358	373	284
Februari	465	4.613	127	614	43	341	364	275
Maart	507	4.636	115	580	43	372	402	300
April	486	4.635	91	550	45	361	391	284
Mei	497	4.627	95	559	47	376	389	278
Juni	509	4.644	104	520	46	391	417	290
Juli	507	4.635	86	516	44	377	391	263
Augustus	526	4.772	102	505	44	397	411	292
September	522	4.485	124	549	v 45	v 404	v 427	v 336

II. — TEXTIELNIJVERHEID

Bron : Ministerie van Economische Zaken (Nationaal Instituut voor de Statistiek).

Tijdvak	Spinnerij (tonnen)						Productie van ruwe weefsels van getouw gevallen (voor eigen rekening, voor openbare loondiensten en voor orders) (tonnen)					
	vlase- garen	jute- garen	hennep- garen	katoengaren		wollen garen		vlas	jute 1	katoen	wol 2	rayonne
				fijn- spinnerij	kaard- spinnerij	kamwol	kaardwol					
1952 Gemiddelde ...	898	5.141	165	6.338	436	1.375	1.081	665	3.569	5.161	1.688	373
1953 Gemiddelde ...	760	5.973	152	6.875	533	1.835	1.281	619	3.655	5.591	2.012	525
1953 Juli	533	5.708	97	5.180	414	1.189	1.050	480	3.675	4.717	1.805	396
Augustus	691	5.702	130	6.402	423	1.748	1.393	525	3.408	4.933	1.887	405
September ...	792	5.821	163	8.305	523	2.122	1.433	721	3.727	6.293	2.389	581
October	938	6.659	160	7.849	608	2.204	1.461	717	3.895	7.064	2.373	650
November	868	6.685	189	7.390	571	1.989	1.319	586	3.624	6.090	2.143	593
December	825	6.596	176	7.841	618	2.011	1.346	678	3.620	6.382	2.212	617
1954 Januari	830	6.359	172	7.551	547	1.777	1.222	581	3.203	6.001	1.956	568
Februari ...	742	5.853	189	7.371	565	1.751	1.190	592	2.985	6.050	1.948	581
Maart	714	6.632	203	8.633	693	1.895	1.355	570	3.282	7.062	2.226	694
April	669	6.364	188	7.457	593	1.607	1.235	557	3.102	6.573	1.928	603
Mei	628	5.637	158	7.217	563	1.614	1.322	582	3.060	5.903	1.815	591
Juni	592	6.023	157	7.831	571	1.774	1.396	621	3.456	6.291	1.834	635
Juli	555	5.273	185	4.974	401	1.421	1.162	595	3.270	5.143	1.746	477
Augustus ...	723	5.479	178	7.367	463	1.527	1.475	567	3.279	5.921	2.031	541
September ...	758	6.203	166	8.719	566	1.997	1.501	659	3.437	7.145	2.411	655

¹ Incl. de jutetapijten.² Incl. wollen dekens en tapijten.

III. — DIVERSE PRODUCTIES

56²

Bronnen : Nationaal Instituut voor de Statistiek en Bestuur der Douanen en Accijnzen.

Tijdvak	Cement	Kalk	Kalksteen	Synthetische ammoniak en derivaten		Samengestelde meststoffen	Papier		Baksteen		Suiker				Brouwerijen	Distilleerderijen (duizenden hectoliters)	Lucifers (miljoenen stukken)	Visserij Verkoop van vis ⁵		
				Primaire stikstof	Stikstof in de afgewerkte meststoffen		Papier	Karton	Gewone baksteen	i/d. dag. komende steen	Voortbrengst		In consumptie gebracht	Hoeveelh. (duizenden tonnen)				Waarde (miljoenen franken)		
											Ruwe suiker	Geraffineerde suiker							Voorraad (ruwe en geraf. suiker)	
	(duizenden tonnen)						(miljoen.stuks)		(duizenden tonnen)											
1936-1938 Gem.	250 ¹	117 ²	154 ²	15,8	14,7	7,3	18,3	3,1	169	11,4	17,5	17,2	121	20,7	16,4	35,0	4.421	2,3	7,2	
1952 Gemiddelde	343	136	145	15,8	14,7	7,3	18,3	3,1	169	11,4	25,0	16,0	147	19,0	12,4	19,8	4.114	3,6	33,0	
1953 Gemiddelde	386	125	163	15,2	13,8	7,7	20,1	3,3	172	12,0	31,9	16,4	158	19,5	12,4	23,1	4.694	3,7	31,8	
1953 September	435	131	202	14,3	12,8	9,3	21,5	3,7	241	13,6	5,8	14,5	32	20,4	11,3	23,6	3.612	3,4	35,0	
October	447	136	203	16,3	14,9	6,8	21,8	3,9	240	14,0	169,1	28,2	132	19,1	12,3	28,8	5.316	3,1	31,6	
November	355	124	190	17,3	16,4	7,6	20,3	3,7	174	12,9	174,3	30,8	247	22,1	10,9	29,1	4.949	3,5	35,6	
December	349	132	147	18,0	16,8	13,3	21,6	3,6	152	12,3	33,0	16,4	253	18,9	12,5	20,2	5.432	3,4	31,4	
1954 Januari	256	119	92	18,0	15,7	12,4	19,7	3,8	121	9,4	—	—	11,3	231	20,7	9,9	15,5	5.031	2,8	35,2
Februari	181	113	72	15,8	14,1	13,4	20,5	3,8	92	7,8	—	—	11,5	205	18,5	9,2	17,4	5.113	3,5	30,1
Maart	375	141	129	19,3	17,8	17,2	23,9	4,3	114	10,0	—	13,4	179	18,1	13,0	29,4	5.663	5,6	50,1	
April	392	124	171	18,6	16,8	7,3	22,3	3,7	144	12,8	—	13,6	169	18,4	15,0	12,3	5.171	3,3	35,3	
Mei	427	125	178	18,7	17,0	1,4	21,1	3,7	199	13,4	—	12,3	153	18,2	13,6	10,3	4.643	3,7	29,7	
Juni	415	120	182	18,3	16,9	4,2	22,3	4,0	220	14,0	—	10,3	114	22,8	14,3	23,8	5.066	3,1	31,6	
Juli	430	124	166	17,8	17,1	3,8	17,9	3,0	231	14,6	—	11,8	99	25,9	14,4	19,6	4.451	2,5	24,7	
Augustus	415	132	192	19,6	18,2	9,6	18,7	3,7	214	14,1	0,2	11,7	69	22,2	13,0	17,8	4.371	3,1	29,5	
September	403	v143	v161	17,9	16,6	10,1	22,9	3,7	v229	v15,8	0,3	13,0	34	26,1	11,8	31,7	3.630	2,9	30,5	
October	v398			20,1	18,9	17,9					104,3	22,4	105	17,0	12,1	15,7	4.697	3,4	35,9	
November															13,4					

¹ Gemiddelde 1938.

² Gemiddelde 1937-1938-1939.

³ Einde maand.

⁴ Aangegeven grondstoffen (hoeveelheid meel en suiker). Incl. het Groothertogdom Luxemburg.

⁵ In de vismijnen te Oostende, Nieuwpoort, Zeebrugge en Blankenberge; in 1936-1938 : enkel verkoop op de vismijn te Oostende. Excl. haring, sprot en garnalen.

IV. — ELECTRICISCHE ENERGIE

58

(miljoenen kWh)

Bron : Ministerie van Economische Zaken — Bestuur van Energie.

Tijdvak	Voortbrenging ¹				Invoer	Uitvoer	Totale stroomhoeveelheid opgenomen door het net (7) = (4) + (5) - (6)
	Centralen van de voortbrengers-vordelers		Centralen van de industriële zelfvoortbrengers	Totaal voor België (4) = (1) + (2) + (3)			
	Gemeentebedrijven (1)	Particuliere maatschappijen (2)					
1936-1938 Gemiddelde	20,4	190	228	438	5,5	2,2	441
1952 Gemiddelde	30,9	394	364	789	16,7	9,9	796
1953 Gemiddelde	32,7	400	384	817	17,8	17,9	817
1953 Juli	26,9	337	334	698	33,5	10,8	721
Augustus	28,8	370	360	759	24,2	16,3	767
September	31,8	403	396	831	19,8	39,3	811
October	35,9	445	424	904	18,4	36,3	887
November	34,3	443	416	893	9,6	32,1	871
December	37,7	488	428	955	8,9	44,7	919
1954 Januari	41,3	488	431	960	8,6	45,9	922
Februari	36,9	441	390	868	7,1	34,2	841
Maart	40,6	454	422	916	11,9	22,1	906
April	35,1	416	398	849	15,1	18,6	846
Mei	25,7	416	392	834	18,9	24,1	829
Juni	25,6	397	392	814	19,3	7,7	826
Juli	22,6	379	361	763	19,7	4,3	778
Augustus	33,3	411	379	823	24,9	1,6	847
September	34,6	435	394	864	22,2	4,3	882

* Aantal centralen in werking in het begin van het jaar 1952 : 222; begin 1953 : 221; begin 1954 : 213.

¹ Bruto-voortbrenging aan de klemmen der generatoren verminderd met het verbruik der hulpkringen in de centralen hebbende een totaal opgesteld vermogen van meer dan 100 kW.

V. — GAS
(Productie, Invoer en Uitvoer) ¹
(miljoenen kubieke meters)

59

Bron : Ministerie van Economische Zaken — Bestuur van Brandstof en Energie.

Tijdvak	Productie der gasfabrieken		Productie der cokesfabrieken			Productie van de steenkolenmijnen	Totaal in België geproduceerd gas (7) = (1) + (2) + (3) + (4) + (5) + (6)	Invoer	Uitvoer	Saldo : invoer min uitvoer (10) = (8) - (9)	Totaal in België beschikbaar gas (11) = (7) + (10)
	Regie-bedrijven en verenigingen van gemeenten	Particul. vennootschappen	Regie-bedrijven	Private vennootsch.							
				Productie bestemd voor de openbare voorzien.	Productie bestemd voor de nijverheid						
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(8)	(9)	(10)	(11)		
1952 Gemiddelde	0,05	1,06	5,60	57	77	7,05	148	0,21	1,97	-1,76	146
1953 Gemiddelde	0,05	1,06	5,25	57	75	8,81	147	0,45	2,36	-1,91	145
1953 Juli	0,06	1,19	4,54	52	68	9,39	135	0,43	1,53	-1,10	134
Augustus	0,06	1,18	4,36	55	70	8,58	139	0,45	1,52	-1,07	138
September	0,05	1,14	4,64	57	70	8,90	142	0,53	3,11	-2,58	140
October	0,05	1,05	4,92	61	76	8,36	152	0,04	4,10	-4,06	148
November	0,04	0,96	5,08	60	75	8,20	149	0,03	3,60	-3,57	146
December	0,04	0,98	5,33	62	79	8,52	155	0,03	3,61	-3,58	152
1954 Januari	0,04	1,05	4,95	72	80	8,87	167	0,03	3,57	-3,54	163
Februari	0,04	2,30	5,60	66	73	8,87	156	0,03	3,54	-3,51	153
Maart	0,04	1,01	5,35	65	83	8,70	163	0,05	3,45	-3,40	160
April	0,04	1,00	4,83	62	80	8,76	156	0,05	3,47	-3,42	153
Mei	0,05	1,17	3,17	62	82	9,06	158	0,07	3,30	-3,23	154
Juni	0,05	1,09	3,04	64	81	9,07	158	0,05	3,41	-3,36	155
Juli	0,06	1,13	2,98	61	79	8,27	153	0,05	3,73	-3,68	149
Augustus	0,05	0,86	3,31	63	85	7,82	160	0,07	2,60	-2,53	157
September	0,05	0,82	3,33	64	87	8,34	163	0,05	3,89	-3,84	159

¹ Deze statistiek betreft de gasproductie verkregen door droge distillatie van de steenkolen in de gas- en cokesfabrieken, gas waarbij gebeurlijk watergas, luchtgas, restgas uit de scheikundige binding, gas uit de hoogovens en metaan worden gevoegd. Zij omvat eveneens de productie van metaan dat rechtstreeks uit de steenkolenmijnen komt, alsook het vloeibaar gemaakte petroleumgas dat in pijpleidingen wordt vervoerd; al die gassen dienen voor de openbare gasverdeling.

Onderhavige statistiek omvat niet de hoeveelheden watergas, luchtgas, restgas, gas uit de hoogovens, metaangas of vloeibaar gemaakt gas, die buiten de producerende fabriek worden vermengd met gas voortkomend uit de droge distillatie van steenkolen met uitzondering van het gas dat rechtstreeks aan de openbare distributie wordt geleverd. Zij omvat niet het gas dat door de cokesfabrieken wordt geproduceerd of ontvangen, noch het kolengas of het andere gas, die voor de dekking van de eigen behoeften, voor het stoken der ovens, enz. worden gebruikt.

N. B. — a) De gasproductie vermeld in de kolommen (1) (2) (3) (4) (5) is voor de openbare voorziening bestemd.

b) De gasproductie vermeld in de kolom (5) is bestemd voor de rechtstreekse leveringen aan andere afdelingen van de vennootschappen waartoe de betrokken cokesfabrieken behoren of aan andere juridisch onafhankelijke nijverheidsvennootschappen.

c) Het gasvolume voortgebracht door de cokesfabrieken en steenkolenmijnen wordt herleid tot 4.250 kcal., 0° C., 760 mm Hg.

d) De cokesfabrieken welke gas zowel voor de openbare verdeling als voor het directe industriële verbruik voortbrengen zijn begrepen in het aantal cokesfabrieken overeenstemmend met kolom 5. Het totaal aantal cokesfabrieken (particuliere maatschappijen die in 1952, 1953 en 1954 gas produceerden) bedraagt 18.

VERBRUIK *

I. — VERBRUIKSINDEXCIJFERS

65¹

A. — Maandelijks verkoopsindexcijfers : basis maandgemiddelde 1936-1938 = 100

Bron : Nationale Bank van België.

Maand	Grootwarenhuizen						Winkels met bijhuizen		Coöperaties en patroonswinkels					
	Kleding		Meubilering		Huishoudelijke artikelen en diversen		Voedingswaren		Bakkerij		Voedingswaren		Kleding	
	1952	1953	1952	1953	1952	1953	1952	1953	1952	1953	1952	1953	1952	1953
October	612	558	565	585	660	715	404	411	250	241	563	600	554	542
November	487	498	513	507	799	920	411	392	220	221	545	565	444	465
December	545	521	585	579	1.027	1.087	485	493	256	248	658	710	496	472
	1953	1954	1953	1954	1953	1954	1953	1954	1953	1954	1953	1954	1953	1954
Januari	476	445	540	546	590	576	411	447	227	220	577	650	552	623
Februari	350	336	532	537	545	550	406	420	217	217	538	610	423	456
Maart	472	476	605	629	624	644	399	402	239	244	569	618	551	588
April	499	521	609	641	667	683	406	415	236	240	560	625	504	549
Mei	486	499	570	599	659	655	403	403	229	229	551	620	449	471
Juni	419	435	538	537	619	642	402	411	243	236	551	620	388	404
Juli	496	520	558	621	726	793	434	438	235	241	586	667	397	403
Augustus	346	353	507	536	688	699	423	419	227	227	557	616	375	413
September	447	464	605	620	672	695	396	408	233	233	562	616	546	546
October	558	560	585	574	715	701	411	427	241	241	600	616	542	542

* Voor het verbruik van suiker, zie tabel nr 56².

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Maand	Grootwarenhuizen met menigvuldige afdelingen																					
	Algemeen Indexcijfer	Voeding				Kleding				Meubilering			Huishouden			Tabak	Boek-papierhandel		Parf.	Spelen, speelgoed, sport, reis		
		Bederfelijk	Niet bederfelijk	Restaurant	Totaal	Stoffen per meter	Bovenkleding heren	Bovenkleding dames	Linnen, ondergoed, hemden en hoeden	Totaal ¹	Tertiel	Meubelen, luchters	Totaal	Huishoud. artikelen	Huishoudtoestellen, electriciteit	Totaal	Rookgerief	Boekhandel	Papierhandel		Totaal	Toilet
1953 October ...	152	280	140	154	201	78	207	187	150	136	103	158	123	136	328	155	110	131	123	124	125	168
November .	153	262	145	150	195	72	177	138	151	126	88	136	105	111	268	126	117	276	160	177	116	575
December .	185	333	204	175	255	63	151	134	179	138	94	165	120	155	348	174	228	301	248	256	170	415
1954 Januari ...	136	288	152	142	208	67	110	117	164	115	122	125	123	115	261	129	103	103	121	118	113	57
Februari ...	124	298	151	128	211	61	86	78	111	85	92	162	117	115	257	128	100	97	100	100	108	58
Maart	142	306	156	158	220	89	139	132	122	110	115	165	133	134	253	145	110	111	111	111	119	93
April	154	315	166	164	229	79	210	176	149	130	116	172	136	135	247	145	113	129	112	114	129	128
Mei	142	267	135	148	193	81	179	168	154	128	101	180	129	133	243	143	100	97	105	104	122	115
Juni	133	254	132	142	185	66	153	130	155	115	90	166	118	127	214	135	111	100	95	96	106	133
Juli	161	280	144	169	205	65	193	161	209	141	121	201	150	153	263	163	129	139	111	115	159	190
Augustus .	131	243	128	155	180	48	116	114	125	96	93	163	118	133	257	145	115	114	199	187	129	116
September .	141	261	140	152	193	69	145	135	128	111	112	189	139	136	323	154	111	109	216	200	124	79
October ...	153	304	145	160	214	78	218	183	148	135	99	157	120	128	353	149	116	128	125	126	126	153

¹ Dit totaal omvat daarenboven de rubrieken : naaigereedschap, handwerken, linten en patronen; schooisel; allerlei opschikartikelen.

Maand	Grote ondernemingen gespecialiseerd in kleding			Coöperaties										Winkels met bijhuizen		Groot-handel	
	Heren	Dames	Ondergoed en bijkom. kledingstukken	Algemeen Indexcijfer	Bakkerij	Voeding (behalve bakkerij)	Kleding	Meubilering	Huishouden	Tabak	Boekhandel, papierhandel	Parfumerie, weelde-artikelen	Restaurant tea-room	Verschillende	Onderg., bijkom. kledingstukken, opschikartikelen		Schoenen
1953 October	111	131	93	151	126	167	113	151	141	174	208	94	119	185	98	94	108
November	87	84	69	140	116	156	102	136	129	165	210	93	119	161	79	86	106
December	81	90	74	163	133	192	101	136	144	216	235	117	149	160	121	96	127
1954 Januari	65	61	70	157	114	188	94	142	126	147	118	83	103	204	80	81	v117
Februari	47	34	43	146	114	169	90	123	133	145	100	81	100	193	68	64	v110
Maart	90	74	69	156	129	172	118	197	168	156	126	106	122	171	91	85	v119
April	125	112	110	155	127	173	117	209	148	168	125	104	147	155	99	109	v119
Mei	112	90	97	154	121	171	102	171	158	157	211	90	141	207	105	103	v115
Juni	87	71	75	149	125	171	85	139	131	168	197	85	129	191	107	107	v124
Juli	87	87	116	158	126	182	81	208	143	180	241	92	130	217	117	90	v126
Augustus	56	47	49	v150	119	170	79	138	v136	v155	373	92	121	246	83	81	v124
September	82	69	69	v159	123	v179	103	218	v141	v158	219	116	147	213	83	83	v125
October	106	107	84												94	104	

II. — TABAKSVERBRUIK

(Productie en invoer)

Bron : Administratio der Douanen en Accijnzen.

Tijdvak	Sigaren	Sigarillo's	Sigaretten	Rook-snuif- en pruim-tabak
	(millioenen stuks)			(tonnen)
1936-1938 Gemid.	16,2	49,4	430	1.097
1952 Gemiddelde.	9,8	32,4	683	873
1953 Gemiddelde	10,9	36,9	684	834
1953 November .	14,4	48,4	605	832
December .	12,1	46,0	723	860
1954 Januari ...	11,1	33,6	648	769
Februari ...	9,9	24,9	546	645
Maart	10,7	32,6	722	909
April	10,6	37,7	672	829
Mei	11,5	47,5	772	874
Juni	8,5	44,5	784	925
Juli	12,1	43,0	733	745
Augustus .	12,8	50,4	639	827
September .	16,2	43,9	729	825
October .	14,6	41,9	635	794
November .	15,0	53,6	657	873

III. — SLACHTINGEN IN DE 12 VOOR-

NAAMSTE SLACHTHUIZEN VAN HET LAND

Tijdvak	Grootvee (Ossen, stieren, koeien, varzen)	Paarden	Kalveren	Varkens, biggen	Schapen, lammeren, geiten
	(duizenden)				
1936-1938 Gemid.	16,5	0,7	12,2	26,7	6,5
1952 Gemiddelde.	18,7	3,1	9,5	34,8	5,1
1953 Gemiddelde	18,8	3,5	10,2	33,9	5,6
1953 October ...	18,6	3,9	8,5	30,9	6,9
November .	18,2	4,4	8,3	31,1	11,1
December .	21,1	4,6	9,8	31,9	11,6
1954 Januari .	19,2	4,5	8,7	29,1	10,9
Februari .	17,7	4,0	9,7	25,6	7,3
Maart	21,4	4,6	13,1	33,2	4,3
April	19,2	3,7	12,7	31,0	3,4
Mei	18,6	3,7	12,1	34,0	2,4
Juni	21,1	3,8	13,6	36,7	2,1
Juli	17,5	3,6	9,7	28,7	1,8
Augustus .	19,5	3,8	10,8	30,5	2,0
September .	21,7	4,6	11,9	32,0	5,4
October ...	19,5	4,0	9,6	30,0	9,1

VERVOER

I. — BEDRIJFVIGHEID VAN DE NATIONALE MAATSCHAPPIJ VAN BELGISCHE SPOORWEGEN 70¹

a) Bedrijfsontvangsten en -uitgaven

(millioenen franken)

Tijdvak	Ontvangsten				Uitgaven	Overschot der totale ontvangsten op de uitgaven	Bedrijfs-coëfficiënt
	Reizigers en bagage	Goederen	Diversen ²	Totaal			
1938 Gemiddelde ¹	74	147	5	226	239	— 13	106
1952 Gemiddelde	274	585	110	969	955	14	99
1953 Gemiddelde	286	560	87	933	935	— 2	100
1953 Juli	355	532	82	969	951	18	98
Augustus	343	512	85	940	924	16	98
September	303	570	82	955	923	32	97
October	269	621	86	976	952	24	98
November	250	578	86	914	905	9	99
December	263	572	89	924	850	74	92
1954 Januari	283	512	102	897	979	— 82	109
Februari	234	567	92	893	939	— 46	105
Maart	278	578	102	958	981	— 23	102
April	293	514	99	906	948	— 42	105
Mei	290	508	99	897	939	— 42	105
Juni	299	552	111	962	946	16	98
Juli	346	511	110	967	951	16	98
Augustus				985	948	37	96
September				987	947	40	96

¹ Nord-Belge inbegrepen.

² Incl. de toelagen van de Staat als vergoeding voor de ontoereikende tarieven en de verhoging van de prijs der brandstoffen.

b) Aantal wagens aan de nijverheid geleverd ¹

c) Transportstatistiek 1° Algemeen spoorverkeer

70²

Tijdvak	A	B	C	A + C	Reizigers		Wagenladingen ²				
					Aantal	Reizigers-km.	Vervoerde tonnen	Ton-km.			Totaal
								Belgisch binnenl. vervoer	Internat. vervoer	Doorvoer	
					(duizenden)				(millioenen)		duizenden
1938 Gemiddelde ³	389	115	91	480	16,8	535	6.169	186	154	88	428
1952 Gemiddelde	297	99	57	354	19,1	629	5.501	203	209	94	506
1953 Gemiddelde	274	95	55	328	18,9	627	5.150	171	201	105	477
1953 Juli	253	84	55	308	17,4	678	4.825	150	204	113	466
Augustus	272	96	43	315	17,8	673	4.733	160	169	94	423
September	282	97	56	338	19,1	628	5.258	173	210	107	489
October	313	99	58	371	19,2	608	5.892	196	215	105	517
November	286	100	57	343	19,1	600	5.557	181	208	103	493
December	267	103	62	329	19,6	618	5.216	162	206	120	488
1954 Januari	237	98	52	289	v19,1	v603	4.592	144	193	92	430
Februari	244	103	60	304	v17,8	v548	4.853	163	207	114	484
Maart	276	99	59	335	v19,6	v616	5.215	168	207	93	468
April	248	83	51	299	v20,0	v642	4.582	146	189	76	411
Mei	243	81	53	296	v19,2	v625	4.617	147	191	83	422
Juni	262	89	53	315	v19,2	v643	4.961	157	213	76	445
Juli	241	81	58	298	v17,4	v663	4.590	142	210	82	434
Augustus	259	93	54	313	v18,4	v688	4.952	155	219	81	455
September	280	95	63	343	v19,1	v638	5.280				492

A. — Aantal wagens aan de nijverheid afgeleverd en belast bij het vertrek aan de Belgische stations (incl. deze voor het vervoer van kolen, cokes en briketten).

B. — Aantal wagens meer speciaal voor het vervoer van kolen, cokes en briketten afgeleverd.

C. — Aantal geladen wagens komend van vreemde netten en bestemd, hetzij voor stations van het net van de Maatschappij, hetzij voor stations van andere netten

¹ Spoorwagens van de Nationale Maatschappij en van particulieren.

² Militair vervoer niet inbegrepen.

³ Nord-Belge inbegrepen, behalve wat de tonnen-km. betreft.

c) **Transportstatistiek**

70³

2° **Vervoer der voornaamste zware goederen**

A. — **Gezamenlijk verkeer** ¹

Tijdvak	Tonnen-km.	Totaal	Landbouw- en voedings- producten	Brand- stoffen, oliën en vetten	Ertsen	Metaal- waren	Bouw- materiaal, producten der groef- bedrijven	Textiel	Chemische producten	Diversen
	(miljoenen)									
1953 Januari	456	4.843	129	2.254	801	754	630	18	241	16
Februari	426	4.556	121	2.021	767	684	691	20	235	17
Maart	507	5.428	169	2.121	881	771	1.098	25	339	24
April	484	5.225	129	2.086	877	763	1.132	24	193	21
Mei	460	4.929	109	1.969	808	699	1.110	21	193	20
Juni	511	5.343	107	2.108	919	787	1.158	19	228	22
Juli	466	4.825								
Augustus ...	423	4.733								
September ...	489	5.258								
1954 Januari	430	4.593	114	2.254	718	616	584	19	271	16
Februari	484	4.853	163	2.354	687	683	589	22	335	20
Maart	468	5.215	151	2.292	763	691	953	26	317	21
April	411	4.582	121	1.923	734	630	943	20	192	19
Mei	422	4.617	119	1.915	745	600	991	17	210	20
Juni	445	4.961	90	2.080	845	672	993	15	247	19
Juli	434	4.590	83	1.893	794	632	905	14	249	20
Augustus ...	455	4.952	82	2.111	883	642	950	29	238	17
September ...	492	5.280								

¹ Militair vervoer niet inbegrepen.

B. — **Belgisch binnenlands verkeer** ¹

70⁴

Tijdvak	Totaal	Landbouw- en voedings- producten	Brand- stoffen, oliën en vetten	Ertsen	Metaal- waren	Bouw- materiaal, producten der groef- bedrijven	Textiel	Chemische producten	Diversen	II
										Nationale Maatsch. van Buurt- spoorweg. Vervoerde T.-km. (duizend.)
1953 Januari	2.848	42	1.780	149	299	433	2	141	3	1.286
Februari	2.654	39	1.590	132	274	476	2	138	3	1.294
Maart	3.208	39	1.696	171	301	811	2	182	6	1.867
April	3.131	33	1.645	183	300	851	3	111	6	1.784
Mei	2.898	31	1.476	173	275	827	2	109	5	1.605
Juni	3.033	33	1.526	182	289	870	2	126	5	1.805
Juli										1.476
Augustus ...										1.512
September ...										1.997
1954 Januari	2.598	32	1.642	141	241	402	2	136	2	970
Februari	2.604	35	1.714	109	236	369	2	137	2	940
Maart	2.991	37	1.623	169	289	691	2	174	5	1.158
April	2.665	31	1.383	178	259	694	1	116	3	1.027
Mei	2.690	29	1.352	185	246	756	2	117	3	1.127
Juni	2.844	32	1.433	197	280	746	2	151	3	1.036
Juli	2.488	36	1.247	169	247	656	1	129	3	975
Augustus ...	2.779	32	1.441	192	266	700	14	132	3	1.063
September ...										1.173

¹ Militair vervoer niet inbegrepen.

III. — HAVENVERKEER
a) Haven van Antwerpen

71¹

Bronnen : Havendienst der stad Antwerpen en Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Tijdvak	Zeevaart						Binnenvaart					
	Aangekomen			Vertrokken			Aangekomen			Vertrokken		
	Aantal schepen	Belgische netto tonne-maat (duizend. register-tonnen)	Goederen (duizend. metrieke tonnen) ¹	Aantal schepen		Goederen (duizend. metrieke tonnen) ¹	Aantal schepen	Laad- vermogen (duizend. m ³)	Goederen (duizend. metrieke tonnen) ²	Aantal schepen	Laad- vermogen (duizend. m ³)	Goederen (duizend. metrieke tonnen) ²
				geladen	op balast							
1952 Gemiddelde	980	2.335	1.304	804	174	986	3.589	1.503	593	3.555	1.494	878
1953 Gemiddelde	1.084	2.538	1.201	925	156	1.147	3.678	1.565	713	3.677	1.573	817
1953 November	1.110	2.582	1.130	936	162	1.147	3.842	1.633	721	3.740	1.622	792
December	1.158	2.678	1.100	1.009	137	1.010	3.814	1.611	679	3.775	1.624	799
1954 Januari	1.053	2.536	1.246	940	146	1.272	3.618	1.518	562	3.570	1.501	740
Februari	911	2.207	997	775	135	938	1.778	746	250	1.945	821	538
Maart	1.151	2.694	1.318	984	148	890	4.017	1.757	741	3.941	1.696	964
April	1.059	2.516	1.218	910	162	1.093	3.695	1.651	752	3.639	1.622	753
Mei	1.100	2.758	1.148	912	162	1.081	3.749	1.618	741	3.569	1.572	775
Juni	1.009	2.433	1.222	891	156	1.093	3.632	1.573	735	3.775	1.612	830
Juli	1.114	2.793	1.334	943	159	1.035	3.834	1.665	764	3.882	1.705	911
Augustus	1.109	2.672	1.286	946	155	1.083	3.667	1.579	666	3.685	1.607	919
September	1.076	2.756	1.498	895	168	1.065	3.616	1.597	699	3.556	1.577	936
October	1.075	2.823		927	159		3.799	1.723	778	3.927	1.803	983
November	1.140	2.697		1.014	130							

¹ Internationaal verkeer. — ² Internationaal en binnenlands verkeer.

b) Haven van Gent

71²

Bronnen : Havendienst van Gent en Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Tijdvak	Zeevaart						Binnenvaart	
	Aangekomen			Vertrokken			Goederen ¹	
	Aantal schepen	Tonnemaat (duizenden registerton.)	Goederen (duizenden metrieke tonnen) ¹	Aantal schepen	Tonnemaat (duizenden registerton.)	Goederen (duizenden metrieke tonnen) ¹	Gelost	Geladen
1952 Gemiddelde	157	126	130	157	126	78	134	54
1953 Gemiddelde	156	116	117	156	117	76	118	46
1953 November	172	116	128	172	122	60	137	33
December	165	112	103	169	114	102	120	55
1954 Januari	145	119	97	143	115	83	86	34
Februari	123	103	79	125	100	70	52	38
Maart	150	113	109	145	116	75	156	52
April	153	105	106	159	109	110	154	50
Mei	147	115	108	140	108	53	124	47
Juni	126	91	94	126	88	79	125	63
Juli	144	125	126	139	115	51	166	66
Augustus	165	120	110	159	118	114	138	51
September	155	134	148	151	123	75	174	90
October	155	141		157	149			
November	156	134		153	127			

¹ Internationaal verkeer.

IV. — ALGEMENE BEWEGING DER BINNENSCHIEPVAART

72

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Tijdvak	Geladen schepen																			
	Binnen- verkeer		Invoer		Uitvoer		Door- voer		Gehele verkeer		Binnen- verkeer		Invoer		Uitvoer		Door- voer		Gehele verkeer	
	Aantal				Duizenden metrieke tonnen				Millioenen ton-km.											
1952 Gemiddelde	5.398	2.932	2.150	318	10.798	1.427	1.023	769	76	3.295	159,6	63,1	49,8	9,9	282,4					
1953 Gemiddelde	7.177	3.152	2.615	400	13.344	1.778	1.039	877	94	3.788	181,3	71,1	57,4	13,4	323,2					
1953 Juli	7.215	3.287	2.865	354	13.721	1.781	1.122	940	83	3.926	175,4	73,6	61,4	12,6	323,0					
Augustus	7.473	3.311	3.071	325	14.180	1.836	1.086	1.066	78	4.066	183,3	70,7	69,5	11,8	335,3					
September	7.298	3.576	3.181	360	14.415	1.806	1.157	1.073	86	4.122	181,2	76,7	71,8	12,7	342,4					
October	8.208	3.715	2.957	358	15.238	2.001	1.263	939	87	4.290	195,3	83,4	66,3	13,6	358,6					
November	7.333	3.338	2.740	416	13.827	1.818	1.105	924	98	3.945	177,3	78,2	61,8	13,7	331,0					
December	7.595	3.244	2.656	459	13.954	1.862	1.020	846	100	3.828	182,6	74,5	57,1	13,9	328,1					
1954 Januari	6.568	2.651	2.338	309	11.866	1.579	850	765	69	3.263	152,2	60,8	49,7	9,6	272,3					
Februari	3.446	1.024	1.082	165	5.717	967	355	392	37	1.751	83,5	21,6	21,9	4,5	131,5					
Maart	7.562	4.302	3.189	672	15.725	1.947	1.584	1.146	158	4.836	191,5	96,2	75,9	21,6	385,2					
April	6.948	3.986	2.930	748	14.612	1.784	1.422	1.004	174	4.384	171,3	95,9	67,1	21,4	355,7					
Mei	7.188	4.249	3.223	629	15.289	1.760	1.513	1.101	145	4.520	171,4	102,8	75,5	19,3	369,1					
Juni	7.204	4.010	3.205	630	15.099	1.822	1.449	1.129	152	4.552	177,7	97,0	75,3	20,4	370,4					
Juli	7.146	4.363	3.247	796	15.552	1.859	1.571	1.135	180	4.745	187,7	104,7	77,2	23,2	392,8					

BUITENLANDSE HANDEL

VAN DE BELGISCH-LUXEMBURGSE ECONOMISCHE UNIE

NOMENCLATUUR DER AFDELINGEN VAN DE BIJZONDERE HANDEL VOLGENS DE TYPE-CLASSIFICATIE VAN DE INTERNATIONALE HANDEL (T.C.I.H.)

75

Tijdvak	(0) Voo- dings- waren	(1) Dran- ken en tabak	(2) Niet eetbare grond- stoffen, behalve brand- stoffen	(3) Mine- rale brand- stoffen, smeer- middel, en der- gelijke prod.	(4) Olieën en vetten van dierlijke of plant- aardige oors- sprong	(5) Schei- kundige produc- ten	(6) Fabri- katen hoofdza- kelijk gerang- schikt volgens grond- stof	(7) Ma- chines en vervoer- mate- riaal	(8) Diverse fabri- katen	(9) Niet elders genoem- de goe- deren	Totaal	Gemid- delde prijs per ton (fran- ken)	Uitvoer-(+) of invoersaldo (-) van de han- delsbalans (millioenen franken)	Verhou- ding van uitvoer tot invoer in pCt
<i>Invoer.</i>														
Waarde (millioenen franken)														
1953	October	1.803	176	2.253	1.028	102	545	2.449	1.659	545	82	10.642	2.863	
	November	1.628	175	2.515	810	131	525	2.505	1.592	453	73	10.407	3.149	
	December	1.905	219	2.557	881	115	584	2.063	1.722	438	101	10.585	3.203	
1954	Januari	1.838	151	2.475	1.060	82	473	1.871	1.428	338	80	9.796	3.053	
	Februari	1.628	145	2.079	801	128	515	1.717	1.542	409	97	9.061	3.464	
	Maart	2.107	188	2.544	1.123	209	532	2.564	2.053	527	113	11.960	3.119	
	April	1.812	168	2.398	1.081	129	517	2.335	1.789	512	87	10.828	2.996	
	Mei	1.625	179	2.576	1.020	90	610	2.021	1.948	473	114	10.656	2.922	
	Juni	1.554	180	2.147	1.034	113	543	2.528	1.894	442	102	10.537	2.879	
	Juli	1.496	160	2.383	1.115	131	569	1.941	1.710	437	90	10.032	2.570	
	Augustus	1.495	148	2.426	1.009	138	493	2.461	1.545	447	89	10.251	2.616	
	September	1.740	182	2.789	1.238	90	570	2.427	1.575	559	86	11.256	2.706	
	October	1.694	192	2.413	1.148	110	566	2.417	1.609	564	110	10.823	2.631	
<i>Uitvoer.</i>														
1953	November	601	10	851	547	74	655	6.298	1.185	388	55	9.664	4.245	— 743
	December	534	14	913	541	98	749	5.425	1.205	361	34	9.874	5.087	— 711
1954	Januari	339	12	844	614	87	812	5.290	1.199	335	61	9.593	4.559	— 203
	Februari	290	10	726	427	53	609	4.376	830	313	29	7.663	5.702	— 1.398
	Maart	362	16	840	599	73	762	5.342	1.072	363	21	9.450	4.857	— 2.510
	April	366	15	801	535	75	829	5.664	1.347	396	16	10.044	4.842	— 784
	Mei	334	12	720	574	54	680	4.658	1.241	342	78	8.693	4.342	— 1.963
	Juni	371	16	825	674	60	688	5.708	1.097	356	80	9.875	4.493	— 662
	Juli	356	14	717	552	62	654	5.051	1.296	369	67	9.138	4.571	— 894
	Augustus	291	17	639	603	62	765	4.904	954	425	63	8.723	3.833	— 1.528
	September	335	13	688	623	66	726	5.314	833	405	52	9.055	4.273	— 2.201
	October	453	13	798	682	74	744	6.271	926	463	65	10.489	4.481	— 334
	November											10.856	4.438	
<i>Invoer.</i>														
Gewicht (duizenden tonnen)														
1953	October	353	9,1	2.055	1.007	11,4	115	120	41,3	4,9	0,1	3.717		
	November	324	8,4	1.840	850	11,7	121	121	24,4	4,0	0,1	3.305		
	December	355	10,8	1.782	878	9,4	128	106	31,3	4,1	0,1	3.305		
1954	Januari	294	7,7	1.629	1.054	7,0	92	93	26,1	3,4	1,4	3.208		
	Februari	207	7,2	1.392	784	10,5	110	77	22,6	3,8	2,2	2.616		
	Maart	359	10,1	2.038	1.134	17,2	96	133	40,0	4,8	1,9	3.834		
	April	264	9,4	1.955	1.112	10,8	104	123	29,1	4,9	2,0	3.614		
	Mei	289	9,4	1.993	1.069	7,6	108	117	47,9	4,9	1,4	3.647		
	Juni	276	9,9	1.978	1.088	8,7	117	142	33,6	4,8	1,6	3.660		
	Juli	277	8,9	2.168	1.166	11,4	109	118	39,2	4,9	1,6	3.904		
	Augustus	268	7,7	2.245	1.086	11,5	111	149	33,9	4,6	1,5	3.918		
	September	314	9,1	2.264	1.269	7,2	116	141	30,8	5,6	2,0	4.159		
	October	342	10,1	2.200	1.218	9,4	141	149	36,6	5,6	1,5	4.113		
<i>Uitvoer.</i>														
1953	November	116	0,6	598	583	6,2	255	682	31,6	4,4	0,1	2.277		
	December	99	0,8	280	586	7,4	323	611	29,3	3,8	0,1	1.941		
1954	Januari	41	0,6	377	675	6,6	331	634	35,5	4,1	0,1	2.104		
	Februari	38	0,5	127	440	4,4	227	483	20,4	3,7	0,1	1.344		
	Maart	51	0,8	296	622	5,5	282	659	25,7	3,9	0,1	1.946		
	April	49	0,8	371	565	4,8	333	714	31,6	4,7	0,1	2.074		
	Mei	39	0,7	382	610	3,8	274	624	32,3	3,9	32,0	2.002		
	Juni	38	1,0	365	742	4,0	243	731	31,3	4,4	38,8	2.198		
	Juli	34	0,8	339	603	4,4	254	698	29,5	4,5	31,9	1.999		
	Augustus	40	1,3	441	724	4,5	304	691	24,0	4,5	41,9	2.276		
	September	49	0,7	361	706	4,8	268	672	17,4	4,6	35,2	2.119		
	October	73	0,5	346	801	5,9	282	765	18,2	4,9	44,3	2.341		
	November											2.446		

WERKLOOSHEID

I. — GEHELE EN GEDEELTELIJKE WERKLOOSHEID

81¹

Bron : Rijkdienst voor Arbeidsbemiddeling en Werkloosheid.

Tijdvak	Aantal gecontroleerde werklozen						Verloren werkdagen		
	Ingeschreven tijdens de maand			Daggemiddelden			geheel werklozen	gedeeltelijk en toevallig werklozen	Totaal
	geheel werklozen	gedeeltelijk en toevallig werklozen	Totaal	geheel werklozen	gedeeltelijk en toevallig werklozen	Totaal			
(duizenden)						(duizenden)			
1953 November	232	168	400	186	51	237	5.402	1.488	6.890
December	248	200	448	214	74	288	4.721	1.620	6.341
1954 Januari	280	328	608	236	132	368	7.070	3.996	11.066
Februari	268	303	571	227	101	328	5.449	2.410	7.859
Maart	240	146	386	200	50	250	4.789	1.194	5.983
April	211	178	389	182	50	232	4.000	1.104	5.104
Mei	213	203	416	169	50	219	4.894	1.460	6.354
Juni	191	174	365	159	48	207	3.650	1.106	4.756
Juli	185	164	349	154	44	198	3.548	1.010	4.558
Augustus	186	146	332	140	37	177	4.209	1.111	5.320
September	163	135	298	125	37	162	3.004	881	3.885
October				119	38	157			
November				134	43	177			

II. — INDELING DER GECONTROLEERDE WERKLOZEN PER PROVINCIE

81²

Bron : Rijkdienst voor Arbeidsbemiddeling en Werkloosheid.

Tijdvak	Week		Aantal werkdagen	Het Rijk	Antwerpen	Brabant	West-Vlaanderen	Oost-Vlaanderen	Henegouwen	Luik	Limburg	Luxemburg	Namen
	van	tot											
(duizenden)													

Daggemiddelde der maand

1953 November ...	—	—	29	237,4	57,6	38,3	41,3	50,4	22,2	15,5	6,9	1,3	3,9
December	—	—	22	288,2	64,4	46,1	50,1	65,1	27,9	18,9	8,8	2,2	4,7
1954 Januari	—	—	30	368,0	77,6	58,5	62,0	77,2	37,7	26,5	14,3	5,7	8,5
Februari	—	—	24	327,8	70,5	52,4	54,9	67,5	31,8	22,8	15,3	4,9	7,7
Maart	—	—	24	249,5	57,2	41,0	42,9	54,0	23,2	16,4	8,5	1,8	4,5
April	—	—	22	232,1	52,5	37,3	39,4	51,0	22,4	14,9	10,0	0,9	3,7
Mei	—	—	29	219,1	47,3	34,7	35,8	49,6	22,1	14,6	10,9	0,7	3,4
Juni	—	—	23	206,8	45,0	33,6	33,9	47,6	21,1	13,3	8,5	0,7	3,1
Juli	—	—	23	198,2	43,6	31,9	31,9	45,9	19,7	13,0	8,6	0,8	2,8
Augustus ...	—	—	30	177,3	39,6	29,6	27,2	41,5	17,4	12,4	6,2	0,7	2,7
September ...	—	—	24	162,0	38,2	25,5	25,5	37,4	15,2	11,7	5,6	0,6	2,3
October	—	—	29	157,4	37,6	23,5	26,4	36,0	14,6	11,6	4,9	0,6	2,2
November ...	—	—	23	176,8	42,7	26,1	32,5	39,5	15,6	11,9	5,1	0,9	2,5

Daggemiddelde der week

1954 November ...	7	13	5	173,4	40,7	25,0	31,9	38,9	15,2	12,6	6,1	0,7	2,3
	14	20	6	171,2	42,7	25,7	30,5	38,6	15,1	11,2	4,3	0,7	2,4
	21	27	6	178,4	43,0	26,5	33,1	39,5	15,8	11,9	4,8	1,1	2,7
	28	4	6	183,6	44,4	26,9	34,4	41,0	16,3	11,8	5,0	1,1	2,7

III. — DAGGEMIDDELDE DER GECONTROLEERDE WERKLOZEN

81³

Bron : Rijkdienst voor Arbeidsbemiddeling en Werkloosheid.

Tijdvak	Totaal			Volledig werklozen			Gedeeltelijk werklozen		
	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal
	(duizenden)								
1952 Gemiddelde	155,3	91,2	246,5	108,1	65,5	173,6	47,2	25,7	72,9
1953 Gemiddelde	158,0	87,8	245,8	116,6	67,0	183,6	41,4	20,8	62,2
1953 November	152,2	85,2	237,4	119,3	66,7	186,0	32,9	18,5	51,4
December	189,0	99,2	288,2	143,3	71,3	214,6	45,7	27,9	73,6
1954 Januari	268,6	99,4	368,0	161,0	74,5	235,5	107,6	24,9	132,5
Februari	237,1	90,7	327,8	156,0	71,1	227,1	81,1	19,6	100,7
Maart	165,4	84,1	249,5	132,9	67,0	199,9	32,5	17,1	49,6
April	149,6	82,5	232,1	117,9	64,0	181,9	31,7	18,5	50,2
Mei	138,6	80,5	219,1	106,3	62,4	168,7	32,3	18,1	50,4
Juni	129,2	77,6	206,8	99,6	59,0	158,6	29,6	18,6	48,2
Juli	125,4	72,8	198,2	98,4	55,9	154,3	27,0	16,9	43,9
Augustus	110,3	67,0	177,3	87,2	53,1	140,3	23,1	13,9	37,0
September	98,4	63,6	162,0	74,7	50,5	125,2	23,7	13,1	36,8
October	93,9	63,5	157,4	69,5	49,8	119,3	24,4	13,7	38,1
November	109,2	67,6	176,8	82,5	51,9	134,4	26,8	15,6	42,4

IV. — INDELING DER INGESCHREVEN WERKLOZEN NAAR BEDRIJFSGROEP

81⁴

(Daggemiddelde van het aantal gecontroleerde werklozen) (duizenden)

Bron : Rijksdienst voor Arbeidsbemiddeling en Werkloosheid.

Tijdvak	Landbouw	Bobouw, jacht, visvangst	Mijnen	Steen	Aardewerk, glas	Diamant	Bouw-nijverheid	Hout-ameublement	Metaal	Chemie	Papier	Boek	Textiel	Kleding	Leder, huiden, schoenen, nijverheid	Voeding tabak	Verkeer	Havenarbeiders	Scheepsherstellere	Hotels-applshuizen	Huispersoneel	Verzorging	Bedienden	Kunstenaars	Totaal
Volledig werklozen																									
1953 September ...	8,4	0,9	1,2	1,3	4,0	2,8	19,4	6,8	23,1	2,5	1,6	1,3	23,8	12,5	4,4	9,5	14,4	—	—	5,0	5,2	0,4	12,3	1,2	162,0
October	6,7	0,9	1,2	1,3	4,9	2,7	20,3	7,0	23,6	2,5	1,6	1,3	23,3	12,1	4,5	9,6	14,7	—	—	6,2	5,3	0,4	12,5	1,0	163,6
November	12,9	1,0	1,5	1,6	6,0	2,9	26,2	8,0	25,4	2,5	1,7	1,2	24,4	13,7	5,1	10,6	15,6	—	—	6,3	5,4	0,4	12,7	0,9	186,0
December	16,5	1,1	1,5	1,9	7,3	3,0	35,7	10,0	27,4	2,7	1,7	1,3	27,0	16,9	6,2	11,6	17,0	—	—	6,3	5,3	0,5	12,8	0,9	214,6
1954 Januari	17,5	1,3	1,6	2,3	8,2	3,1	45,0	11,1	29,0	2,7	1,8	1,4	28,7	18,7	6,0	12,5	18,0	—	—	6,4	5,4	0,5	13,4	0,9	235,5
Februari	17,2	1,3	1,6	2,2	7,8	3,0	43,8	10,7	28,1	2,7	1,6	1,4	27,6	16,6	5,0	12,5	17,6	—	—	6,3	5,4	0,5	13,1	1,0	227,1
Maart	14,8	1,0	1,5	1,8	5,5	3,2	32,6	9,1	26,1	2,6	1,7	1,3	26,1	13,9	4,5	12,2	16,4	—	—	6,2	5,3	0,5	12,8	0,9	199,9
April	13,8	1,0	1,5	1,5	3,8	3,6	26,5	7,8	23,7	2,6	1,5	1,2	25,4	12,1	4,3	12,0	15,5	—	—	5,3	5,2	0,4	12,2	1,0	181,9
Mei	10,1	1,0	1,5	1,4	3,3	3,3	22,8	7,1	22,6	2,5	1,5	1,2	25,1	11,7	4,2	10,8	14,8	—	—	5,1	5,0	0,4	12,1	1,2	168,7
Juni	10,0	1,1	1,5	1,3	3,1	3,0	20,5	6,4	20,7	2,4	1,4	1,1	24,5	11,5	4,2	9,6	14,0	—	—	4,4	4,9	0,3	11,6	1,1	158,6
Juli	12,3	1,1	1,5	1,3	3,0	3,0	18,7	6,2	19,7	2,3	1,4	1,1	23,1	12,0	4,1	8,9	13,5	—	—	3,8	4,6	0,3	11,3	1,1	154,3
Augustus ...	9,6	1,0	1,3	1,2	2,9	2,9	15,1	5,8	18,4	2,2	1,3	1,1	20,5	10,9	3,7	8,5	12,9	—	—	3,9	4,7	0,3	11,1	1,0	140,3
September ...	6,1	0,7	1,1	0,9	2,9	2,1	14,3	5,1	16,6	1,8	1,2	1,0	18,9	9,5	3,0	7,4	11,5	—	—	4,5	4,5	0,3	10,9	0,9	125,2
Gedeeltelijk en toevallig werklozen																									
1953 September ...	0,7	0,4	0,5	0,4	0,6	0,3	2,1	1,1	6,8	0,4	0,3	0,2	10,7	4,6	2,2	1,6	1,8	5,8	0,6	0,3	0,3	0,1	0,4	0,0	42,2
October	0,8	0,4	0,8	0,4	0,6	0,3	2,0	1,2	6,7	0,5	0,3	0,2	9,7	5,3	2,8	1,8	2,1	5,8	1,1	0,3	0,3	0,1	0,4	0,0	43,9
November	1,0	0,4	0,2	0,5	0,7	0,3	3,8	1,6	7,0	0,5	0,3	0,2	10,8	7,6	4,1	1,7	2,2	5,9	1,5	0,3	0,3	0,1	0,4	0,0	51,4
December	1,2	0,7	0,4	1,2	0,8	0,3	7,5	2,8	8,5	0,7	0,5	0,2	17,0	11,3	6,4	2,3	2,7	5,8	2,1	0,3	0,4	0,1	0,4	0,0	73,6
1954 Januari	2,4	2,5	0,9	4,6	1,7	0,3	52,3	6,7	12,3	0,8	0,5	0,3	16,9	9,7	3,3	3,0	4,8	6,4	1,7	0,4	0,4	0,1	0,5	0,0	132,5
Februari	2,0	1,9	3,1	3,2	1,4	0,4	34,2	5,0	8,8	0,6	0,4	0,3	14,2	7,0	2,4	2,7	4,1	6,5	1,3	0,3	0,3	0,1	0,5	0,0	100,7
Maart	0,6	0,5	0,2	0,5	0,7	0,5	4,3	1,5	6,1	0,5	0,3	0,2	13,1	4,9	2,2	2,6	2,5	6,2	1,0	0,3	0,3	0,1	0,5	0,0	49,6
April	0,5	0,3	3,7	0,3	0,5	0,6	2,3	1,3	5,3	0,6	0,3	0,2	14,3	4,6	2,5	2,3	2,5	6,3	0,5	0,3	0,3	0,1	0,5	0,1	50,2
Mei	0,7	0,4	6,2	0,2	0,4	0,4	2,1	1,1	4,7	0,6	0,3	0,2	15,3	4,4	2,5	2,0	2,2	5,3	0,4	0,3	0,3	0,0	0,4	0,0	50,4
Juni	1,2	0,3	4,0	0,2	0,5	0,3	1,8	1,1	3,8	0,4	0,3	0,2	13,5	5,4	4,4	1,6	2,0	5,5	0,6	0,3	0,3	0,1	0,4	0,0	48,2
Juli	1,0	0,3	3,9	0,2	0,4	0,3	1,7	1,0	3,3	0,3	0,3	0,2	12,9	5,4	3,1	1,4	2,0	4,4	0,8	0,3	0,3	0,0	0,4	0,0	43,9
Augustus ...	0,8	0,3	2,0	0,2	0,4	0,3	1,9	0,9	3,2	0,3	0,3	0,2	10,2	4,3	2,7	1,3	1,8	3,9	1,0	0,3	0,3	0,0	0,4	0,0	37,0
September ...	0,7	0,4	2,4	0,3	0,6	0,2	2,1	0,9	2,8	0,4	0,3	0,1	9,5	4,1	1,8	1,4	1,7	4,8	1,3	0,3	0,3	0,0	0,4	0,0	36,8
Totaal gecontroleerde werklozen																									
1953 September ...	9,1	1,3	1,7	1,7	4,6	3,1	21,5	7,9	29,9	2,9	1,9	1,5	34,5	17,1	6,6	11,1	16,2	5,8	0,6	5,3	5,5	0,5	12,7	1,2	204,2
October	7,5	1,3	2,0	1,7	5,5	3,0	22,3	8,2	30,2	3,1	1,9	1,5	33,0	17,4	7,3	11,4	16,8	5,8	1,1	6,5	5,6	0,5	12,9	1,0	207,5
November	13,8	1,4	1,7	2,1	6,7	3,2	30,0	9,6	32,4	3,1	2,0	1,4	35,2	21,3	9,3	12,2	17,8	5,9	1,5	6,6	5,7	0,5	13,1	0,9	237,4
December	17,7	1,8	1,9	3,1	8,0	3,3	43,2	12,8	35,9	3,5	2,1	1,5	44,0	28,1	12,7	13,9	19,7	5,8	2,1	6,6	5,7	0,5	13,3	1,0	288,2
1954 Januari	19,9	3,8	2,5	6,9	9,9	3,4	97,3	17,8	41,2	3,6	2,3	1,7	45,6	28,4	9,2	15,5	22,9	6,4	1,7	6,7	5,8	0,6	13,9	1,0	368,0
Februari	19,1	3,2	4,7	5,4	9,2	3,4	78,0	15,7	36,9	3,3	2,1	1,6	41,8	23,6	7,4	15,2	21,7	6,5	1,3	6,7	5,8	0,6	13,6	1,0	327,8
Maart	15,4	1,6	1,7	2,3	6,2	3,7	37,0	10,7	32,2	3,1	1,9	1,5	39,2	18,8	6,7	14,7	18,8	6,2	1,0	6,5	5,6	0,5	13,3	0,9	249,5
April	14,3	1,3	5,2	1,8	4,3	4,2	28,9	9,1	29,0	3,2	1,8	1,4	39,7	16,7	6,8	14,3	17,9	6,3	0,5	5,6	5,5	0,5	12,7	1,1	232,1
Mei	10,8	1,3	7,7	1,7	3,7	3,7	24,8	8,3	27,2	3,1	1,9	1,4	40,4	16,1	6,7	12,7	17,0	5,3	0,4	5,4	5,3	0,4	12,6	1,2	219,1
Juni	11,2	1,4	5,5	1,5	3,5	3,3	22,3	7,4	24,4	2,8	1,8	1,3	38,0	17,0	8,6	11,3	16,0	5,5	0,6	4,7	5,2	0,4	12,0	1,1	206,8
Juli	13,3	1,4	5,4	1,5	3,4	3,3	20,4	7,2	23,0	2,6	1,7	1,3	36,0	17,4	7,2	10,3	15,5	4,4	0,8	4,1	4,9	0,3	11,7	1,1	198,2
Augustus ...	10,4	1,3	3,3	1,4	3,3	3,2	17,0	6,7	21,6	2,5	1,6	1,3	30,7	15,2	6,4	9,8	14,7	3,9	1,0	4,2	5,0	0,3	11,5	1,0	177,3
September ...	6,8	1,1	3,5	1,2	3,5	2,3	16,4	6,0	19,4	2,2	1,5	1,1	28,4	13,6	4,8	8,8	13,2	4,8	1,3	4,8	4,8	0,3	11,3	0,9	162,0

BANK- EN GELDSTATISTIEKEN

I. — BELGIE EN BELGISCH-CONGO ALGEMENE STATEN DER BANKEN ¹ (millioenen franken)

85¹

Posten	1954 31 Maart	1954 30 April	1954 31 Mei	1954 30 Juni	1954 31 Juli	1954 31 Augustus	1954 30 Septemb.	1954 31 October
ACTIVA								
A. Spaargelden (art. 15, koninkl. besl. 42)	—	—	—	—	—	—	—	—
B. Beschikbare en vlottende middelen :								
Kas, Nationale Bank, Postrekening ...	3.851	2.280	2.331	2.501	2.450	2.388	2.560	2.470
Daggeld	1.525	1.986	2.294	2.382	2.161	1.757	2.053	2.948
Bankiers	3.121	3.419	3.545	3.514	3.329	3.318	3.308	3.602
Moedermaatsch., filialen en dochterm.	545	493	522	465	394	333	427	513
Andere te innen waard. op korte term.	2.868	3.262	3.104	3.194	3.311	2.814	3.070	3.456
Wissels	45.192	44.838	43.572	43.596	40.592	42.235	42.475	44.002
a) Handelswissels ²	13.334	12.681	11.631	11.886	9.831	10.761	11.739	13.120
b) Overheidsf. herdiscont. bij N.B.B.	9.191	9.109	9.451	8.941	9.238	11.322	12.842	12.093
c) Overheidsf. mob. bij N.B.B. tot beloop van 95 pCt	22.667	23.048	22.490	22.769	21.523	20.152	17.894	18.789
Prolongaties en voorschot. op effecten	1.561	1.547	1.474	1.125	1.303	1.236	1.168	985
Debiteuren wegens verstrekte accept.	8.344	8.393	8.366	8.425	8.428	8.417	8.423	8.508
Diverse debiteuren	15.780	16.286	16.308	16.673	17.108	16.864	16.831	16.753
Effecten	15.559	16.846	17.269	18.317	18.223	18.829	19.931	20.339
a) Belegde wettelijke reserve	239	250	250	251	250	250	250	250
b) Belgische overheidsfondsen	13.259	14.421	14.938	15.732	15.797	16.315	17.195	17.543
c) Buitenlandse overheidsfondsen .	77	76	73	73	161	242	346	396
d) Bankaandelen	982	1.013	1.013	1.013	1.013	1.014	1.073	1.073
e) Andere fondsen	1.002	1.086	995	1.248	1.002	1.008	1.067	1.077
Diversen	2.668	2.402	1.816	1.574	1.154	886	661	786
Niet gestort kapitaal	4	44	4	4	4	4	4	4
Totaal beschikbare en vlottende middelen	101.018	101.796	100.605	101.770	98.457	99.081	100.911	104.366
C. Vastgelegde middelen :								
Oprichtings- en eerste inrichtingskost.	3	3	3	3	5	6	7	6
Gebouwen	861	864	863	857	864	866	866	874
Part. in dochtermaatsch. voor immobil.	254	254	254	257	257	257	257	257
Vord. op dochtermaatsch. voor immob.	263	266	272	277	279	272	275	276
Materieel en meubilair	113	115	117	116	114	118	117	119
Totale vastgelegde middelen...	1.494	1.502	1.509	1.510	1.520	1.519	1.522	1.532
Totaal der activa...	102.512	103.298	102.114	103.280	99.977	100.600	102.433	105.898
PASSIVA								
A. Spaargelden (art. 15, koninkl. besl. 42)	—	—	—	—	—	—	—	—
B. Opvraagbaar :								
Bevoorr. of gewaarborgde schuldeisers	725	906	567	1.424	963	608	1.515	2.063
Daggeld	—	8	8	2	8	1	21	3
Bankiers	8.510	8.546	7.734	7.125	6.619	6.452	6.707	6.738
Moedermaatsch., filialen en dochterm.	1.628	1.275	1.278	1.351	1.258	1.243	1.210	1.454
Geaccepteerde wissels	8.344	8.393	8.366	8.425	8.428	8.418	8.423	8.508
Andere te bet. waarden op korte term.	1.337	1.795	1.383	1.532	1.561	1.347	1.642	2.150
Crediteuren wegens wissels ter incasso	654	630	626	601	654	671	679	615
Deposito's en crediteuren	67.837	68.145	69.103	69.964	67.674	69.050	69.771	71.605
a) Dad. opvr. en op ten h. 30 d. ³	59.023	59.351	60.311	61.677	59.345	59.814	60.116	61.572
b) Op meer dan 30 dagen	8.814	8.794	8.792	8.287	8.329	9.236	9.655	10.033
Obligaties en kasbons	2.171	2.278	2.397	2.489	2.594	2.668	2.732	2.770
Nog te storten bedr. op fonds. en part.	640	638	639	635	634	637	641	642
Diversen	4.477	4.260	3.585	3.202	3.019	2.933	2.454	2.718
Totaal opvraagbaar...	96.323	96.874	95.686	96.750	93.412	94.028	95.795	99.266
C. Niet opvraagbaar :								
Kapitaal	3.583	3.886	3.885	3.890	3.924	3.929	3.995	3.989
Niet beschikb. res. wegens uitgiftepr.	112	112	112	110	110	110	110	110
Wettelijke res. (art. 13, kon. besl. 185)	250	261	261	254	253	254	254	253
Beschikbare reserve	2.167	2.088	2.092	2.197	2.198	2.197	2.198	2.202
Reservefonds	77	77	78	79	80	82	81	78
Totaal niet opvraagbaar...	6.189	6.424	6.428	6.530	6.565	6.572	6.638	6.632
Totaal der passiva...	102.512	103.298	102.114	103.280	99.977	100.600	102.433	105.898

¹ De globale staat bevat, wat betreft de banken, welke haar bedrijvigheid gedeeltelijk in het buitenland of in de kolonie uitoefenen, slechts de bestanddelen der activa en passiva van de Belgische zetels. De saldi van de rekeningen geopend door deze laatste op naam van de in het buitenland of in de kolonie gevestigde zetels zijn opgenomen onder de rubriek « Moedermaatschappij, Filialen en Dochtermaatschappijen ».

² De portefeuille van de Nationale Bank van België en de parastatale instellingen aan wissels door de banken geherdisconteerd, beliep op 31 Maart, 30 April, 31 Mei, 30 Juni, 31 Juli, 31 Augustus, 30 September en 31 October 1954 respectievelijk 6.977, 7.141, 7.631, 7.699, 9.163, 8.486, 7.758 en 7.035 millioenen franken die niet bevat zijn in de handelswissels.

³ Incl. de deposito's ingeschreven in boekjes waarover slechts kan beschikt worden ten belope van 5.000 frank per periode van veertien dagen en ten belope van ten hoogste 50.000 frank per periode van veertien dagen, mits een vooropzeg van ten minste veertien dagen. Voor de maanden September en October 1954 beliepen deze deposito's respectievelijk 9.275 en 9.322 millioenen franken.

WEEKSTATEN VAN DE NATIONALE BANK VAN BELGIE

85²

(millioenen franken)

Posten	1954 21 October	1954 28 October	1954 4 November	1954 10 November	1954 18 November	1954 25 November	1954 2 December	1954 9 December
ACTIVA								
Goudvoorraad	37.991	37.976	37.976	37.976	38.259	38.345	38.629	38.855
Tegoed op het buitenland	4.538	4.534	4.649	4.631	4.468	4.266	3.962	3.746
Vorderingen op het buitenland in het kader van betalingsaccorden :								
a) E.B.U.	8.470	8.470	8.432	8.432	8.504	8.504	8.465	8.465
b) landen, leden van de E.B.U.	344	357	363	438	503	522	625	759
c) andere landen	470	491	442	484	502	533	504	442
Deb. weg. termijnverk. v. dev. en goud	1.287	1.272	1.347	1.347	1.347	1.347	1.376	1.451
Handelspapier op België	5.369	5.664	5.758	5.300	7.496	6.976	7.523	7.064
Voorschotten op overheidsfondsen	424	515	527	468	617	489	631	467
Overheidseffecten (art. 20 der statuten. Overeenkomsten van 14 September 1948 en 15 April 1952) :								
a) schatkistcertificaten	9.230	9.820	9.865	9.645	5.555	6.090	6.540	6.855
b) papier uitgegeven door instellingen waarvan de verbintenissen door de Staat gewaarborgd zijn	13	12	12	13	14	14	355	124
c) andere Belgische overheidseffecten .	57	50	40	52	58	59	55	60
Deel- en pasmunt	440	443	443	457	489	508	499	519
Tegoed bij de Dienst } rekening A	2	2	2	2	2	2	2	2
der Postchecks } rekening B	163	98	131	150	201	217	201	199
Geconsolideerde vordering op de Staat (art. 3, § b van de wet v. 28 Juli 1948)	34.660	34.660	34.660	34.660	34.660	34.660	34.660	34.660
Overheidsfondsen (art. 18 en 21 der stat.)	1.792	1.792	1.792	1.792	1.781	1.792	1.786	1.792
Gebouwen, materieel en meubelen	967	967	967	967	967	967	967	967
Waarden van de Pensioenkas van het Personeel	739	739	735	735	741	740	744	744
Diversen	717	725	859	810	764	800	775	797
	107.673	108.587	109.000	108.359	106.928	106.831	108.299	107.968

PASSIVA

Bankbiljetten in omloop	100.029	100.371	101.309	100.496	99.163	98.857	100.749	100.204
Rekeningen-courant :								
Schatkist { gewone rekening	4	4	3	2	6	6	6	2
} rekeningen Accoord voor Econ. Samenwerking .	89	89	89	89	89	87	88	88
Banken in het buitenl. : gew. rekening.	1.282	1.273	1.268	1.245	1.239	1.236	1.070	1.054
Diverse rekeningen-courant	1.139	1.816	1.213	1.375	1.135	1.265	1.104	1.232
Verbintenissen tegenover het buitenland in het kader van betalingsaccorden :								
Landen, leden van de E.B.U.	152	138	130	124	175	131	105	126
Andere landen { a)	251	235	217	233	237	225	228	237
} b)	163	98	131	150	201	217	201	199
Totaal der verbintenissen op zicht	103.109	104.024	104.360	103.714	102.245	102.024	103.551	103.142
Speciale rek. wegens voorschot. E.B.U.	—	—	—	—	—	—	—	—
Te leveren deviezen en goud	1.284	1.272	1.345	1.346	1.344	1.456	1.373	1.447
Pensioenkas van het Personeel	739	739	735	735	741	740	744	744
Diversen	749	760	768	772	806	819	839	843
Kapitaal	400	400	400	400	400	400	400	400
Reserves en afschrijvingsrekeningen	1.392	1.392	1.392	1.392	1.392	1.392	1.392	1.392
	107.673	108.587	109.000	108.359	106.928	106.831	108.299	107.968

VAN DE CENTRALE BANK VAN BELGISCH-CONGO EN RUANDA-URUNDI

(millioenen franken)

Posten	1954 31 Maart	1954 30 April	1954 31 Mei	1954 30 Juni	1954 31 Juli	1954 31 Augustus	1954 30 Septemb.	1954 31 October
ACTIVA								
Goudvoorraad	4.897	5.042	5.401	5.849	5.873	5.880	5.889	5.779
Tegoed in deviezen omzetbaar in goud ...	5.518	5.412	5.101	4.643	4.371	4.065	3.779	3.876
Tegoed in Belgische franken :								
Banken en diverse organismen	90	976	2	2	2	1	2	1
Certificaten der Belgische Schatkist ...	1.262	1.245	1.895	1.791	1.791	1.803	1.821	1.732
Andere tegoeden	1.162	1.936	1.880	1.607	1.505	1.561	1.406	1.414
Tegoed in andere deviezen	31	59	54	71	54	43	59	46
Deb. wegens termijnverk. v. dev. en goud	—	—	—	—	—	—	—	—
Handelspapier op Belgisch-Congo en Ruanda-Urundi	49	59	61	25	37	23	19	38
Voorsch. op overheidsf. en edele stoffen	9	13	58	73	41	6	12	7
Tegoed bij de diensten der Postchecks ...	43	32	57	24	24	16	5	11
Overheidseffecten (art. 6, § 1, litt. 3a der statuten) uitgegeven door Belg. Congo	50	50	50	50	50	50	50	—
Belgische overheidseff. uitgog. in Cong. fr.	4.436	4.436	4.436	4.436	4.436	4.436	4.436	4.436
Overheidsfondsen (art. 6, § 1, litt. 12 en 13 der Statuten)	406	414	414	414	392	420	471	535
Gebouwen, materieel, meubelen	99	104	88	94	101	108	116	120
Diversen	74	51	59	70	62	71	74	77
	18.126	19.829	19.556	19.176	18.739	18.483	18.139	18.072

PASSIVA								
Biljetten en metalen in omloop	4.377	4.381	4.422	4.691	4.800	4.721	4.625	4.556
Rekeningen-courant en div. crediteuren :								
Belgisch-Congo	4.242	4.439	4.886	4.990	5.207	4.964	4.827	4.842
Ruanda-Urundi	767	750	734	717	726	689	631	620
Diverse rekeningen-courant	4.571	4.420	3.655	3.252	2.566	2.730	2.883	2.976
Te betalen waarden	127	136	152	151	133	162	200	289
Totaal der verbintenissen op zicht	14.084	14.126	13.849	13.801	13.432	13.266	13.166	13.283
Verbindenissen in Belgische franken :								
Op zicht	580	2.413	666	300	401	624	781	649
Op termijn	1.300	1.258	3.075	3.105	2.960	2.840	2.665	2.705
Verbindenissen in buitenlandse deviezen :								
In omzetbare deviezen	1.573	1.457	1.334	1.299	1.250	1.159	1.009	899
In andere deviezen	15	8	12	24	15	16	11	7
Te leveren buitenlandse deviezen en goud	212	188	200	212	162	124	51	53
Diversen	212	229	230	245	329	264	266	286
Kapitaal	150	150	150	150	150	150	150	150
Reserve- en afschrijvingsfonds	—	—	40	40	40	40	40	40
	18.126	19.829	19.556	19.176	18.739	18.483	18.139	18.072

GELDOORRAAD IN BELGISCHE FRANKEN ¹

85⁴

(millioenen franken)

Einde maand	Ter beschikking van de Belgische economie								Dadelijk opeisbare rekening-tegoeden in Belgische franken van het buitenland	
	Chartaalgeld			Giraalgeld				Geldvoorraad ter beschikking van de Belgische economie		pCt van het chartaalgeld in de totale geldvoorraad
	Biljetten en munten van de Schatkist	Biljetten van de Nationale Bank van België	Voorraad chartaalgeld *	Rekening-courantsaldi van de Nationale Bank van België *	Tegoed op Post-rekening *	Dadelijk en op ten hoogste één maand opeisbare deposito's bij de banken en parastatale instell. *	Voorraad giraalgeld			
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7) = (4) + (5) + (6)	(8) = (3) + (7)	(9) = $\frac{(8)}{(8)}$	(10)	
1952 September ...	5.597	95.990	100.283	468	20.820	49.372	70.660	170.943	58,7	7.384
1953 Augustus ...	5.601	100.504	104.803	480	20.500	49.146	70.126	174.929	59,9	7.620
September ...	5.631	100.072	104.379	509	21.421	50.387	72.317	176.696	59,1	7.848
October	5.619	99.896	104.191	517	20.369	49.484	70.370	174.561	59,7	7.916
November ...	5.606	99.626	103.869	568	20.641	50.373	71.582	175.451	59,2	7.763
December	5.623	101.592	105.924	625	21.403	51.426	73.454	179.378	59,1	7.733
1954 Januari	5.617	100.330	104.604	594	20.724	50.920	72.238	176.842	59,2	7.867
Februari	5.621	99.346	103.600	881	20.142	50.717	71.740	175.340	59,1	8.032
Maart	5.575	98.813	102.941	489	21.229	50.528	72.246	175.187	58,8	8.429
April	5.600	99.862	104.087	473	20.972	51.785	73.230	177.317	58,7	9.007
Mei	5.583	99.645	103.831	482	20.480	52.599	73.561	177.392	58,5	9.394
Juni	5.588	100.190	104.315	688	22.120	53.379	76.187	180.502	57,8	8.673
Juli	5.640	102.295	106.411	667	21.417	51.275	73.359	179.770	59,2	8.380
Augustus ...	5.574	101.489	105.641	629	20.969	51.934	73.532	179.173	59,0	7.639
September ...	5.535	101.162	105.198	516	20.666	52.415	73.597	178.795	58,8	7.855
October	5.501	101.617	105.684	496	20.853	53.966	75.315	180.999	58,4	7.778

* Na aftrekking van de kasmiddelen van het bankwezen.

¹ Cf. Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting, Decemernummer 1940, vol. II nr 6 : « Berekening van de geldvoorraad in de Belgische economie », blz. 337 en volgende.

SNELHEID VAN DE GIRALE GELDOMLOOP IN BELGIE

85⁵

Maand	Postrekeningen ¹	Maand	Dadelijk opvraagbare deposito's bij de banken
1953 Augustus	3,84	1953 Augustus	1,61
September	3,35	September	1,59
October	3,75	October	1,80
November	3,83	November	1,59
December	3,91	December	1,86
1954 Januari	4,07	1954 Januari	1,66
Februari	3,75	Februari	1,78
Maart	3,65	Maart	1,86
April	4,04	April	1,78
Mei	3,92	Mei	1,71
Juni	3,91	Juni	1,84
Juli	3,97	Juli	1,95
Augustus	3,65	Augustus	1,70
September	3,67	September	1,78
October	4,06	October	1,81

¹ Zie tabel nr 36.

N. B. — De coëfficiënten van omloopsnelheid der postrekeningen en der dadelijk opvraagbare deposito's bij de banken kunnen niet met elkaar vergeleken worden daar zij niet op dezelfde grondslagen berekend worden. De coëfficiënten betreffende de bankrekeningen zijn nauwkeuriger.

II. — BUITENLANDSE EMISSIEBANKEN

BANQUE DE FRANCE
(milliarden franse frank)

86¹

Posten	1954 8 April	1954 6 Mei	1954 10 Juni	1954 8 Juli	1954 5 Augustus	1954 9 September	1954 7 October	1954 4 November
ACTIVA								
Goudvoorraad	201	201	201	201	201	201	201	201
Dad. opeisbare tegoeden in het buitenl. en tegoeden bij de Europese Betalingsunie	25	29	32	35	39	42	46	49
Deelmunten	8	8	8	8	8	8	8	8
Postrekeningen	26	29	31	28	28	29	31	33
Voorsch. a/h Fonds v. stab. der Wisselk. ¹	43	69	66	44	50	56	71	76
Verhandelbare Schatkistbon : Verplichting v.d. Staat betreffende het gouddeposito van de Nationale Bank van België ...	4	4	4	4	4	4	4	4
Renteloze leningen aan de Staat ²	50	50	50	50	50	50	50	50
Voorlopige buitengewone voorschotten a.d. Staat van 25-8-1940 tot 20-7-1944 ³ ...	426	426	426	426	426	426	426	426
Voorlopige voorschotten aan de Staat ⁴ ...	195	195	195	195	195	195	195	195
Bijzondere voorschotten aan de Staat ⁵	196	167	197	178	170	177	158	159
Discontoportefeuille	1.045	1.008	937	1.063	1.042	1.051	1.087	1.077
<i>Gedisconteerde binnenlandse wissels ...</i>	661	606	555	649	579	591	594	547
<i>Gedisconteerde buitenlandse wissels ...</i>	0,2	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
<i>Wissels door het « Office des Céréales »</i> <i>gewaARBORGd ⁶</i>	35	29	23	15	8	5	20	39
<i>Wissels ter mobilis. van halflange kred.</i>	349	373	359	399	455	455	473	491
In het binnenl. aangek. verhandelb. pap. ⁷	211	220	239	245	266	258	257	242
Voorsch. met 30 d. loopt. op overheidsf ⁸ en	11	18	20	18	20	18	21	18
Voorschotten op effecten	8	9	9	9	9	8	9	10
Voorschotten op goud	—	—	—	—	—	—	—	—
Bankgebouwen en -meubelen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Renten met bijzondere bestemming ⁸ ...	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Wissels welke worden geïncasseerd	16	27	21	19	33	16	21	46
Diversen	46	47	49	46	47	48	48	51
Totaal	2.511	2.507	2.485	2.569	2.588	2.587	2.633	2.645

PASSIVA

Dadelijk opeisbare verbintenissen :								
Bankbiljetten in omloop	2.340	2.329	2.304	2.386	2.397	2.397	2.455	2.447
Rekeningen-courant	109	111	114	115	121	126	111	111
<i>Rekening-courant van de Schatkist</i>	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,1
<i>Rekeningen-courant akkoorden voor economische samenwerking</i>	0,1	0,1	1	3	0,3	2	2	0,1
<i>Rekeningen-courant der Franse en buitenlandse banken en financiële instellingen</i>	53	54	54	52	59	64	49	52
<i>Andere rekeningen-courant en gelddeposito's; andere dadelijk opeisbare verplichtingen</i>	56	57	59	60	62	60	60	59
Kapitaal	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Bij het kapitaal gevoegde winsten ⁹	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Wettelijke reserves van roerende goederen ⁸	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Reserve van onroerende goederen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Diversen	62	67	67	68	70	64	67	87
Totaal	2.511	2.507	2.485	2.569	2.588	2.587	2.633	2.645

¹ Overeenkomst van 27 Juni 1949.

² Wet van 9 Juni 1857, overeenkomst van 29 Maart 1878, wet van 13 Juni 1878, verlengd, wetten van 17 November 1897, 29 December 1911, 20 December 1918 en 25 Juni 1928, overeenkomst van 12 November 1938, decreet van 12 November 1938, overeenkomst van 27 Maart 1947, wet van 29 Maart 1947.

³ Overeenkomsten van 25 Augustus, 29 October, 12 December, 30 December 1940, 20 Februari, 30 April, 10 Mei, 11 Juni, 11 September, 27 November, 26 December 1941, 5 Maart, 30 April, 11 Juni, 17 September, 19 November 1942, 21 Januari, 31 Maart, 8 Juli, 30 September, 16 December 1943, 23 Maart, 17 Mei en 20 Juli 1944.

⁴ Overeenkomst van 29 September 1938, goedgekeurd bij decreet van 1 September 1939, overeenkomst van 29 Februari 1940, goedgekeurd bij decreet van 29 Februari 1940, overeenkomst van 9 Juni 1940, goedgekeurd bij decreet van 9 Juni 1940, overeenkomst van 8 Juni 1944, goedgekeurd bij de wet van 15 Juli 1944, overeenkomst van 24 Juni 1947, goedgekeurd bij de wet van 26 Juni 1947, overeenkomst van 25 September 1947, goedgekeurd bij decreet van 1 October 1947, overeenkomst van 22 Januari 1953, goedgekeurd bij de wet van 23 Januari 1953.

⁵ Overeenkomst van 11 Juli 1953, goedgekeurd bij de wet van dezelfde dag.

⁶ Wet van 15 Augustus 1936, decreet van 29 Juli 1939, wet van 19 Mei 1941.

⁷ Decreet van 17 Juni 1938.

⁸ Wet van 17 Mei 1894, decreten van 27 April en 2 Mei 1948, wet van 9 Juni 1857.

⁹ Wetten van 9 Juni 1857 en 17 November 1897.

BANK OF ENGLAND
(*millioenen £*)

86²

Posten	1954 5 Mei	1954 9 Juni	1954 7 Juli	1954 4 Augustus	1954 8 September	1954 6 October	1954 10 November	1954 8 December
--------	---------------	----------------	----------------	--------------------	---------------------	-------------------	---------------------	--------------------

Issue department

ACTIVA

Rijkschuld	11	11	11	11	11	11	11	11
Andere overheidsfondsen	1.611	1.660	1.660	1.735	1.660	1.660	1.660	1.710
Andere effecten	1	1	1	1	1	1	1	1
Munten andere dan goudmunten	2	3	3	3	3	3	3	3
Bedrag der uitgifte van chartaalgeld	1.625	1.675	1.675	1.750	1.675	1.675	1.675	1.725
Gouden munten en baren	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
	1.625	1.675	1.675	1.750	1.675	1.675	1.675	1.725

PASSIVA

Uitgegeven bankbiljetten :								
In omloop	1.613	1.637	1.662	1.717	1.648	1.639	1.647	1.703
Bij het banking department	12	38	13	33	27	36	28	22
	1.625	1.675	1.675	1.750	1.675	1.675	1.675	1.725

Banking department

ACTIVA

Overheidsfondsen	353	322	349	329	318	326	347	348
Andere effecten :								
Disconto en voorschotten	10	9	7	6	7	9	7	6
Effecten	14	14	14	14	15	14	15	15
Bankbiljetten	12	38	14	34	28	36	28	22
Munten	2	2	2	2	2	2	2	2
	391	385	386	385	370	387	399	393

PASSIVA

Kapitaal	15	15	15	15	15	15	15	15
Reserves	3	3	4	4	3	3	3	3
Overheidsdeposito's :								
Overheidsrekeningen (incl. Schatkist, Spaarbanken, Commissarissen van de Rijkschuld en de Dividendrekeningen)	15	15	18	15	16	21	14	12
Bijzondere rekening van de Schatkist ...	13	5	9	10	4	6	7	10
Andere deposito's :								
Banken	276	279	274	274	266	276	296	289
Andere rekeningen	69	68	66	67	66	66	64	64
	391	385	386	385	370	387	399	393

FEDERAL RESERVE BANKS ¹

86³

(millioenen \$)

Posten	1954 5 Mei	1954 9 Juni	1954 7 Juli	1954 4 Augustus	1954 8 September	1954 6 October	1954 10 November	1954 8 December
--------	---------------	----------------	----------------	--------------------	---------------------	-------------------	---------------------	--------------------

ACTIVA

Goudcertificaten	20.412	20.382	20.387	20.367	20.287	20.287	20.185	20.164
Fonds tot terugbetaling van F.R.-biljetten	871	856	858	851	837	839	842	865
Totaal reserves goudcertificaten	21.283	21.238	21.245	21.218	21.124	21.126	21.027	21.029
F.R.-biljetten van andere banken	145	135	134	119	109	123	139	143
Andere kasmiddelen	381	351	329	383	328	330	315	302
Disconto en voorschotten	140	177	84	170	154	255	293	345
Leningen aan het bedrijfsleven	1	1	1	1	1	1	1	1
Overheidsfondsen :								
Rechtstreeks aangekocht								
Wissels	1.911	2.266	2.316	1.604	1.323	1.859	2.024	2.167
Certificaten	6.051	6.600	6.600	6.600	6.600	6.600	6.600	6.600
Biljetten	13.029	13.029	13.029	13.029	13.029	13.029	13.029	13.029
Obligaties	3.641	3.093	3.092	3.092	3.092	3.093	3.092	3.092
Totaal rechtstreeks aangekocht ...	24.632	24.988	25.037	24.325	24.044	24.581	24.745	24.888
Aangehouden krachtens een inkoopovereenkomst	—	—	—	—	—	—	—	—
Totaal der nationale overheidsfondsen ...	24.632	24.988	25.037	24.325	24.044	24.581	24.745	24.888
Totaal der leningen en overheidsfondsen	24.773	25.165	25.122	24.496	24.199	24.837	25.039	25.234
Tegoeden op buitenlandse banken	—	—	—	—	—	—	—	—
Niet-geïnde kasmiddelen	3.531	3.459	3.429	3.418	3.238	3.627	3.679	3.568
Onroerende goederen	54	53	54	54	54	54	54	55
Andere tegoeden	187	194	101	132	149	145	180	214
Totaal activa.....	50.354	50.595	50.414	49.820	49.201	50.242	50.434	50.545

OPEISBAAR

F.R.-bankbiljetten in omloop	25.482	25.541	25.801	25.554	25.709	25.647	25.873	26.297
Deposito's :								
Aangesloten banken — reservereken. ...	19.207	20.032	19.406	18.733	18.274	18.875	19.410	19.072
U.S. Schatkist — algemene rekening ...	617	250	300	677	446	625	214	350
Buitenlandse	601	563	571	525	524	556	432	358
Andere	328	201	380	428	391	427	249	380
Totaal deposito's	20.753	21.046	20.657	20.363	19.635	20.483	20.305	20.160
Niet onmiddellijk beschikbare kasmiddelen	3.030	2.885	2.815	2.809	2.732	2.963	3.137	2.943
Andere verplichtingen en dividenden	18	21	13	14	16	17	19	22
Totaal opeisbaar ...	49.283	49.493	49.286	48.740	48.092	49.110	49.334	49.422

KAPITAALREKENINGEN

Volstort kapitaal	271	272	273	273	275	276	283	284
Overschot (sectie 7)	625	625	625	625	625	625	625	625
Overschot (sectie 13b)	28	27	28	28	27	28	28	27
Andere kapitaalrekeningen	147	178	202	153	182	203	164	187
Totaal passiva.....	50.354	50.595	50.414	49.820	49.201	50.242	50.434	50.545
Eventuele verplichtingen wegens accepten voor buitenl. correspondent. aangekocht	16	16	12	8	5	8	15	20
Verpl. wegens len. a/h part. bedrijfsleven	3	2	3	2	2	2	2	2
Verhouding der reserves goudcertificaten tot de deposito's en de F.R.-bankbilj.	46,0 %	45,6 %	45,7 %	46,2 %	46,6 %	45,8 %	45,5 %	45,3 %

¹ Algemene staat van de twaalf federal reserve banken.

(miljoenen gulden)

Posten	1954 10 Mei	1954 8 Juni	1954 5 Juli	1954 9 Augustus	1954 6 September	1954 4 October	1954 8 November	1954 6 December
ACTIVA								
Wissels, promessen en schuldb. in disc. ¹	—	—	—	—	—	—	—	—
Wissels, schatkistpapier en schuldbrieven, door de Bank gekocht (art. 15, onder 4 ^o , van de Bankwet 1948)	—	—	—	—	—	—	—	—
Schatkistpapier, door de Bank overgen. v. de Staat ingev. overeenk. v. 26-2-1947	509	441	293	270	300	303	335	335
Voorschotten in rekening-courant op onderpand (incl. beleningen)	40	30	30	45	28	29	29	30
op effecten, enz. ²	38	29	30	44	27	27	26	27
op goederen en celen	2	1	—	1	1	2	3	3
Voorschotten aan het Rijk (art. 20 van de Bankwet 1948)	—	—	—	—	—	—	—	—
Boekvordering op de Staat ingevolge overeenkomst van 26-2-1947	400	400	400	400	400	400	400	400
Munt en muntmateriaal	2.938	2.939	2.964	3.032	3.033	3.034	3.034	3.035
Gouden munt en gouden muntmateriaal	2.924	2.924	2.948	3.015	3.015	3.015	3.015	3.015
Zilveren munt, enz.	14	15	16	17	18	19	19	20
Vorderingen en geldswaardige papieren luidende in buitenlandse geldsoorten ...	1.586	1.679	1.755	1.678	1.470	1.424	1.425	1.500
Buitenlandse betaalmiddelen	1	1	1	1	1	1	1	1
Vorderingen in guldens voortvloeiende uit betalingsaccorden	206	238	214	200	223	270	258	243
Belegging van kapitaal, reserves, pensioenfonds en voorzieningsfonds	182	183	184	185	186	187	187	187
Gebouwen en inventaris	1	1	1	1	1	1	1	1
Diverse rekeningen	25	26	27	30	31	33	35	38
	5.888	5.938	5.869	5.842	5.673	5.682	5.706	5.770
PASSIVA								
Kapitaal	20	20	20	20	20	20	20	20
Reserfonds	25	25	25	25	25	25	25	25
Bijzondere reserves	101	101	101	101	101	101	101	101
Pensioenfonds	40	40	40	40	40	40	40	40
Voorzieningsfonds personeel in tijdelijken dienst	1	1	1	1	1	1	1	1
Bankbiljetten in omloop (oude uitgiften)	30	29	29	29	29	29	28	29
Bankbiljetten in omloop (nieuwe uitg.)	3.262	3.309	3.363	3.343	3.385	3.423	3.409	3.462
Bankassignaties in omloop	—	—	—	—	—	—	—	—
Rekening-courant saldo's	2.272	2.230	2.129	2.093	1.904	1.863	1.903	1.927
's Rijks Schatkist	696	726	569	591	405	435	459	560
's Rijks Schatkist, bijzondere rekening	863	797	814	821	801	804	704	646
Saldo's van banken in Nederland	432	503	521	531	526	484	594	580
Saldo's voortvloeiende uit betalingsacc.	108	68	81	53	76	40	46	41
Andere saldo's van niet-ingezetenen ...	24	24	26	25	26	26	17	17
Andere saldo's	149	112	118	72	70	74	83	77
Saldo's luidende in buitenl. geldsoorten	114	157	133	149	124	133	129	116
Diverse rekeningen	23	26	28	41	44	47	50	49
	5.888	5.938	5.869	5.842	5.673	5.682	5.706	5.770
¹ Waarvan schatkistpapier (rechtstreeks door de Bank in disconto genomen)	—	—	—	—	—	—	—	—
² Waarvan aan Indonesië (Wet van 15 Maart 1938, Staatsblad nr 99)	24	24	24	21	21	21	21	21
N. B. — Totaal aan Nederlands schatkistpapier, waarin guldensaldo's voortvloeiende uit betalingsaccorden zijn belegd	32	32	30	27	24	19	17	17
— Circulatie der door de Bank namens de Staat in het verkeer gebrachte muntbilj.	150	152	152	154	153	154	156	158

SVERIGES RIKSBANK
(*millioenen Kr.*)

86⁶

Posten	1954 30 April	1954 31 Mei	1954 30 Juni	1954 31 Juli	1954 31 Augustus	1954 30 Sept.	1954 30 October	1954 30 November
ACTIVA								
Gouden munten en -baren	481	481	482	482	482	482	494	543
Meerwaarde van het goud	648	649	650	649	649	649	665	731
Buitenlandse overheidsfondsen *	445	460	477	603	640	729	739	597
Buitenlandse wissels *	73	73	63	69	62	55	83	97
Netto-vorderingen op buitenlandse banken en bankiers *	838	833	816	658	656	654	594	579
Andere buitenlandse tegoeden	1	1	1	1	1	1	1	1
Zweedse schatkistwissels en -obligaties *	2.331	2.300	2.405	2.530	2.572	2.477	2.642	2.699
Binnenlandse wissels *	46	41	14	14	13	15	17	17
Leningen op onderpand *	263	297	279	24	21	25	15	34
Voorschotten in rekening-courant *	163	187	140	18	12	44	12	21
Leningen op afbetaling	58	57	56	56	56	56	56	55
Pensioenfonds gedeponeerd bij het Bestuur der Overheidsschuld	7	7	7	7	7	7	7	7
Munten (andere dan gouden)	13	15	15	17	18	18	17	19
Binnenlandse cheques en bankwissels ...	6	4	56	8	7	16	16	7
Andere binnenlandse activa	10	9	9	9	20	19	18	27
Aandeel van Zweden in het I.M.F.	517	517	517	517	517	517	517	517
Aandeel van Zweden in het kapitaal van de I.B.H.O., volstort gedeelte	103	103	103	103	103	103	103	103
Totaal.....	6.003	6.034	6.090	5.765	5.836	5.867	5.996	6.054
PASSIVA								
Bankbiljetten in omloop ¹	4.575	4.433	4.593	4.463	4.523	4.615	4.730	4.738
Bankwissels	1	1	6	1	2	1	1	2
Rekening-courant saldi	354	538	416	221	228	182	190	242
<i>Staatsinstellingen</i>	321	514	376	100	150	149	105	213
<i>Handelsbanken</i>	30	21	38	119	75	24	72	25
<i>Andere depositohouders</i>	3	3	2	2	3	9	13	4
Deposito's	121	121	121	121	121	105	103	100
Koersverschilrekening	236	301	301	301	301	302	302	302
Andere verplichtingen	19	23	37	42	46	48	57	57
Kapitaal	50	50	50	50	50	50	50	50
Fonds voor leningen op afbetaling	65	65	65	65	65	65	65	65
Reservefonds	20	20	20	20	20	20	20	20
Pensioenfonds	7	7	7	7	7	7	7	7
Overgedragen winsten	1	1	1	1	1	1	1	1
Winst voor 1953	80	—	—	—	—	—	—	—
Internationaal Monetair Fonds	388	388	388	388	388	388	388	388
Internationale Bank voor Herstel en Ont- wikkeling	86	86	85	85	84	83	82	82
Totaal.....	6.003	6.034	6.090	5.765	5.836	5.867	5.996	6.054

N. B. De bijkomende dekking der bankbiljetten (artikel 10 van de wet op de Riksbank) omvat de met een * aangeduide activa-rubrieken.

¹ Maximum-bedrag der uitgifte van chartaalgeld krachtens de wet nr 704 van 11 December 1953 bedroeg 5.100 millioenen Kr. Met de wet nr 826 van 4 Juni 1954 werd het maximum-bedrag gebracht op 5.500 millioenen Kr.

(milliarden lires)

Posten	1954 31 Maart	1954 30 April	1954 31 Mei	1954 30 Juni	1954 31 Juli	1954 31 Augustus	1954 30 Sept.	1954 30 October
ACTIVA								
Goudvoorraad	4	4	4	4	4	4	4	4
Goud in het buitenland, door de Staat verschuldigd	2	2	2	2	2	2	2	2
Kas ¹	11	11	10	10	9	9	8	9
Discontoportefeuille	245	244	243	247	252	278	279	286
Wissels ter incasso	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Voorschotten op effecten en op goederen en rekening-courantsaldi	86	99	87	103	81	86	78	93
Deviezen in het buitenland	65	67	69	71	74	77	79	82
Effecten uitgegeven of gewaarborgd door de Staat	31	30	30	30	30	30	31	31
Onroerende goederen	—	—	—	—	—	—	—	—
Diverse debiteuren	682	677	671	675	681	693	705	700
Diverse vorderingen	4	4	4	4	4	4	4	4
Voorlopige voorschotten aan de Staat ...	77	77	77	77	77	77	77	77
Buitengewone voorschotten aan de Staat	343	343	343	343	343	343	343	343
Uitgiften door de geallieerde militaire overheid of voor hun rekening	145	145	145	145	145	145	145	145
Rekening-courant der Schatkist ²	—	—	17	—	65	39	88	71
Beleggingen in effecten voor rekening van de Schatkist	260	260	260	260	290	281	291	291
Diverse diensten voor rekening van de Staat	21	17	18	21	16	13	12	7
Diverse uitgaven	3	4	5	14	15	17	18	19
Totaal activa.....	1.979	1.984	1.985	2.006	2.088	2.098	2.164	2.164
PASSIVA								
Biljettenomloop	1.332	1.343	1.348	1.341	1.392	1.395	1.410	1.403
Chèques en andere schulden op zicht ³ ...	16	13	14	14	15	15	15	12
Rekeningen-courant op zicht	49	41	45	56	43	54	45	44
Rekeningen-courant op termijn en ver- plichte reserves der banken	406	421	438	435	479	475	523	532
Diverse crediteuren	115	112	112	109	113	110	115	112
Rekeningen-courant van de Openbare Schatkist :								
gewone	25	14	—	6	—	—	—	—
bijzondere	6	6	—	6	—	—	—	—
Rekeningen-courant der akkoorden voor economische samenwerking	24	27	21	22	28	30	35	39
Kapitaal	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Gewoon reservefonds	1	1	1	1	1	1	1	1
Buitengewoon reservefonds	1	1	1	1	1	1	1	1
Winsten van het lopende dienstjaar	4	4	5	15	16	17	19	20
Totaal passiva en eigen middelen...	1.979	1.984	1.985	2.006	2.088	2.098	2.164	2.164
Deponenten van effecten en waarden (orderekening)	2.656	2.510	2.569	2.643	3.328	3.329	3.371	3.244
Gedane disconteringen	88	111	43	30	94	140	43	33
Gedane voorschotten	257	289	224	292	261	319	255	336
Contantverrichtingen door de Verreke- ningskamers vereffend	4.238	4.319	4.026	4.427	4.948	4.281	4.454	5.308
¹ Omvat de biljetten en munten voor rekening van de Schatkist	7	6	6	6	5	5	5	5
² Saldo van het speciaal fonds	—	—	6	—	2	2	2	2
³ Omvat waarden en assignaties	13	12	12	13	13	12	12	11

BANK DEUTSCHER LÄNDER

(millioenen D.M.)

867

Posten	1954 7 April	1954 7 Mei	1954 4 Juni	1954 7 Juli	1954 7 Augustus	1954 7 September	1954 7 October	1954 6 November
ACTIVA								
Goud	1.648	1.738	1.707	1.754	2.048	2.328	2.413	2.514
Tegoeden bij buitenlandse banken	7.328	7.370	7.505	7.674	7.692	7.635	7.663	7.650
Vreemde deviezen, buitenlandse wissels en cheques	377	469	479	479	519	521	578	626
Tegoeden in postrekening	63	63	59	72	58	65	74	61
Binnenlandse wissels	1.221	1.027	1.014	1.051	940	689	745	711
Schatkistwissels en renteloze Schatkist- bons der Staatsbesturen	—	—	—	—	—	—	—	12
Duitse tekenmunten	105	93	88	93	88	88	79	76
Leningen tegen compensatievorderingen .	42	40	48	25	8	26	19	23
Voorschotten en kredieten op korte termijn	143	163	148	96	175	154	111	125
Effecten	53	24	22	38	47	43	43	43
Vorderingen op de overheid	2.558	2.548	2.502	2.255	2.473	2.529	1.839	1.903
a) <i>compensatievorderingen</i>	1.936	1.926	1.880	1.633	1.851	1.907	1.217	1.281
b) <i>renteloze obligaties</i>	622	622	622	622	622	622	622	622
Kredieten aan de Staat wegens deelne- ming aan het Internationaal Monetair Fonds en de Wereldbank	183	183	183	183	183	183	377	391
Andere activa	214	227	227	240	252	254	268	259
	13.935	13.945	13.982	13.960	14.483	14.515	14.209	14.394

PASSIVA

Bankbiljetten in omloop	10.897	11.087	11.340	11.050	11.139	11.216	11.494	11.571
Deposito's :								
a) der Ländeszentralbanken	761	601	444	749	1.070	1.069	585	703
b) der Staatsbesturen	344	404	381	361	379	355	344	359
<i>tegenwaarderekeningen van de Staat</i>	321	381	358	337	357	333	327	336
<i>andere tegoeden</i>	23	23	23	24	22	22	17	23
c) geallieerde overheid	540	538	537	525	511	515	511	488
d) andere	265	203	195	143	247	227	151	122
Verplichtingen uit transacties met het buitenland	292	343	324	862	337	327	307	329
Andere passiva	546	447	439	448	478	484	495	500
a) <i>reserves</i>	174	219	219	193	193	193	193	193
b) <i>andere</i>	372	228	220	255	285	291	302	307
Maatschappelijk kapitaal	100	100	100	100	100	100	100	100
Wettelijke en andere reserves	190	222	222	222	222	222	222	222
	13.935	13.945	13.982	13.960	14.483	14.515	14.209	14.394

(millioenen Zwitserse frank)

Posten	1954 7 Mei	1954 6 Juni	1954 7 Juli	1954 7 Augustus	1954 7 September	1954 7 October	1954 6 November	1954 7 December
ACTIVA								
Goudvoorraad	6.009	6.047	6.155	6.198	6.222	6.278	6.321	6.321
Deviezen	509	497	521	504	530	527	506	479
<i>kunnende dienen tot dekking</i>	509	497	521	504	530	527	506	479
<i>andere</i>	—	—	—	—	—	—	—	—
Binnenlandse wissels	125	81	82	82	81	80	80	86
<i>Wissels</i>	125	81	82	82	81	80	80	86
<i>Schatkistb. v. het Zwits. Eedgenootsch.</i>	—	—	—	—	—	—	—	—
Voorschotten op onderpand	27	24	28	23	20	27	28	35
<i>met 10 dagen vooropzegging</i>	27	24	28	—	—	—	—	—
<i>andere voorschotten op onderpand</i>	—	—	—	—	—	—	—	—
Effecten	36	47	49	49	49	49	49	49
<i>kunnende dienen tot dekking</i>	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>andere</i>	—	—	—	49	49	49	49	49
Binnenlandse correspondenten	12	20	11	11	10	11	8	10
Andere actiefposten	22	23	23	27	31	29	30	35
Totaal.....	6.740	6.739	6.869	6.894	6.943	7.001	7.022	7.015

PASSIVA								
Eigen middelen	46	46	46	46	46	46	46	46
Bankbiljetten in omloop	4.840	4.847	4.880	4.874	4.906	4.968	4.989	5.096
Andere dadelijk opvraagbare verbinteniss.	1.702	1.691	1.784	1.818	1.838	1.828	1.826	1.714
<i>Girorekeningen van handels- en indus-</i>	—	—	—	1.404	1.393	1.373	1.274	1.178
<i>triële banken</i>	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Andere dadelijk opvraagbare verbinte-</i>	—	—	—	414	441	455	552	536
<i>nissen</i>	—	—	—	—	—	—	—	—
Andere passiefposten	152	155	159	156	157	159	161	159
Totaal.....	6.740	6.739	6.869	6.894	6.943	7.001	7.022	7.015

DISCONTOVOET DER VOORNAAMSTE CIRCULATIEBANKEN

(op 30 November 1954)

(in pCt vanaf de aangeduide datum)

België	29 October 1953	2,75 ¹	Nederland	7 April 1953	2,50
Belg. Congo en Ruanda-Urundi	6 April 1953	3,50 ²	Noorwegen	9 Januari 1946	2,50
Denemarken	23 Juni 1954	5,50	Oostenrijk	3 Juni 1954	3,50
Duitsland	20 Mei 1954	3,—	Portugal	12 Januari 1944	2,50
Finland	16 Decemb. 1951	5,75 ³	Spanje	1 Juli 1954	3,75
Frankrijk	4 Februari 1954	3,25 ⁴	Turkije	26 Februari 1951	3,—
Griekenland	1 Januari 1954	10,—	Verenigde Staten (Federal Re-		
Groot-Brittannië	13 Mei 1954	3,—	<i>serve Bank of New-York)</i> ...	16 April 1954	1,50
Ierland	25 Mei 1954	3,—	Zweden	20 Novemb. 1953	2,75
Italië	6 April 1950	4,—	Zwitserland	26 Novemb. 1936	1,50
Joegoslavië	20 August. 1948	1,— à 3,—			

¹ Discontovoet der bij een bank gedomicilieerde accepten en warrants. Voor de andere discontovoeten, zie tabel 2.

² Discontovoet der bij een bank gedomicilieerde accepten.

³ 5 pCt. vanaf 1 December 1954.

⁴ 8 pCt. vanaf 2 December 1954.

III. — BANK VOOR INTERNATIONALE BETALINGEN, TE BAZEL

Staten in duizenden Zwitserse goudfranken
[eenheden van 0,29032258... g. fijn goud (art. 5 der statuten)]

ACTIVA	30 September 1954		31 October 1954		30 November 1954		PASSIVA		30 September 1954		31 October 1954		30 November 1954	
		pCt		pCt		pCt		pCt		pCt		pCt		pCt
I. Gouden baren en munten	595.609	32,8	589.467	32,0	591.747	31,5	I. Kapitaal :							
II. Kasmiddelen	49.436	2,7	58.120	3,2	72.265	3,9	Aandelen waarvan 25 pCt gestort	125.000	6,9	125.000	6,8	125.000	6,7	
III. Rentegevende call-gelden	1.540	0,1	1.499	0,1	1.285	0,1	II. Reserves :	20.718	1,1	20.718	1,1	20.718	1,1	
IV. Herdiscontopapier :	261.917		303.161		319.110		1. Wettelijke Reserve	7.375		7.375		7.375		
1. Handelswissels en bankaccepten	20.251	1,1	23.001	1,3	21.684	1,2	2. Algemeen Reservefonds	13.343		13.343		13.343		
2. Schatkistpapier	241.666	13,3	280.160	15,2	297.426	15,9	III. Kortl. en dad. opvr. dep. (goud) :	430.777		432.352		435.751		
V. Diverse wissels mobiliseerbaar op aanvraag	46.043	2,5	49.370	2,7	51.091	2,7	1. Circulatiebanken voor eig. rek. :							
VI. Termijngelden, voorschotten en deposito's :	369.056		346.207		350.237		a) van 3 tot 6 maanden	—	—	—	—	—	—	
1. op ten hoogste 3 maanden	230.600	12,7	255.295	13,8	259.320	13,8	b) op ten hoogste 3 maanden ...	34.462	1,9	34.459	1,9	17.226	0,9	
2. van 3 tot 6 maanden	47.527	2,6	—	—	—	—	c) dadelijk opvraagbaar	390.740	21,5	392.319	21,3	412.994	22,0	
3. van 6 tot 9 maanden	—	—	—	—	—	—	2. Andere depos. : dad. opvraagb.	5.575	0,3	5.574	0,3	5.531	0,3	
4. van 9 tot 12 maanden	—	—	—	—	—	—	IV. Kortl. en dad. opvraagb. depos. :	1.104.501		1.128.228		1.157.001		
5. op meer dan één jaar	90.929	5,0	90.912	4,9	90.917	4,8	(geld) :							
VII. Effecten en diverse beleggingen :	420.225		423.217		418.021		1. Circulatiebanken voor eig. rek. :							
1. Schatkistpapier :							a) op meer dan één jaar	66.640	3,7	66.754	3,6	84.973	4,5	
a) op ten hoogste 3 maanden ...	126.465	7,0	126.745	6,9	126.861	6,8	b) van 9 tot 12 maanden	—	—	—	—	17.820	1,0	
b) van 3 tot 6 maanden	28.161	1,5	28.224	1,5	28.297	1,5	c) van 6 tot 9 maanden	13.332	0,7	13.355	0,7	13.383	0,7	
c) van 6 tot 9 maanden	15.500	0,9	15.544	0,8	15.593	0,8	d) van 3 tot 6 maanden	54.937	3,0	53.953	2,9	47.897	2,6	
d) van 9 tot 12 maanden	—	—	—	—	—	—	e) op ten hoogste 3 maanden ...	846.045	46,6	880.334	47,7	897.880	47,8	
e) op meer dan één jaar	31.559	1,7	31.785	1,7	32.018	1,7	f) dadelijk opvraagbaar	98.509	5,4	83.290	4,5	65.710	3,5	
2. Ander papier en div. belegg. :							2. Circulatiebanken andere dep. :							
a) op ten hoogste 3 maanden ...	200.868	11,1	207.564	11,3	201.408	10,7	a) op ten hoogste 3 maanden ...	—	—	—	—	—	—	
b) van 3 tot 6 maanden	9.103	0,5	9.325	0,5	10.642	0,6	b) dadelijk opvraagbaar	240	0,0	240	0,0	240	0,0	
c) van 6 tot 9 maanden	5.629	0,3	1.916	0,1	1.085	0,1	3. Andere depositanten :							
d) van 9 tot 12 maanden	832	0,0	—	—	—	—	a) op meer dan één jaar	—	—	—	—	—	—	
e) met meer dan één jaar loopt.	2.108	0,1	2.114	0,1	2.117	0,1	b) van 9 tot 12 maanden	—	—	—	—	—	—	
VIII. Diverse activa	5.350	0,3	4.454	0,2	4.659	0,2	c) van 6 tot 9 maanden	—	—	—	—	—	—	
IX. Eigen middelen aangewend in uitvoering der overeenk. v. Den Haag van 1930 voor belegg. in Duitsland	68.291	3,8	68.291	3,7	68.291	3,6	d) van 3 tot 6 maanden	—	—	—	—	—	—	
<i>Totaal activa...</i>	1.817.467	100,0	1.843.786	100,0	1.876.706	100,0	e) op ten hoogste 3 maanden ...	5.500	0,3	12.139	0,7	11.597	0,6	
							f) dadelijk opvraagbaar	19.298	1,1	18.163	1,0	17.501	0,9	
							V. Diversen	14.620	0,8	15.636	0,9	16.384	0,9	
							VI. Verlies- en Winstrekening :							
							Overdracht	3.803	0,2	3.803	0,2	3.803	0,2	
							VII. Fonds voor eventuele lasten	118.048	6,5	118.049	6,4	118.049	6,3	
							<i>Totaal passiva...</i>	1.817.467	100,0	1.843.786	100,0	1.876.706	100,0	

Uitvoering van de accoorden van Den Haag van 1930 :

In Duitsland belegde gelden : (zie noot 2)							
1. Vord. op de Reichsbank en de Golddiskontbank; wissels v. de Golddiskontbank en v. het best. der Spoorw.; bons van het best. van het Postwezen (vervallen) .	221.019		221.019		221.019		Deposito's op lange termijn :
2. Schatkistwissels en -bons van de Duitse Regering (vervallen) ...	76.181		76.181		76.181		1. Deposito's van de Regeringen schuldeisers op rekening van de Annuiteiten-Trust (zie noot 3)
<i>Totaal...</i>	297.200		297.200		297.200		2. Deposito van de Duitse Regering
							Eigen middelen aangewend in uitvoering der overeenk. (zie hierboven)
							68.291
							<i>Totaal...</i>
							297.200

Noot 1. — Zijn in deze staat niet begrepen : het « earmarked » goud en de waarden die voor rekening der circulatiebanken en andere depositanten worden bewaard, de gelden aangehouden als Agent van de E.O.E.S. (Europese Betalingsunie) en die voor de dienst der internationale leningen waarvan de Bank de lasthebber-trustee of financiële agent is.

Noot 2. — Luidens een Overeenkomst van 9 Januari 1953, afgesloten tussen de regering van de Duitse Bondsrepubliek en de Bank en die deel uitmaakt van het Akkoord over de Duitse buitenlandse schulden van 27 Februari 1953, werd overeengekomen dat de Bank niet vóór 1 April 1966 de terugbetaling zou eisen van de hoofdsom harer beleggingen, die hierboven aangegeven zijn, met inbegrip van de desbetreffende achterstallige interesten par 31 December 1952.

Noot 3. — Op het totaal der deposito's van de Regeringen, die een vordering bezitten in de Rekening van de Annuiteiten-Trust, gelijkwaardig aan 152.606.250,— zwitterse goudfranken, ontving de Bank van de Regeringen wier deposito's gelijk zijn aan de tegenwaarde van 149.920.880,— zwitterse goudfranken, bevestiging dat zij haar niet uit hoofde van deze deposito's de transfer mogen vragen van hogere bedragen dan die waarvan zij zelf de terugbetaling en de overmaking door Duitsland in de door de Bank erkende munten zal kunnen verkrijgen.

IV. — EUROPESE BETALINGSUNIE

88¹

Samenvattende tabel van de stand bij het begin der verrichtingen en bij het einde van elke verrekeningsperiode in duizenden rekeneenheden — iedere eenheid is gelijk aan 0,88867088 gram fijn goud

ACTIVA	Begin der verricht. 1-7-1950	Na de verrichtingen voor elke verrekeningsperiode								
		Juni 1951	Dec. 1951	Juni ² 1952	Dec. 1952	Juni 1953	Dec. 1953	Juni 1954	Sept. 1954	Oct. 1954
I. Beschikbare middelen.										
a) Bedrag verschuld. door de reg. der V.S.A. (\$)	350,0	286,1	111,9	123,3	123,3	123,5	123,5	123,5	123,5	123,5
b) Goud in staven	—	—	100,3	149,5	153,0	153,0	153,0	153,0	153,0	153,0
c) Saldo in rekening-courant (dollars)	—	65,9	4,6	78,4	96,7	17,1	20,1	174,7	31,2	23,2
d) Schatkistpapier V.S. aan kostende prijs	—	—	—	—	—	142,6	177,9	92,4	125,7	131,2
II. Nog uitstaande aanvangsdebetsaldi toegekend voor het boekjaar eindigende 30 Juni 1951.	350,0	352,0	216,8	351,2	373,0	436,2	474,5	543,6	433,4	430,9
Belgisch-Luxemburgse Economische Unie	44,1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Zweden	21,2	21,2	—	—	—	—	—	—	—	—
Verenigd-Koninkrijk	150,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	215,3	21,2	—	—	—	—	—	—	—	—
III. Door Denemarken verschuldigde goudstorting die werd verdaagd kracht. het besluit van 30-6-1952	—	—	—	1,9	2,6	—	—	—	—	—
IV. Bijzonder aan Turkije verstrekt cred. (19-9-50)	—	—	—	—	3,4	—	—	—	—	—
V. Aan verdragsl. part. verstrekte len. (19-9-1950)										
Denemarken	—	61,1	38,5	27,0	29,7	40,4	62,5	97,6	96,9	100,8
Duitsland	—	182,5	—	—	—	—	—	—	—	—
Frankrijk	—	—	168,0	270,6	312,0	312,0	312,0	312,0	253,6	248,4
IJsland	—	—	—	1,8	1,6	1,8	3,4	5,6	6,0	5,9
Italië	—	—	—	—	—	12,0	83,9	122,3	95,0	100,0
Nederland	—	175,6	23,1	—	—	—	—	—	—	—
Noorwegen	—	20,0	9,7	—	16,5	49,7	79,8	89,2	85,9	88,9
Verenigd-Koninkrijk	—	—	539,2	636,0	589,6	530,3	559,4	485,4	349,2	340,1
Zweden	—	44,3	—	—	—	—	—	—	—	—
Turkije	—	28,2	30,0	30,0	30,0	30,0	30,0	30,0	30,0	30,0
VI. Leningen verstrekt aan de lidstaten als aanvangscreditsaldi, toegekend bij wijze van lening¹										
Noorwegen	—	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0
Turkije	—	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0
	—	35,0	35,0	35,0	35,0	35,0	35,0	35,0	35,0	35,0
VII. Diversen	—	0,4	—	—	—	—	—	—	—	—
	565,3	920,3	1060,3	1353,5	1393,4	1447,4	1640,5	1720,7	1385,0	1380,0
PASSIVA										
I. Werkkapitaal	286,3	271,6	271,6	271,6	271,6	271,6	271,6	271,6	271,6	271,6
II. Nog uitstaande aanvangscreditsaldi toegekend als schenkingen voor het boekj. eindigend 30-6-1951.										
Oostenrijk	80,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Griekenland	115,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—
IJsland	4,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nederland	30,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Noorwegen	50,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	279,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—
III. Van verdragsl. part. verkregen len. (19-9-50).										
Belgisch-Luxemburgse Economische Unie	—	147,4	201,3	201,3	201,3	201,3	201,3	201,3	139,4	140,1
Duitsland	—	—	43,3	205,5	239,0	300,0	300,0	300,0	300,0	300,0
Oostenrijk	—	—	—	—	15,1	19,3	42,0	42,0	42,0	42,0
Frankrijk	—	149,6	—	—	—	—	—	—	—	—
Italië	—	12,1	123,0	123,0	94,2	—	—	—	—	—
Noorwegen	—	—	—	0,6	—	—	—	—	—	—
Nederland	—	—	—	153,1	183,7	213,0	213,0	206,7	158,1	158,7
Portugal	—	36,5	42,0	42,0	38,8	38,5	33,5	29,6	12,9	10,7
Zweden	—	—	111,7	141,7	133,2	121,3	136,6	104,7	61,9	56,3
Zwitserland	—	11,1	96,0	110,3	117,8	150,0	150,0	150,0	150,0	150,0
Verenigd-Koninkrijk	—	292,0	—	—	—	—	—	—	—	—
	—	648,7	617,3	977,5	1023,1	1043,4	1076,4	1034,3	864,3	857,8
IV. Van verdragsl. part. verkregen len. (19-9-50).										
Belgisch-Luxemburgse Economische Unie	—	—	140,0	42,6	47,1	34,7	34,8	15,7	—	—
Duitsland	—	—	—	—	—	38,7	160,6	303,8	179,8	184,4
Oostenrijk	—	—	—	—	—	—	13,6	30,8	19,7	16,8
Italië	—	—	16,3	1,9	—	—	—	—	—	—
Nederland	—	—	—	—	—	—	7,6	—	—	—
Portugal	—	—	14,9	9,0	—	11,5	—	—	—	—
Zwitserland	—	—	—	—	—	4,1	32,5	31,3	16,4	16,1
	—	—	171,2	63,5	47,1	89,0	249,1	381,6	215,9	217,3
V. Bijz. crediet toegest. door B.L.E.U. (19-9-50).	—	—	—	50,0	50,0	40,0	40,0	30,0	30,0	30,0
VI. Diversen	—	—	0,2	0,9	1,6	3,4	3,4	3,2	3,2	3,3
	565,3	920,3	1060,3	1353,5	1393,4	1447,4	1640,5	1720,7	1385,0	1380,0

N. B. — De rente der verstrekte of ontvangen leningen komen in bovenstaande staten voor. — ¹ De regering van de Verenigde Staten van Amerika heeft aan Noorwegen een aanvangscreditsaldo van 10 miljoen rekeneenheden en aan Turkije een aanvangscreditsaldo van 25 miljoen rekeneenheden toegekend, als lening vanwege de Unie, krachtens artikel 10 van de overeenkomst van 19 September 1950. — ² Na uitvoering der aanpassingen overeenkomstig de besluiten van de Raad der E.O.E.S. van 30 Juni 1952.

AFREKENING VAN DE POSITIE DER DEELNEMENDE LANDEN MET DE UNIE

88²

1 Juli 1950 tot 31 October 1954

(millioenen rekeneenheden)

A — BRUTO-POSITIE EN NETTO CUMULATIEVE POSITIE					B — CUMULATIEVE VERREKENINGSPOSITIE					
Lidstaten (en hun geldzones) *	Bruto-positie Totaal der bilaterale overschotten of tekorten		Interesten Netto betaald (—) of ontvangen (+) bedrag door de lidstaat	Netto cumulatieve positie op 31 October 1954 overschot (+) of tekort (—) (b+c+d)	Cumulatieve verrekenings- positie na uitvoering der verrichtingen betreffende de maand September 1954 overschot (+) of tekort (—)	Verrichtingen over October 1954		Cumulatieve verrekenings- positie na uitvoering der verrichtingen betreffende de maand October 1954 overschot (+) of tekort (—) van de lidstaat (f+g+h)	Quota	« Rallonges » (betalings- faciliteiten boven debetquotum (D) of credit (C))
	Overschotten (+)	Tekorten (—)				Wijzigingen voortvloeiend uit de bilaterale stortingen uitgevoerd voor de maand October 1954 (gelijk aan tweemaal het terugbetaalde krediet)	Verrekenings- overschot (+) of -tekort (—) over October 1954			
a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k
Oostenrijk	324,7	316,5	+ 1,5	+ 9,7	+ 123,5	— 0,2	— 5,6	+ 117,6	84,0	32,6 C ⁵ 70,0 C
België-Luxemburg	1.428,1	773,2	+ 20,9	+ 675,8	+ 278,8	— 3,0	+ 4,4	+ 280,1	432,0 ⁴	125,0 C
Denemarken	532,5	707,1	— 3,9	— 178,6	— 193,8	+ 0,7	— 8,5	— 201,6	234,0	18,2 D
Frankrijk	912,4	1.891,2	— 18,1	— 996,9	— 507,2**	+ 4,2	+ 6,2	— 496,8**	624,0	45,5 D
Duitsland	2.291,6	1.101,5	+ 15,0	+ 1.205,0	+ 959,5	— 1,7	+ 11,0	+ 968,9	600,0	313,6 C ⁵ 450,0 C
Griekenland	76,4	400,9	+ 0,0	— 324,5	— 59,8	—	+ 4,2	— 55,7	54,0 ⁴	—
IJsland	5,0	28,1	— 0,1	— 23,2	— 12,0	—	+ 0,1	— 11,9	18,0	—
Italië	702,3	1.009,9	+ 2,1	— 305,5	— 190,0	—	— 9,8	— 199,9	246,0	164,0 D
Nederland	1.287,6	986,6	+ 8,0	+ 309,0	+ 316,2	— 2,0	+ 3,2	+ 317,4	426,0	100,0 C
Noorwegen	431,8	639,6	— 3,6	— 211,4	— 171,7	+ 0,9	— 7,0	— 177,8	240,0	14,8 D
Portugal	239,0	211,6	+ 3,4	+ 30,8	+ 25,8	— 0,3	— 4,0	+ 21,5	84,0	20,0 C
Zweden	773,7	657,4	+ 7,4	+ 123,7	+ 123,8	— 1,5	— 9,7	+ 112,6	312,0	—
Zwitserland	808,0	423,5	+ 9,4	+ 393,9	+ 332,8	— 1,4	+ 0,7	+ 332,1	300,0	125,0 C
Turkije	260,0	564,2	— 4,8	— 309,0	— 228,2	—	+ 1,1	— 227,1	60,0	—
Verenigd-Koninkrijk	2.593,4	2.954,9	— 36,7	— 398,2	— 698,4	+ 4,3	+ 13,8	— 680,2	1.272,0	77,5 D
Totalen ...	12.666,3	12.666,3	+ 67,7 — 67,1	+ 2.747,9 — 2.747,4	+ 2.160,5 — 2.061,1	+ 10,2	+ 44,7	+ 2.150,3 — 2.050,4		

* Ierland en Triëst zijn respectievelijk begrepen in de geldzones van het Verenigd-Koninkrijk en van Italië; het Verenigd-Koninkrijk omvat, behalve zijn overzeese gebiedsdelen, tevens de niet deelnemende sterlinglanden.

** Met uitsluiting van de goudbedragen door Frankrijk vóór 30 Juni 1954 buiten zijn quotum aan de Unie gestort. Die bedragen werden niet opgenomen in de cumulatieve verrekeningspositie, doch kunnen door Frankrijk herwonnen worden ter betaling van netto-overschotten voor de periode na 30 Juni 1954. Van het totaal dier bedragen (369,4 miljoen rekeneenheden) werden tijdens de verrichtingen van de maand Juli 0,04 miljoen terugbetaald, het saldo is dus 369,4 miljoen.

¹ Het verschil tussen de netto cumulatieve positie (kolom e) en de cumulatieve verrekeningspositie (kolom i) is toe te schrijven aan de netto invloed van volgende factoren: aanwending van bestaande middelen, van aanvankelijkealdi en van bijzondere middelen; bijzondere verreffeningen op 1 Juli 1952 wat de B.L.E.U. en Portugal betreft; wijzigingen en betalingen bij de hernieuwing van de Unie op 1 Juli 1954; afbetalingen uit hoofde van de aflossing tot heden; de eerste twee stortingen uitgevoerd ter terugbetaling van het door de B.L.E.U. aan de Unie toegekend bijzonder krediet.

² Die wijzigingen geven geen aanleiding tot goudstortingen; ze worden verricht om de cumulatieve verrekeningspositie (kolom i) te handhaven op het dubbel der schuld of de vordering van elk land.

³ De cumulatieve verrekeningspositie is gelijk aan het dubbel van de schuld of de vordering van elk land, behoudens in de volgende gevallen:

Griekenland: Algehele betaling in goud of dollars krachtens artikel 13 (a) buiten zijn debetquotum dat geblokkeerd is en beschouwd wordt als zijnde gelijk aan 0	55,7
Turkije: — aangewend debetquotum	60,0
— algehele betaling in goud of dollars krachtens artikel 13 (a) buiten zijn debetquotum	167,1

Millioenen rekeneenheden

⁴ Het debetquotum van Griekenland is gedeblokkeerd en beschouwd als zijnde gelijk aan 0; het effectieve quotum van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie als crediteur is gelijk aan 402,6 miljoen rekeneenheden.

⁵ Die bedragen welke deel uitmaken van de rallonges van Oostenrijk en Duitsland waren noodzakelijk om de overschotten te dekken die het quotum van die landen in het begin van het boekjaar 1954-1955 overtroffen.

⁶ Definitieve cijfers, rekening gehouden met de wijzigingen sedert 1 Juli 1954.

INHOUDSTAFEL

DOORLOPENDE MAANDSTATISTIEKEN

(De gegevens vergezeld van het letterteken « v » zijn als voorlopig te beschouwen)

	Tab.		Tab.
GELDMARKT.		PRODUCTIE.	
I. — Rentetarief voor disconto en beleningen	2	I. — Steenkolen- en metaalproductie	55 ¹ en 55 ²
II. — Rentetarief voor bankdeposito's en tegoeden bij de Algemene Spaar- en Lijfrentekas	4	II. — Textielnijverheid	56 ¹
III. — Daggeld	8	III. — Diverse producties	56 ²
		IV. — Electricische energie	58
		V. — Gas	59
EDELE METALEN		VERBRUIK.	
Notering der edele metalen	9	I. — Verbruiksindexcijfers	
		a) Maandelijks verkoopindexcijfers : basis maandgemiddelde 1936-1938 = 100	65 ¹
VALUTAMARKT.		b) Maandelijks verkoopindexcijfers : basis maandgemiddelde 1948 = 100	65 ² en 65 ³
I. — Officiële wisselkoersen vastgesteld door de Nationale Bank van België	10 ¹	II. — Tabaksverbruik	66
II. — Officiële wisselkoersen vastgesteld door de in Verrekeningskamer te Brussel vergaderde bankiers	10 ²	III. — Slachtingen in de 12 voornaamste slachthuizen van het land	67
		VERVOER.	
KAPITAALMARKT.		I. — Bedrijvigheid van de Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen :	
I. — Noteringen van enkele overheidsfondsen	14	a) bedrijfsontvangsten en -uitgaven	70 ¹
II. — Maandindexcijfers der aandelennoteringen ter Beurse van Brussel en Antwerpen	15 ¹	b) wagens aan de nijverheid geleverd	70 ²
III. — Omzet ter Beurse van Brussel	15 ²	c) verkeer :	
IV. — Rendement der voornaamste types vast rentende waarden	16	1° algemeen spoorverkeer	70 ³
V. — Kapitaalmissies in België en Belgisch-Congo :		2° zware goederen	70 ³
Retrospectief overzicht	17 ¹	A) gezamenlijk verkeer	
Emissies van de Congolese vennootschappen in Juli en Augustus 1954	17 ²	B) binnenlands verkeer	
Indeling der emissies		II. — Bedrijvigheid van de Nationale Maatschappij van Buurtpoorwegen	70 ⁴
Groepering naar de grootte van het kapitaal ...		III. — Havenverkeer	
Emissies van de Belgische vennootschappen in Augustus en September 1954 :		a) Haven van Antwerpen	71 ¹
Indeling der emissies	17 ³	b) Haven van Gent	71 ²
Groepering naar de grootte van het kapitaal ...	17 ⁴	IV. — Algemene beweging der binnenscheepvaart	72
VI. — Leningen uitgegeven door de Overheid	18	BUITENLANDSE HANDEL.	
VII. — Bankoperaties van het Gemeentekrediet	19	Nomenclatuur der afdelingen volgens de type-classificatie van de internationale handel (T.C.I.H.)	75
VIII. — Hypotheekinschrijvingen	20		
RIJKSFINANCIËN.		WERKLOOSHEID.	
I. — Stand van de Staatsschuld	25 ¹	I. — Gehele en gedeeltelijke werkloosheid	81 ¹
II. — Stand van het bezit aan overheidsfondsen van de Nationale Bank van België	25 ²	II. — Indeling der gecontroleerde werklozen per provincie	81 ²
III. — Overzicht van de uitvoering der begroting	25 ³	III. — Daggemiddelde der gecontroleerde werklozen	81 ³
IV. — Opbrengst van de belastingen	26	IV. — Indeling der gecontroleerde werklozen naar bedrijfsgroep	81 ⁴
INKOMEN EN SPAREN.		BANK- EN GELDSTATISTIEKEN.	
I. — Rendement der Belgische en Congolese vennootschappen op aandelen :		I. — België en Belgisch-Congo :	
Betaalbaar gestelde dividenden en obligatiecoupons in Augustus 1954	30 ¹	Algemene staten der banken	85 ¹
Retrospectief overzicht	30 ²	Nationale Bank van België :	
II. — Algemene Spaar- en Lijfrentekas	31	Weekstaten	85 ²
a) Inlagen op particuliere spaarboekjes		Centrale Bank van Belgisch-Congo en Ruanda-Urundi :	
b) Stortingen ingeschreven op de rekeningen der aangeslotenen bij de Lijfrentekas		Maandstaten	85 ³
III. — Kwartaalindexcijfers der lonen	32	Geldvoorraad in Belgische franken	85 ⁴
		Snelheid van de girale geldcirculatie in België	85 ⁵
LOOP DER ZAKEN.		II. — Buitenlandse emissiebanken :	
I. — Bedrijvigheid der Verrekeningskamers	35	Staten :	
Debetverrichtingen		Banque de France	86 ¹
II. — Postchèque- en giroverkeer	36	Bank of England	86 ²
		Federal Reserve Banks	86 ³
PRIJZEN.		Nederlandsche Bank	86 ⁴
a) Indexcijfers der groothandelsprijzen in België	45 ¹	Sveriges Riksbank	86 ⁵
b) Indexcijfers der groothandelsprijzen in België en in het buitenland	45 ²	Banca d'Italia	86 ⁶
c) Indexcijfers der kleinhandelsprijzen in België	46	Bank Deutscher Länder	86 ⁷
		Banque Nationale Suisse	86 ⁸
		Discontovoet van de voornaamste circulatiebanken	86 ⁹
		III. — Bank voor Internationale Betalingen, te Bazel ...	87
		IV. — Europese Betalingsunie :	
		Samenvattende tabel van de stand	88 ¹
		Afrekening van de positie der deelnemende landen	88 ²

Abonnementsprijs per jaargang { fr 250 voor België.
fr 300 voor het buitenland.

De betaling moet vooraf geschieden door overmaking op postgironummer 500 der Nationale Bank van België, of op de in haar boeken geopende rekening-courant onder de rubriek « Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting ».

De abonneuten worden verzocht op te geven welke uitgave zij wenschen te ontvangen : de Nederlandse of de Franse.

Drukkerij der
Nationale Bank van België,

Hoofdingenieur
der Technische Diensten :
Ch. AUSSEMS
15, Nation Square, Brussel
